

శ్రీ సజాత్ర వారపత్రిక

40 వేసకులు

26-2-71

ఈమె సరోజ

తల్లికి ముద్దు కుమార్తె • అటల్ లో చురుకైనది • చదువులో తెలివైనది

అదే, అసలైనదే ఆమెకు కావాలి.

త్వరగా అందమైన, ముచ్చట గలిగే అమ్మాయిగా అవలెనని సరోజ తన తహలారుతోంది.

ఈ ఉద్దేశమును నెరవేర్చుటకు ఆమె తల్లి ప్రతి రోజు ఆమెకు "హార్లిక్స్" ఇస్తుంది - అత్యుత్తమమైన, పొటలేని "హార్లిక్స్".

"హార్లిక్స్"లో గల ప్రోటీన్లు పిల్లల పెరుగుదలకు కావసిన పుష్కలమైన కీచి విస్తార ఇవిలో ఉన్నవైన, పూర్తి మిగత గల పాలు, ఉత్తమమైన గోధుమ

చురుకు ప్రకృతి నిర్మమైన ఇతర పోషకవంత

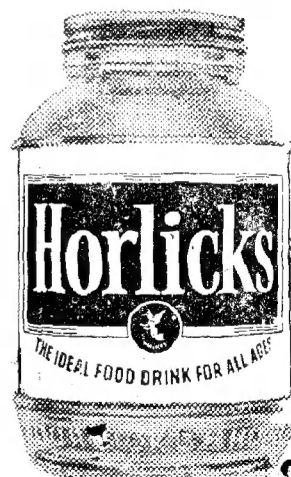
మైన పదార్థములు సమృద్ధిగా వున్నాయి

80 సంవత్సరముల పైగా తల్లిల "హార్లిక్స్" మిగత అధికమయినవారు చురుకుగా ఉన్న "హార్లిక్స్"ను విఫలమే చేస్తున్నారు.

మీరు, మీ కుటుంబములోని వారు ఉత్సాహముతో

వుండండి - ప్రతి రోజు "హార్లిక్స్" త్రాగండి

"హార్లిక్స్" ఉత్తమ పోషకమును, అధిక కీచిని ఇస్తుంది.

HL 197A

అదే, అసలైనదే 'హార్లిక్స్'

"హార్లిక్స్" అనే పేరు రిజిస్టర్ చేయబడిన ప్రేరేపక మార్కు.

పట్టపర్ణాలు భేరి పడుచు తనాన్ని చట్టిబంధించేది అయినవాళ్ళకి అందించేది
 సచిత్రబంధం!

అనోక్ మూవీస్

పవిత్రబంధం

దర్శకుడు: వి.మధుసూదనరావు నిర్మాత: టి.గోవిందరాజన్

సంగీతం: ఆర్.వి.రాజేంద్రరావు నిర్మాత: టి.గోవిందరాజన్

హాస్యనాటకం: పవిత్రబంధం

కథలు

ఈ వారం ప్రతిక 5-2-71లో కథ అన్నీ బాగున్నాయి. ముఖ్యంగా మహేష్ గారి ముగ్గురు మూర్ఖులు కథ చాలా బాగుంది. మరుగున పడిపోతున్న రాజకీయ రహస్యాలను, ఆలోచనాత్మకంగానూ, హాస్యాస్పదంగానూ వ్రాయటంలో వారికి చాలేసాటి.

శ్రీకృష్ణగారు తమ తేజస్ వ్యాపారాన్ని పెంచు కున్నందుకు టాటా వారి కార్మికాదాన ప్రభుత్వం పరిశ్రేష్టాని అన్నారు. మరి అగాథాన్ వ్యవహారాన్ని, సోవియట్ రష్య [సాంస్కృతిక కేంద్రం] వ్యవహారాన్ని కన్నీ పుచ్చుటానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు ప్రయత్నించిందో? ఏమైనా ఇన్ని రాజకీయ పార్టీలను భరించే శక్తి మన దేశానికి లేదు.

కౌత్వం

మహేష్ గారికి నా అభినందనలు.
[శ్రీ భూపతి రాజాంక్షేపి వరసింహరాజు, [రావుపల్లి]

ఈ వారం అంటే 29-1-71 తేదీ మీ [మా] ప్రతికలోని మూగసోయిన మురళి కథ చాలా బాగుంది. ఈ కథారచయిత శ్రీష్ణ గారికి మా హృదయపూర్వక అభినందనలు. కోరిక కథకూడా బాగానే ఉంది. దీనిలో సుందరి పాత్ర

మరపురానిది. ఇవేకాక సీరియల్స్ కూడా చాలా బాగున్నాయి. ఈ ప్రతికలోనే డైమండ్ బృహదా ఎలా చెయ్యాలో చెప్పిన కృష్ణప్రియగారి అడ్రస్ తెలుతారా. ఈ బ్లోజ్ గురించి కొన్ని విషయాలు అనిదెకు మేము వ్రాయాలి.

ఎన్. లలిత, డి. పూర్ణ [గురువాజీపేట]

* రచయిత్రి చిరునామా
కృష్ణప్రియ,
జి. అప్పారావు గారిబ్లో,
వెంకట కృష్ణపురం,
కల్వనా థియేటర్ వద్ద,
వాకినాడ.

*
ప్రతివారం వెలువడే ఆంధ్రవారప్రతికలో కథలు బాగుంటున్నాయి. ముఖ్యంగా ప్రశ్నావతి శీర్షిక క్రింద శ్రీమతి కె. రామలక్ష్మిగారి సమాధానాలు చక్కగా వుంటున్నాయి.

మిథునం [అకివీడు]

ఆర్. యం. చిదంబరం గారి కథానిక చిన్ని కృష్ణమ్మడి చల్లని చూపు ఎంతో బాగున్నది.

యానంబాక నాగరాజు [కడప]

* కథావాయిక కన్పించలేదు కథ రాసిన వై. రాంబాబుశాయిగార్ని, నా హృదయపూర్వక అభినందనలు తెలుపుచున్నాను—

ఎమ్. సూర్యదీప్, [నందిగూడు]

సీరియల్

గుళ్ళవల్లి సుందరమ్మగారి అతని లక్ష్యం సీరియల్ చాలా ఇష్టమైపోగా వున్నది.

కాత్త సీరియల్ యత్రం చంద్రశేఖరంగారి మల్లెలు—గులాబీలు ఇప్పుడప్పుడే రక్తి కట్టు తోంది. ఇందులోని కారడ, కాంత పాత్రలు మరుస రానివిగా వున్నాయి.

చిన్నమాడేవి, [మహబూబ్ నగర్]

* 'మల్లెలు యేరగులాబీలు' చాలా బాగుంది. కథయిత కల్పించిన రామం పాత్రలంటి మనుషులు నిజ జీవితములో ఎక్కడో నూటికి ఒకరయ్యుంటారు. మొత్తముపై కథా ఆరంభములో బాగున్నది.

కూడవరావు [జయపురం]

వ్యాసాలు

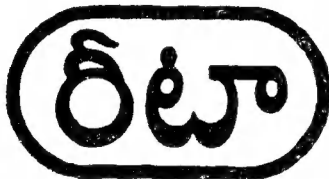
తే 29-1-71 ని, వారప్రతికలో పాగత్రాగుటవల్ల ప్రమాదాలు గురించి సంక్షిప్తంగా వైవా, ముఖ్య విషయాలు తెలియవర్చారు. అంతటి దుర్వ్యసనం మరొకటి లేదు. జాడం ధనస్సు వ్యవసం అయితే యీ పాగత్రాగుడు ధన—ఆరోగ్య—రిజి! అందువల్ల ఈ విషయానికి ప్రాముఖ్యత వచ్చి, యీ దురంతాలును ప్రజలు అనన్యాయంతో మానుకొనేలా ప్రముఖులచేత వ్యాసాలు వ్రాయించి, ప్రచురించి, ఆరోగ్యపు విలువలు

మీ కేశ సంపదకు

జాట్టు అద్భుతంగా ఉండేటట్టు చేసేది రీటా-డానిలో అటువంటి శక్తి, సువాసనా ఉన్నాయి - శిరోజాలు సహజంగా, చక్కగా పెరగడానికి. చల్లదనానికి. దానికధేసాటి.

రీటా వాడి మీ కురుల సౌభాగ్యాన్ని వృద్ధి చేసుకొండి. మీ శిరోజాలు నిపుగా, ఒత్తుగా పెరిగి నిగనిగలాడుతూ మెత్తగా ఉంటాయి.

* ప్రియా పురుషులూ వాడవచ్చును

నేడే ఒక సీసా కొనండి,

ప్రతిచోటా దొరుకును

వీటో కంపెనీ, బొంబాయి, కలకత్తా, మద్రాసు

మొరీషన్ వెళ్ళడానికి 'పి' ఫారం అక్కర లేదు!

ఇప్పుడు మూడేళ్లలో ఒక సారి మీరు 'పి' ఫారం లేకుండానే మొరీషన్ వెళ్ళ గలరు. గత మూడేళ్లలో మీరు వేరు విదేశ ప్రయాణం చేసి ఉండినా కూడ భార లేదు.

అంటే కాదు, ఎయిర్-ఇండియా మాత్రం ఇవ్వ గల ఒక ప్రత్యేక సదుపాయం కూడ మీకు లభిస్తుంది.

కనుక మా విమానంలో మొరీషన్ కు ఎగిరి వెళ్లండి. అక్కడి తమజీయమైన 'బీచ్'లలో ఆనందంగా విహరించండి. ఫ్రెంచ్, బ్రిటిష్ మరియు భారత దేశపు ఆహారములను రుచించి ఆనందించండి! ఎయిర్-ఇండియా ద్వారా మొరీషన్ చేరుకోడానికి స్కీ గంటా ఖాత్రమే పట్టకాలి.

బొంబాయి నుండి ప్రతి మంగళవారం సర్వీస్ ఉంది ఎయిర్-ఇండియా

జందరూ గుర్తింబేలా చేస్తారని అరిస్తాను. 1968
 టో భారతదేశంలో తయారైన, సిగరెట్ల సంఖ్యకు
 నాలుగు రెట్లుక్కున ఖరీద సంఖ్య పాగ (తాగని
 వాడు నేడు, పుణ్యత్తుడింట్లో!

ఎం. ఎ. రావు, [ఖరగ్ పూర్]

విజయనిర్మల మాత్రం చిత్రంతో వెలువడిన
 ఈ వారం పత్రికలో వాషిన్ గారి జెంగలు సంచికకి
 ఎంతో వన్నె తెచ్చింది. సారథిగారి నిజాయితీమీద
 జాడేసింది.

సంజయ్ ఉవాచ ద్వారా పత్రికయొక్క నిష్పక్త
 సాతియు కొట్టెనప్పిరల్లు తెలుస్తూంది. ముగ్గురు
 మూర్ఖులు కాదు సుమా కథ కాదు సుమా!
 ద్వారా అదికార వర్గాలలో మంత్రుల స్వార్థపూరిత
 స్వభావాలు ఉదాహరణలతో సయితము విశదీక
 రిస్తున్న మహేష్ గారికి మా అభినందనల
 తెలియచేయ ప్రార్థన.

జి. దుర్గా రాజశేఖర్, ఎస్. వెంకటేశ్వర్తి, ఎస్.
 రఘురామసింగ్ | సికింద్రాబాద్ |

ముగ్గురు మూర్ఖులు

నేను మీ పత్రికను పాగడులూ వ్రాసినయెడల
 ఈ జాబు మీకు ముందుగా ప్రసవించిస్తాను
 కొంటాను. కాని విమర్శ చేయాలని నా మనస్సు
 కోరుతున్నందువల్ల ఈ ఉత్తరంలోని సారాంశం
 చివరిగా అయినా వేస్తారని అనుకొంటాను.
 వెయ్యక పొయినా ఫరవాలేదు. కనీసం మీకైనా
 తెలుస్తుంది. ఇక అటు వెషయూని కొస్తాను.
 ముగ్గురు మూర్ఖులు అను శీర్షిక మీరు మర
 ప్రధానమంత్రి అయిన ప్రేమిత ఇందిరాగాంధీని
 దుయ్యబల్లడానికేనా ఏర్పరిచినది అని అనిపిస్తు
 న్నది. మీకు ఆమె మీద ఎంతఅయినా కక్ష
 ఉండవచ్చుగాక. ఒక అత్యున్నత పదవిలో వున్న
 ఆమెను మీరు వివేచనహీనులూ అని అనటం ఉచితం
 కాదేమో. [లేదీ. 12-2-71 తిరగియ్యండి]
 మన కిష్టమైన వారినే పొగడడం [[శ్రీ రాజాజీని,
 స్వతంత్ర పార్టీ భావాలను మీ పత్రిక అరచూ
 శ్వాసీస్తూ వ్రాస్తుంది] గిట్టని వారి మీద చెడు
 ప్రాతలు వ్రాయడం ఎంటి వాటికే మన పత్రికలు
 బాటసాలయ పోయాయో అని నా బోటి పాఠకుడికి
 అనిపిస్తుంది. పైదే నిజమైతే మద్రాసు సభలో
 శ్రీ స్వయంభూత్ చెప్పినట్లు పత్రికా స్వతంత్ర్యము
 మీద కొంత కంట్రాట్లు వుండడమే మంచిదేమో.
 నా ఉద్దేశ్యం పత్రికలలో భావాలు రెండు ప్రక్కలా
 ప్రతిబింబింపగలిగి వుండాలంటాను. మంచిని,
 చెడును పత్రికలలో ప్రకటించి వాటి నిర్ణయా
 లను, పాఠకులకి వదిలితే బాగుంటుందేమో. ఒక్క
 ఇందిరాగాంధీ మీద ద్వేషంవల్ల పేరొందిన పత్రి
 కలలో అధోస్థితి పొందిన దిగజారిపోయినాయో
 అనినా బోటి పాఠకుడికి బాధ కలిగిస్తుంది. కాబట్టి
 ఉదయమంది చెడు విషయములు వదిలి, అందరికీ
 ఉపయోగపడే విషయములు ప్రచురించగలరని
 కోరుస్తూ ఈ ఉత్తరమును ముగిస్తున్నాను.

డి. చనంతరావు, [కావలి]

ఉత్తరాలు

మహేష్ గారు రాసిన 'కాదునుమా కథ కాదు
 సుమా వ్యాసం చాలా అనందదాయకంగా వుంది.
 నిశిత విమర్శలకు ఖోహర్.

ఈమని విదంబరశాస్త్రి [హిందూపురం]

మహేష్ గారు బయట పెట్టున్న నన్న సత్యాలు
 నాలంటి రాజకీయ పరిజ్ఞానములేని వారికి
 రాజకీయ పరిజ్ఞానాన్ని కల్గిస్తున్నాయి.

సంగం నారాయణరావు, [వాల్తేరు]

ముఖచిత్రం

పత్రిక చాలా బాగున్నది. విజయనిర్మల ముఖ
 చిత్రం ముచ్చటగా వున్నది.
 ఆతని లక్ష్యం ఏమిటో ఇప్పుడు పూర్తిగా
 అర్థమైనది.

తోటకూర వాగేశ్వరరావు, [పాండిచ్చేరి]

కార్టూన్

5-2-71 పత్రికలో 44 లో వురిచెర్ల
 కార్టూను చూడగానే చాలా బాధ పడింది. రెండవ
 రాకెట్టుపై ఇండియా అని వ్రాయకపోతే కార్టూను
 ఒక మాదిరిగి వచ్చు తెప్పించేది కాని ఇండియా అని
 వ్రాసి ఆయన తనకుగల గాడమైన దేశభక్తిని వ్యక్త
 పరచారు.

పట్నాధిరాం బి. ఓ., మార్కప్రసాద్ ఓ. కాపె.,
 శేషాప్రసాద్ బి. కాపె., రఘురాం [కాకినాడ]

21-9-71 సంచిక 18 వ పేజీలోని
 కార్టూను [తులసీరాం గారు చేసినది] లో—
 మానసే వచ్చే జన్మలో దున్నపోతు కడుపున పుడతా
 నమో..... అని ఉంది. ఇది హాస్య— దున్న
 పోతై పుడతాను అని ఉండాలి. పాగ తాగినవాడు
 దున్నపోతై పుట్టాన్ అనిగాదా గీతం చెప్పాడు?

ఎ. వి. ఆర్. అన్నపూర్ణ, గుంతకల్లు]

గేయం

పరిమళ గారి లేదేదీ కవితా వస్తువు చదివాను.
 నే నిప్పుడు ఏం వ్రాయాలి? ఏం వ్రాద్దామన్నా
 అన్నీ ఒకసారి ఎక్కడో, ఎప్పుడో, చదివినదే, విన్నదే
 ననితోస్తుంది. ఏ వస్తువు లీనుకున్నా సెకెండ్
 హాంట్ గానే కనిపిస్తోందని వ్రాస్తున్నారు. అందులో
 ఎంత యధార్థమున్నా రచయిత్రీమతి అంత నిరాశ
 చెందకూడదు. ఆమె నిట్టూర్పులు, నిస్సంహతి
 లోటి రచయితలలో అలజడిని, అకాంతిని కలిగిస్తా
 యని గుర్తించాలి. ఏ స్త్రీలు తప్పినా పాతగానే
 కనిపిస్తుందన్నారేగాని ఆ పాతలో కొత్తను పుష్పించి
 ప్రతి స్త్రీలులో ఒక నూతనత్వాన్ని చూపించటాని
 కెందుకు కృషి చేయరు. ఆ ఆలోచనే వచ్చివుంటే
 ఈ కవితే వ్రాసేవారు కాదేమో! ఏమైనా ఇలాంటి
 నిరాశా పూరితమైన కవితలు వ్రాయటం, నటగూరి
 దృష్టికి తేవటం ప్రతి రచయితలోని దిగులును పుట్టిం
 చటం రచయిత్రీకి వ్యాయంకాదని మనవి చేస్తు
 న్నాను. —అడవి రామరాజ్, [విశాఖ]

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

వ్యవసాపకులు :

దేశోద్ధారక కాశీనాథుని

దాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

శుక్రవారం : 26-2-71

(శివారాధనామ సం|| పాల్వ సమాసం|| బి||సాధ్యమి

సంపుటము : 64 సంచిక : 25

స్థాపకము:

1908

ముఖ్య సంపాదకుడు :

శివలెంక శంకుప్రసాద్

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము

7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1

విడి ప్రతి వెల 40 పైసలు

పొన్నద్వారా

వంపత్పర చందా 26-00

6 మాసముల చందా 13-00

3 మాసముల చందా 6-50

ప్రచురణ : ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం

విషయానుక్రమణిక

(ముఖచిత్రం
 'పుష్ప'కుడు'లో అడ్డీ.

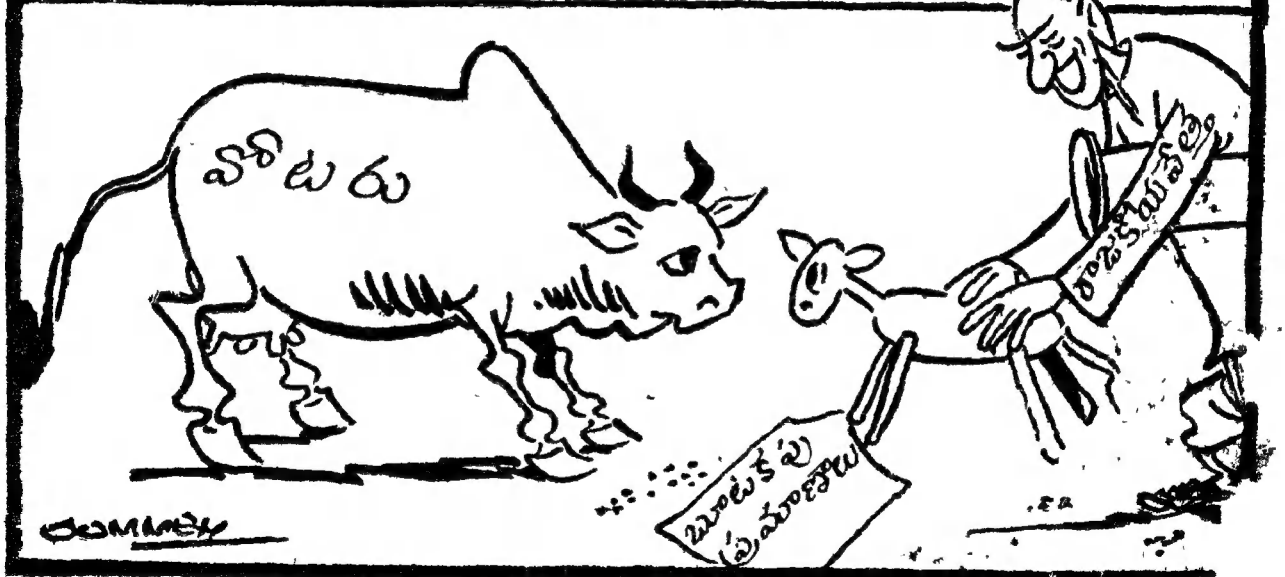
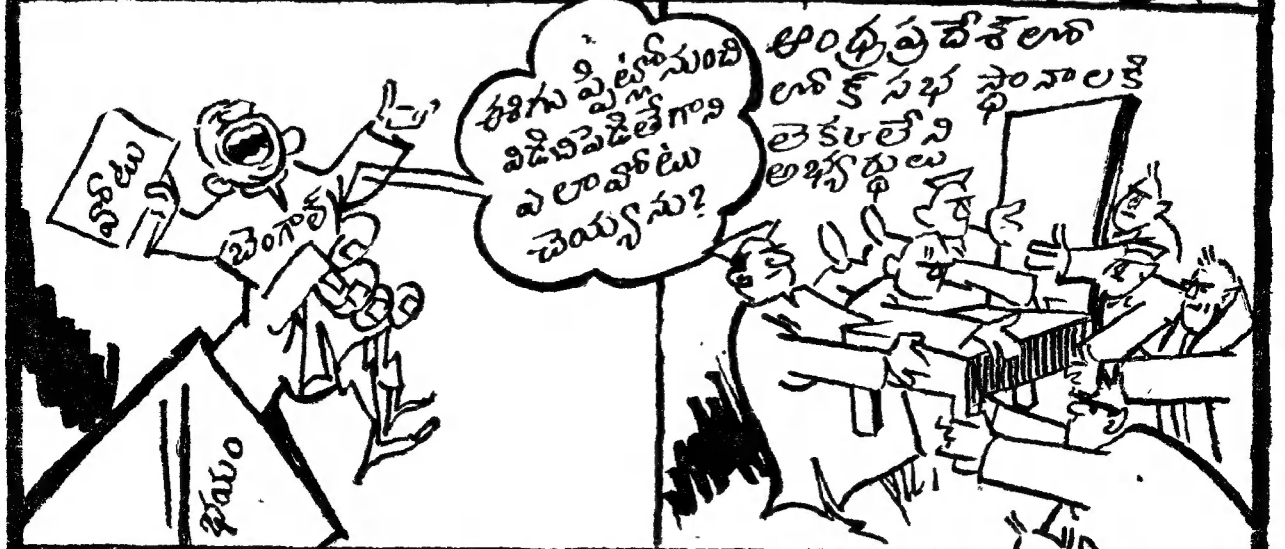
కథలు :
 మమత-మనగడ — 9
 వ్యాయం ఎదురు తిరిగింది — 17
 మారని మనసు — 32
 కొండమీదకోనేరు — 52

సీరియల్ నవలలు:
 మల్లెలు-ఎర్రగులాబీలు — 24
 అతని అడ్డీ — 40

వ్యాసాలు, శీరికలు, నీనిమా:

ఉత్తరాలు-2, ఈమెర్ కారూన్ — 5,
 రాజధాని కబుర్లు, దా|| కె ఎం. ముగ్గి — 6,
 ఇంజనీర్ల ఫిర్యాదు లేక మిషన్లూ మీటింగు—7,
 ఒకవారం వివరణ — 15, ధర్మపథం — 22,
 పైక్లామేట్లు—[కోమోజోములు — 23, వార
 ఫలం — 31, కీర్తికాంక్ష (గేయం) — 34,
 కూరలూ గుణాలూ—36, ఆయనగారు — 38,
 వడ్డీంచే మన వాళ్ల కథలు — 45, రంగుల
 రాట్నం — 48, ప్రవాసం — 50, ముగ్గురు
 మూర్ఖులు — 55, వీనిమా, వీనిమా ఛైరీ —
 58, మీకుతెలుసా? — 60, అనీ — ఇం—, పిచ్చా
 పాటి — 63, పుస్తకాలు—64.

రాజధానిలో పారిశ్రామిక ప్రదర్శనం

మొత్తం సంవత్సరం క్రితం పబ్లిక్ గార్డెన్స్లో పారిశ్రామిక ప్రదర్శనానికి అప్పటి విజాన్, నవాబ్ మీర్ ఉస్మాన్ అలీఖాన్ ప్రారంభోత్సవం చేశారు. ఉస్మానియా పట్టణ భద్రుల సంఘం చేత నిర్వహించబడిన ఈ ప్రదర్శనం ముగిసిన తరువాత పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించడానికి ఉద్దేశించబడింది. ఇలా విస్తృతంగా ఉన్న అసాధ్య కూడా విస్తారం వలెనే కోసం పట్టణ ప్రజలు ఈ ప్రదర్శన ప్రదర్శనం కోసం వచ్చారు. 1948 పెప్టెంబరులో అయిన చర్చ జరిగి అప్పటికి హైదరాబాదు గ్రాండ్స్ భారత యూనియన్లో పూర్తిగా నిలిపివేసిన తరువాత ఈ 'ముగిసిన సమావేశం' అని భారత పారిశ్రామిక ప్రదర్శనమై గాంధీ భవన్కు వెనుకగా నున్న విశాలమైన ఎగ్జిబిషన్ గ్రౌండ్స్లో ప్రతిసంవత్సరం జరుగుతూ వేల లక్షల సంఖ్యలో మామూలు వాక్కినూ, రాజధాని నగర పౌరుల జీవనంలో మరుపురాని భాగమై పోయింది.

అయిననువారాల సందర్శన

గ్రాండ్స్ ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా ఉపసాహించుట జరిగి ఈ ప్రదర్శనాన్ని తమ కార్యకలాపాలకు సహకారం చేయకొనడానికి వివిధరంగాల్లోనే ప్రతి పౌరగణం గూర్చి ప్రజలకు తెలియ జేయడానికి ఉపయోగించు కుంటాయి. ఇక పాఠశాల పరిషత్తు విద్యార్థులు చెప్పినట్లుగా లేదు. కుటీర నిర్మాణము, భారీ పరిశ్రమలు, మన రాష్ట్రం విగతా దేశా నలుమూలలనుండి ప్రత్యేకమైన స్థాల్ని సేసుకుని విరివిగా అమ్మకం ప్రదారం సాగిస్తాయి. రాజధానిలోని ప్రతి కుటుంబం ఒక్కసారియైనా ప్రదర్శనానికి వెళ్లి చాలేకపోతే పెద్దలోటుగా గానీస్తారు. ప్రదర్శనాన్ని చూడటానికి వచ్చే ది తోను, వారిని చూడడానికి వచ్చే వారితోనూ, పరిశ్రమల సాయంత్రం ప్రదర్శన మండా కిక్కిరింపుతూ వుంటుంది.

ఉస్మానియా పట్టణ భద్రుల సంఘం ఏర్పాటు చేసిన ప్రదర్శన సంఘం ఈ ప్రదర్శనాన్ని యోజ్వాల్ చేస్తుంది. దీనికి ప్రతి సంవత్సరం మంత్రిని అధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకొనడం రివాజ్. ముస్లిం ప్రధానినం లేక సోలేదు. ఒక పరిశ్రమలకు ఉన్నారంటే ప్రభుత్వం పోలీసుల నుంచి సహకారం ఏ క్షణం అభిస్తుంది. ఇవారు సంవత్సరాల క్రితం నా ఈ ప్రదర్శనం ఏర్పాటు జరిగి విశాల విధానం గూర్చి ప్రభుత్వానికి ఎగ్జిబిషన్ కి మధ్య వివాదం జరుగుతూ వుండేది. పూర్తి నున్న పరిశ్రమ ఇరవై ఎకరాల ప్రభుత్వానికి. ఇరవై రెండు క్రితం ఈ ప్రభుత్వంలో ఎన్నో

భవనాన్ని నిర్మించాని హైదరాబాదు ప్రభుత్వం నిర్మించింది. నిజాం నవాబు ఎన్నో భవనానికి కంబస్టిన వ కూడా చేశారు. కాని ఎందు చేతనో ఈ భవన నిర్మాణం చేపట్టడం జరిగి లేదు. ఇంతలో హైదరాబాదు సంస్థాన భవిష్యత్తునే సూచించే రాజకీయ మార్పులు చాలా జరిగాయి. మొదటి సార్వత్రిక ఎన్నికలు జరిగి ప్రజా ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత పబ్లిక్ గార్డెన్స్లో తయారుగా నున్న బంపును పోలీసుల ఎన్నో హోల్గా వాడుకొనడానికి నిర్మించారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత కొత్త పరిపాలన భవనం కట్టించి తలంపు కలిగి ముందు ఎగ్జిబిషన్ గ్రౌండ్స్ ప్రభుత్వం కన్ను వడడంలో వింత లేదు కానీ, ఎగ్జిబిషన్ సాఫ్ట్ లీవారు అందరి నలు కుబడి గల పట్టులు చేసిన ఆందోళన ఫలితంగా ప్రభుత్వం తన అభిప్రాయాన్ని మార్చు కున్నది. ప్రదర్శనం కోసం కొత్త స్థలాన్ని వెదుక్కోనా సిన అవసరం ప్రస్తుతానికి లేకుండా పోయింది.

ఎగ్జిబిషన్ సాఫ్ట్ లీ కూడా కేవలం ప్రదర్శనాన్ని ఏర్పాటు చేయడంలో తప్పిస్తడక ఏలా మున్న అవాయాన్ని నిర్మాణాత్మకంగా ఉపయోగించ వారంబించింది. తమ అదాయంలో ఈ సాఫ్ట్ లీ

వారు స్త్రీల కోసము కమలా నెహ్రూ పాఠశాల ప్రారంభించారు. మూడవసం భవనంలో, ఈ పాఠశాలకు బాలికలకు పాఠశాల ఇవ్వబడినట్లు, సేవ చేస్తున్నది. స్త్రీల కోసం ఒక కళాశాలకూడా పేరు నిర్వహిస్తున్నారు.

7.5 లక్షల అదాయం

ఈ సంవత్సరం 14 లక్షల కుంది ప్రదర్శనాన్ని చూడడానికి వచ్చారు. ప్రదేశ్ టెక్నోలజీ ద్వారా ఇతర పద్ధతులైన నిర్మాణాలకు రూ 7.5 లక్షలు అదాయం వచ్చింది. మొత్తం 1600 ఏకరాలు కాలలు, ప్రదర్శన కాలలు ఏర్పాటు చేశారు. పూర్వం కంటే ఈ సంవత్సరం ఏకరాలు కాలం అంతరంగా అకర్షణీయంగా ఉంది. ఎక్స్ పో 70ని దృష్టిలో పెట్టుకుని స్థాల్ని అంతరంగా జరిగిందని ఎగ్జిబిషన్ సాఫ్ట్ లీ గారన కార్యదర్శి డాక్టరు కమలచంద్ర భానిమన్నారు. ప్రతి సంవత్సరంలో ఈ సంవత్సరం కూడా అఖిల భారత ప్రాతినిధికమైన ఇన్వెన్షన్ పోటీ జరిగింది. ఈ పోటీల్లోను, అఖిల భారత పలు ప్రదర్శనం, పాల్గొనూ, డాక్టర్ మోల్ పోల్గొన్న వాటిలో అత్యంతంగా ఎంపిక చేసిన వాటికి బహుమతుల నిచ్చారు. వీటి నిలువ రూ. 43,000 క్రిడోత్సవాలు, పోటీలు, గులాబీ ప్రదర్శనం లంటివికూడా జరిగాయి. కాని ఈ సంవత్సరం ఏకరాల ప్రదర్శనం జరిగినట్లు లేదు. ప్రజలను బాగా ఆకర్షించే దేవాదాయశాఖాధికారి అదాయం కూడా కనిపించలేదు. ఎగ్జిబిషన్ గ్రౌండ్స్లోనే ఒక నాటక ప్రదర్శనశాలను నిర్మించాలనే వంకర్లం ఎగ్జిబిషన్ సాఫ్ట్ లీకి ఉంది. ఈ సంవత్సరం దీని నిర్మాణం జరగవచ్చును. హెల్త్ సెంటర్ ఈ సంవత్సరం ప్రదర్శనంలో ప్రత్యేకాకరణని చెప్ప వచ్చును. ఈ సెంటర్లో కొద్ది రుసుం చెల్లించి ఎవరైనా ఆరోగ్య పరీక్ష చేయించుకో వచ్చును. ప్రదర్శనానికి వచ్చేటప్పుడు ప్రజల—స్త్రీలు, పురుషులు, పిల్లలు—ఎంత ఉత్సాహంతో వస్తారో వెళ్లేటప్పుడు అంత బాధ పడతారు. స్వంతకారణో వచ్చి వెళ్లేవారి సంఖ్య చాలా అక్కున. హెల్త్ సెంటర్, ఆర్. టి. టి. వారి బస్సులపైనే తిరుగు ప్రయాణానికి ఆహారపదార్థాలు, ఆర్. టి. సి. కూడా ప్రత్యేక బస్సులను ఏర్పాటు చేస్తుంది. ఇలా ఇవి చాలవు. సమీపంలో కూడా వచ్చేవాళ్ళ స్థితి దయనీయంగా ఉంటుంది. బస్సుల్లో ప్రత్యేకం ఎండడం గమనమవుతుంది. దీనికితోడు వంటిపైన సామ్యం చేయటం, దిబ్బలు వంగింపించి రక్షించు కోవాలి. బస్సు స్టాండుల్లో చేరు దొంగల ఉనికి తమదన్న మరీ ఎక్కువైంది. ఇక గృహామృతా

డా॥ కె. ఎం. మున్షి

పిల్లలని తిన తేదీ మరణించిన కన్యాయ్య లో మోజోలలో మున్షి ఒక భారతీయ మేధావులే ప్రతినిధి అనవచ్చు. ఆయన భుజ మాతృభాష అయిన గుజరాతీలో పేరు సాందిన రచయిత, న్యాయవాద పుత్తిలో ఆయన ప్రధమశ్రేణికి చెందిన వారు. భారత రాజ్యాంగాన్ని తయారు చేసిన వారిలో ఒకరు, రాజకీయాలలో ఆయన చాలాకాలంగా ప్రముఖ పాత్ర వహించారు. తమ నతీమణి కీలావతీ మున్షి తోబాటు సంఘసేవ ఎంతో చేశారు. భారతీయ విద్యావన ద్వారా గురుకులం అనిపించే విద్యాసంస్థని నెలకొల్పారు., భారత దేశ చరిత్రని పది పెద్ద పుస్తకాలు నిండేట్లు రాయించారు, ఇన్ గ్రంథాల ద్వారా నివిస విషయాలు తెలుసుకొనాని కోరవారందరికి అందుబాటులో ఉండేట్లు, సరిపయ్యును దిర లకి చక్కటి పుస్తకాలని వెలువరించారు. ఇందుమించు ఒక దశాబ్దంగా చేతామణి అపుతను రాజకీయవాదుల అల్పత్వం కీ, కీ, మున్షి పంటి వారి ముందుపెట్టి, ముగిసిన మరొకసారి స్ఫురస్తుంది. (బి. వి.)

తెన ప్రయోగముల కేంద్ర బాగా ఉన్నట్లుంది
వీరికి అద్దు ఉండదు.

ఎన్నికలూ ఆందోళనలూ

ఎన్నికలు వచ్చినప్పుడు నమ్మెలు, ఆందోళనలు, ప్రభుత్వద్వేషుల బెదిరింపులు మామూలే. ప్రభుత్వ ద్వేషుల కోరికలు అనమంజనమైనవి, ప్రభుత్వ తక్కి మించినవి చెప్పే ప్రభుత్వం కూడా ఎన్నికల ముందు ఎంతో సానుభూతిని ప్రదర్శిస్తుంది. క్రితం శాసనసభా సమావేశంలోనే, అనావుష్టి మూలంగా పంటలు దెబ్బతిన్న ప్రాంతంలో రియాలిటీలు ఇవ్వాలని సభ్యులు కోరితే, అలా కోరకండి. ప్రభుత్వ ఆయ వ్యయ పరిస్థితి ఏమంత సంతృప్తి కరంగా లేదని చెప్పిన ప్రభుత్వం ఎన్ని సమాధానాలు తీసుకుంటున్నదో చూడండి. చేతన పారి శ్రామికులకు నూలుపైన వన్ను తొలగించారు. అమ్మకం వన్ను కన్నెన్ను ఇచ్చారు. నమ్మే చేస్తామని బెదిరించిన పైచేయి కళాశాలల అధ్యాపకులకు, కొన్ని నెలలకుగా రావసిన వేతనాల బాకీలకు గాను రూ. 60 లక్షలదాకా విధులను విడుదల చేశారు. చివర వారు నమ్మే చేస్తున్నారు. అది వేరే విషయం. ఇదే అదునుకుని ప్రభుత్వద్వేషులు కూడా ఆందోళన ప్రారంభించారు. ఇంత వరకు అంద్ర శాసనసభా అని కీనులాడుకున్న వారంతా కలిసి అలజడి ప్రారంభించారు. సచివాలయోద్యోగులు ఇతర సిబ్బంది ఈ వారం వగరంలో తమ కోరికల సంగీకరించమని నినాదాలు చేసుకుంటూ నూరేగింపు చేశారు. అన్ని తరహా ఉద్యోగులు కలిసి ఒక సంయుక్త కార్యచరణ సంస్థాని నెలకొల్పుకున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ సిబ్బందితో సమానంగా తమ వేతనాలను పెంచాలనేది వీరి ప్రధానమైన కోరిక. శాసనసభలో అదే అలెన్, కరువుభత్యం పొందుటల మొదలైనవి ప్రస్తుతం వారు కోరుతున్నారు. ఇతర రాష్ట్రాల్లోలాగా మన రాష్ట్రంలో కలదా సిబ్బందిల సమస్యలు శాశ్వతమైనవి. వీటికి అంతమంటలు ఉండదు. ప్రభుత్వం కూడా వేతనాలను సవరించేటప్పుడు ఏదో రోజున చేస్తూ ఉంటుంది ముందు వేతనాలను పొందినా అది ఆందోళన జరుగుతుంది. ఆ తరువాత ఈ పొచ్చు వేతనాల్లోని లోపాలను అవక తనకలను పవరించాలని ఆందోళన ప్రారంభమవుతుంది. ప్రభుత్వం ఎప్పటికప్పుడు ప్రభుత్వ ఆర్థిక వనరుల స్థితి ఏమంత బాగా లేదని, ఉద్యోగుల ఆందోళన తగదని ప్రకటనలు చేస్తూనే, వారి కోరికలను ఎంతో అంత అంగీకరిస్తూ ఉంటుంది. ప్రభుత్వ ఆదాయం ప్రతి సంవత్సరం పెరుగుతుంటే ఉంది. దానిలో సిబ్బంది వేతనాలక్రింద ఖర్చు పెరిగి పోతున్నది. ఆదాయంతో 25 శాతం వేతనాల క్రింద పోతున్నది ఒకప్పుడు ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. దీన్ని ఉద్యోగుల సంఘంవారు సమాంతర అంగీకరించలేదు. బహుశా ఇద్దరినాదం నిజమైనదే. ప్రభుత్వానికి ఖర్చు పెరుగుతున్నది. సిబ్బందికి ధరల పొచ్చుదల మూలంగా లేవనం బారమై పోతున్నది. ఈ రెంటితోపాటు మరో నిజమేమిటంటే—ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో బాగు, అసమర్థత, అసమర్థత పెరుగుతున్నది.

—బి. వాగేశ్వరరావు ●

ఇంజనీర్ల ఫిర్యాదు

తే 3

మినిష్టరా మీటింగా?

రాష్ట్ర సీటిపొరుగుల శాఖమంత్రి శ్రీ శిలం సిద్ధారెడ్డి కొందరు సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీర్లను కొద్ది రోజులక్రితం విజయవాడలో నిష్కారంగా అవమానించడం పట్ల శీలం ఆవేదనను, నిరసనను ప్రకటిస్తూ రాష్ట్ర ఇంజనీర్ల సంఘం ఒక తీర్మానం చేసింది.

మంత్రి అవమానించిన ఇంజనీర్లలో ఇంజనీర్ల సంఘం అధ్యక్షుడు కూడా వున్నందున శ్రీ సిద్ధారెడ్డి తమ వ్యాఖ్యానాలను ఉపసంహరించుకోవాలని తీర్మానంలో కోరారు.

తీర్మానం ప్రకటించు రాష్ట్ర గవర్నర్కు, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కాసుబ్రహ్మానందరెడ్డికి ఇతర మంత్రులకు కూడా పంపడం జరిగింది. శ్రీ సిద్ధారెడ్డి జనవరి 16న విశాఖపట్నం పోతూ విజయవాడలో కొంత సేపు ఆగారు. అయితే ఆయన విజయవాడకు వస్తున్నట్లు ముందుగా పర్యటన కార్యక్రమం విజయవాడలోని సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీర్లకు పంప లేదని, 15వ తేదీ రాత్రి మాత్రం 16న శ్రీ సిద్ధారెడ్డి, విజయవాడకు వస్తున్నట్లు, మంత్రి అంతరంగిక కార్యదర్శి ఫోన్ ద్వారా తెలిపారని ఇంజనీర్ల సంఘం పేర్కొన్నది.

అయితే రాష్ట్ర ఇంజనీర్ల సంఘం వార్షిక సమావేశం ధవళేశ్వరంలో జరుగడానికి అప్పటికే నిర్ణయించబడనందున, విజయవాడలోని సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీరు రాష్ట్ర సమావేశానికి అధ్యక్షుడుగా ఎన్నికైనందున ఆరోజున, వారు ధవళేశ్వరం వెళ్లడం తప్పనిసరి అయిందని, అప్పటికే విజయవాడలో గల ఇతర ఇంజనీర్ల ద్వారా మంత్రి పర్యటనకు కావసిన ఏర్పాట్లన్నీ చేయించామని ఇంజనీర్ల సంఘం వివరించింది.

తరువాత జనవరి 20న మంత్రి విశాఖ పట్నంనుంచి విజయవాడ వచ్చారు. విజయవాడలోని ఇంజనీర్ల రద్దూ మంత్రికి గవ్వవరం విమానాశ్రయంలో స్వాగతం చెప్పి ఆయనతో పాటు ప్రభుత్వ ఆధిగ్రహానికి వచ్చారు. అదిగి గృహంలో మంత్రి అనేక మంది ఇతర

వ్యక్తుల ముందు విజయవాడ సర్కిల్ సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీరును, వాగార్జున సాగర్ కార్పొరేషన్ సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీరును బజారులో తిరగడం అయిందా? ఇంకా పెద్దిళ్ళు లేనా వెళ్లిరావడానికి? అని శ్రీ సిద్ధారెడ్డి అడిగారు.

16న మీరు ఎక్కడికి వెళ్లారని ఆతర్వాత శ్రీ సిద్ధారెడ్డి వారిని ప్రశ్నించారు. తాము, ధవళేశ్వరం వెళ్ళామని వాగార్జున సాగర్ కార్పొరేషన్ సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీర్ చెప్పారు.

మంత్రి: మీకు మంత్రి ఎక్కువా? సమావేశం ఎక్కువా? మీకు నా కార్యక్రమం రాతేదా?

ఎన్. ఇ.: మీ పర్యటనకార్యక్రమం ముందుగా నాకు చేరలేదు.

మంత్రి: మరి అయితే మీ అసిస్టెంట్ ఇంజనీర్ నాదగ్గర కెల్లా వచ్చాడు?

ఎన్. ఇ.: నాకార్యదర్శి తరువాత ఆతనికి చెప్పాడు.

మంత్రి: విజయవాడ సర్కిల్ పి. డబ్ల్యు. డి. ఎన్. ఇ. కి నా కార్యక్రమం చేరిందా?

ఎన్. ఇ.: అది నాకు తెలియదు.

మంత్రి: (పి. డబ్ల్యు. డి. ఎన్. ఇ. వైపు చూస్తూ) నాకార్యక్రమం మీకు వచ్చిందా?

పి. డబ్ల్యు. డి. ఎన్. ఇ.: అది నాకు చేరింది. అయితే నేను ధవళేశ్వరం పోవసిన అత్యవసర కార్యక్రమం వుంది.

మంత్రి: మీరంతా బాధ్యతా రహితులు.

ఎన్. ఇ. లు మందబుద్ధులు (ఇడియట్లు), దుర్మార్గులు (రోగిలు), ఇక్కడవున్న ఎన్. ఇ. లు అంతకంటే భవ్యులు.

ఎన్. ఇ.: (వాగార్జున సాగర్ కార్పొరేషన్): మీరు ఏమైనా అనండిగాని ఇడియట్లు, రోగి అని, అనడం నరికాదు. మమ్మల్ని అట్లా అనడానికి ఏలాతేదు.

మంత్రి: (కారులోకి ఎక్కుతూ) సరే! నేను మార్చాను. (బి. వి. 1)

రినుకోరు. 'పేవర్లు దిద్దుకోవడమా, లేక పోతే ఏ పిల్లాడోవచ్చి యిది అర్థంకాలేదు మాస్టారు—అంటే వాడికి విడమరచి తలకెక్కేట్టు చెప్పడమో, అదీ లేకపోతే, స్కూల్ లైబ్రరీలో పిల్లలకి అవసరమైన పుస్తకాలు యింకా ఉండాలంటూ అనిషయం మాట్లాడ్డానికి ప్రసిడెంటుగారింటికి వెళ్ళడమో ఏదో ఒకటి. అంతేగాని, యింటి విషయాలు పట్టించుకోవాలని ఏమాత్రం ఉండదు. పైగా యీ టీచరుద్యోగమే ఘనమైందని, అది దొరకడం అదృష్టమని, ఆయన అభిప్రాయం. ఏమిటో, జిహ్వకోరుచీ, పుర్రెకోబుడి. ఒకరు చెప్పే వింటారా? ఆయనిష్టమే ఆయన్ని. ఏమని పట్టించుకోరు. నెల తిరిగొచ్చేసరికి ఆ జీతంరాళ్ళుమాత్రం తన చేతితో వడ్డీ చెయ్యి దులిపేసుకుంటారు. అంతా తను దిద్ది, యీ సంసారాన్నిలా గుట్టుగా లాక్కొస్తుందిగానీ లేకపోతే యిద్దరాడపిల్లల పెళ్లిళ్ళలా అయ్యేవి? మగపిల్లాడు డిగ్రీ ఏం చదివేవాడు?...

'ఇండాక నన్నన్నావ్? యిప్పుడు నువ్వు చేసిందేమిటి? రెండుసార్లు పిలిచినా, పలకనంతగా ఏం ఆలోచిస్తున్నావ్?' అన్న రామశర్మగారి మాటలకి, ఉలిక్కిపడి, ఆలోచనలోంచి తేరుకుంది మీనాక్షి.

'ఆలోచించడానికేంవుందిగానీ, లేవండి భోజనానికి' అంటూ లేచి వంటింటి వైపు వెళ్ళింది మీనాక్షి.

ఆవిడ వెనకే వెళ్లారు శర్మగారు. భోజనం ముగించి వచ్చి వాలుకుర్చీలో వడుకుని, అవాళిటి పేవరు తిరగేయడం ప్రారంభించారు.

'టెలిగ్రామ్!' అన్న కేకకు ఒక్కసారిగా తృల్లిపడ్డారు శర్మగారు. వంటగది నుండి బయటికి వస్తూన్న మీనాక్షి ఉలిక్కిపడి తలుపును ఆధారం చేసుకుని నిలబడింది.

మనసులోనే దడని అణుకుంటూ సంతకంచేసి, టెలిగ్రామ్ తీసుకున్నారు. చదివినంతసేపూ చేతులు వణికాయి. చదవగానే బరువు దించినట్టుగా తేలిగ్గా నిట్టూర్చారు. అంతవరకూ కొయ్యజారి పోయినట్టు తలుపుకు జేరబడిపోయిన మీనాక్షి 'ఏక్కడుంచండి! త్వరగా చెప్పండి' అంది వణుకుతూన్న కంఠంతో.

10 'ఏమిటి, ఫుచ్చుల్లే! యిండాకట్టించి పిలుస్తూంటే ఇలావడదా ఏమిటండీ!' పైటకొంగుకు చేతుల్లు. తుడుచుకుంటూ వచ్చింది మీనాక్షి.

'ఆ! ఏమిటి,' అంటూ దిద్దుతూన్న పేవరు ప్రక్కనపెట్టి, తేలెత్తారు రామ శర్మగారు.

'ఇప్పటికైనా పలికారు. సరేగానీ, ఈ పూటకీంక భోంచేయరా? పైమెంత యిందో తెలుసా?' (ప్రక్కనవున్న మంచం మీద కూర్చుంటూ అంది మీనాక్షి)

'ఏంలేందేమిటి? వస్తూవున్నావా?

ఇదుగో యింకో ఆయిదు పేవర్లు. దిద్దగానే లేస్తాను.' అంటూ కళ్ళజోడు వోసారి తుడిచి తగిలించుకుని, తిరిగి పేవర్లు దిద్దడంలో మునిగిపోయారు శర్మగారు.

'ప్రొద్దున్న కాఫీతాగిన మనిషి, యింత వరకూ భోజనానికి లేవలేదు', ఆయననై పే వోక్షణం చూచి, ఏమిటో యీ మనిషి అన్నట్టు వో నిట్టూర్పు విడిచింది మీనాక్షి. జానుమరి! యిన్నేళ్ళుగా కాపరం చేస్తున్నా ఆయన్ని అర్థంచేసుకోలేకపోతోంది ఆవిడ.

'ఎప్పుడూ స్కూలూ, పిల్లలూ వుంటే జాలియవకీ. కనీసం అదివారమైనా రెస్టు

‘కంగారేమి రేదే. అబ్బాయిదగ్గరినుండి. యెల్లుండి వస్తున్నాట్ట!’ అన్నారు శర్మ గారు.

‘వచ్చేవాడు రాకూడదూ? టెలిగ్రాఫ్ కూడా దేనికి? గుండెలో దడపుట్టి చచ్చాను’ విసుగుతోపాటూ కోపంకూడా ప్రతిధ్వనించింది ఆమె మాటల్లో.

‘క్రిందటిసారి వచ్చినప్పుడు చెప్పాడుకదే వాడు? ఈసారి వచ్చేముందు తెలుపు తాను. ఆఫీసు కాగితాలు రామచంద్రంగారి దగ్గరినుండి తీసికొచ్చి వుంచితే నేను తీసుకెళతాను. ఎక్కువ శిలపు ఉండదు అందుకని—అని. ఆ కాగితాలేవో మనం తెచ్చి వుంచితే సరి.’ దండెంమీది కండువా తీసుకుంటూ అన్నారు శర్మగారు.

‘ఎక్కడికి ప్రయాణం?’ అడిగింది మీనాక్షి.

‘అడిగావూ? యిక పని అయినట్టే’ నవ్వుతూ చెప్పుల్లోకి కాళ్ళ దూర్చారు శర్మగారు.

‘అడగకపోతే నాకెలా తెలుస్తుంది? ఎక్కడైతే చచ్చారు గనకనా?’ నిష్పాఠంగా అన్న మీనాక్షి మాటలకు లోలోపల నివ్వెచ్చింది శర్మగారికి.

‘అయిందా దెప్పడం? అయినా యింట్లో ఏం తోస్తుంది చెప్పు? అలా రామచంద్రంగారింటికి వెళ్ళి ఆ కాగితాల సంగతి కనుక్కోస్తాను. తలుపేసుకో.’ అంటూ విధివైపు నడిచారు.

‘రేపు కనుక్కూడదు కాబోలు! లేడికి లేచిందే పరుగు’ గొణుక్కుంటూ, తలుపు గడియ వేసింది మీనాక్షి.

వోళ్ళు అలసటగా ఉండి, మంచంమీద నడుం వాల్చింది. నిద్రయితే రాలేదుగాని, ఏవో ఆలోచనలు మాత్రం చుట్టుముట్టాయి.

‘అమ్మాయి వసుంధర ఏం చేస్తూ వుంటుందో? అదేమిటోగానీ, ఎప్పుడూ అదే గుర్తుకొస్తుంది. దాని మీదికే మనసు పోతుంది. పిల్లలతో చేసుకోలేక ఏం అవస్త పడుతుందో ఏమో! కొంపలో పెద్దదిక్కు వుంది గనకనా? ఒక్కత్తి అన్నీ దేవుళ్ళాదాని పెళ్ళవకముందు ఒక్కవని చేతయ్యేదికాదు. అయినా పని కావడానికి ఏనాడైనా దానిచేత చేయిస్తేగా? నడిస్తేనే అరిగిపోతుందేమో అని భయపడే తను యింక పనులేం చేయిస్తుంది? అంత అబ్బ

రంగా పెంచినా చివరికి పెళ్ళిచెయ్యక తప్ప లేదుకదా? ఆ వల్లెటూలో వో సినిమాయా, షికారా? ఎప్పుడూ యింట్లో ఎలా పడివుంటోందో? దగ్గిరేకదా? పిల్లల్ని తీసుకుని నెలకోమాటైనా రానే అంతే రాదుగా? పైగా ఆయన ఒప్పుకోరు. నేను లేకపోతే ఆయనకేం తోస్తుంది?— అంటుంది. అమాటా నిజమే. చిన్నప్పటి నుండి యిదే దగ్గరున్నట్టు అనలేక్కడికీ పంపడు వాళ్ళాయన. పంపినా, వోరోజు, రెండ్రోజులు. అంతకుమించి ఉండనివ్వడు. పోనీ, అత్తగారికి యిదంటే ప్రాణం. వో నెల్లోజులు ఉండమని పంపిద్దాం అన్నద్యాసే ఉండదు అల్లుడికి. అయినా పెద్దవాళ్ళ యిష్టాలు చిన్నవాళ్ళ తీర్మాని ఎక్కడుంది? పోనీ...పంపనందుకూడా తనకి బెంగలేదు. అది ఎక్కడున్నా సుఖంగా వుంటేచాలా. అది సుఖపడుతోందని తనకి తోచడంలేదు. మూడోదలు వస్తేమాత్రం ఏం సరిపోతుంది? ఆ చాటిచాలని జీతంతో, ముగ్గురిపిల్లల్ని ఆ సంసారాల్ని నెట్టుకొస్తోందో! పుట్టింటనుంచి ఏదీ యిచ్చే ఆశలేదు. వచ్చినప్పుడు వోచీర పెట్టడమే తమకి గగనం. ఊరికే చీరలూ సారెలూ ఎక్కడుంచి వస్తాయో? మనకేమైనా ఆస్తులా పాస్తులా? అంటారాయన! ఆయనకేం, అంటారు. మరి తనలా దులిపేసుకోలేదే! ఆడపిల్లా పుట్టింటమీద ఎంత ఆశ పెట్టుకుంటుంది? ఉన్నా లేకపోయినా వో చీరైనా పెట్టకపోతే చూచేవాళ్ళు ఏమనుకుంటారు? అదేమాట ఆయనతో అంటే — ఏమనుకుంటారేం? అనుకుంటే అనుకోనీ. మనకి శక్తిలేదు. ఏదో ఉన్నదానిలో కల్పం యిచ్చి పెళ్ళిచేసి, వోయింటిదాన్ని చేశాం. ఎల్లకాలం పెట్టు సోతలు జరపాలంటే మనతో జరిగేవనా? అయినా పెద్దదానికి ఏం పెట్టేస్తున్నాం? పెళ్ళయ్యాక పట్టుమని పదిసార్లైనా వచ్చిందా? ఒకసార్లైనా జాతెట్టుముక్కు పెట్టామా? అది మెట్టిన కుటుంబం మంచిది గనక ఏమీ అనుకోరు—అంటారాయన. ఔను, అంటారు. ఆయన మన సంతా పెద్దకూతురిమీదే. అంటే ఆయనకి కోపం వస్తుందిగాని, చక్కా మొగుడూ పెళ్లాం యిద్దరూ సంపాదిస్తున్నారు. ఇంక వాళ్ళకు పెట్టేదేమిటి? అమాటే వోసారి

తను ఆయనతో అంటే,—చాలేనే, యిద్దరూ సంపాదిస్తే మాత్రం? ఆ సంపాదనమీద ఎంతమంది బ్రతకాలో తెలుసా? అత్తా, మామా, యిద్దరు మరుదులు, యిద్దరు ఆడబడుచులు. వీళ్ళు మొగుడూ పెళ్లాం. కొడుకూ నీ చిన్నకూతురికేం తక్కువ? మూడోదలు సంపాదిస్తున్నాడు అల్లుడు. సొంతయిల్లు, రెండ్రకరాల పొలం చాలదా? దీనికన్నా బాగా జరుగుతోందా సీతకి?— అన్నారు. మాటకదిపితే సీతని వెనకేసుకు రావడం. వసుంధరంటే ప్రేమ లేదాయనకి. తను ఉండిమాత్రం ఏం పెట్టగలుగుతోందీ? ఈసార్లైనా దనరాకీ రమ్మని వ్రాసినా, యింకా జవాబైనా రాలేదు...’ ఆలోచిస్తూనే కునుకు పట్టేసింది మీనాక్షి.

‘వాడు వస్తాడు, వస్తాడు’ అంటూ మొన్నంతా కాళ్ళరిగేలా రామచంద్రంగారి యింటిమట్టా తిరిగారు కాగితాలకోసం. ఏదీ వాడురాలేదేం? వాడిపని గనక అలా తిరిగి సాధించారు. అదే వసుంధరకొడుక్కి మార్కులు వేయించమంటే, చేతిలో వున్న వనే చెయ్యలేదు. ‘అక్కసంతా వెళ్ళ గక్కుతూ అంది మీనాక్షి.

‘నీకేమన్నా మతిపోయిందేమిటే? వాడు ఏం పని వుండేరాలేక పోయాడో? అయినా నవ్వుమేముంది? సోన్నతోనే కాగితాలు పంపిస్తే సరి. అయినా, మాట్లాడితే చాలు. వసుంధర కొడుకు మార్కులసంగతి తెస్తా వెందుకు? మార్కులు వేయించుకుని పాసయిందీ వో చదువే? నా కిష్టం. ఉండవు అలాంటివనులు. నా కిష్టంలేని పనినీ ఒక్క నాటికి చెయ్యను.’ స్పష్టంగా అన్నారు శర్మగారు.

మీనాక్షిముఖం ఎర్రబడిపోయింది. ‘ఔను, ఎందుకు చేస్తారు? మీ కిష్టమైతేనే ఏదైనా చేస్తారు. ఆసంగతి మీదే అంతా జరుగుతుంది. పెద్దమ్మాయి పెళ్ళి విషయంలో నన్నెండ్ల కంటాడు. నీ బలవంతం మీదే పెళ్ళి జరిగింది, లేకపోతే అంతమండ్ల ఆ యింటికి దాన్ని యిచ్చేవాళ్ళా? ఆ రెండుకు? నీలదీసి ప్రశ్నించింది. ఒక క్షణం ఆశ్చర్యంగా చూడవైపు శర్మగారు. అవిడలా ప్రశ్నికొలేదాయన.

‘చాలా తొలికే నదావిది మీనాక్షి

మూలశంకకు

త్వరగా

నమ్మక మైన

హెడన్ సాతో

చీకత్తును పొందండి

-శస్త్రచీకత్తు

అవసరములేదు!

001-327 TEL

ముఖ్య ప్రకటన

ర్యుమటాయిల్

కీళ్లనొప్పులు, వాతు పులు, నడుమునొప్పులు, నరముల నొప్పులు, వాతశూలము, మొదలగు వివిధరకములైన శారీర బాధలను అతి శీఘ్రముగా నివారణ చేయు పశ్చాత్తీయమైన ఆయుర్వేద లైలము. పైపూతకు మాత్రమే.

ఇప్పుడు మద్రాసులోని ఆంగ్ల వైద్యుల చేసిన మృతముగా వాడబడుచున్నది 100 ml కు 10. రహితాశువుల అదనం.

ARUDRA INDUSTRIES

2/1, 4th Street, Sourashtra Nagar, MADRAS-24

అటోమేట్ 50 సెంటు

కర్మ న స మూ నా కి వాంఛ కు

ఇ పెన్సిల్ కరలేదు. ఇ పెన్సిల్ కరలేదు ఈ ఆటోమేట్ 50 సెంటు పిన్ కు విరామ రక్తం ఉంది మీరు దొంగలనుండి,

పుగములనుండి మిమ్మ రక్షించుకోవచ్చును.

ప్రయాణం, దామా పగ్గ రాలు ఉదయో

ఇది ఆటోమేట్, పెద్ద శుభం, నిపును

ధరు. 25. ఏ.సి.సి. వార్డు రు 3.50

ప్రతి ఉచితం. అదనం ప్రతి 100 కి

రెడర్ కు రు. 5/-.

PARKER AGENCIES (W.A.S.)

Post Box No. 1192, Madras

మనమత-మనుగడ

సమాధానం యిచ్చే శక్తి నాకు లేదు. కాని సీత పెళ్లి విషయంలో ఎవరికెంత పాత్ర వుందో నీ అంతరాత్మకి తెలుసు.' మెల్లగా అన్న ఆయన మాటలకు మీనాక్షి ఏమీ మాట్లాడలేదు. మనసంతా ఉడికిపోతోంది.

మళ్ళీ శర్మగారే అన్నారు. 'పోనీ. జరిగి పోయిన సీత పెళ్లి సంగతి యిప్పుడెందుకు? ఏదో అది హాయిగానే ఉంది, ఆ మంచి మనుష్యుల మధ్య. మనం దాన్ని గురించి అనుకుని బాధపడ్డందేనికి?'

'అంతే, అంతే. అలా అనక యింకే మంటారులండి.' గొణిగింది మీనాక్షి.

'మీనాక్షి!' అంటూ పక్కంటి సుందరమ్మ పిలిచడం, మీనాక్షి వెళ్లడంతో, ఆ సంభాషణ ముగిసినా, శర్మగారి మనసు మాత్రం వికలమైంది. ఆరోజంతా ఏమీ టోగా అయిపోయింది. స్కూల్లో పాఠాలు కూడా సరిగా చెప్పలేక పోయారు. దానికి తోడు ఆ రాత్రి మీనాక్షి చెప్పిన విషయం— 'ఏమంటి! వసుంధర ఉత్తరం రాసింది.

అర్జంటుగా వో వంద పంపమంది' మెల్లగా అంది మీనాక్షి. మంచం మీద అటు తిరిగి వడుకున్న శర్మగారు యిటువైపుకు తిరిగారు. కానీ ఏవిధమైన సమాధానం రాలే దాయన నోటి నుండి.

ఆయన ప్రక్కనే కూర్చుని, ఆయన ముఖంలోకి చూస్తున్న మీనాక్షి ముఖంలో నిరాశ అలుముకుంది.

'ఏం పని బడిందో రాయలేదు. ఏదో ముఖ్యమైన పని లేనిదే వ్రాయదు.' మళ్ళీ అంది మీనాక్షి. శర్మగారు ఏం అంటానే ఉన్నారు. ఆయన మెదడు ఆలోచిస్తున్నా వుంది. మనసు మాత్రం మూగవాయి మానంగా ఉండిపోయింది.

'ఎలాగో వోలాగ సర్దాలిమరి. ఏమంటారు? సమాధానం అజిస్తోంది మీనాక్షి ప్రశ్న.

ఒక క్షణం ఆగి అన్నారు శర్మగారు. 'ఏమంటాను? ఏమంటానో నీకు తెలియదా?'

'అలా అంటే ఎలాగండి? నిజమే. మన దగ్గర డబ్బు లేదు. అలా అని ఊరుకుంటే ఎలా? కొంచెం దాని పరిస్థితి గమనించాలిగా? అయితే కళ్ళలోకి చూస్తూ అన్న మీనాక్షిని అలాగే చూస్తూ, 'కూతు మీనాక్షి! దాని

పరిస్థితి అంటున్నావు. మరి మన పరిస్థితి ఎవరు చూస్తారు? ఉన్నతశ్రేణి వందరూపాయలు తెచ్చుంటే ఎక్కడుంచి తెను? బేంక్ లో ఉన్నాయిగనకనా? ఎవడి కాళ్ళ పట్టుకోను? పట్టుకున్నా యిస్తారని నమ్మక మేమిటి? అయినా ఏం చూసి అమ్మిస్తారు? యిలా? వాకిలా? అక్కడికి అప్పలకేం తక్కువలేవు. అవి తీర్చలేకే సతమతమవుతున్నాను.' అన్నారు శర్మగారు.

'ఇంతకీ డబ్బు పంపలేనంటారు. అంతేగా? వో మాటడుగుతాను, కోపం తెచ్చుకోరుగా? ఇదే అవసరం సీతకి వస్తే, యిత నిర్లక్ష్యంగా పూరుకునేవారా మీరు?' మెల్లగా అన్నా, మీనాక్షి మాటల్లో పున్న వాడి గమనించకపోలేదు శర్మగారు.

'మంచి ప్రశ్న వేశావు. మీనాక్షి! యినేళ్ళ నుండి నన్నరం చేసుకున్నదిదేనా? సీత ఒకటి వసుంధరొకటినా నాకు? నువ్వే చెప్పు నన్నెంచెయ్యమంటావో' దీనంగా అంటున్న భర్తను చూచి జాలిపడలేదు. మీనాక్షి.

'ఇదేనా మీరిచ్చే సమాధానం? సరే. మీరైతే తేలిగ్గా తీసిపారేయగలరేమోగాని, నేనలా ఉండలేను. ఇవిగో యీ గాజులు తీసికెళ్లి తాకట్టు పెట్టి, డబ్బు తీసుకురండి.' అంటూ చేతికున్న గాజుల జత తీసి ఆయన కందించింది.

ఏమీ చెప్పలేని స్థితిలో ఉండిపోయారు శర్మగారు.

చేతిలో గాజులు! ఎదురుగాల్భార్య! భార్య కళ్ళలో పేరుకున్న కన్నీరు!

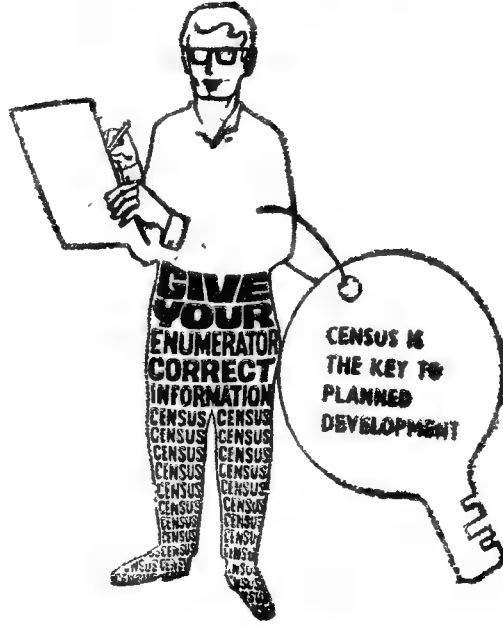
శర్మగారి మనసు కరిగి లోలోపలే నీరై పోయింది.

'చూడు మీనాక్షి! యిది నీదగ్గరే వుండు.' అంటూ ఆమె చేతులకు గాజులు తొడిగేశారు.

'అయితే యిది తాకట్టు పెట్టడం కూడా మికిష్టం లేదన్నమాట! సరే, సరే మీ యిష్టం. మీ మాటకు ఎదురుచెప్పే సాహసం నాకెక్కడిది?' కలుపుగా అని, బుగ్గల మీదకు బారుతూన్న కన్నీటికి, ఆన కట్టుగా కొంగు కప్పకొంది మీనాక్షి.

రెండునిముషాల భయంకర మోనాన్ని చీలుస్తూ, 'మీనాక్షి! పదకొండవలతోంది టైము. పడుకో. డబ్బు సంగతి రేపు చూస్తాను.' అంటూ మెదవరకూ దుప్పటి విగించారు శర్మగారు.

జనాభా లెక్కల సేకరణ, 1971

మార్చి 10 నుండి 31 వ తేదీ వరకు

ఈ తేదీల మధ్య వివిధ నగరాలలోను, మారుమూల గ్రామాలలోను, వర్షత ప్రాంతాలలోను, వన్య ప్రదేశాలలోను, సముద్రాలపైన, సముద్రతీర ప్రాంతాలలోను వున్న యావన్నాంధీ ప్రజలు లెక్కింపబడతారు.

ఈ జనాభా లెక్కల సేకరణ కార్యక్రమము మార్చి 10 వ తేదీన ప్రారంభమై 31 వ తేదీన సమాప్త మవుతుంది. ఈ లెక్కలలో ఎవరూ మిగిలిపోకుండా, ప్రతి ఒక్కరూ చెర్చి బడేటట్లు చేయడానికై ఏప్రిల్ 1—3 తేదీల మధ్య మరొకమారు లెక్కించడం జరుగుతుంది. పి కుటుంబంలోని పెద్దలు పిల్లలు—యావన్నాంధీ లెక్కింపబడేటట్లు తప్పక చూడండి.

జనాభా లెక్కలు సేకరించే పుద్గోగి గురుతరమైన బాధ్యతను నిర్వర్తించవలసి వుంది. కచ్చెన్య నిర్వహణలో అతనికి అన్ని విధాలా సహాయపడటం మన విధి.

జనాభా లెక్కల సేకరణ కార్యక్రమం డైరెక్టరు,

ఆంధ్ర ప్రదేశ్.

ఒక్కసారి ఆనందం ఉప్పొంగిపోగా, కన్నీరు తుడుచుకుని భర్త వంక తృప్తిగా చూచి, మేనువారింది మీనాక్షి.

ఆ మర్నాడు స్కూలు వడలగానే, పాడ్వాన్లు రుగ్మిని రూపొందించిన శర్మగారు. అయిదు నిమిషాలు 'ఆ మాటా' యీ మాటా మాట్లాడి, అసలు సంగతి ఎత్తారు. పాడ్వాన్లు జాలిగా, 'ఏమీ అనుకోకండి. మా అబ్బాయికి అవసరం వస్తే రెండోదరుని నిన్ననే మనియార్డు కట్టాను. అడిగినందుకు నా దగ్గర లేకపోయింది.' అన్నారు.

నిరాశకు ఆశ్రయం యివ్వడం శర్మగారికి అలవాటే గనుక మామూలుగానే సెలవు తీసుకుని బయటపడ్డారు.

రోడ్డు మీద నడుస్తున్నారేగాని ఆయన మెదడుని ఆలోచనలు దోలించేస్తున్నాయి.

'ఏం జీవితం యిది? ఇదీ వో బ్రతుకేనా? దేవుడిలాంటి నికృష్టపు జీవితం ఎందుకు పుట్టిస్తాడు? ఈ సలభై ఏళ్ల జీవితంలో ఏనాడైనా తను ఆనందంగా గడిపిన రోజుందా? ఏమో, గుర్తు రావడం లేదు. తనకి తల్లి ఎలా వుంటుందో తెలియదు. అమ్మ ఒడిలో హాయిగా నిద్రించడానికి నోచుకోలేదు తను. అమ్మ గుండెల్లోని మాధుర్యాన్ని చవిచూడలేదు. వాస్తవ ఉన్న ఆస్థంతా జూదంలో వోడి, దిక్కులేకుండా నడిపిధిలో తనని నిలబెట్టి, తన దారివ లాను పైలోకానికి వెళ్లిపోయాడు. మామయ్య మాటల్లో కాశివ్యం ఉన్నా, మనసులోని మమత తనకి తెలుసు. అందుకే తనని యితవాణ్ణిచేసి, వో దారంటూ పోవించాడు. ఈ బడివంతులు ఉద్యోగం, జీవితానికి వెలుగు నివ్వలేకపోతున్నా, మనసుని మాత్రం ఆనందంతో నింపుతాడు. తను జీవితంలో ఏదైనా సాధించాడంటే, అది యీ ఉద్యోగమయినా. ఈ ఉద్యోగంలో తన, పనికి యిత ఆనందం యితకెక్కడ గుతుతుంది? పసిపాపల ఆట పాటల్ని 'లిగి అదృష్టం ఎంతవారికి కలుగుతుంది? 'మాస్టారూ!' అన్న పిల్లల ఎంత మాధుర్యం ఉంది! ఆ పసి పిల్లలోని దేవుడిముందు తామెంత? కి నేర్వేదేమిటి? వారిలో వున్న మెరుగులు దిద్దడం తప్ప?

మమత-మనుగడ

చాలు, తన జీవితానికి ఆనందం చాలు. పంతుళ్ల జీవితానికి, పిల్లలు పెట్టే సమస్యారాలు తప్ప యితేమీ ఉండవు అంటుంది మీనాక్షి. కాని, ఆ సమస్యారాలలోని విలువ మీనాక్షికేం తెలుసు? ఎంత గౌరవం వాటిలో? ఎంత మమత? ఎంత ఆప్యాయత? చాలు...చాలు. అది చాలు తనకి. ఈ ఉద్యోగమే లేకపోతే ఏమైపోయేవాడో తను. ఈ బ్రతుకు గతుక్కుల్లో పడి ఏనాడో నలిగిపోయేవాడు. '...ఆలోచిస్తున్న శర్మగారు, రామనాథంగారిల్లు రావడం గమనించి, అటు వైపు అడుగులు వేసారు. 'ఏదో, సిగ్గుగా, నామోషిగా వుంది తను వచ్చిన పని' తలుచుకుంటే, రామనాథంలో తన పరిచయం యీనాటిది కాదు. చిన్నప్పుడు యిద్దరూ ఒకే బడిలో చదువుకున్నారు. ఒకరికోకరు ప్రాణంగా బ్రతికారు. అందుకనే అతని దగ్గర తనకి చదువెక్కువ.' ఆలోచనలకి బ్రేక్ పడింది.

'ఏరా! యీ మధ్యసలు కనపడ్డం మానేసావ్!' వరండాలో కుర్చీలో కూర్చున్న రామనాథంగారు వలకరించారు.

'ఏదీ, తీరుబడి దొరకడంలేదు,' అంటూ ప్రక్కనున్న కుర్చీలో కూర్చుంటూ, 'నువ్వు బాత్రింగ్ కనపడ్డం మానేశావ్' అన్నారు.

'ఇదిగో, పాలం తగాదా తీరనేలేదు. ఎటూ తేలకుండా ఉండిపోయింది. ఆ గోడ వల్ల అసలు ఏ మాత్రం నాకు ఖాళీ ఉండడంలేదు.' కళ్లజోడు సవరించుకుంటూ అన్నారు రామనాథంగారు.

'ఎలా చదువుతున్నాడు సూర్యం? పైస్కూలు విడిచిపోగానే యీ మాస్టారి మరిచిపోయాడా ఏమిటి, వాడూ కనిపించడం మానేసాడు' చెబ్బ మీద అరుస్తున్న పశుల్ని చూస్తూ అంటున్నారు శర్మగారు.

'వాడు యింట్లో ఒక్కొక్కరిం ఉండడు. ఎల్లండి ఎక్స్ కర్షన్ వెళతారట. ఆ పాద విడిలో అసలు కళ్లకే కనబడంలేదు.' రామనాథంగారి మాట పూర్తవకముందే సూర్యం వచ్చాడు 'సమస్కారం మాస్టారూ!' అంటూ.

'ఏవోయ్! కాలేజీలో చేరాక పనులెక్కువయిపట్టున్నాయే' నవ్వుతూ అడిగారు శర్మగారు.

'ఏం చెప్పిలో తెలియక విన్నగా నవ్వాడు సూర్యం.

తల్లి పిలుపుతో లోపలికి వెళ్లాడు సూర్యం. చల్లకొచ్చి ముంత దాచడమేండు కని, డబ్బు సంగతి ప్రస్తావించారు శర్మగారు.

'ఏమీ అనుకోకురా శర్మా! సూర్యం నిన్ననే వంద తీసుకున్నాడు. పాలం తగాదాలో బాగా ఖర్చయిపోయింది. సమయానికి దగ్గర లేకుండాపోయింది' నొచ్చుకుంటూ అన్నారు రామనాథంగారు.

'ఫరవాలేదు లేరా! నీ దగ్గర లేనప్పుడేం చేస్తావ్? సరే వస్తాను మరి' అంటూ బరువుగా సాగిపోయారు శర్మగారు.

అంతా అయోమయంగా వుండాయనికీ, ఎటూ పాలుపోవడంలేదు. 'తన చేతనయి నంతవరకూ ప్రయత్నించాడు. అంతకన్నా తను మాత్రం ఏం చేయగలడు? డబ్బు దొరకలేదు. మీనాక్షికి ఏం సమాధానం చెప్పాలి? పోనీ వో రోజు ఆగినా దొరుకు తుందన్న ఆశ లేదు. ముందు ధర మాత్రం, అవసరంలేనిది ఎందుకు వ్రాస్తుంది? మీనాక్షి దృష్టిలో తను వో అనమర్నాడు. అసలు తనకు డబ్బు తేవడం యిష్టం లేదనుకుంటుంది. ఎవరినీ అడిగి వుండడనీ, ఏ ప్రయత్నమూ చేసే ఉండడనీ ఆనుకుంటుంది. నిజం చెప్పినా నమ్మదు. గజాలు తాకట్టు పెట్టమంటుంది. అవి యిక యింటికి రావు. హా! తను ఎందుకూ పనికి రానివాడు. లోకంలో తనలాంటివాడు బ్రత కడం అనవసరం.....'

'మాస్టారూ!'

వెనక్కు చూచారు శర్మగారు. సూర్యం!! ఆయాసపడుతున్నాడు. 'మీరిపోటికి యింటి వరకూ వెళ్లిపోయి వుంటారనుకున్నాను! మాస్టారూ! ఇవిగో వంద రూపాయలు' అంటూ ఫేటు జేబులోంచి నోట్లు తీసాడు.

ఆశ్చర్యంతో మతి పోయింది శర్మగారికి. 'ఏమిటి మాస్టారూ! అలా చూస్తున్నారు? నా కెలా తెలిసిందా? వాస్తవి అడుగుతూంటే విన్నాను. తీసుకోండి మాస్టారూ! ఎక్స్ కర్షన్ కి యింకోసారి వెళ్లొచ్చు. మీకు అవసరం కదా! తీసుకోండి' గబ గబా అంటున్న సూర్యం కళ్లలోకి అలాగే చూస్తూ ఉండిపోయారు శర్మగారు, ఆ శిష్యుడి మనసులోని మంచితనాన్ని,

మమతనీ కొలవడానికి ప్రయత్నిస్తూ.
 'ఏమిటి మాస్టర్! నా దగ్గర తీసుకో
 కూడదా? మీరుగాని తీసుకోకపోతే నా మీద
 ఒట్టు' చిన్నపిల్లాడిలా అన్నాడు సూర్యం.
 కళ్ళతోనే కృతజ్ఞత తెలుపుతూ,
 మౌనంగా డబ్బు అందుకున్నారు శర్మగారు.
 'వస్తాను మాస్టర్! ' తృప్తిగా చిరు
 నవ్వు నవ్వుతూ వెనక్కు వెళ్లిపోతున్న
 సూర్యాన్ని చూస్తూ కన్నీటిని తుడుచు
 కున్నారు శర్మగారు.

* * *
 'ఏవంటి డబ్బు దొరికిందా?' యింటో
 అడుగుపెడుతూనే అడిగింది మీనాక్షి.

'అ!' ముక్తసరిగా జవాబిచ్చి రోపలికి
 నడిచారు శర్మగారు. మీనాక్షి మనసు
 తృప్తితో నిండిపోయింది. శర్మగారికిమాత్రం
 ఒక ప్రక్క ఆనందం మరోప్రక్క విచారం.
 తన గురించి ఎక్స్కర్షన్ మానుకుని
 డబ్బుయిచ్చిన సూర్యాన్ని తలుచుకుంటే
 ఆనందం, గర్వం, మరోప్రక్క అతని ఆనం
 దాన్ని చెడగొట్టేదేమో తను, అన్న భయం,
 విచారం.

ఈ ఆలోచనలతోనే ఆ రాత్రి పదిన్న
 రైవా నిద్ర పట్టలే దాయెనీకి. తలుపు
 చప్పుడయ్యే సరికి లేచివెళ్లి గడియ తీసారు.

'అరే! వసుంధరా! రామ్మా! ఏమిటమ్మా
 పిల్లల్లో రాతిపూట ప్రయాణం పెట్టు
 కున్నావ్!' అన్నారు కూతుర్ని చూచి.

'అయిన కేంవ్ వెళ్ళవలసి వచ్చింది.
 గవర్నమెంట్ టి. ఎ. తరవాత యిస్తారు
 గాని, ముందు ప్రయాణానికి డబ్బు అవ
 సరం వచ్చి మీకు వ్రాసాను. కాని వాళ్ళ
 ఫ్రెండ్ సర్వాదులెండి. ఆయ నొచ్చేవరకూ
 వుండొచ్చని వెంటనే వచ్చేశాను.' అంటూ
 సూట్ కేసు లోపల, పెట్టింది, బెడ్డింగు
 లోపలకు తీసుకురమ్మని రిక్తవాడికి డబ్బు
 లిచ్చేసి పంపించేసింది వసుంధర. 'వెధవ
 రైలు. గంటలేటు' విసుక్కుంటూ అంది.

నిద్రపోతున్న చిన్నపిల్లను శర్మగారు
 తీసుకుని మంచమీద పడుకోబెట్టారు. అది
 లేచిపోయి ఏడుపు ప్రారంభించేసరికి, మీనాక్షి
 మెలుకుంది.

కూతుర్ని చూసుకున్న సంతోషం అంతా
 యింతా కాదు. తెల్లవారూ, నిద్రలేకుండా,
 కూతుర్ని నిద్రపోనివ్వకుండా ఏవో కబుర్లు
 చెబుతూనే వుంది మీనాక్షి.

శర్మగారికి మనసు తేలికపడగా, సుఖంగా
 నిద్రపోయారు.
 మర్నాడు స్కూలు కు వెళ్లేముందు
 'మీనాక్షి! పెట్లోవుంది డబ్బు యిప్పు.
 సూర్యానికి యిచ్చేసి వస్తాను.' అన్నారు.
 'మతిగాని పోయిందేమిటండి? పిల్ల
 యింటికివస్తే, ఏ ముచ్చటా జరిపించడానికి
 లేకుండా డబ్బు యిచ్చేసి వస్తారా? రెండు
 రోజుల్లో పండగకూడానూ!' అన్న మీనాక్షి
 మాటలకి ఏమనాలో అర్థంకాలేదు శర్మ
 గారికి.

'మీనాక్షి! ఆ డబ్బు ఎక్కడిదను

కున్నావ్? సూర్యం ఎక్స్కర్షన్ మాను
 కుని మన అవసరాని కిచ్చాడు. మనకవి
 యిప్పుడు అవసరం కాదుగా? యిచ్చేస్తే
 అతని పనన్నా జరుగుతుంది.' అన్నారు.
 'బావుందంటి! మనకి డబ్బిచ్చి తనుఅట్టే
 ఉండపోతా డేమిటండి! ఈ పాటికి ఎక్కడో
 తెచ్చుకునే వుంటాడు. ఎలాగూ తెచ్చారు
 గనక నామాట వినండి' అంటూ రోపలికి
 వెళ్లిపోయిన మీనాక్షిని చూస్తూ వుండిపో
 యారు శర్మగారు. ఔను. యింకేం చేయ
 గలరు? భార్య మనసులోని కూతురిపట్ల
 మమతనిచూచి మెచ్చుకుంటారా? సంకుచి.

చర్మం మీద రోమాలు... ఎంత రోతగావుంటాయి?

దీప్తి బ్యాటర్లు, దక్షిణ భారతంలో:
 డి. డి. కృష్ణమాచారి అండ్ కంపెనీ

పెద్ద సమస్య. రేజర్లతో గీస్తే ఆరోజుకారోజు
 రెట్టింపు పెడుతుంది. ఆ బాసకు క్రిమిలూ,
 నబ్బులూ వాడితే పైపైనే పోతాయి కాని
 మూలంనుంచి పోవు. అంటే ఉపయోగం
 సున్నా. మళ్ళీ యదారీతే.

కాని, ఇప్పుడు రోమాలను మొదళ్ళనుంచి
 నిర్మూలించడానికి ఒక క్రొత్త శాస్త్రీయకర
 మైనది-ల్యూర్ కోర్ట్ వాక్స్ హేయిర్
 రిమూవర్

ల్యూర్ కోర్ట్ వాక్స్ రోమాలను మూలం
 నుంచి నిర్మూలిస్తుంది. వాడగా వాడగా
 అసలు రోమాలు రావడమే సన్నబడిపోతుంది.

రోమాలను నిర్మూలించి, శుభ్రమైన,
 అందమైన చర్మాన్నిస్తుంది-ల్యూర్
 కోర్ట్ వాక్స్ హేయిర్ రిమూవర్.

దీర్ఘ కోగులకు

ఉత్తమ వైద్యము

నపుంసకత్వము, శుక్ల
నష్టము, హస్తప్రయో
గము, అసంతుష్టి, ఉబ్బ
నము (దము), జీర్ణ
కాళ్ళు, చెవుడు, కడుపు

వొప్ప చుట్టు, బొలి, చర్మవ్యాధులకు పోవల
వ్యాధి కూడా వైద్యము చేయబడును.

శ్రీ బాలాజీ వైద్యశాల,

డా. పి. కుమారస్వామి దేవర,

(బ్రావెలర్స్ బంగళా రోడ్, తెనాలి.

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

అరుణ

ప్రీతి

ఆరోగ్య సౌభాగ్యాలికి

1998 నుండి ప్రసిద్ధిగాంచింది

అయుర్వేదాశ్రమం

హైదరాబాద్ లిమిటెడ్

100 జి.ఎస్.రోడ్ మదరాసు.

35 సం. అనుభవం

ది బీజను బుద్ధులు బీజకుటుంబం

మొదలగు వ్యాధులకు ఆఫ్ థిరేషన్

లేకుండా గౌరవంగా బాగుచేయుటకు

తండ్రి కామరూపి

గౌరీగూడె నీయ బస్ స్టేషన్ వద్దను.

రామమందిర్ రోడ్, ప్రాజెక్టు రోడ్-12 ఆంధ్ర

ఆఫీస్ ఫోన్: 42870 ఇంటర్ ఫోన్: 39844

వామదారి 3 BAND
ట్రానిస్మిటర్

వామదారి ట్రాన్సిమిటర్ 3 బ్యాండ్
ఆకస్మిక వ్యాధి నివారకం
దిర్ఘకాలిక వ్యాధి నివారకం
3 బ్యాండ్ ట్రాన్సిమిటర్
ట్రాన్సిమిటర్

PRICE-165/-

AGENCIES
AMLA NAGAR
DELHI-7

మమత-మనుగడ

తత్వాన్ని చూచి నవ్వుకుంటారా? బొమ్మకి
చలనం వచ్చినట్లు భారంగా వడివారు
బయటికి.

ఆయన వాలకం చూచి కాబోలు వో
శిష్యుడు 'మాస్టర్! అలా ఉన్నారే ?
లేవండి' అన్నాడు, స్కూలు వదిలి పిల్లలం
దరూ క్లాసు వదిలి వెళ్లిపోయానా, కుర్చీలోంచి
లేవని శర్మగారిని చూచి.

ఏదో ఆలోచిస్తున్న ఆయన ఉలిక్కిపడి,
చుట్టూ కలయజూచి మెల్లగా లేచారు.
'జాను ఎందుకిలా ఉన్నాడు తను? ఏమో..
తన బ్రతుకంతే...' ఎట్టాత్తే నడక సోం
చారు శర్మగారు.

పెట్టెలోని వందరూపాయలకు ప్రతిగా,
వసుంధరకి కొత్త చీరా, పిల్లలకి కొత్త
బట్టలూ, కుట్టించి, వందగరోజు వాళ్ళ
చేత కట్టించి, సంతోషించింది మీనాక్షి.

'డబ్బు లేనప్పుడివన్నీ యెందుకమ్మా'
అన్న కూతురి మాటలకు వెంటనే, 'డబ్బు
లేదని మానకపోయింది. ఒక్కప్పుడు ఉండా!
రేపు వస్తుందా? ఏదో ఉన్నదానితోనే నా
తప్పి.' అంటూ సన్నగా మందలించింది
వసుంధరని, మీనాక్షి.

ఆ మాటలు ప్రక్కగదిలో పేదరు చదవ
డానికి ప్రయత్నిస్తున్న శర్మగారికి, వో గంట
క్రితమే పండక్కి పుట్టించికొచ్చిన సీతకి
వివరాలు తూనే వున్నాయి.

తండ్రి ముఖంతోకి చూచింది సీత. తన
వాడినముఖాన్ని పేదరు వెనుక రాసుకున్నారు
శర్మగారు. తండ్రి మనసు, ఆయనవడే బాధ
సీతకి తెలుసు. సీత ఏదో ఆలోచనలో
పడింది. అంతలోనే ఏదో నిర్ణయించుకున్న
దానికా, తన పెట్టె తెరిచి వచ్చి సీతించి.
అదంతా గమనిస్తున్న శర్మగారికి విమోచనం
గాక, మళ్ళీ పేదరువైపు దృష్టి మర
లించాడు.

'బాబూ!' పిలిచింది సీత.

ఏమిటి? అన్నట్టు చూచారు శర్మగారు.

'మర్చిపోయాను నాన్నా! చీరకొనుక్కో
మని ఆయన దబ్బిచ్చారు. వేమ బజారుకి
వెళ్ళాలంటే బాబుతో కుదరదు. మీకు
వచ్చిన దేదైనా సరే లీసుకురండి.' యాడై
రూపాయలు అందిస్తూ అంది సీత.

'చీరలనంగలి నాకేం తెలుసు నాన్నా'

అన్నాడు మెల్లగా శర్మగారు.

'ఫరవాలేదు. మీకు నచ్చిందేదైనా సరే.
పండగపూట చీరలేకుండా ఎలా?' అన్న
సీతకు యింకేమీ చెప్పలేక, డబ్బు తీసుకుని
బయలుదేరారు.

ఆయన తిరిగి వచ్చేసరికి యిల్లంతా నిశ్చ
బ్ధంగా ఉంది. వసుంధర పిల్లల్ని తీసుకుని,
ప్రక్క విధిలోవున్న వాళ్ళ ఆడబడుచుగా
రింటికి వెళ్ళింది. మీనాక్షి వంటింట్లో పని
చేసుకుంటోంది. సీత కొడుక్కి డ్రెస్
చేస్తోంది.

'ఇదుగోసీతా! నాకు నచ్చిందేదో తెచ్చాను.
నలభై ఏనిమిడి. ఎలావుందో చూడు.'
అంటూ పేకెట్ అందించారు.

మీనాక్షి ఆమాటలు వింది. తల పరకీరి
చింది కూడాను. ఈ యిద్దరూ ఆనీషయం
గమనించలేదు.

'చాలా బాగుందినాన్నా.' అంటూ చీరను
పరిశీలించింది సీత.

శర్మగారు బాతరూమ్ వైపు వెళ్ళారు.
సీత వంటింట్లోకి వెళ్ళింది.

'అమ్మా! నాన్న నాకు చీరకొని తెచ్చారు.
ఎలావుంది?' అంది తల్లితో.

'తెస్తారని నాకు ముందే తెలుసు. అంచు
కనే నేను వసుంధర ఒక్కత్తికే కొన్నాను.
ఆయనకు నచ్చింది నీకు తెచ్చారు. పైగా
వసుంధరకి యిప్పుడు చీరెందుకు అని విను
క్కున్నారు.' విష్వారంగా అప్పు తల్లి మాట
లకు నిశ్చేష్టురై లయింది సీత. మెల్లగా
బయటికి రాబోతూ గదిలో నిలబడి తననే
చూస్తున్న తండ్రిని గూడగానే దుఃఖం
కట్టలు తెంచుకుంది. చేతిలోని చీర క్రింద
పడిపోయింది.

అబద్ధం ఎందుకు చెప్పిందో అన్నట్టు
న్నాయి శర్మగారి మాపులు.

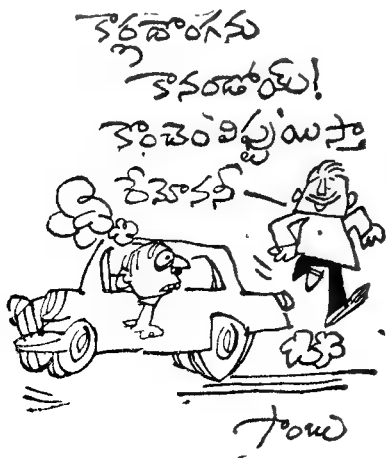
'నాన్నా!' అంటూ తండ్రి చేతుల్లో
వాలిపోయింది సీత 'నాన్నా! వసుంధరకి చీర
కొచ్చి, నాకు కొనలేక పోయినందుకు అమ్మ
బాధపడుతుందని అలా చేసాను. కాని నీన్ను
బాధపట్టవలసి వస్తుంది ను కోలేదు'
వెక్కుతూ అంది సీత. సీత తలనిమురుతూ
ఉండిపోయారు శర్మగారు. కూతురి మన
సును గ్రహించిన ఆయన మనసు ఆర్త
మయింది. వెచ్చని ఆనందభాషాలు సీత
తలమే తడిపిపోయాయి.

పోలీసు మనిషే!

ఇలాగా మనుషానికి మొయ్య త్రాగినచో పోలీసు కాన్స్టేబుల్ దగ్గర వున్న సంయుక్త సోషలిస్టు పార్టీ ఎన్నికల బూత్ (గుడారం) మీద విరుచుకు పడి, దాన్ని మంటపెట్టి తగలేశాడట. వార్త విని నివారించడానికి వచ్చిన డిప్యూటీ కమిషనర్ ఆఫ్ పోలీసును దుమ్మెత్తి పోశాడట. నానా కష్టం మీద వో నలుగురు పోలీసులు అతన్ని బంధించ గలిగారు. పోలీసా మనిషేకదా!! ఈ విషయం పూనాలో జరిగింది.

బి. జి. కారు గిల్లంతు:

బెంగళూరులో కార్ల మోటారు కైక్కి దొంగతనాలు శ్రుతిమించి రాగాన వద్దాయి.

నగరంలో పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జనరల్ గారి కారు వెనకో దొంగిలించారట.

విద్యార్థుల ఆగ్రహం

29వ తేదీ [జనవరి] న మంగళూరు ప్రభుత్వ కళాశాల విద్యార్థులకు కొపం వచ్చింది. ఆ కాలేజీ విద్యార్థులకు వో బస్సువోనరుకూ వచ్చిన తగాదా దీనికి మూల కారణం అన్నారు. తత్సంబంధంగా వో యిద్దరు విద్యార్థులను పోలీసు నిర్బంధంలోకి తీసుకుని, వదలక పోవడంతో స్థితిపై టేగి పోయింది. వీధులన్నీ నిర్మానుష్యం అయిపోయాయి. ఈ కాండలో విద్యార్థులు రాళ్ళు, రచ్చలూ, ఇటికెలాక సోదాబుడ్లను కూడా విరివిగా వాడారట. అంతే గాక ఆసిడ్ బల్బులు [ద్రావకం పోసిన బెల్గా నులవంటివా!] కూడా ప్రయోగించారట. కనబడిన కొబ్బూ, పిప్పలూ, అంగుడులూ, బస్సులూ, వాహనాలూ అన్నిటి మీదా రాళ్ళు వగైరాలు పడ్డాయి. నాలుగంటల సేపు జరిగిన యీ పుత్త వంలో పోలీసు అధికారులతో కలిసి 20 మంది గాయపడ్డారట. కి పోలీసు బళ్ళు, కది కొండం ప్రాంతంలో వో సీట్ బస్సు నాశనం చేశారు. కదికొండం ప్రాంతంలో చిక్కిన సీట్

బస్సును వో గోతిలోకి నెట్టి విప్పంటించారట. కేంద్ర టూరిష్టు హోమునుకూడా ధ్వంసం చేశారట. పోలీసులు వీరిని అణగడానికి కాల్పులు ప్రారంభించారు. పోలీసులు తరుమగానే గమ్మున కాలేజీలోకి పారిపోయి, రెట్టింపు బలగంతో తిరి గొచ్చి మళ్ళీ పుల్నాహంతో రాళ్ళవన కురిపించనారం భించారట విద్యార్థులు. మంగళూరు ముఖ్య వీధుల్లో తిరిగిన ఏ వాహనం కూడా రాళ్ళవన నుంచి తప్పకొననే లేదట. మస్టిలో వున్న వో పోలీసు కాన్స్టేబుల్ని విద్యార్థులు పట్టుకుని ఆకాలేజి (ప్రిన్సిపాలుగారి రూములో 10 గంటలకాలం నిర్బంధంలో వుంచారట. ఈ యుద్ధంలో బి. కాం. చదువుతున్న జగన్నాధ శేట్టి అనే విద్యార్థి పోలీసు కాల్పులకు అపొతి అయ్యాడట.

ఈ సందర్భంలో ఆకళాశాల ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ యం. ఏ రామ చంద్రరావు మాట్లాడుతూ, 29 తేదీ పుడయం 9-4౫ గంటలకు తాను కాలేజీకి వచ్చే సరికి వో నాలుగు పోలీసు వ్యానులు, వలబై మంది పోలీసులు గేటు ప్రాంతంలో వున్నారని, రోవలి విద్యార్థుల మీద పోలీసులు రాళ్ళు విసురు తున్నారని విషయమైన హెచ్చరికా లేకుండా-లాటివార్షి గాని భాష్యవాయు ప్రయోగం కాని లేకుండా యకా యకి కాల్పులు సాగించారని అన్నారు.

దారిమధ్య దారుణం!

శబరి మల్లె [కొండ] అయ్యప్పన్ స్వామి దర్శనం చేసుకుని తిరిగివస్తున్న వారాయననాయర్ అనే అతన్ని ఎవరో వ్యక్తి దారి మధ్యలో పట్టుకుని కత్తిలో పాకిచి చంపి, అంతలో ఆగక ఆయన భార్యనూ చంపి, కొడుకును గాయపరచి పారి పోయాడట. ఆ వ్యక్తి ఎవరో, అకిరాతకం ఎందుకు చేశాడో మూత్రం తెలియలేదు.

కొచ్చిన్ బెంగళూర్ ఎక్స్ప్రెస్ లో 45 ఏళ్ల వ్యక్తి శవం:

కొచ్చిన్ నుంచి జోలారుపేట మీదుగా బెంగళూరు వస్తున్న ఎక్స్ప్రెస్ బండిలో వో 4౫ ఏళ్ల వ్యక్తి శవం వుండటం. విచారణ మీద ఆ వ్యక్తి పేరు కృష్ణన్ అనీ, మైసూరు స్టేషనులో రోకో షెడ్లో పని చేస్తున్నాడని తేలినా, అదనలా హత్యా, ఆత్మహత్యా, లేక మామూలు మరణమా! ఎలాగ, ఎందుకు, అన్న మొయారింకా తెలలేదు.

అంగీకరించని ప్రేమ!

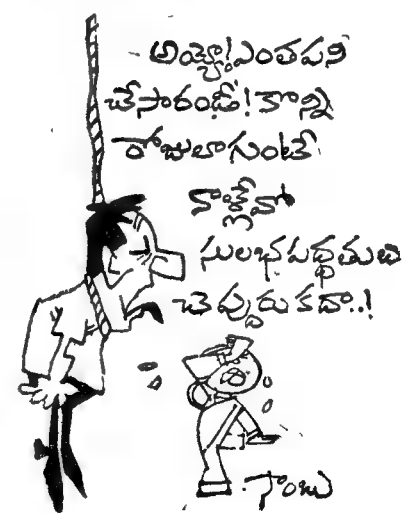
23 ఏళ్ల అక్టర్ అలీ మహమ్మద్ అనే అతనా జోన్ మెక్సన్ అనే ఆమెను ప్రేమిస్తే అతని తలిదండ్రులు ఆ ప్రేమను అంగీకరించక జోన్ మెక్సన్ని, [ఆమె అయిదేళ్ల కూతుర్ని] [జోన్ మెక్సన్ వివాహం] దారుణంగా చంపివేశారట. ఈ నేరం చూస్తే ఆతలిదండ్రులకు చట్టం కిక్కు వేశాక అక్టర్ అలీ మహమ్మద్ మనస్సు విరిగి, వో చెట్టుకు వురి పోసుకుని చనిపోయాడట. ఇది స్వాస్థియా [వ్యక్తి] లో జరిగింది.

అదిలపై అత్యాచారం:

బెంగళూరు హానకోటకు చెందిన వో గ్రామంలో పిచ్చుపు అనే అతనిభార్య లేవమ్మ వంటరిగా వస్తుండగా ఆదే పూరుకు చెందిన సుబ్బారాయప్ప, కృష్ణప్ప అనే యిద్దరు వ్యక్తులు ఆమెను బలాత్కరించ బోయి, కుదరక ఫీక నులిపి చంపి శవాన్ని వానూతిలో పారేసి చక్కాపోయారట.

ఆత్మహత్యా కేంద్రాలు:

ఆత్మ హత్యను పుల్నాపరమూ కొన్ని కేంద్రాలను నిర్మించడం చాలా అవసరమని దీని అవశ్యకత నార్చేకు ఎంలై నా పున్నదని ప్రాధెనరు ఇన్స్పెక్టరు హెడెనియన్ ఢిల్లీలో ప్రకటించారట. అనలు యారకం కేంద్రాలు అవసరమేనని ఆయన అన్నారు. జీవితంలో బ్రతుకులో రుచిలేక, అలసి పోయిన వారికి ఇది సహాయకారి కాగలవని ఆయన చెప్పిడట. ఆత్మహత్యే శరణ్యం అని నిర్ణయించుకున్న వ్యక్తిని ఆ కేంద్రములో డాక్టర్లు మనశ్శాస్త్రవేత్తలు సరికించి, అతని బాధలు నివారించ ప్రయత్నించాలని, అదిలేని వాడు, కుద రని పక్షంలోనూ, అతి సునాయాసంగా ప్రాణాలు తీసుకోవడానికి మంచి మార్గాలు వారికి చెప్పాలని ఆయన అన్నారు. ఈ రకమైన పద్ధతుల వల్ల ఆత్మహత్యకు పాల్పడేవారు దారుణమైన పద్ధతుల్లో (రైలుకింద పడడం, కరెంటు తాకడం, మేడల మీంచి దూకడం వగైరా) ప్రయత్నించరని ఆయన అన్నారు- నవీనతే!!

సెక్సు-రూల్స్

ఒకవారం విపరీతం

ఓసా (జపాన్)లో రాత్రి పూట టెలివిజన్ వార్తలు. ఇది కేవలం టెలివిజన్ వార్తలుగా ప్రసారం అయిపోయాక, రేడియో కట్టెయి కొన్ని పోలీసులు, చేస్తున్నవి అయ్యుండవచ్చని తోతుండగా జామ్మని సెక్సు సినిమాలు వస్తు పోతున్న అభిప్రాయ వద్దది. వీరిని విచారించి

అరెస్టు చేయాలన్న వారు చూపిస్తున్న సినిమాలు జపాను సెక్సు రూల్స్ దాటిన మేరకు అసభ్య కరంగా రేపని కూడా వారు విచారించారట.

ఆవేశం

రెండోతేదీన ఎన్నికల ప్రచార సందర్భంలో మద్రాసు ట్రస్టి క్లెన్రో ముఖ్యమంత్రి కరుణా విధి మాట్లాడుతుంటే యమ్మే చదువుకుంటున్న సుందర రాజన్ అనే విద్యార్థి గియ్యో చదువుతున్న

పనామా

ఓడ దొంగల
ముఠా
అమ్మాయి....

పనామా బ్లెడ్డు ఖరీదు అనందదాయకం చేయును. వానితో చేసికొన్న ఖరీదులు మరువరానివి. అవి మీకు ఉత్సాహకరమైన చక్కని ఖరీదులు నిచ్చును.

వీరికి సుకె పెడుతున్న
మళ్ళలా నోరు తెరిచుకుంటా
ఉండేందుకు ఈ పట్టి.

అతను అనే విద్యార్థి వేరొకరం చేయ సాగారట. వక్కనున్న కుళంధై అనే కోత కాస్త భిక్షువులా వుండండి బాబూ, అనేసరికి గమ్మున తేబులోంచి కలిపి అటుకంధైని సుందర రాజన్ ను సాచి వేశాడు.

లైట్ అప్

1వ తేదీన కలకత్తాలోనూ, మట్టు పక్కా లోనూ జరిగిన రథసత్సో వో పి. పి. యం. వ్యక్తి మరో యిద్దరు చనిపోవడం, ముగ్గురు పోలీసులు విపరీతంగా గాయపడటం జరిగిందట. 35 ఏళ్ళ జాగిందర్ రాయ్ (పి. పి. యం.) ఎన్నికల ప్రచార విషయాన్ని గోడమీద రాస్తుండగా కొందరియన మీద పడి పాడిచి పారిపోయారట.

ఇరవ పోలీసు స్టేషనుకు వెందిన సర్కార్ అనే పోలీసు కౌన్సిలర్ సోనే పూరునుంచి వస్తుండగా ఎవరో అడ్డి ఆయన్ను విపరీతంగా గాయ పరచారట.

2వ తేదీన వార్త కలకత్తా, ప్యూ వూరులో పి. పి. ఎం. వారు నక్క లైటువారు, మారణాయుధాలతో పొందిన సమరంలో మోతం అయి దుగురు చనిపోయారట.

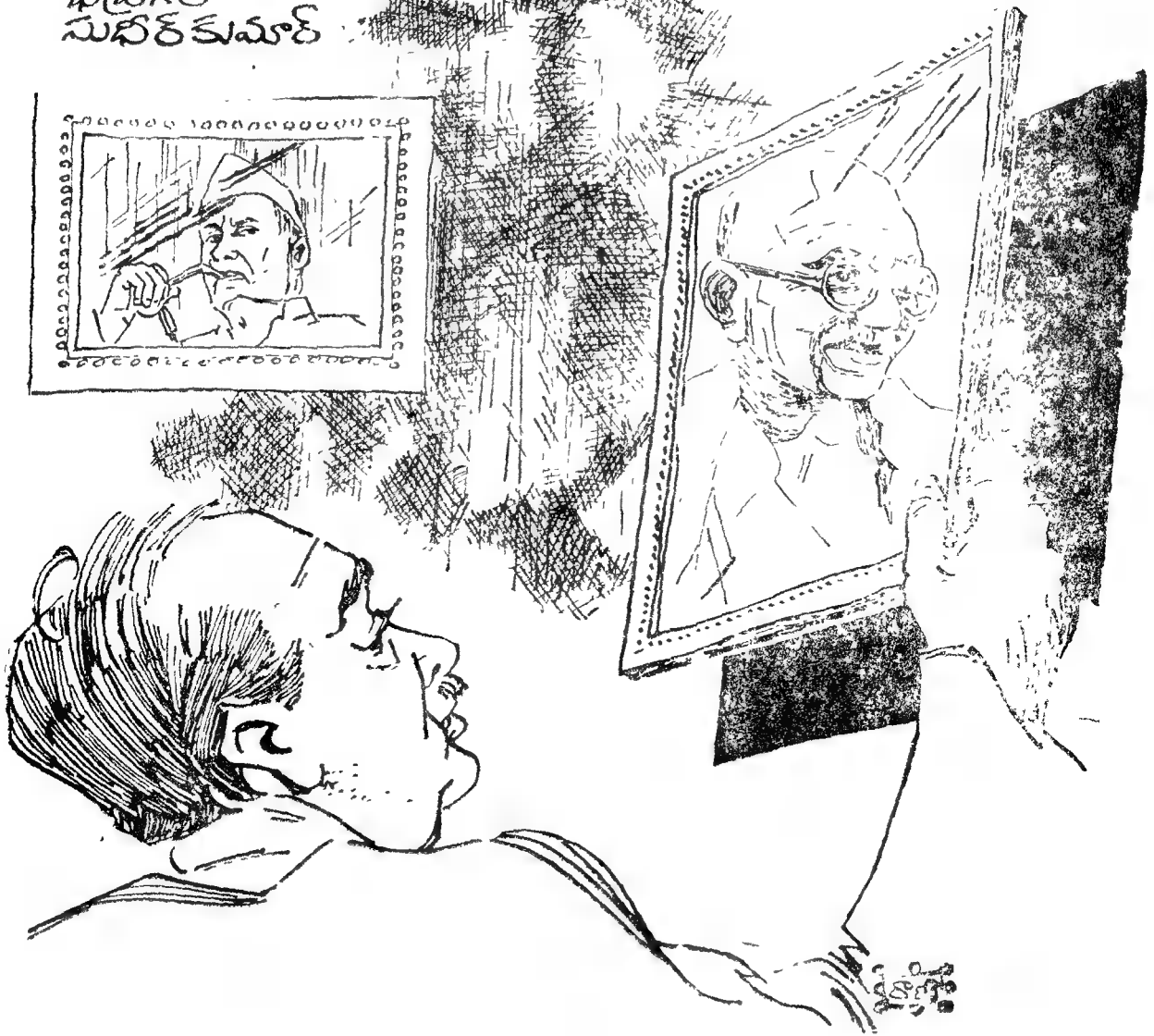
కాసీ పూరు యునైటెడ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా కావలదాదాని తుపాకి ఎవరో ఎత్తుకు పోయారట.

విప్లవకారుల్లో కొంతమంది కలకత్తా స్టేట్ స్టాటిస్టిక్ బ్యూరో ఆఫీసులో నొరబడి తుపాకులు చూపి, మీరాపేను స్పెల్స్ తగిలయ్యారట. తప్పకొండి, అస, అన్నంత మనీ చేశారట

నాగార్జున విమర్శన

భద్రగిరి
సుబ్బరత్నం

|| పాపం! ఉదయం లేస్తానని పట్టుకొని
విరుద్ధంగా చీరకట్ట గురికి.
ఒక్కక్షణం ఆయన కంఠంపై నుండి
మాత్రం విజయం. ఆయన రాతంతా పీడ
కలలు. అంతకు ముందరే జేపి
కేసాకటి ఓడిపోయాడు. ఆయనకి శకు
వాలమీద సమస్యకం పావు. ఆ మాటకి
వస్తే తన బుద్ధిబలంమీద కొనసాగితే
సమస్యకం ఉంది.

‘ఈ రోజు విలాసంమీద ఏమో...

అయినా చెప్పక తగ్గి కెనులేని శివు.
అనుకున్నా దాదాన.

విద్యుత్తుకు బంధువుగా కోర్కెను
వికేసరికి మేజిస్ట్రేట్ గారు సి. యల్.
పెట్టారన్న వార్త-ఆయన పాలిట శుభ
వార్తే మరి!

సాయంత్రం పికాచికి! బయలుదేరి
బోతున్నాడు. గుమ్మంలోనే విదురయ్యా
దా! ఆపరిచిత వ్యక్తి.

‘వకీలుగారు మీరే వసుకుంటామ’ అయినా

అన్నా ఉంటు.

‘అవును. ఏం వేసేమీద నచ్చెరు?’

‘నన్ను రామారాంబారం. మేకు
తెలగాలం. చెప్పేకోతగ్గ ఆస్తిపాస్తు
శివు, ఏదో బిదేశాల పాలంబు. న
జిల్లిగారు, నేనీ మా చెల్లెల్లా యిదే
మా కుటుంబం.

కాపేసాగా దత్తు.

‘ఊహా... శివదేవో సివిల్ కెమెరా ఉంది.

అయినా శివుస్మార్తబాం వివరకుండా

నేరుగా యింటకేవచ్చి సరాసరి వ్యవసాయ కథలోకే దిగాడే. మనిషికూడా విసురుగా మెల్లెక్కినట్లు జ్ఞానకం.

పార్వతీశం ■ బుర్ర బాకులా పని చెయ్యటం మొదలు పెట్టింది

‘మా చెల్లెలు నీరజ ఫస్టీయర్ బి.ఏ. పాసింగ్స్ అయింది. మీ ఆ బ్యాంకు ఉన్నాడు కదూ, అతనికి జానియర్. అన్నట్లు ఈ సంవత్సరంలో అతనిచదువు పూర్తయి పోతుందను కుంటాను’ మళ్ళీ కాపేసాగి ప్లీడర్. ■ ముఖంలోకి తీక్షణంగా చూపాడతను.

పార్వతీశంగారికి వ హ న ం తగ్గిపో తోంది.

‘మాడండి. నా కవతల బోల్డు మను అన్నె. మీరు పిల్లలైతే రేపొద్దున్నెరండి. లేకపోతే అసలు కేసేమిటో టూ కీ గా చెప్పియ్యండి’ అన్నాడాయా.

‘అపాయింట్మెంట్ వస్తున్నానండి. నీం లేదూ, మా చెల్లెల్లా మీ పుత్రతత్వం ప్రేమించుకున్నారట. ఇప్పుడది మూడు నెలల గర్భవతి కూడానూ. కోర్టు కెక్కు మన్నారో లేక పెద్ద తరహాగా పెళ్ళి చేస్తారో తెల్పుకుందామని వచ్చేను.

తాయగుగారి ముఖం నివ్వనార్యేసిన చుట్టలా ఒక్కసారి క్షీణించింది. అయినా తత్పరపాటుని తెలియనివ్వకుండా,

‘మా అబ్బాయి మంచితనం మాకు తెలుసు. ఒకచేర ఆ తను చేసింది తప్పే ననుకోండి. మగడన్నాక ఎన్నోపనులు చేస్తాడు. అన్నిటి గూర్చి న్యాయా న్యాయాలు ఆలోచించి వోకొరిక్కి తేరాంట్లే కష్టం. మీ ఆ మూయి తన హద్దుల్లో తాను ఉండి ఉండదు. కనుక తప్పు ఆమెదే. కులాలువేరిన తెలివే పెళ్ళి చెయ్యాలంటూ మీరు రావటం నాకు ఆశ్చర్యంగా ఉంది. అనవసరంగా బయటి కీడుపై ‘అరిటాకు’కే నష్టం. తరువాత మీ యిష్టం’ అని గడనుగా జవాబ్ చెప్పాడు.

‘మీకూ వో ఆడపిల్ల ఉంది. కనుక మీరిలా మాట్లాడటం సబబుగా లేదు. వాల్చిద్దరూ చేసింది తప్పు కాబట్టి పునిద్దరం ఈ రోజు మాట్లాడుకోవాల్సి వచ్చింది. మాది పరుగూ, ప్రతిష్టగల కుటుంబం. తప్పు అందరూ చేస్తారు.

న్యాయం...

కానీ పరిష్కారంవటంలోనే ఉంటుంది సుతం.

నాకున్న బివెకలాటా మీ అబ్బాయికే కట్టుంగా యిచ్చేస్తాను. మిగతా కామకరిక లాంఛనాలకే లోటే మీ రానివ్వను. ఆడ దానికి అన్యాయం చెయ్యకండి బాబూ. ఒక్కగా వోక్క చెల్లెలు నాకు. దాని జీవితం నాశనం చెయ్యకండి’

‘కట్టుం క్వశ్చన్ కాదండి. కులం గోత్రం - ఇవే మాకు ముఖ్యం. మనం వీర్యరచుకున్న పాంప్రదానాలు కులాంతర వివాహాని, మతాంతర వివాహాని ఎప్పుకోవు. మన సంఘమూ హర్షించదు. అనవసరంగా అదుగురిలో నవ్వుల పాల వ్వటం తప్పితే యింకేం జరగను.

మనమంతా నిమిత్తమాత్రులం. మనం మాత్రం చెయ్యగల్గేదే ఉంది చెప్పండి? ఇలాంటి విషయాల్ని అసలు చర్చించవే కూడదు అలాగే నీ ఊరుకో కూడదు సుమండి ఏదో మనకి చేతనయినంతా కప్పుకు పోవడానికి సిద్ధపడాలి.’

పార్వతీశంగారు పాడిదగ్గకటి దగ్గి గొంతు అగ్గించేడు.

‘నాకు తెలిసిన డాక్టర్ని రికమెండ్ చేస్తాను. వెళ్ళి కలుసుకోండి. ఈ గొడవ లేవీ బయటకీ పొక్కిలివ్వదు. అంతా ‘కాన్’గా జరిగిపోతుంది.’

రామారావు ముఖం పాలిపోయింది. రక్త మంతా ఒక్కసారి గడ్డకట్టుకు పోయినట్లునిపించింది. అశక్తత అతని నవనాడు లోలూ చోటు చేసుకుంది. అంతసేపూ బింకంగా మాట్లాడిన తనగొంతు దీన త్వంతో నిండిపోయింది.

‘మచ్చని మాపుకోవడానికి మీ దగ్గరకి రాలేదు బాబూ నేను, అసలు మచ్చంటూ లేకుండా చేసుకోవాలని తాపత్రయపడు తున్నాను. ప్రకృతి ప్రాబల్యం మగవాడి మీద ఉండదు. అందుకే తప్పంతా ఆడది మోస్తుంది.

కాలుజారిన కప్పేసిల్లని ఈ పంపుం నీచాతినీచంగా అనమానిస్తుంది. అందుకు కారణమైన మిగతాల్ని చూసి చిలిపిగా నవ్వుతుంది.

ధర్మశాస్త్రాల బదిలి, న్యాయానికి

రూపురేఖలు దిద్దాల్సినవాళ్ళు మీరు కనుక యివన్నీ మీకు చెప్పాల్సి వాణ్ణి కాదు నేను. ఇంతకుముందే గుర్తు చేసాను కదూ, మీకూ ఒక ఆడపిల్ల ఉందని. ఆ అమ్మాయినినా దృష్టిలో పెట్టుకొని నా చెల్లెలు జీవితాన్ని బాగు చెయ్యమని అర్థిస్తున్నాను మిమ్మల్ని. ఒక్కసారి మీ కుటుంబ వ్యక్తులతో సంప్రదించి నాకు తెలియజేయండి. మళ్ళీ తరువాత కలుస్తాను’

రామారావు వెమ్మదిగా; దరిని వెతుక్కుంటూ పోతున్న గుడ్డివాడిలా అక్కడ నుండి కదిలేడు.

‘క్రాంత సమస్యకటి వచ్చి పడింది. నీ మాత్రం అజాగ్రత్తగా ఉన్నా వ్యవహారం బెడిసికొడుతుంది. ఈ వెధవిత పనిచేసి యింటిమీదకి తీసుకొస్తాడని తప్పుడూ ఊహించలేదు. ఇట్టుంది కాకపోయినా అట్టుంచయినా నరుక్కురావాలి. కుటుంబం పరువా మాటలా!’

‘ఏమేన్, ఒకసారిలా వస్తానా?’

భార్యమణిని పిలిచేదాయన. ఆ ‘ఏమేన్’ వచ్చింది.

అవిడ పేరు ధనమ్మ. పార్వతీశంగారు అవిడ చేతిలో కీలుబొమ్మ.

‘నీ కొడుకు చేసిన నిర్వాకం విన్నానా? వివరో అమ్మాయిని ప్రేమించేట్ట.’

అయన మాటలకి అవిడ అడ్డు తగిలింది.

‘అ! అన్నీ విన్నాను. వాడినేమైనా దండించాలని చూస్తున్నానా? అయినా నాకు తెలియక అడుగుతానూ, మీరు మాత్రం ఏనాడైనా ఇలాంటి విషయాలలో తక్కువ తీవ్రారా? వాడూ మీ కొడుకేగా, మీ పోలికలే వచ్చే... కానీ మీ తెలివి వాడికి అమోఘంవలేదు కనుక వాడిలా అగవాట్లు పడుతున్నాడు. మాడండి, తప్పు చేసింది వాడు కాదు. వాడి ‘పయస్సు’.

అయినా ఆడపిల్లల్ని తలా వీధిలోకి వదిలేసుకుంటార్లండి? అగుమనమ్మా పెళ్ళి చెయ్యాలంటూ ఇంటి నుంచి కొన్నాడూ? వాడు కాదు. వాడి జేజెమ్మ చ్చినా ఇలాంటి పెళ్ళిళ్ళ ఈ యింటా జరగన్. నివ్వులు కడ్డక్కునే వంశం కాదూ మనది.’

ఇతర డస్ట్ టేల అన్నిటికంటే ఎక్కువ కప్పుల టీ ఇచ్చును

నేడే నాడి చూడండి. ఇతర డస్ట్ టేలన్నిటికంటే
ఎక్కువ కప్పుల టీ లిప్టన్ రూబీ డస్ట్ టీ ఇచ్చును.
అంతేకాదు, రూబీ డస్ట్ టీ నుండి చిక్కదనము,
సువాసనగల టీ కప్పులను అతి త్వరలో పొందగలరు.
అందుచేతనే లిప్టన్ రూబీ డస్ట్ టీ "డస్ట్ టేలలో
చక్రవర్తి" అనుటలో విచిత్రమేమియులేదు.

లిప్టన్
రూబీ డస్ట్
డస్ట్ టేలలో చక్రవర్తి

LIPTON
లిప్టన్
అంటే
మంచిటే

పొక్లెట్లోపున్న టీ మాత్రమే తాజాతనము, సువాసన నిలిచివుండును

2900-3926

పార్వతీశంకరికి యింకేం మాట్లాడటో తోచలేదు. కోర్టుకి, ఇంటికి ఉన్న తేడా తెలిసాయినకీ ఆయనా బలం వుంజుకుని - 'మనకి వో ఆడసిల్ల ఉంది. దాని పంగలి మర్చిపోకు' అన్నాడు.

ధర్మమ్మ తాటిచెట్టకున్న మొరడి మీదకి లేచింది.

'...దరి ఆడసిల్లల్లాంటి ఆడసిల్ల కాదండీ నా కూతురు మిన్న కమ్మ బాట్లల్లో పెంచానూ, ఎంత అజాకున, ఎంత వొర్మి! ఈ ఊరింతా వెదికినా నా బిడ్డలాంటిది ఉంటుందండీ? అదీ చదివింది ఎస్ ఎస్ ఎల్. సి వెరకు. ఏవాడైనా దాన్ని గూర్చి ఎవరైనా చెడ్డగా చెప్పగా విన్నారూ? ఎదో పాతకో యిచ్చి పాతేసి వ్యవహారం చేస్తేయ్యండీ. అంతేగానీ మన అమ్మనుతో యింకెవ్వరి పోల్చి కండి. ఎంతైనా పీడ్లరు కమా, మికున్న వ్యవహారాన్నామేదో యిప్పుడు చూపించండి. పెంటిట్టు ముడుకి పనికిరాదవ్వ పాతత ముజాపు చెయ్యకండి.'

పార్వతీశంకరు యింకేం మాట్లాడ లేదు. ఆయన సుషరు సముద్ర తీరం లోని ఇసుకలా ముడతలు ఉండింది. ఆయన మనస్సుకూడా సముద్రంలోగే అల్ల కల్లో లంగా ఉంది

న్యాయం...

'ననుస్య జటిలంగా ఉంది. తాడో పేడో తేల్చక తప్పదు ఈ వెధవకైనా మిమ్మం డొడ్డా? కులం గోత్రం ఏదీ మానుకో ఎక్కర్లే? పోనీ ప్రేమించాడనే అనుకుంటే... ఆయనా యింతదాకా తెచ్చుకోవాలా? తనుమాత్రం యిలాంటి పనులెన్ని చెయ్యడం? ఏ నా డైనా మరీ యింతగా ప్రాణంమీదకి తెచ్చుకున్నాడా? ఆయనా అప్పుడు తాతగారు ఉండేవారు. ఒకటి, అతత 'రానక్రీడయి' ఆయన చేతిలోపడటం విజమే. ఇలాంటివి డబ్బుతో పూడ్చేసిన కంట్రాక్టురాయన.

'పోనీ కొడుకుని అడిగి మద్దానూ అంటే పోట్లో మేలుపెరితే కొరకలేవనే అంటాడు. అందులోనూ తల్లి వత్తాను ఉంది. పాటి ఆడదనైనా అచింపలేదు తన భార్యమనే. కొడుకునే వెనకేసు కొచ్చింది. న్యాయా న్యాయాలు ఆలోచించటానికి సమయంకాదింది. పరువూ, ప్రతిష్ట, ముఖ్యం.

'తాను గెల్చుకున్న కేసులు అన్నీ పోట్లమా మద్దాయిలందరూ విరోధులేనా?' తల్లి పుట్టిల్ల మేనమామ కెరుకప్పుట్టు వాళ్ళ జాతకాలు తనకి

తెలుసు; ఆయనా దోమల్ని నయితేం నిర్దోషులుగా కొద్దుచేత ముద్రలు నేయించేడు. ఎందుకు, డబ్బు కోసం. ఈ ప్రతిష్టకోసం. అలాంటివాడే తనకొడుకు అనుకుంటే సరి.'

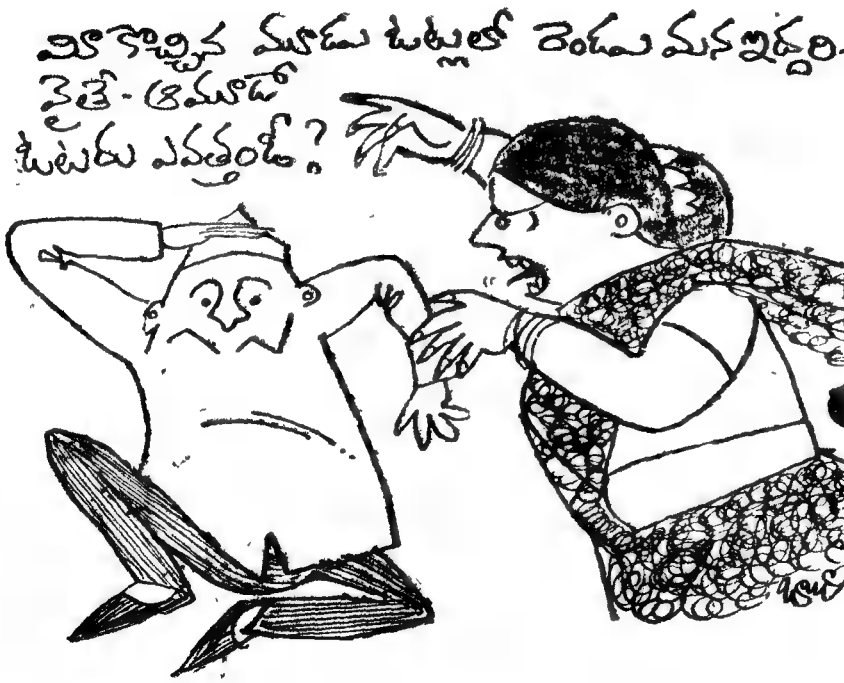
'నరే యింతకి ఈ గొడవని పరిష్కరించటం ఎలా? నో ఐవోందలపారేస్తే... కన్వేసిల్లసిలం ఖరీదు అంతేనా? దానికేం ఉంది, అ వెనుక 'దమ్మ' ఉంటే ధర పెంచాల్సి ఉంటుందేమో. ఏమైనా పరువుని కాపాడుకోవడం ముఖ్యం. ఈ రోజు ఇలా వాళ్ళముఖాన పారేస్తే రేపు ఒక మంచి కేసుతో లాగెయ్యవచ్చు.

పార్వతీశంకరు తలయెత్తి చుట్టూరా పరిక్షగా చూసేడు. గోడలమీద గంధీ, నెహ్రూ, వల్లభాభాయ్ వలేల్. కాస్తీ తదితర దేశనాయకుల ఫోటోలు తగిలించి ఉన్నాయి. వారంతా కొమ్ముల తిరిగిన లాయర్లు. అందుకనే ఈ జాతికి జీవచైతన్యాన్ని కలగజేసి స్వాతంత్ర్యంకోసం పాటుపడి న్యాయానికి నిలవడ్డారు.

ఒకపారి చిత్రమైన కేసుని తను పీసుకున్నాడు. అరవైవేళ్ళ ముదురల బన్ను క్రిందపడి ప్రాణాల్ని పోగొట్టుకుంది. అవిడ రాంగ్ సెన్సేడ్ లో వచ్చిందని, వెనుక చక్రంక్రింద వడిందని, ఇంకా ఇలాంటి పాయింట్లతోనే అజండంగావారింది కేసు గెలిచేడు ఫలితంగా వెయ్యి రూపాయల్ని కళ్ళ జోషేడు. ఆరోజు పాపిరుగా ఇంట్లోకి అడుగు పెట్టగానే మొట్టమొదట గంధీగారి ఫోటోపై కళ్ళకి కళ్ళింది. బోపినవ్వలగాంధీ ఆరోజు ఒక వ్యాంగా తన గుండెల్లోకి చూసేరు ఆ గంధీయే ఈ వాడు లోతుకిపోయినకళ్ళతో, కన్నీళ్ళచేత బరువెక్కిన కేసురెప్పలతో తనకేసి బేరిగా చూస్తున్నాడు.

'నిజమే బాబూ! ఈ వాడు మాలాంటి పెద్దవాళ్ళ యిళ్ళల్లో గోడలమీద అలంకారానికి మాత్రమే పనికిరాస్తున్నాడు. కానీ మా హృదయపు గోడలమీద మాత్రం నీ ఛాయలు లేనేలేవు. నిప్పుంటి నీమూపు నన్ను దహించేస్తోంది. నేనుమాత్రం విన చెయ్యను? పరిసితులవే, ప్రస్తుత జీవనానికి బానిసను.'

గంధీ ఫోటోపైని డ్రాయర్లకి విసిరేసేడు.

'బాపూ! గోడమీదకంటే ఈ చోటు నీకు సరియైన నివాసస్థానం. పవిత్రమైన నీ మాపులు ఈ ప్రపంచాన్ని చూసి అట్టుకోలేవు.'

పార్వతీశంకారు ఖాళీ కాబడిన గోడ మీద కేలండరు తగిలించేడు.

'అయినా డబ్బుకి లొంగేరకాలే? వీళ్ళు? మరి లొంగకపోతే గత్యం తరం...?'

పార్వతీశంకారు ముఖాన్ని అరచేతులతో రుద్దుకున్నాడు. ఆయన బుర్రలో క్షణ కాలంసేపు వో మెరుపు మెరిసింది. బ్రతక నేర్చిన నవ్వోకటి ఆయన ముఖాన వెలిగింది.

'ఇహ తిరుగుండడు ఈ పాముకి. ధనం—కాకపోతే జాలం! ఆ ఆహ్లాది కేరక్కరు మంచిదికాదని 'బ్రోకర్' కేసా కటి బరాయింపజేస్తే సరి. ఎలాగూ నవ్వి సన్నెక్కరు తన క్కానల్సినాడే. ఆ మాత్రం సాయం చెయ్యలేడూ? ప్రతీ తప్పు పాద్యమైనంత ఒప్పుగా న్యాయ శాస్త్రరీత్యా చూపెట్టగల శక్తితనకుంది. వ్యవహారం ముదిరితే గత్యంతరం యింతే మరి. అప్పుడేహ యింకేం గోడవాడండడు పిడికెడు సన్నలమీద బండెడు చప్పిళ్ళు ఉన్నట్టుంది నట్టుంటుంది'

ఈసారి వెయ్యేడుగుల బలంతో గోడ పడి చూసేడు.

అది 'కర్ణవధ' చిత్రం. కర్ణుడు భూమిలోకి కృగిటియన్న రథచక్రాన్ని పైకి లాగటానికి ఏపు చక్రానికి చేరవేసి ఇరుసుని భుజంతో పైకెక్కటానికి పాట్లు పడుతున్నాడు. అస్తమిస్తోన్న సూర్యుడికి లభియ్యంగా అతనియ్యులం లేజోవంతమై విరాజిల్లుతోంది. మరుగు చిట్టే ముడతలపడింది. పాపం, కొద్ది సేపట్లా ఆనగండా చిట్టబోతోందని ఎరుడతడు. మరుటి ముడతలలో చెమట ఊరికింది. ఆ చెమట వెనుక విధాత వ్రాసిన వ్రాతలు పరీక్షగా చూస్తే కనబడ వచ్చునేమో!

అట్టునుడు బాణం సంధించి సిద్ధంగా ఉన్నాడు. అతనికళ్ళు ఆహూయమా, ద్వేషంతోనూ విచ్చుకుని ఉన్నాయి. కృష్ణుడు 'నీ లొండరగా కానిమ్మ' ప్పట్టు అర్జునుడికేసి చేయి ఊలు

తున్నాడు.

'అర్జునుడు అన్నివిధాలా అదృష్టవంతుడే. అతనికోసమే ద్రోణాచార్యుడు నీకలవునీవద్ద బొటనవేలిని తీసుకున్నాడు. ఇండుడు కర్ణునివద్ద కనచ కుండలాల్ని అభ్యర్థించాడు. వీర్లద్దరి లాగానే బ్రతికున్నప్పుడు తాతగారు, ప్రస్తుతం సంఘంలో తను లెచ్చుకున్న గౌరవం అనకీ ఆదుకుంటున్నాయి. నిజానికి కుంతి కర్ణుల్ని చేరదియ్యలేదు కనుక అతడు దుర్యోష్ణ వంతుడు. అలాగే ప్రస్తుతం నీడలేని నీరజకూడా!

కర్ణ సిద్ధాంతం ప్రాతిపదికమీద శ్రీకృష్ణుడు అర్జునుడితో కర్ణుడ్ని చంపమని చెప్పున్నాడు తాను న్యాయశాస్త్రం పేరిట ఒక న్యాయసూత్రాన్ని బాణంలా వదలబోతున్నాడు.

పార్వతీశంకారు ఆ కేలండరుకేసి విలాసంగా వో చూపు విసరి వికృతంగా వచ్చుకున్నాడు.

* * * వట్టుమని పదిరోజులైనా గడవలేదు మళ్ళీ ఒక ఆరాంకరం వచ్చి పడింది పార్వతీశంకారికి. ఈ సారిమాత్రం ఆయన వకీలు మేధస్యుని చెయ్యని మొరాయింపు క్యూర్చుంది.

ఆయన ముదులగాజురూ ధనమ్మగారి సుగుణాలలాగే భార్యభర్త లిద్దరూ కలలోకూడా ఊహించలేని ఘృకార్యాన్ని చేసి పరుహూ, ప్రతివంల పేరెళ్ళ నివ్వకుండా చేసింది. పోతూ, పోతూ వో ఉత్తరంమాత్రం పడేసిపోయింది. వాన్సగారికి.

నేను చేసినపనిని మీరెవ్వరూ హరించరని. నన్నసహించుకుంటారో నాకు తెలుసు. నన్ను పువ్వులో నెట్టి వూజించగలనన్నీ, నన్నమిశంకా ప్రేమించే నన్నీ. నాకు జీవితాంశం నీడనివ్వగల నమరుండ్ని నీనెన్నుకున్నాను.

ఆయన తల్లిదండ్రులకి కూడా మానివాహం యివ్వలేదు. కానీ ఆయన కాళ్ళ మీద ఆయన విలబడే ఉవ్వారు కాబట్టి, యింకెవ్వరినీ ఆశ్రయించాల్సిన అగత్యం లేకపోయింది మాకు

సాటి అడదానికి మీరుచేసిన వ్యాయం, అందుకు అన్న యిచ్చిన ప్రార్థనమూ

రచయితలకు మనవి

కథలు, వ్యాసాలు

ప్రచురణ స్వీకరించబడిన తమ వ్రాత ప్రతుల తీప్పివంగే రచయితలు వ్రాత ప్రతులతోనూ తగుమాత్రం తనిలాదిళ్ళలు అతికించిన వ్యంత విరునామాకూ, కవరు కూడా ఎంపిలి. స్టింపులు మాత్రం పంపరాదు. స్టింపులు మాత్రం పంపించినట్లయితే వ్రాతప్రతులు తీప్పించబడవు. వ్రాత ప్రతులతో గాక విడిగా వ్యంత విరునామా, తగుమాత్రం రోస్టేజీకూ కవర్లు పంపినా వ్రాతప్రతులు తీప్పించబడవు.

ప్రచురణ స్వీకరించబడిన వ్రాతప్రతుల పంపులలో ఎటువంటి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరపబడవు.

నవలలు

ప్రచురణ స్వీకరించబడిన నవలల వ్రాత ప్రతులు మేమే తీప్పి ఎంపిస్తాము. వ్రాత ప్రతులతో వ్యంత విరునామాకూ, తగుమాత్రం రోస్టేజీ అతికించిన కవర్లు పంపవలసిందే లేదు. 100 అరతాపు సేత. ఎటువంటి వ్రాతప్రతులే పంపలేకంద పరిగిడిన బదులాం.

కార్టూన్లు

ప్రచురణ స్వీకరించబడిన కార్టూన్లు తీప్పి ఎంపిస్తాము. కార్టూన్లతో వ్యంత విరునామాకూ, తగుమాత్రం రోస్టేజీ అతికించిన కవర్లు జరపబడిన పంపిలి. స్టింపులు మాత్రం పంపరాదు

షరూ: వ్రాతప్రతులనీ, కార్టూన్లనీ పంపించిన వంటి ద్రుతంగా తీప్పిపంపే ప్రయత్నాలు చేస్తాము కాని, వాటి విషయమయి ఎటువంటి తాద్యతనీ స్వీకరించలేము. ఈ మరలాని గమనించి రచయితలు తమ రచనలు, కార్టూన్లు పంపగలరు.

. సంపాదకుడు

అంధ్రనవిత్రపారపత్రిక

రథానందకుర్చిపురాణం

ధర్మపుణ్యం * ములుగుకైంకటరమణయ్య

జానశ్రుతి అనే మహారాజు మహా వృష స్థానాధ్యక్షుని సొలిపాడుకడేవాడు. అతడు గొప్పదాత. దయాపూరితముడనీ, త్యాగ మూర్తి అనీ కీర్తిప్రతిష్ఠలు సంపాదించు కున్నాడు. ప్రపంచం అంతటా అతనిపేరు మారుమోగింది. అతడు నడుపుతూఉన్న ధర్మశాలలు, అన్నసత్రాలు, విశ్రాంతి గృహాలు ఇన్నీ అన్నీ కావు. ఇలా చేస్తూ లానేదో ఘనకార్యం సాధించాననీ, తాను కృతార్థుడననీ అనుకున్నాడు. దానితో అతనికి గర్వం ఏర్పడింది. అనకు త్యాగం మూలాన గొప్పపుణ్యం వస్తుందనీ, దానివల్ల మనశ్శాంతి లభిస్తుందనీ అతడు అనకుతే నాడు ఉపనంబే దార్మికుడు మరొకడు లేడని అతడుకుకునాడు.

జానశ్రుతి ఒకనాటి రాత్రి తన సొదో పరిభాగంవైచేందు వెన్నెలలో విశ్రాంతి తీసుకుంటూ పుండగా అకాశమార్గంగా రెండు వానలు పోతూ ఉండినవి. రాజును చూచి ఒక వాన “ఈ జాన శ్రుతి మహా దాత; గొప్పకీర్తిని సంపాదించాడు” అంటూ పొగడింది. రెండవ వాన “ఎందుకలా చెప్పుకుంటావు? దానాలు చేస్తే సరా? ఇంకా ఆత్మజ్ఞానం లేదు బండ్ల తోలు కొని తీసేచే రైక్కుడు ఆత్మజ్ఞాని. ఆ రైక్కుడికి ఇతడు తీసికట్టు అని అన్నది.

వాటిధావను ఎరిగిన రాజు హంసక సంభాషణ విని చాలా సిగ్గుపడ్డాడు. అతని గర్వమంతా పటాపంచలై పోయింది. ఆ రాత్రి పూటనీ నిద్ర పట్టలేదు. ఎలాగో రాత్రి గడిచిపోయింది.

ఉదయాస్తే రాజు ఒక రాజభటుణ్ణి పిలిచి, రైక్కుడు ఎక్కడ వున్నదీ తెలుసు కొని రావాలని ఆజ్ఞ యిచ్చాడు. భటుడు వెతికాడు గాని, అతనికాడ దొరకలేదు. ఆ సంగతి వాడు ప్రభువునకు తెలియ

జెయ్యగా — ఆయన “వారి! రైక్కు డెక్కడ?” అని అడిగితే ఎవ్వరూ చెప్ప లేదు. నీవు బ్రహ్మజ్ఞానులు వుండే ఏకాంత ప్రాంతాలకు పోవాలి. అలాటి చోటులో అప్పక ఆయన కనబడతాడు” అని హెచ్చరించి మళ్ళీ సంపాడు. సేవ కుడు అన్వేషించగా, అన్వేషించగా ఒక మారుమూల కుగ్రామంలో ఒక బండీ క్రింద నిర్విచారంగా కూర్చున్న రైక్కుడు కానవచ్చాడు. భటుడు ఆ సమాచారాన్ని మహారాజుకు చెప్పాడు.

జానశ్రుతి ఆ మర్నాడే రైక్కుణ్ణి చూడడానికి బయలుదేరాడు. ఆ మహాత్ము డికి ఇవ్వడానికని ఎన్నో బహుమానాలు కట్టుకొని.

తన దగ్గరకు అట్లు హాసంగా వస్తున్న జానశ్రుతిని రైక్కుడు దూరం నుంచే చూసాడు. అధ్యాత్మికాను భూతిని పొంది, మహావిశ్వలతను సాధించే సంకల్పంతో ఆతడు వస్తున్నట్లు గ్రహించాడు.

మహారాజు తాను తెచ్చిన అమూల్యమైన కానుకల ౨ రైక్కుని ఎదుటఉంచి, చేతులు జోడించుకుని నిలవబడి, అ కానుకలను గ్రహించాలనీ, తనకు అసందాన్ని చేకూర్చే అత్యుజ్జవాన్ని బోధించాలనీ ప్రార్థించాడు.

నిర్భిన్నుడూ, ప్రశాంత స్వరూపుడూ ఆయన కకట చోదకుడు ఆ కానుకలను గ్రహించలేదు. అతడు “అయ్యా! నీటిని నాకిచ్చి, నావంల ఆత్మజ్ఞానాన్ని కొండా మని నీవమకుంటున్నావు. ఆత్మజ్ఞానం అంగడిలో అమ్మబడే వదారంకాదు. ఎన్ని రాజ్యాని చిచ్చా దాన్ని కొనలేవు. నీ అమూల్య సమస్తాలకు ఇక్కడ వియవ లేదు.” అని మందలించాడు. జానశ్రుతి

(23 వ పేజీ చూడండి)

స్వామి ౦...

నాకు తెలుసు. న్యాయశాస్త్రం పేరిట మీరు చేసిన అన్యాయం ఒక అభిమానంతియైన అబలప్రదాత్మి బలిగొన్నదని నాకు తెలుసు. ఈ సంఘానికి ప్రతిపక్షాలు మీరంతా! మారుతోన్న సాంఘిక వ్యవస్థని, వ్యక్తిత్వాని మానసిక వికాసాన్ని గుర్తించక పరుచూ ప్రతిష్ఠాకోసం మానవత్వాన్నే కోల్పోయిన మనుషులు మీరు.

నన్ను పెండ్లి చేసుకుంటున్న వ్యక్తి నా కార్యాయం చెయ్యడని; అయినకీ, అన్న యుక్తి సంస్కారంలో కొన్ని యోజనాల దూరం ఉందనీ నేను భావిస్తున్నాను. నేను నిర్మించుకుంటున్న ఈ సౌధం ఒకవేళ నా తలరాతవల్ల నేలకూలిపోతే నీరజ ఉనుదే నాకు తగిలందని నమ్ముతాను. కానీ క్షణం వచ్చినప్పుడు మాత్రం నా కాళ్ళ మీద నిలబడే ఉంటాను.

నేను చేస్తున్న ఈ పనివల్ల మీకు పెద్దగా హాని కలుగదనే భావిస్తున్నాను. ఎందుకంటారా — నాకు చెల్లెల్లెవ్వరూ లేరు, వాళ్ళకి పెళ్లిళ్లుగ్రానని అనుకోవటానికి!

అయినా అడదాన్ని గమక పుట్టింటి వారి ఆశీర్వాదాన్ని అన్నివేళలా అందు కోవాలని ఆశిస్తున్నాను. ఈ ఒక్కవన్నెనా మీరు చెయ్యగలిగితే నీరజ ఆత్మ శాంతి వుండేమో!

మీ శారద.

గుడ్డు వచ్చి పిల్లని పెక్కిరించింది. పార్వతీశంగరు నమ్మకున్న న్యాయశాస్త్రం ఈసారి మాత్రం అయన్ని ఆ ఒక్కోలేక పోయింది. శారదకి మైచారిటీ తిరిపోయింది. అందుకే ఈ కొత్త సమస్యకి పరిష్కార మంటూ తోచలేదాయనకి.

కర్నూడు ఎగతాళిగా గుండె లోతుల్లోకి చూసేడు. వెన్నదొంగ, చూసినీ విత్త వారుడూ అతనికేసి చిలిపిగా, చాలిగా చూసేడు.

పార్వతీశంగరు ఉక్రోశం పట్టలేక పోయాడు. మరుక్షణంలో కేలెందరు ముక్కలుముక్కలై నేలమీద పడిపోయినవి.

అహార పదార్థాలలో నూనె పానీయాల్లో నూనె
క్రీమీ, చాక్లెట్లు, మత్తు పానీయాలూ, మున్నగువాటిలో విస్తారంగా పునయోగించబడే తియ్యని రసాయనాలను సైక్లోమేట్లు అంటారు. శాస్త్రీయంగా వీటిని సైక్లోమిక్ అమ్లము యొక్క సోడియం, కాల్షియం లవణాలని చెప్పవచ్చు సాధారణంగా చక్కెర కన్నా ముప్పుధిరెట్లు తియ్యదనాన్ని కలిగివుండే పదార్థాలను పానీయాలు అహారపు విలువలేని పదార్థాలివి.

అహార రూపంగా శరీరంలో ప్రవేశించే ఈ పదార్థాలు ఏమార్పు లేకుండా శరీరం వెలుపలకు వచ్చేస్తాయనీ, దాదాపు 80 శాతం పేగుల్లోనే ప్రయాణించే మూత్రంగా విసర్జించ బడుతాయనీ చాలా కాలంపాటు శాస్త్రజ్ఞులు భావిస్తూ వుండేవారు. అంతే గాక 1950 వ సంవత్సరం కాలంలో అమెరికన్ శాస్త్రజ్ఞులు ఎలుకలపై గావించిన పరిశోధనల ఫలంగా సైక్లోమేట్లు విషపరిణామాలనిస్తాయని తేలిందట కానీ ఈ పరిణామాల గోచరించేది శరీర భారంలో ప్రతి కిలో గ్రాము బరువుకూ సుమారు 6—12 గ్రాముల ఒరువులో ఇవి వుంటేనే నలు అంటే 50 కిలో గ్రాముల మనిషికి 300—600 గ్రాములన్నిటా

జాన్ శాస్త్రజ్ఞులయొక్క డక్టర్ కోజిమా, డక్టర్ ఇనిబాగెనెలు 1966వ సంవత్సరంలో సైక్లోమేట్లను గూర్చి గావించిన పరిశోధనల ఆధారంగా మనం గ్రహించిన ఈ పదార్థాలు ఏమార్పు, లేకుండా ఎల్లప్పుడూ విసర్జించ బడవనీ, కొన్ని సందర్భాలలో సైక్లో హెక్సలమిన్ అన్న మరొక పదార్థంగా మార్పు చెందుతాయనీ తేలింది. క్షీర దాలలో ఎలుకలపై గావించిన పరిశోధనలు ఈ సైక్లో హెక్సలమిన్ విషపదార్థంగా నిరూపించాయి. ప్రతి కిలో గ్రామునకూ సుమారు 60 మిల్లి గ్రాముల భారంలో ఈ పదార్థాన్ని ఎలుకలకు అహారంగా ఇస్తూ పరీక్షలు కొనసాగిస్తే వాటిలో కాలేయమూ, మూత్ర పిండాలూ బాగా దెబ్బ తిన్నాయట.

సైక్లోమేట్ల మండి ఏర్పడ్డ ఈ రసాయనం ఉనికిని తర్వాతి పరిశోధకులు కూడా నిర్ధారించారు. అయితే ఎంత శాతం వరకూ ఈ మార్పు సంభవిస్తుందో సరయిన లెక్కలు గట్టడానికి వీలు కాలేదు. ఒకటి మాత్రం నిజం! సైక్లోమేట్లను గ్రహించే వ్యక్తుల్లో చాలామంది 0.5—1.0 శాతం సైక్లో హెక్సలమిన్ నూ, కొందరు సుమారు 70 శాతం వరకూ ఈ పదార్థాన్ని మూత్రంతో వి అంశంగా విసర్జిస్తారు ఈ వాటి వరకూ ఈ పదార్థం శరీరంలో ఎక్కడ (జీర్ణనాళం? పేగు? కాలేయం?) మార్పు చెందుతున్నదో శాస్త్రజ్ఞులకే అంతు బట్టని విషయంగా వుంది. ఆక్ట్రేలియన్ పరిశోధకుల బృందం ఒకటి గిన్నె పండుల్లో గావించిన ప్రయోగాలు ఈ రంగంలో కొంత కాంతిని వెలువగ పరచాయి.

ప్రతిదినమూ ఒక కిలో గ్రాము అహారంలో 0.3 గ్రాముల సైక్లోమేట్ పదార్థాన్ని కలిపి గిన్నెపండుల, కిన్నెలం ద్వారా (మానవునిలో నయితే దినానికి 21 గ్రాముల వ్యవధి వస్తుంది) చేసిన ఈ పరిశోధనా ఫలితాలే తెల్పిన విషయం. ఈజంతువుల్లో కాలేయం

దాగా దెబ్బతని తొలిదశలో మిన్న కాన్సర్ లక్షణాలను చూపిస్తున్నదట. ఈ ప్రయోగాలు ఇతర శాస్త్రజ్ఞులచే ధృవీకరించ బడనూ లేదు. నిరాశ రించ బడనూ లేదు కూడా.

శాస్త్రజ్ఞుడిలోనూ, సామాన్యుడిలోనూ నిరసాయకరంగా సైక్లోమేట్లు ఉపయోగమిగూర్చి అనుమానాన్ని రేకెత్తించటానికి ఇంతమాత్రం పరిశోధనలు చాలు. వీటిని అనుమానించే వారికి మరొక సీమగలాంటి వార్తను అందించిన వ్యక్తి, డక్టర్ మార్షిన్ రెగేటర్. అమెరికా ప్రభుత్వంలో అహార నష్టనిష్ఠ యొక్క కణజీవ శాస్త్రవిభాగపు అధిపతి అయిన ఈయన, ఇతని సహచరులూ వెల్లడించిన మరొక విషయం మరి భయంకరమైనది. సైక్లో హెక్సలమిన్ పదార్థం బీజకణాల్లోను, (జెర్మినల్స్) ఎముక గుజ్జు (బోన్ మ్యూర్) లోను వుండే. (క్రీమా జోములను పుష్టంగా ముక్కలు ముక్కలుగ జేస్తుందని వారి పరిశోధనల

పాతాళం (న్యూస్ పేపర్స్ - డిసెంబరు 1968) ఎలుకలపై వీరు చేసిన ప్రయోగాల ఫలితంగా బీజ కణాల్లో 16.5 శాతము, ఎముకగుజ్జుల్లో 12.5 శాతము (క్రీమా జోములు ముక్కలు ముక్కలుగ అగు పద్ధతి. ఇలా జరగటానికి ప్రతి కిలో గ్రాము శరీరపు బరువుకూ 50 మిల్లి గ్రాము డోసేజి చాలా రక్తకణాల జన్మస్థానమైనట్లు, ఎముక గుజ్జులోని (క్రీమా జోముల్లో సంభవించే యిలాంటి మార్పులు ఎన్నో రకాల రక్త వ్యాధులకు (అనువంశికంగా వచ్చే వాటికి కూడా) దారితీస్తాయి; తక్కువ తరగతి జంతువుల్లో నయితే నిద్రాస్థినియా, అర్ధ రుమ్మూ కలిగిస్తుంది. బీజకణ (క్రీమా జోముల్లో సంభవించే మార్పులు ఎడ్డల్లో వంశ పారంపర్యంగా వ్యక్తమయ్యే అవకాశం చాలా దారి తీస్తాయి.

అహార పానీయాల ద్వారా ఇలాంటి అనుమాన ప్రమాదాలను దారి తీసే సైక్లోమేట్లు ఉన్నాగాని నివారించే బాధ్యత ప్రభుత్వానిది, శాస్త్రజ్ఞులదే కాక, తల్లి తండ్రుల మీద కూడా వుంది.

— పి. రమేష్ నారాయణ

ధర్మపథం

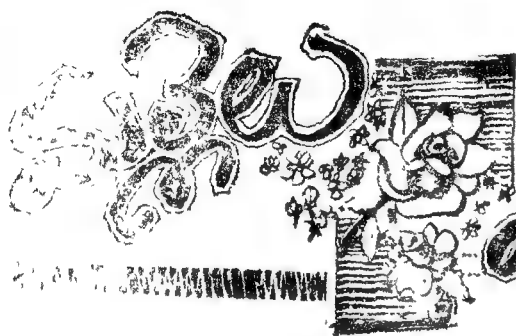
(22వ పేజీ తరువాయి)

మారు మాటాడకుండా వెనక్కి వెళ్లిపోవలసి వచ్చింది

కొన్నాల్ని జరిగిన మళ్ళీ మహిళా రైక్సుని దగ్గరకు వచ్చాడు ఈసారి నిర్దిష్ట హృదయంలో అడకువలో నుంచి తన్నుమగ్రహించి ఆర్కబోధ చెప్పాలని ప్రార్థించాడు. రాజా హృదయం పరిపక్వదశకు వచ్చిందని రైక్సుడు తెలుసుకున్నాడు. తెలుసుకుని 'రాజా! ఆర్కబోధ అనేకమంది అనేకవిధాలుగా సాహిత్యం, ఆరాధిస్తారు. అది దేని వ్యస్తీకాదు. టికి అదేకావణం. అన్నీ ఆర్కబోధ చెప్పి. అన్నిటికీ అదేసానం. నీవు చెప్పే దానలకు గర్వపడ్డావు. దానాలు చెప్పవలసిందే గని దర్శనం వలెకీరాదు. అని అహంకారాన్ని పుట్టిస్తుంది వివాళానికి దారితీస్తుంది. కిర్తి రాకలకి కోసినదానం చెయ్యవద్దు. ఆర్కబోధ నాకు (ఎంచినదాన్ని ఇతరులకు అందిస్తున్నాననే భావనతో దానం చెయ్యి. దానివల్ల నీవు భూతి కలుగుతుంది. త్వరిత కలుగుతుంది' అని బోధించాడు.

రాజుకు ఎంతో విశ్వాసం కలిగింది. ఈ సారి అతడు ఇచ్చిన బలుమంది రైక్సుడు తిరస్కరించ లేదు.

విప్లవ పత్రిక

యర్రంపంద్రశేఖరం

జరిగిన కథ

ఇక్కడ యుగలోక మోతుబరి రైతు. శాంతి అయినా ఏకైక కుమార్తె. తల్లిదండ్రులు లేని పేదల్లాడు రామన్న చిన్నప్పటినుండి తనే పెంచి పెద్దా చేస్తాడు. ఇక్కడ గారికి గుండె బట్ట వస్తుంది. అయినా శ్రమ యివ్వకుండా పుండలూరికి రామం చదువు హెచ్. ఎస్. సి. లో అసెస్ వ్యవసాయపు పనులు మానుకుంటాడు. అతను పంచాయతీలోని ప్రెసిడెంటుగా పుంటాడు. శాంతను కాలేజీ చదువుకు పంపిస్తారు. కాలేజీలో మెకే శారద అనే దీదవిద్యార్థిని స్నేహితురాలవు తుంది. శారద ఎన్నడగదా శాంతను కలిగించి వేస్తుంది. శాంత ఒంటలం మీద శారద కూడా ఎక్స్ కర్సన్ కు బయలుదేరుతుంది. ప్రభాకరానికి నీరజను పెళ్లిచెయ్యాలని అందరి సంకల్పం. పెళ్లిపురకే శాంతతో వచ్చిన శారద నల్లవర్షంతో అందరి అభిమానమును సంపాదించు కుంటుంది. ప్రభాకరం రోజూ మోజాలో పడి చేసిన దొంగతనాన్ని నీరజ బయట పెట్టుంది.

విప్లవ పత్రిక, యర్రంపంద్రశేఖరం

7

ఇప్పుడు రాత్రి భోజనాలు ముగిశాయి. చాలా రాత్రివరకు ఇద్దరూ చదువు కున్నారు. ఆ తర్వాత శాంత పడుకొని నిద్ర పోయింది. సాయంత్రం సుందరంతో జరిగిన సంభాషణ గుర్తుకు వచ్చి ఆ ఆలోచనలో పడింది శారద.

'హూ...నర్లే జీవితమంటే ఏందుకో ఏమగు? ఈవిధంగా ఆలోచిస్తూ పల్లెలను నిర్లక్ష్యం చెస్తూ, అసీ విలాసాలకు అలవాడి, నిజమైన జీవితం అదేనని భ్రమ పడతూ తమకు తాము తీరిని ద్రోహం చేసుకుంటున్నారు. వైద్యులతో పట్నా తీసుకోబోతున్న సుందరం, తను పుట్టి పెరిగిన స్థలాన్ని అనన్యాయం కుంటున్నా

డంటే నాకు ఎంతో బాధ కలుగుతు ఉంది. ఒకవేళ అతను ఇక్కడ ప్రాక్టీసు పెట్టి నా బాగా సేగుతుందన్న సమ్మతం లేదు. బోలెడమంది డాక్టర్లు, స్పెషలిస్టులు ఉన్నారక్కడ. ఇక ఉద్యోగ విషయం. ఉద్యోగంలో న్యాయం పుండదు. రామం అన్నయ్య అభిప్రాయం ప్రకారం చక్కగా ఆ డిగ్రీలో ఉంటే గౌరవ మర్యాదలు మన్నన లభిస్తాయి. కాని అతను విషయంలో అన్నయ్య అభిప్రాయంలో ఏకీభవిస్తాడన్న సమ్మతం వాతమాత్రం కలగడం లేదు ఒక్క సుందరమే కాదు గౌరవం సామెత ము సాంప్రదాయాలను సంస్కృతీ సభ్యతలను విమోచించి తామేదో సవ నాగరికుల మనుకుంటున్న వారెందరో ఉన్నారు—

'ఈ విధంగా మనము కేవలము సవ నాగరికతా వ్యాపారంలో పడి అమటింది పోతున్నాము. ఎవరైనా ఒకరు సవాతన ఆచార వ్యవహారాలను మరిచిపోతే వాటిని పాటిస్తూ పుంటే వారిని హేళన చేస్తున్నాము. ఇలా ఎంతకాలం సేగుతుంది? స్వాంత్ర్యం సిద్ధించి రెండు దశాబ్దాలు దాటుతున్నా మనం హిందూ ధర్మాన్ని సక్రమంగా పాటించలేక పోతున్నాం. ఆ ప్రయత్నాలు చేయలేక పోతున్నాం. భవిష్యత్తులో పాటించగలమా? ఏమో? ప్రజలలో చైతన్యం రావాలి. అదేలా పాద్యం? పూర్వం వచ్చిన చైతన్యం ఎలా రాగలిగింది...? ... ఎప్పుడు...మళ్ళీ హిందూ మతాన్ని పునరుద్ధరించగలిగి రచనలు కావాలి. రామ కృష్ణ పరమహంస, వివేకానందుడు, అరవింద మహర్షి, రమణ మహర్షి, ఆప్పటి ఆనం సుం లో ని

కుళ్ళును కొంతవరకు తొలగించగలిగారు: వివేకానందుని సింహగర్జన యర్ర దేశా లను కూడా దద్దరిల్ల జేసింది. ఇప్పుడు కూడా ఎవరైనా ఆ విధంగానే మానుకో వాలి.' అని ఆలోచిస్తూ ఒక దుడ నిర్ణయానికి వచ్చి చాలా పొద్దుపోవడం వల్ల అలసటతో నిద్ర పోయింది శారద.

* * * సాయంత్రమైంది. దినకరుడు పళ్ళి మానికి వరునించాడు. పడుకుంటే ఉక్కు అరుణర్ణంలో రాగరించి మైంది. నీరజ శ్రీవతిగారు యింటి నుంచున్న తోటలో కూర్చున్నారు ప్రభాకరాన్ని గురించి ఆలోచిస్తూన్న నీరజ ముఖంలో వచ్చిన ఎర్రదనం ఆనాటి సందర్భ సమయ అరుణ కాంతితో పోటీ పడుతోంది. ఎంతవరలో పోటీ చేసే వోడిపోయిన అభ్యర్థిలా వినారంలో దీనంగా ముఖ కవళిలను మార్చుకొని ఆమెను యెదురుగా వున్న కుర్చీలో కూర్చున్నారు శ్రీవతిగారు. ఎంతకాలం అప్పుడే ప్రారంభ మౌతోంది. తోటలో కూర్చున్నప్పటికీ ఏదో తీవ్రమైన ఆలోచనలతో నతమతమౌతూ పుండడం వల్ల వారిద్దరి ముఖాలపై చమట చిందులు లుద్భవిస్తూ ఒక్క షణం ముత్యాలలా మెరుస్తూ, క్రమంగా ధారలు కట్టి క్రిందికి చేరుకున్నాయి.

ప్రభాకరానికి, వారిద్దరికీ మధ్య జరిగిన వాగ్వివాదమే వారిద్దరి ఆస్తికి తీసుకువచ్చింది. ప్రభాకరం అప్పుడు ఆ రెండు వేల రూపాయలు తీసుకొచ్చి నుండి శ్రీవతిగారు ఎంతో జాగ్రత్త పడుతున్నారు. అందుల్లో ప్రభాకరం ఆట కట్టింది. క్రితి వారం రోజుల కొకసారి

డబ్బు విషయంలో తండ్రితో పోటీ పడుతూ, చిరుబుగ్గలు లాడుతున్నాడు. అయినా ఈసారి శ్రీవతిగారు తమ మనసు కఠినంగా మార్చుకున్నారు. ఎంత పోరాడినా ప్రభాకరానికి మాత్రం పుష్కలంగా డబ్బు వ్యధలనుకోలేదు. రెండు గంటల క్రితమే తండ్రికి, కొడుకుకి జరిగిన ఘర్షణలో నీరజ సాల్సాని ప్రభాకరం చేత శ్రీవంగా అనమానించబడింది.

'మామయ్యా! ఇంక లాభం లేదు. ఇంతకాలం అతనితో ఘోర వస్తుందని

ఊహించాను. నేను, నాన్నగారు ఈ ఇంట్లో వుండడం అతనికి ఎంతోకష్టాన్ని కలిగిస్తూ వుంది. వార్యలేక పోతున్నాడు. ఎంత దగ్గరి బంధువులమైనా ఎంత కాలమని మీ ఇంట్లో ఉండగలం?' ప్రభాకరం అనమానించాడన్న ఉక్రోశంతో జేపురించిన ముఖ కవళికలతో చిటపటలాడుతూ అంది నీరజ

'అమ్మా! నీవు యిలా మాట్లాడడం న్యాయంకాదు. మీరు వచ్చినప్పటినుండి ఈయిల్లు ఎంతో కళకళలాడుతూ ఉంది.

వాడినిషేయం నీకు తెలిసినట్లే అయినా కత్తంతోకూడుకున్న మూర్ఖత్వం. కొన్ని కొన్ని విషయాలు చెప్పగానే అర్థం చేసుకుంటాడు ... ఎంటాడు.' దిక్కుతోచక బాధపడుతూ అన్నారు శ్రీవతిగారు.

డాక్టరు దగ్గరకు వెళ్లి అప్పుడే లోపలికివస్తూన్న సుందరామయ్యగారు శ్రీవతిగారిమాటలు విన్నారు.

'బావగారూ! అమ్మాయి నేను ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాను. అమ్మాయికి ప్రభాకరాన్ని చేసుకోవడం యిష్టంలేదు.

వర్షాపాతం ముఖ్యమైనది. అదియు
తెలుస్తే మీరు ఎక్కడ బాధ పడతారోనని
సంకోచిస్తూ చెప్పలేకపోయాను. నాకు
వైద్యుడేస్తున్న డాక్టరుగారి యింటకి
దగ్గరలోనే ఒక యిల్లు అమ్మజాపు
ఉన్నారు. ధర భాయంచేసి అడ్వాన్సు
యిచ్చాను. నాలుగైదు రోజులలో రిజి
స్ట్రేషను జరుగుతుంది. రేపు మంచిరోజు.
అందులో ప్రవేశించాలను కుంటున్నాను.
అందులో కిరాయికి ఉన్నవారు విన్ననే
భావించారు! అప్రయత్నం మాట్లాడినా
అమాటలు విషగర్హితంగా ఉన్నాయి.

ఒక్కక్షణం నిశ్చేష్టులయ్యారు
శ్రీవతిగారు. మెల్లిగా తేరుకొని 'బావా!
అంతేనా? మీ నిర్ణయానికి తిరుగులేవా?'
కన్నీరునిండిన కళ్ళతో నుందరరామయ్య
గారి నైపు నీరజవైపు దీనంగా చూస్తూ
అన్నారు శ్రీవతిగారు.

'మీరు బాధపడతారని నాకు తెలుసు.
చూస్తూ చూస్తూ అమ్మాయిని ప్రభాక
రానికి యివ్వలేను. మీరు ఏవిధంగా
భావించినా మంచిది! అమ్మాయికి అసలు
యిష్టంలేదు. బంగారు కత్తి అని మెడ
కోసుకోలేము కదా!' మిన్నువిరిగి మీద
పడినా తన నిర్ణయం మారదన్నట్లుగా
ఉన్నా ఆసనమాటలు.

పాతకాలయ్యారు శ్రీవతిగారు నీరజ
వైపు చూస్తూ 'నీవల్లనైనా నాకు
బాగుపడతాడను కున్నాను. నా ఆశలన్నీ
అడియాలయ్యాయి. నీవు యిష్టపడడం
లేదని నాకు కోపం లేదు తల్లీ! ఎంత
మేరకోడలినైనా నీవు చదువు. సంస్కార
మున్నదానవు. యుక్తనస్కురానవు. బల
వంతం చేయడం నాకూ న్యాయంకాదు
పోనీ ప్రభాకరాన్ని వివాహం చేసుకోక
పోతేగానీ, ఈయింట్లోనుండి మాత్రం
వెళ్లిపోకండి. నలుగురు యింట్లో
ఉండడం నాకు కాస్త ధైర్యం గా
ఉంటుంది.' భుజంపై ఉన్న కండువతో
కళ్ళు తుడుచుకుంటూ అన్నారు శ్రీవతి
గారు

'లేదు. ఎక్కడ ఉండవలసిన నాళ్ళు
అక్కడ ఉండడం మనందరికీ మంచిది.
నీ చెప్పాకదా మామయ్యా! పాపం!
దిక్కులేని అమాయకురాలు శారదపై
ప్రభాకర దొంగతనం అంటగట్టాడని!

మీ తెలుగు..

అటువంటి ప్రయత్నం ఒకటిరెండుసార్లు
నావట్టుకూడా జరిగింది. తెలివిగా
తప్పించుకున్నాను. నీకు వెలితే యింకా
బాధపడతావని నీకు చెప్పలేదు. అలా చెప్పి
యిద్దరిమధ్య కలతలు పెంచడం నాకిష్టం
లేదు. చూస్తూ ఊరుకోవడానికి అంత
కన్నా మనసావధంలేదు. అటువంటప్పుడు
నేనేం చేయగలను? నీకు ఏవిధంగానూ
ఈ విషయంలో తోడ్పడలేక పోతున్నాను
మామయ్యా! తన అనవాయితను వ్యక్తం
చేస్తున్నాయి ఆమె మాటలు.

'మంచిది తల్లీ...! ఈ విషయంలో
యిక నేను బలవంతపెట్టను. మీరు వేరే
ఉన్న నీవుమాత్రం తరచుగావచ్చి మమ్మ
లను కాస్త కనిపెడుతూ ఉండాలి'
దుఃఖంవల్ల మాటలు తడబడ్డాయి.
వణకుతున్న చేతులతో కన్నీరు తుడుచు
కుంటూ నీరజముఖంలోకి తన అనవాయ
ితతో నిండినకళ్ళతో చూశారు శ్రీవతిగారు.
వారిసరిస్థితికి బాధవల్ల నీరజ కళ్ళు
కళ్ళుకూడా చెమ్మగిల్లాయి.

'ధైర్యం గా ఉండు మామయ్యా!
అదేవుడిపై భారం వేయడంకన్న మన
మేం చేయగలం?'

'అంతకన్న చేయగలిగింది మాత్రమే
ముందమ్మా! అంతా వాడితీరి. వాడిచేతిలో
కిలుబొమ్మలం. ఎలా జరుగవలసి ఉంటే
అలా జరుగుతుంది.' దీర్ఘంగా నిట్టూ
రుస్తూ అన్నారు శ్రీవతిగారు.

* * *

నుందరరామయ్యగారు నీరజ శ్రీవతి
గారి యింటనుండి వెళ్లిపోయారు. వారం
రోజులనుండి ప్రభాకరం ఇంకా డబ్బు
చేతిలో అందక అటురోజు కోరికలు తీర్చ
లేక చికాకుపడుతున్నాడు. రోజు ప్రవర్త
నలో వచ్చినమార్పును ఆరుమాసాలనుండి
గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. తనవద్ద వున్న
లంగా డబ్బు ఆదనంయిచ్చి, రోజూను
తప్పిస్తారవ లేనందుకు ఎంతో బాధపడు
తున్నాడు. అక్కడికి ఒక మేమురూపాయల
వరకు నలుగురైదుగురివద్ద అప్పుచేశాడు.
అంతకుమించి అప్పుదొరకడంకూడా సాధ్య
పడలేదు. ఏమీతోచక నిప్పులో ఉన్న
వేసినట్టు చిలవలు తాడుతున్నాడు ప్రభా

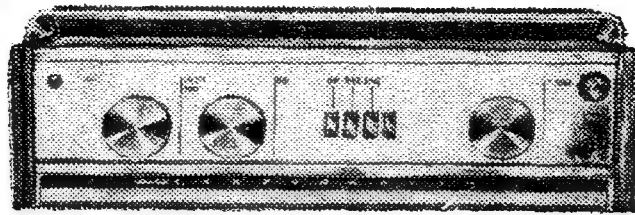
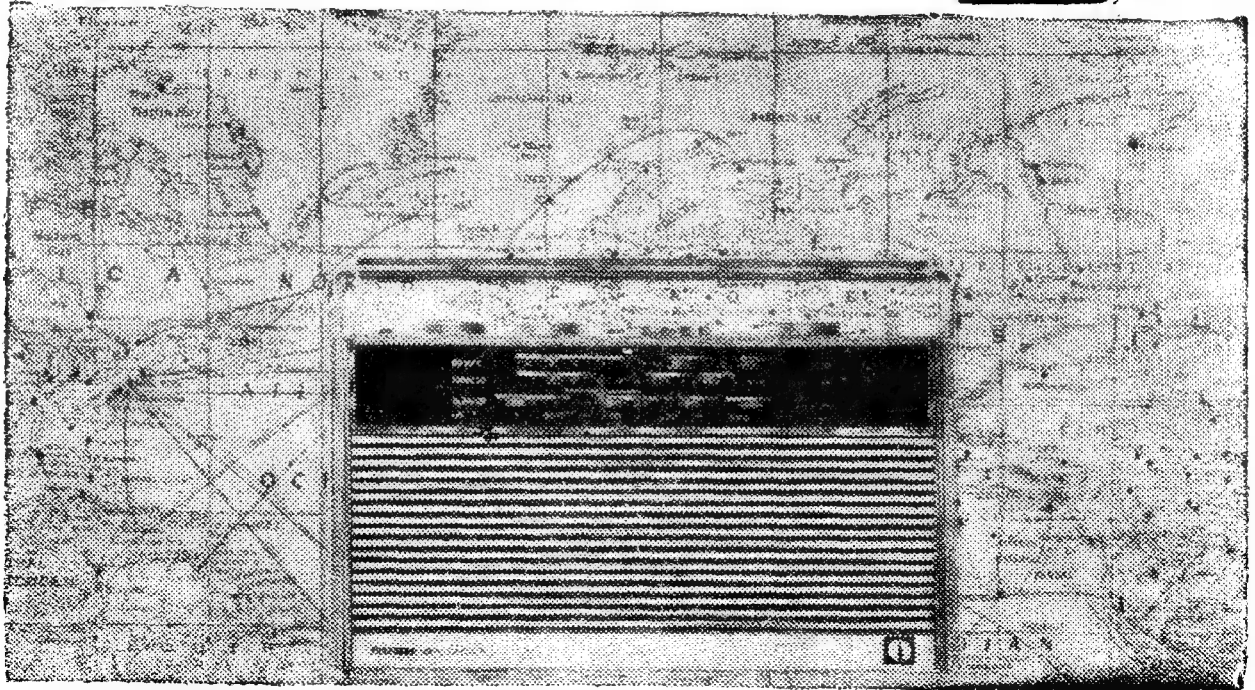
కరం. రోజూ తనను నిర్లక్ష్యం చేయడాన్ని
నవించలేక పోతున్నాడు. నీరజ నుందర
రామయ్యగారు తన యింటనుండి వెళ్లి
పోవడంతో పోయిగా ఊపిరి పీల్చుకున్నాడు.
అయినా తన తండ్రి డబ్బు యిస్తాడన్న
ఆశమాత్రం ఆకనికలేదు.

ప్రభాకరం ఒకరోజు పాయంత్రం
నాలుగు డాటినతర్వాత చికాకుపడుతున్న
మనస్తత్వంతో 'ఫ్రెండ్స్ సర్కిల్' క్లబ్బుకు
వెళ్ళాడు. క్లబ్బు ప్రభాకరం, అతని
స్నేహితులు ఏర్పరుచుకున్నది. దానికి ప్రధాన
సోషకుడు ప్రభాకరం. కొన్ని నెలల క్లబ్
బిల్లింగుకిరాయి. కరెంటుచార్జీలు కట్టాలి.
కరెంటు చార్జీలు కట్టక పోవడంవల్ల
కరెంటు డిస్కనెక్ట్ చేశారు. అందుకని
క్లబ్బు ప్రస్తుతం పాయంత్రం ఆరు
గంటలవరకే పనిచేస్తూ ఉంది. ఏకటి
వడబోయేముందు క్లబ్బుకు తాళం వేస్తు
న్నారు

ఆరోజు ఆదివారం. శనివారం ప్రభాకరం
క్లబ్బుకు వెళ్లేసరికి క్లబ్బంతా కోలా
హలంగా ఉంది. ఒక టేబులు దగ్గర
కూర్చొని రోజూ నలుగురితో పేకాడుతూ
ఉంది మరొక టేబులుదగ్గర యిద్దరు
అబ్బాయిలు, యిద్దరు అమ్మాయిలు
కారము ఆడుతున్నారు. నేరొక టేబులు
దగ్గర మరొక స్నేహితుడొకడు అతని
స్నేహితురాలితో చెప్ ఆడుతున్నాడు.
సిగరెట్లు పాగ, డ్రింకులతో
నిండిన గజ గ్లాసుల గలగలలు, వలా
వరణమంతా సందడిగా ఉంది. అక్కడ
భాళీగా వున్న ఒక కుర్చీలో కూర్చుని
ఒక న్యూస్ పేపరు చదువుతూ ఉన్నట్లు
నటిస్తూ రోజూవైపు రహస్యంగా చూడ
సాగాడు. ఎవరి సందడిలో వారుండి ప్రభా
కరాన్ని ఎవ్వరూ గమనించలేదు.

వేళముక్కులు కలిసి అందరికీ సంత
చింది రోజు. అలా వందడంలో చేతు
లనూ తాకునూ, అందరినీ క్రిగంటిరు
నవ్వుతో నలకరిస్తూ, అందరి మతులనూ
పోగొడుతూ వుంది. అందరూ తమ తమ
ముక్కులను ఎత్తి వరుసలో పెట్టుకున్నారు.
ఆట ప్రారంభమైంది. అయితేయింది.
రోజూ గెలిచింది. అందరూ ఆమెకు స్వ
వలసిన దానికన్న ఎక్కువే యిచ్చారు.
ఎక్కువగా ఇచ్చామన్న ధైర్యంతో ఒకరు

ప్రపంచం యావత్తూ!

**బుష్ సమర్పిస్తున్నారు మొట్ట మొదటి నిజమైన సరిక్రొత్త
4 బాండుల ట్రాన్సిస్టరు సెట్లు బ్రిగేడియర్—ప్రపంచంలో ఎక్కడ ఉన్న
స్టేషనులైనా పట్టుకొన గలిగినంత శక్తివంతమైనది.**

నీకరి ప్రపంచమును మీ గృహస్రాంగణంలోనికి వానవంగా తీసుకు
వస్తుంది బుష్ బ్రిగేడియర్. సాటి పెట్రోల్ కన్న 25% అధికమైన
పీక్ పవర్ నాయిస్ నిష్పత్తిగల ఉదాత్తమైన స్వచ్ఛ సర్క్యూయిట్ శబ్ద
గ్రహణక. ద్వని సిద్ధాంత రీత్యా. ప్రత్యేకముగా రూపొందించబడిన
విజవమున మాట్ పిరిష్ కలిగియున్న కొయ్య కాపినెట్ కారణంగా
గొంభీరంగా, విస్తృతంగా ద్వనించే విశిష్టమైన నాదం. శక్తివంతమైన
15 వే.పీ. x 10 వే.పీ. అండాకారపు స్పీకరు నుండి ఉత్పన్న

మయ్యే వచ్చు శక్త్యము కానంత సానుకూల్యత గల శబ్దం.
100 పాయింట్ల అభివృద్ధిమైన లాగింగ్ స్కేలు వల్ల, స్టేషను పట్టు
కొనుటలో అసాధారణ సౌలభ్యత ☐ నేడే బ్రిగేడియర్ ను పొందండి.
ఒక్కసారి విన్నంతనే పదిసార్లు ప్రేమలో. వ్యవధి ఉంటే, ఒక్క
సారి దానివంత తేలిపార చూడండి. అంత అందంగా ఉన్నా, అంత
శక్తివంతంగా కూడా ఎట్లా ఉందా అని ఆశ్చర్యపోతారు.

**❑ బుష్
బ్రిగేడియర్**

మొ.
రూ. 415/-
(ఎక్కడెక్కడో సేవ,
అమ్మకం వస్తు అదనం)

రోజా అందాన్ని; మరొకరు ఆమె అందానికి ముఖ్య కారణమై ఉండు తెలిగిన ఆమె పెరిమంను, వేరొకరు ఎర్రగొండ మాసరులను రెచ్చగొడుతూన్న ఆమె బుగ్గలయూ, ఇంకొకరు ఆమె చిలిపి కళ్ళను పొగుడుతూ ఉన్నారు. ఆమె అందరికీ ద్వారాకు చెప్పి, ఒకరితో చేతులు కలుపుతూ మరొకరికి తన చేతిని ముద్దెట్టుకోవడానికి అనుమతించిస్తూ, ఇంకొకరికి కన్ను కొడుతూ ఎంతో అసభ్యంగా ప్రవర్తిస్తూ వుంది. ఆమె ప్రవర్తనతో ప్రభాకరం హృదయం అగ్నిమీద గుగ్గిలం వల్లి వెల్లు భగ్గుమంది రోజా ఆమె హృదయం అతని ఒక్కనికే అర్పించిందనీ, తాళో తప్ప మరొకరితో చేరువుగా ఉండడం లేదనీ అనుకుంటూ వచ్చాడు. ఒక రిద్దరు ఈ విషయంలో హెచ్చరించినా విన్నులేదు. ఇప్పుడు కళ్ళారా చూస్తున్నాడు. ఇంకా ఏం జరుగుతుందో నని ఒదుర్చు పడపాగా. అతని ఇళ్ళ నిప్పులు కుదుస్తున్నాయి. ఆవేశంతో వాటికిపోతున్నాడు.

ఆ నలుగురిలో ఒకడు రోజా బుగ్గ గిల్లాడు. వాడివైపు చిరు నవ్వుతో చూస్తూ, చిరుకోపం పెట్టూ 'యూ నీల్స్ బోయ్! వాటిన్ దిస్ విడ్వంవర్?' అంది.

'అదీ ఒక విడ్వంవరే?' అని మరొకడు రోజాను దగ్గరకు తాక్కుని ఆమె బుగ్గలను సున్నితంగా ముద్దెట్టుకున్నాడు. ఇంకొకనికి కన్ను గీటుతూ యిక నీరంతు అన్నట్లు చూసింది రోజా! వాడు కూడా ఏదో ఒక వింతికి పని చేశాడు. నాలుగవ వాడు మూలం 'డియర్ రోజా! ప్రభాకరం చూస్తాడన్న భయం లేమా?' కాంక్షను కళ్ళల్లోనే మరుగున నున్నట్లు అన్నాడు. అతను ప్రభాకరానికి కొద్దిగా సన్నిహితుడు.

'అతని స్నేహానికి ఏదాకు లెక్కేమిదియో!' అంది.

'కారణం?' అని అడిగింది. 'నీమీ లేదు.' అనితే సరేగా వచ్చి పోయి చాలా కాలమైంది. రసం పోయిన పిక్కలా అయ్యాడు. ఆ ముఖం చూస్తేనే పోయిన రసం వుంది. పూర్వ క్షణంలో 'ఏమిటో పెళ్ళా జోకు చేపవట్టా' అన్నాడు.

మల్లెలు...

వచ్చింది. ఆమెను సంతోష పెట్టడానికి మిగతా నలుగురూ ఆ నవ్వుతో తమ వత్సకలిపారు.

ఇక అగలేకపోయాడు ప్రభాకరం. తను కూర్చున్న చోటునుండి లేచాడు. కళ్ళల్లో నిప్పులు కురిసిస్తూ, పిడికిలి దిగించి, బరువుగా పెద్ద పెద్ద అడుగులు వేస్తూ వారు కూర్చున్న ఆ టేబులువైపు నడిచాడు. అతనిని ఆ రూపంలో చూసిన ఆ నలుగురు మిత్రులూ టేబులు దగ్గరినుండి జారుకున్నారు. రోజా మాత్రం, తొణకకుండా, బెణకకుండా అలా కూర్చుంది. ఆమె దైర్యం అతనిని మరి రెచ్చగొట్టింది. టేబులుముందుకు వెళ్లి రోజాను సమీపమింగేస్తూ చూస్తూ 'రోజా!' అని దిగ్గరా కేకకేసి తనకున్న బలమంతా వినియోగించి బల్లపై గుద్దాడు. పేక ముక్కలన్నీ చెల్లించేస్తే పోయాాయి. గడ్డలు ముక్కిందపడి పగిలిపోయాయి.

ప్రభాకరం కళ్ళల్లోకి చూసిన రోజా ఒక్కక్షణం భయంతో నణికిపోయింది. తడబడింది. వెంటనే నిలద్రొక్కుకొని 'ప్రభాకర్! ఏం జరిగింది? ఇలా ఉన్నావేమిటి? నాన్నగారితో ఏమైతూ పోయాడావా ఈరోజు?' కన్యంచేత తాళో ప్రభాకరాన్ని చూస్తూ అడిగింది రోజా.

'నాలు! నీవేమిట కట్టిపెట్టు. అరగంటనుండి నీ ప్రేమ కళాపాలు చూస్తూనే ఉన్నాను. నన్ను యిక మభ్యపెట్టలేవు. ఇందుకు నీ నంజాయిషీ ఏమిటి?' పింహంలా గర్జించాడు ప్రభాకరం.

'నీకు నంజాయిషీ యివ్వరనిసే అవసరం నాకులేదు. అయినా నీవు నామెడలో తాళిగట్టిన భర్తవా' అనలు నన్ను బెదిరించడానికి నీ వెచరు?' ఎర్రబడిన ముఖంతో కోపంగా అంది రోజా.

'ఫీ...! బజారు స్త్రీలుగూడా నీలా ప్రవర్తించరు. బుద్ధి గడ్డితలి పెద్దవారిని నిర్లక్ష్యంచేసి గుడ్డిగా నిన్ను నమ్మాను. వయోముఖ విషకుంభానివని తెలుసుకో లేకపోయాను తగిన శాస్త్రచేతావ్?' చలించారం వచ్చినవాడిలా అవేశంతో ఒణికిపోతున్నాడు ప్రభాకరం.

'ఏమిటిపిదా మిస్టర్! అసలు

నీకునాకు ఏమిటి సంబంధం? మర్యాదగా మాట్లాడు నేనంతే మంచిదాన్నికాదు. మర్యాద లచ్చి పుచ్చు 'హా!' చెంద నిప్పులాంటి కళ్ళతో ప్రభాకరాన్ని చూస్తూ అంది రోజా...

'హు...నీబుద్ధి చూపించావ్! అవసరంగా మాట్లాడి నన్ను రెచ్చగొట్టకు'

'ఏం చేస్తావు? అయినా నీతో యంత సేపు మాట్లాడడం నాదే బుద్ధితక్కువ' ముఖం చిటిమూత అంది రోజా.

'రోజా!'

ఆగావు కేకతో అక్కడన్న వారంతా ఉలిక్కిపడ్డారు. రోజా చావు మూడిందని అంతా అనుకున్నారు ప్రభాకరానికి కోపం వస్తే ఎరరినైచారే తెక్కలేయాడు కాని అలా జరుగలేదు.

'ఫీ...యిక నీముఖం చూడమ' అని చేయి ఎత్తినదాట్లా ఎత్తిపట్టే దింకేసి తం ఒండుకాని అక్కడన్న కుర్చీతో కూలబడి అలోచనలో పడ్డాడు. 'రోజాను కొట్టి తోసారి గొంతులు ఎందుకు బెచ్చి పెట్టుకోవాలి? ఒక ఆడదాన్ని కొట్టూ నన్ను అవభాసి నాకే.దుకు' ఎరరి మంచి చెడ్డలూ వారివెంటే ఉంటాయి బోం దానికన్న అసభ్యం ప్రవర్తిస్తూ ఉంది ఈరోజా. వాళ్ళకు కట్టు బొట్టుగా నియమాలూ ఉంటాయి దీనిలా ఒకేసారి నలుగురిని కన్యించరు వాళ్ళు. హు...దీనిననలనిసే పనిలేదు. పై మెరుగులు, తళుకుబెళుకులు చూసి మోసపోయాను. 'డబ్బు లేకపోతే దోగింది తల్లివరుస' అని రాన్నగారు అంటూ ఉండే సామెత యిప్పుడు గుర్తుకు వస్తా ఉంది. రోజా నా బీవికం? ప్రశ్నించి బెల్లముప్పంతసేపు ఈగలు ముసీరినట్లు రాదేతిలో డబ్బులు ఆడిన తనసేపు నేను తాన అంటే తను తం దాన అంది. నా దగ్గర డబ్బులు ఆడకపోవడంవల, శాలాలంటి తన మాటలతో నా హృదయాన్ని గాయకర్పించి. కాకి ముల్లు గుడుక్కుంటే తీసి అవతల పాకేరీ నల్లు ఈమెనుకూడా వి న గ్గిం చాలి. అవును - దుష్టుల స్నేహాన్ని డబ్బిచ్చి వదిలించుకోవాలి, మంచివాకి స్నేహాన్ని డబ్బిచ్చి పొందాలి అంటారు. అది గా పట్ట నిజమైంది. ఈ నాటిలో తని

వి ర గ డ ము ర ది. ఇంతకాలం రోజు పోవాలంటే డబ్బు, అంతకన్న విలువైన కాలం అన్నీ వృధా అయ్యాయి. పై విధంగా ఆలోచిస్తూ ప్రభాకరానికి రోజు మెల్లగా అడుగులు వేస్తూ వెళ్ళడం కను పించింది. అవేశం తగ్గిపోయింది.

‘రోజా! గు.’ ఎంతో సరళంగా ఉన్నాయి అతని మాటలు.

ప్రభాకరం మాటలలోని మృదుత్వానికి లభ్యపడుతూ ఆగింది రోజా. ఆమె ఎంత ధైర్యంగా వున్నట్లు నటిస్తూ ఉన్నా ఆమె గుండెలు గుబు గుబు కొట్టుకుంటూనే వున్నాయి. ఆమె పరిస్థితిని గమనించిన ప్రభాకరం ‘భయపడకు రోజా! నిన్నేమీ చెయ్యకు. నీవు ఒక విధంగా నాకు మేలవేశావు. నీవిలా ప్రసరించి నా కళ్ళు తెరిపిళ్ళు పడేట్లు చేశావు. మొదట్లో నీ అసభ్య ప్రవర్తనాని నాకు నీ సేవనులిమెయ్యాలన్నంత కోపం వచ్చింది. కాని తర్వాత నా నిర్ణయాన్ని మార్చుకున్నాను.’

అతని ముఖం నిర్మలంగా ఉంది. అతనిని చూసిన రోజా మనసు కుదుట పడింది.

‘ప్రభాకర్? నన్ను మన్నించు.’ తల దించుకొని అంది రోజా.

‘నేనెంతటివాణ్ణి....? ఆ భగవంతుడే నిన్ను క్షమించాలి. తలపు! బతికి బాగుంటే మళ్ళీ కలుస్తాను.’ అని క్షమిస్తూ విడిచి పోగా ఎటో వెళ్లిపోయాను ప్రభాకరం.

* * *
క్షమిస్తూ వెళ్ళిన ప్రభాకరం పిచ్చిపిచ్చిగా తిరిగి ల్యాంకుబండ్లు వేసుకున్నాడు. అను అక్కడికి చేరేసరికి నలువైపులా చీకట్లు ముసురుకున్నాయి. ఎక్కువగా జనం లేని చోట ఒక బెంచిపై కూర్చుని ఆలోచనలో పడ్డాడు. అతని చిన్నప్పటి నుండి జరిగిన సంఘటనలన్నీ వరుసగా గుర్తుకు రాసాగాయి. ‘దుడుకు జనం, కొంటెతనంతో నా వృగారిని అమ్మను యింతకాలం హింసించాను. ఏ తరిమండ్రతైరా అమె పిల్లల నుండి మంచి, మనసైన, పెన్న వయసులో అండదండలు కోరుకుంటారు. అవే నేను యిప్పటికేగా నా ప్రవర్తనతో నేను

వారిని హింసించాను. మానసికంగా వారిని ఎన్నో చిక్కినవలసలు చేశాను. నేను క్షమారుణ్ణి కాను. నా క్షేమస్థు, నా సత్ప్రవర్తన కోసం ఎంతో పరితపించిన కారదను నిర్దాక్షిణ్యంగా యింటి నుండి తరిమేశాను. పాపం ఎన్ని అవస్థలు వెళుతుందోపిమా? అమెకు నేను ఎంతో అన్యాయం చేశాను. నా నేరాన్ని తన నెత్తిన వేసుకుని మౌనంగా యిల్లు వదిలి వెళ్ళిపోయింది. పల్లెల్ని ఒక్కమాటైతూ అనలేదు కారదను రోజాతో పోల్చి చూస్తే నక్కకు నాగిలోకానికి ఉన్నంత తేడా కనుపిస్తుంది. విచిత్రమైన మనస్సులు. ఒకరు మరొకరి కోసం ఎటువంటి త్యాగానైనా చేస్తారు. ఎన్నో అవసరాలు భరిస్తారు. తమ జీవితం నిరధారంగా మారుతున్నా వెనకంజ వేసుకు. అటువంటి కోసం చెందింది కారద. తాము చెడిపోతూ మరొకరిని బాగు చేయాలని ఉద్దేశపడడంలో త్యాగముంది. ఇతరులను చెడగొట్టతూ తాము బాగుపడడంలో కనీసం స్వార్థమైనా ఉంది. తాము చెడిపోతూ యితరులను చెడగొట్టడంలో ఏ ఉద్దేశ్యముందో నాకు తోచడం లేదు. ఆ కోపకు చెందినది రోజా. రోజా డబ్బున్న యువకులను తన వలలో వేసు

కుంటూ తన నాశనానికి, అక్రయించిన ఆ యువకుల నతనానికి కాంక్షలారపు తూంది. ఆమె జీవితంలో నేను ఎన్నో వాడినా? నా తర్వాత ఎందరో? ఇంభము దీపశిఖర్ పడి దీచిన్నీ అర్చకుంది. తనూ మరచిస్తుంది.

‘పరిక్రమ నెలలోపే ఉన్నాను. ఇక జాగ్రత్తగా చదువుతాను. వాస్తవికత అమ్మకు ఎటువంటి బాధా కలిగించను. పాపం నీరజ కూడా నా ధాటికి తట్టుకోలేకపోయింది. నేను ఎంతమందిని మానసికంగా బాధ పెట్టాను. కారద, నీరజ లలో పోలికలున్నాయేమిటి? మళ్ళీ ఆ పోలికలు గుదాలలో లేవు. కారకెక్కడ? నీరజెక్కడ? ఆ అదకున ఆ వినయ విధి యింకా, చదువుపై ఆ శ్రద్ధ నిరజ ఎన్ని జన్మతెల్లి మూతం పొందగలుగుతుంది? పాపం కారద చదువు తూదో శేదో? అయితేషంగా ప్రసరించి ఆమె భవిష్యత్తుకు అడ్డుగడగా నిలిచాను. పట్టుదల గలది. ఎలాగైనా సాధిస్తుంది. స్కాలర్ షిప్తో నగం కర్రుల వెళ్ళిపోతాయి. ఎంతైనా యిబ్బందే! చదువు మాని ఉద్యోగం చేస్తుందో ఏమో? కారదను తలచుకుంటే నాకు అశ్రర్యం కలుగుతూ ఉంది. తక్కువ అవకాశాలను దృష్టిపెట్టి

పోషకసారి ఈమల్లు ఎన్నుకున్నప్పుడు మన ఇంకొక వడ్డీకి ఏదో జోహాత తెల్సా నలుగురు ఏమిటా? పెళ్ళిచేశాడు.

ప్రతిపక్షా ఉంది. ఎన్నో అవకాశాలున్న నేను వాటిని దుర్వినియోగపరుస్తూ చంపలేక, క్రమంగా ప్యావనక నా తలదండ్రులకు భారంగా తయారయ్యాను. నా వదనడి మార్పుకుం గాను, శారద ప్రవర్తనను అదర్భంగా తీసుకుంటాను.'

తన వాచి చూసుకున్నాడు ప్రభాకరం. లేచి వెళ్ళుదామని నడక సాగించాడు. అతను యిల్లు చేరేసరికి రాత్రి పది దాటింది. అన్నపూర్ణమ్మగారు అతనికోసం ఎదురు చూస్తూ కూర్చున్నారు. ఆమెను చూసి ప్రభాకరం గుండె చెరువైంది. ఎసుకల గూలా తయారైన ఆమె స్థితికి తనే శారదనుని ఊహించుకొని ఎంతో బాధ పడ్డాడు.

'అమ్మా...! నా కోసం యంతసేపు కామక్కుర్చున్నారా? నిన్ను ఎంత హింసిస్తున్నాను. ఆ పాపం ఊరికే పోదు. అంతకు నాలుగింతలు అనుభవిస్తాను.'

'బాబూ అటువంటి మాటలనకు నీకోసం నేను కామక్కుర్చేకపోతే యింకెవరున్నారు? ఈ యిల్లు కోడలిలో ఎప్పుడు ఇంకాకలదుతుందా అని ఎంతకాలంగానో ఎదురు చూస్తున్నాను. నాయనా! నీలోటి వాళ్ళు చదువులు, వివాహాలు పూర్తిచేసుకొని ఎంతో కులాసాగా గడుపుతున్నారు. ఆ కుటుంబాలు శ్రేయకున్న సంతోషాన్ని మేము నోచుకోలేదా బాబూ?' కంట తడి పెట్టారు అన్నపూర్ణమ్మగారు.

'అమ్మా...! ఈ పాపిష్టివాడి కోసం కంట తడి పెడుతున్నావా? అందుకు నేను అర్హుణ్ణికాను. మిమ్మరి ను పోలీస్టు శాంతిబరహా మీకు మనశ్శాంతి లేకుండా చేశాను. నా పాపాలకు విప్పగిత లేదమ్మా!' కళ్ళు ధారలు కట్టి వర్షంలా కురిపిస్తున్నాయి. పల్నాశ్రావంతో నిండిన ఆ ముఖం పరిత్రపైన కన్నీటితో తడిసిపోతూ ఉంది.

'బాబూ! ఏమిటా! ఈ రోజు మా కష్టసుఖాలు నీకు గుర్తుకు వస్తున్నాయేమిటి? చాలుభాబూ ... ఈ మాత్రం మార్చేస్తా మాకుచాలు' అని సగంతిని ఆపేసి అన్నాన్ని తినిపిస్తూ అతని తలను ప్రేమతో నిమరసాగాడు అన్నపూర్ణమ్మగారు.

తను పనులు పూర్తి చేసుకొని

మల్లెలు...

వడుకోవడానికై వెడుతూ మంచినీళ్ళు త్రాగాలని వంటంటోకి వచ్చిన శ్రీవతి గారికంట ఈ దృశ్యం పడింది. ప్రభాకరంకోసం ఎదురుచూస్తూ ఆ వంటంటోనే ఎన్నిసార్లు నిద్రపోయే అన్నపూర్ణమ్మగారిని లేపి తీసుకువెళ్ళడం మామూలుగా జరుగుతూ ఉండేది. అటువంటిది ఈ రోజు ప్రభాకరం భోజనం చేస్తూ ఉండడం. తన భార్య తిప్పిస్తూ ఉండడం; ఇద్దరికళ్ళూ జడిలో చెమ్మగిలి ఉండడం శ్రీవతిగారికి ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది. మంచినీళ్ళు త్రాగి విచార వదనంతో ప్రభాకరాన్ని చూస్తూ అతనిలో మార్పు రావాలని వేయి దేవుళ్ళను ప్రార్థిస్తూ తన గదివైపు వడిచారు. వారలా విచారంతో నడిచివెళ్ళడం ప్రభాకరానికి ఎంతో బాధను కలిగించింది. వానంగా తన భోజనం ముగించి తన గదికి వెళ్ళిపోయాడు.

* * *

వర్షాలు ప్రారంభమయ్యాయి. ఎండా కాలమంతా దినకరుని తీవ్రతకు తపించి పోయిన ప్రాణు అన్నింటికీ వాయి చేకూరింది. ఆ పంపత్తరం వర్షాలు త్వరగా ప్రారంభమయ్యాయని అందరూ సంతోష పడుతున్నారు. పల్లెవాసులు పట్టవాసుల కన్న ద్వితీయశ్రేణికి మైన సంతోషంతో పొంగిపోతున్నారు. వారి జీవనాధారమే వర్షంకదా మరి!

ప్రభాకరం రిజల్టు వచ్చాయి. ప్యావనయ్యాడు. అతను ప్యావనడం అతనికి ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది. అతనిలోపాలు మిగతా వారుకూడా ఆశ్చర్య పడవలసి వచ్చింది. మార్కులుగూడా మరీ అంత హీనంగా కాకుండా మధ్యరకంగావచ్చాయి. ప్రభాకరంలో వచ్చిన మార్పుకు శ్రీవతి గారి కళ్ళు ఆనందంతో మెరిశాయి. ఇప్పుడు ధైర్యంగా తలెత్తుకొని నలు

గురిలో తిరగ్గలుగు తున్నారు. ప్రభాకరం చదువుపై శ్రద్ధం చూపగలుగు తున్నాడే గాని అడుడుకుతనం, ఆవేశం తగ్గలేదు.

ఒకరోజు పోలీస్ కూర్చుని పేదరు చదువుకుంటున్న శ్రీవతిగారి వద్దకు వచ్చాడు ప్రభాకరం.

'నాన్నారూ! నా కిక్కడ చదువుకోాలని లేదు--'

'ఏం జరిగింది బాబూ?' వత్తికి పిసుండి దృష్టి మళ్ళిస్తూ అన్నారు శ్రీవతిగారు.

'ఏంలేదు నాన్నారూ! సంతోషాలు...! మాట పూర్తిచేయకలే పోయాడు.

శ్రీవతిగారు ఆలోచనలో పడ్డారు. 'అవును ... ప్రభాకరం యిక్కడ ఉండి చదువకోవడం మంచిదికాదు. ఎక్కడికైనా వెళ్లి చదువుకుంటే మంచి క్రమశిక్షణ అలవడుతుంది. వాస్తవం జీవించి క్రమ బద్ధం కూడా ఉంటుంది.'

'నాకు బెనారస్ యూనివర్సిటీకి వెళ్లి చదువకోవాలని ఉత్సాహంగా ఉంది. మీరే మంటారు.'

ప్రభాకరం మాటలకు ఆలోచననుండి తేరుకొని 'అలాగే బాబూ! కాని నిన్ను వదిలిపెట్టి రెండు సంవత్సరాలు ఎలా గడవగలము? మంచో చెడో? నీవు మాకళ్ళముం దుంటున్నావు. అంతే చాలు. నీ సత్ప్రవర్తన వల్ల ఈ కొద్ది కాలం లోనే అమ్మ ఎంతో కోలుకుంది. ఆమెకు వెయికటి ఆరోగ్యం కలిగింది.' సంతోష పడుతూ అన్నారు శ్రీవతిగారు.

'వాస్తవంగా! అజ్ఞానంతో యింత కాలం మిమ్మరిను ఎంతో బాధపెట్టాను ఎలాగో ఈ రెండు సంవత్సరాలు వాటికే పట్టింది. అమ్మను ఒప్పించే బాధ్యత మీదే!' తృప్తిపల్లు తండ్రుమఖణ్ణాకి చూస్తూ తన పెనారికిగల అవ్యాజాసురంగా లకి ఆశ్చర్యపోతూ అన్నాడు ప్రభాకరం.

'అలాగే బాబూ.' కు మారుచి లో క్రమంగా మార్పున్న మార్పుకు ఆనందంతో పొంగిపోతూ అన్నారు శ్రీవతిగారు.

(ఇంకా ఉంది)

మేషం : కొంతమంది వ్యక్తులు మిమ్మల్ని మోసం చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారు. ప్రయాణాల్లో శ్రమ కలుగుతుంది. వారం మధ్యలో అనుకూల పరిస్థితులు యేర్పడతాయి. ఆర్థిక వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. ప్రయోజనం గల పరిచయాలు యేర్పడతాయి.

స్త్రీలకు:— ఆరోగ్యం బాగా ఉండదు. విలాస వస్తువులు కొంటారు.

వృషభం : వ్యాపారంతో ఆదాయం పెరుగుతుంది. మిత్రులకు సహాయం లభిస్తుంది. వారం మధ్యలో ఆర్థికవ్యయం జరుగుతుంది. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాల్లో నష్టం వస్తుంది. వారం ఆఖరులో వృత్తి వ్యాపారాలు బాగుంటాయి. పోటీవారిలో గౌరవం లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు:— పుణ్య కార్యాల చేస్తారు. సంతానానికి సౌఖ్య సంతోషాలు లభిస్తాయి.

మిథునం : వృత్తిలో ముఖ్యమైన వ్యక్తులను కలుసుకొంటారు. స్థిరాస్థి వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందుతుంది. విద్యా వైజ్ఞానిక రంగాల్లో మీకృషి రాణిస్తుంది. వారం ఆఖరులో మీరు శ్రమ పడిన ప్రయోజనం ఉండదు.

స్త్రీలకు:— బంధువులకు సహాయం చేస్తారు. నూతన విషయాలను తెల్పు కొంటారు.

కర్కాటక : అన్ని వ్యవహారాలు అనుకొన్నట్లుగా నెరవేరతాయి. నూతన వ్యవహారాలు లాభిస్తాయి. అధికారుల వలన జరుగ వలసిన వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. వృత్తిలో నూతనావకాశాలు లభిస్తాయి. మీ ఆలోచనలు ఫలిస్తాయి.

స్త్రీలకు:— వినోద కాల క్షేపణలో పాల్గొంటారు. దైవ కార్యాలు నెరవేరతాయి.

సింహం : లాభం రావలసిన వ్యవహారాల్లోనే నష్టం రావచ్చును. ఉద్యోగంలో కార్యభారం పెరుగుతుంది. వారం మధ్యలో రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందుతుంది. మిత్రులకు సహాయం చేస్తారు. సాంఘిక కార్యక్రమాలు ప్రోత్సహకరంగా ఉంటాయి.

స్త్రీలకు:— ఆరోగ్యం బాగుండదు. ప్రయాణాలోచనలు చేస్తారు.

కన్య : ప్రయత్నించిన ప్రతి పని ములుపుగా నెరవేర గలదు. సజ్జన సాంగత్యం లభిస్తుంది. వారం మధ్యలో ఆందోళన కలుగుతుంది. మీ తాలూకు మనుష్యులే మిమ్మల్ని వ్యతిరేకిస్తారు. వారం ఆఖరులో వృత్తి వ్యాపారాలు తిరిగి అనుకూలంగా ఉంటాయి.

స్త్రీలకు:— కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. సంతోషకరమైన వార్తలను వింటారు. తుల వ్యాపారంలో సాటివారి పోటీ పెరుగుతుంది. అనవసరమైన సందేహాలు కలుగుతాయి.

వారఫలం

26-2-1971 శుక్రవారం మొదలు

4-3-1971 గురువారం వరకు

తాయి. భగస్వములతో కలసి చేసే వ్యాపారాలు బాగా ఉంటాయి. వారం ఆఖరులో అనవసరమైన శ్రమ కలుగుతుంది. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాల్లో నష్టం వస్తుంది.

స్త్రీలకు:— దైవ కార్యాలు నెరవేరతాయి. అలంకార వస్తువులు కొంటారు.

వృశ్చికం : మీకు మున్నందు లాభించగల వ్యవహారాల్లో అభివృద్ధిని సాధించ గలరు. నూతన విషయాలను తెల్పు కొంటారు. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో చికాకులు యేర్పడతాయి. ఆదంబరం కోసం వ్యయం చేస్తారు. వృత్తిలో ముఖ్యమైన వ్యక్తులను కలుసుకొంటారు.

స్త్రీలకు:— కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. వినోద కాల క్షేపణలో పాల్గొంటారు.

ధనుస్సు : సామాన్యమైన వనులకు కూడా మీరు ఎంతో కృషి చేయవలసి వస్తుంది. సాటి వారిలో గౌరవం బాగా ఉంటుంది. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు లాభిస్తాయి. ఎవరితోను వాద ప్రతివాదాలు తగవు. వ్యాపారంలో శ్రమమీద అనుకూలత లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు:— ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. శుభ కార్యాలు నెరవేరతాయి.

మకరం : వృత్తిలో అనుకూల వార్తలను వింటారు. రాజకీయ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. స్థిరాస్థి వ్యవహారాల్లో అనుకూలత లభిస్తుంది. ఉద్యోగంలో గౌరవం బాగా ఉంటుంది. విద్యా వైజ్ఞానిక రంగాల్లో మీకృషి రాణిస్తుంది. ప్రయాణాలోచనలు చేస్తారు.

స్త్రీలకు:— బంధు మిత్రులను కలుసుకొంటారు. వినోద కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటారు.

కుంభం : అన్ని వ్యవహారాల్లోను శ్రమకు తగిన ఫలితం లభిస్తుంది. నూతన వ్యవహారాలు లాభిస్తాయి. మిత్రులకు సహాయం చేస్తారు. అధికారులు వలన జరుగ వలసిన వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. ఆర్థిక వ్యవహారాల్లో మొగమబాలు తగవు.

స్త్రీలకు:— కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. సంతోషకరమైన వార్తలను వింటారు.

మీనం : వ్యాపారంలో నూతనావకాశాలు లభిస్తాయి. ప్రయాణాలోచనలు చేస్తారు. సాహిత్య కళారంగాల్లో ఖ్యాతి లభిస్తుంది. రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందుతుంది. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. సజ్జన సాంగత్యం లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు:— ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. శుభ కార్యాలు విషయంలో అభివృద్ధిని సాధించగలరు.

—మహేష్

శ్రీమం! ఆదంబరం ఇస్తాం. ఇప్పుడు మరొక్కో వేయాలి

మోర్ని మనసులు

పెనుమచ్చితోదేవి

మూడురోజుల క్రితం గుంటూరు వెళ్లి వచ్చినప్పటి నించి రామనాథం అదోలా వచ్చాడు. ఎప్పుడు చూసినా తగని పరాకు! శ్యామలాంబ రెండుమూడు సార్లు పిలుస్తే తప్ప వస్తాడంటేదు.

‘అమ్మో! మీరు మరీ అట్లా ఇద్దై పోతారు!’ భోజనానికి తమ్మని అప్పటికి రెండుసార్లు పిలిచిన శ్యామలాంబ గట్టిగా అంది. ‘మీరేమీ లేనిపోని అపోహలు, అనుభవం! వాళ్ళ మన పిల్లలు కాదు బంటి! వాళ్ళు ఎన్నటికీ మర్చిపోరు. మీదంతా ఒక్కటే భోజనానికి రెండి, వడ్డించాను.’

రామనాథం ఒకసారి నిట్టుర్పి మర్చిపో నిద్రచి లేచాడు.

నిజం చెప్పాలంటే రామనాథంకీ సత్యంకీ మధ్య చుట్టరికం ఏమీలేదు. వదేళ్ళ క్రితం సత్యం బి. ఎ. చదవడానికి బెజవాడ వచ్చి రామనాథంగారి ఇంట్లో ఒకగది అద్దెకు తీసుకున్నాడు. సత్యం అణకువ, మంచితనం రామనాథం దంపతులని వెంటనే ఆకర్షించింది. దానికి తోడు సత్యంకీ తల్లితండ్రులు లేరు, రామనాథంకీ పిల్లలు లేరు.

వ్రత్యమూయంగా త్వరలోనే సత్యం మీద రామనాథంగార్ని ఒకవిధమైన పుత్రప్రేమ ఏర్పడింది. అది రోజురోజుకు పెరిగిందేగాని తరగలేదు. ఇంట్లో చేరిన రెండుమూడు నెలల్లోనే ఇంట్లో ఒకడైపోయాడు సత్యం.

శ్యామలాంబకీ కూడా సత్యం మీద తగని ప్రేమ! హోటలు తిండితో బాధపడున్నా

డని అప్పుడప్పుడు ఏ ఆదివారంనాడో సత్యంని హోటలుకి వెళ్ళవద్దని చెప్పి, ఆ రోజు అతనికి ఇష్టమైన పదార్థాలు చేసి, తిను ఇంట్లోనే భోజనానికి పిలిచేది.

అట్లాగే పరీక్షల టైములో సత్యంకీ కావలసిన టీలు అని పెట్టి ఇస్తూ ఉండేది. అప్పుడప్పుడు వచ్చి చూస్తూ, ‘మేలుకునే ఉన్నావా బాబూ! నిద్రపోతున్నావేమోనని వచ్చాను. బాగా చదువుకో నాయనా, ఫస్టు క్లాసు రావాలి. లేకపోతే ఊరుకోను’ అంటూ సతకరించేది నవ్వుతూ.

సత్యం ఆ ఇంట్లో ఉండే బి. ఎ. ఫస్టు క్లాసులో పాసయ్యాడు. పాసయిన వెంటనే అదే వూళ్ళో మంచి ఉద్యోగం కూడ దొరికింది. మరుసటి సంవత్సరం పెళ్ళి కూడ చేసుకున్నాడు.

పెళ్ళి అయిన తర్వాత ఎక్కడైనా ఒక ఇల్లు తీసికుందామనుకున్నాడు సత్యం. కాని రామనాథం దంపతులు అందుకు ఒప్పుకోలేదు.

‘మేము ఉంటున్న రెండు గదులు కూడ నువ్వే తీసికో, మేము వెనక గదిలోకి మార్చాము. అంతేగాని నువ్వు మాత్రం మా ఇంట్లోంచి వెళ్ళవద్దు బాబూ’ అన్నాడు రామనాథం.

వాళ్ళని అనవసరంగా కష్టపెట్టడం సత్యంకీ ఇష్టంలేదు. ‘మీకు ఇబ్బంది అవుతుందిగదా బాబూ! నా కోసం మీరు అనవసరంగా ఇబ్బంది పడటమెందుకు?’ అన్నాడు.

రామనాథంగార్ని ‘బాబూ’ అని, శ్యామలాంబని ‘పిమ్మి’ అని పిలిచడం సత్యంకీ అలవాటు.

‘మాకేమీ ఇబ్బంది లేదయ్యా. మునులాళ్ళం, మేము ఎక్కడ ఉన్నా ‘గడిచిపోతుంది. నువ్వు ఇంట్లోంచి వెళ్ళిపోతే మాత్రం చాలా బాధపడతాము. కన్నకొడుకుని కాకపోయినా, ఈ నాలుగేళ్ళ నించి అట్లా ఉన్నావు. ఇక్కడ నించి వెళ్ళవద్దు బాబూ’ అంది శ్యామలాంబ, బ్రతిమాలుతున్న కంఠంతో.

సత్యం ఇంకా ఏమో చెప్పబోతే విని పించుకోకుండా తాము ఉంటున్న రెండుగదులలోని సామూరు వెనుక గదిలోకి మార్చారు. తాము వాడుకునే పెద్ద పందిరి మంచం మాత్రం అక్కడే ఉంచి, సత్యంని వాడుకో

మన్నాడు.

వాళ్లు అట్లా బలవంత పెద్దాంటే సత్యం ఎదురు చూసేకపోయామి. ఆ రోజే భార్య తీసుకున్న రాకరం పెట్టాడు.

సరళకి కూడ వచ్చిన మొదటి రోజు నించే రామనాథం దంపతులంటే ఎంతో గౌరవం కలిగింది. తన భర్తలాగే తను కూడా 'బాబాయ్', 'పిన్నీ' అంటూ పిలవడం అలవాటు చేసుకుంది.

సరళకి ఇంట్లో సుమర్నాడు, వంటపోతు అన్నీ విదాలా సాయపడి శ్యామలాంబ.

ఆ ఇంట్లో ఉండగానే సత్యంకి ముగ్గురు పిల్లలు కలిగారు, ఒక ఆడపిల్ల ఇద్దరు మొగిల్లలు.

మొదటి కాన్సుకి సరళని హాస్పిటల్లో చేర్చించినప్పుడు రామనాథంగారు ఎంత హడావిడి పడిపోయాడో!

గది బయట హడావిడిగా తిరుగుతూ, గదిలోనించి వచ్చే ప్రతి నర్సుని, ఆయాని 'మా అమ్మాయి ఎట్లా ఉంది?' అంటూ అశ్రుతగా అడిగేవాడు. చివరకి 'ఆడపిల్ల' అనగానే ఎగిరి గంతేసి, 'మా ఇంట్లో లక్ష్మి పుట్టింది' అంటూ సంతోషంతో అప్పటి కప్పుడు యాభై రూపాయలుపెట్టి మిరాయి కొనుక్కొచ్చి అక్కడ ఉన్న వాళ్లందరికీ పంచి పెట్టాడు.

తర్వాత రెండు కాన్సులకి కూడ అంతే సత్కారం పెట్టే రామనాథంగార్తే ఎక్కువ శాఖరాగా ఉండేది.

సత్యంకి పిల్లలు కలిగిన తర్వాత రామనాథంగార్తే ఆ పిల్లలతోటే లోకం. ఎప్పుడూ ఆ పిల్లల్ని దగ్గర కూర్చోపెట్టుకుని ఏవో కథలు చెప్పి వినిపిస్తూ కూర్చునేవాడు. వాళ్లని విడిచిపెట్టి ఒక్క ట్టణం ఉండేవాడు కాదు.

ఆడపిల్లకి రామనాథం సలహామీద 'లక్ష్మి' అని పేరు పెట్టారు. పెద్ద పిల్లవాడి పేరు 'రమణ', చిన్నవాడి పేరు 'రవి'. వీళ్లు కూడ, 'తాతయ్య' అంటూ రామనాథంగార్తే వదిలిపెట్టేవారు కాదు.

ఉఖ్యంగా అభిరూపం మరీను! వాడికి ఎట్లా అలవాటయిందో, రామనాథంగార్తే 'పురేయ్ తాతా' అని పిలవడం అలవాటయింది. వాడు 'పురేయ్ తాతా' అన్నప్పుడల్లా రామనాథంగారు సంతోషం పట్టలేక 'ఒరేయ్ సుపనా' అంటూ ఎక్కువగా

ముద్దాడేవాడు. ఒకటి రెండుసార్లు, 'తప్పరా వెధవా! తాతయ్యని అట్లా పిలవకూడదు' అంటూ సత్యం కేకలేయడంతే, రామనాథం గారు వారింపి, 'ఫరవాలేదులే అబ్బాయ్. వారు అట్లా పిలుస్తుంటేనే ఎంతో ముద్దుగా ఉంటుంది' అన్నాడు.

శ్యామలాంబగారి విషయం చెప్పనే అక్కర లేదు వాళ్ళకి ప్రతిరోజు ఏ చెగోడిలో బంతికలో చేసేపెట్టు ఉండేది. పెద్దపిల్లకి కట్టికాయలంటే మహాప్రీతి. మిగిలిన ఇద్దరికి చెగోడిలు జంతికలు అంటే ఇష్టం. కట్టికాయలు చేస్తే, నాకు చెగోడిలు కావాలని రమణ గోల చేసేవాడు. చెగోడిలు చేసిన రోజున నాకు జంతికలు కావాలని రవి గోల చేసేవాడు. 'మీకు రేపు చేసి పెద్దానులేరా, ఈ రోజుకి ఇవి తినండి' అంటూ వాళ్లని సముదాయస్తూండేది శ్యామలాంబ. ఒక్క రోజున నాకు 'అదే కావాలి' అంటూ ఎవరేనా మొరాయిస్తే, 'అబ్బబ్బ! చంపుతున్నారరా' అంటూ అవి కూడ చేసిపెట్టేది. అంతేగాని ఒక్కసారి కూడ పిల్లల్ని కసురుకోడం కాని, చేపిందేదో తినండి అంటూ కేకలేయడం గాని జరగలేదు.

'నువ్వు అనవసరంగా వీళ్లని గారాబం చేస్తున్నావు పిన్నీ! నీ అలుసు చూపి వీళ్ల మరీ మారాం వెర్చుకుంటున్నారా' అంటూ సరళగాని సత్యంగాని అంటే, శ్యామలాంబ నవ్వుతూ, 'చిన్న పిల్లలు, వాళ్లు చెయ్యక పోతే మనం చేస్తామా? చిన్నతనంలో ఎవరేనా అంతే' అచేది.

ఇట్లా అయిదేళ్లు గడిచాయి. ఈ అయిదేళ్లు ఆ పిల్లలే తమ లోకం అన్నట్లు గడిపారు రామనాథం దంపతులు.

అందుకనే సత్యంకి గుంటూరు బదిలీ అయిందని తెలిసిప్పుడు ఎంతగానో బాధ పడ్డారు. 'అబ్బాయ్! వెళ్లక తప్పదా?' అంటూ ఎంతో విచారంగా అన్నారు.

'ఎట్లా బాబాయ్! ఉద్యోగం అన్నతర్వాత ఎక్కడికి పోస్తే అక్కడికి వెళ్లాలి గదా! అందులోను ప్రమోషనుమీద వెళ్లమంటున్నారు.'

'అవును బాబూ! వచ్చిన ప్రమోషను ఒడులుకుంటే ఎట్లా' వెళ్లక తప్పదని రామనాథంగార్తే తెలుసు.

'పోనీ అక్కడ కొన్ని రోజులు పనిచేసి, మళ్ళీ ఈ పూరికి బదిలీకొనం పెట్టుకో

కూడదా?' శ్యామలాంబ అడిగింది.

'అట్లాగే చేస్తాను పిన్నీ. మమ్మల్ని వదిలి వెళ్లడమంటే మాకూ బాధగానే ఉంది. కాని తప్పదు గదా!'

'ఇక్కడికి గుంటూరు చాలా దగ్గరేగా పిన్నీ! గంట ప్రయాణం మాత్రమే. వారానికోసారియినా మీరు వస్తూ ఉండవచ్చు' సరళ అంది.

'అట్లాగే అమ్మాయ్! రాకుండా ఉండా మన్నా మేము ఉండగలమా?' రామనాథం గారు అన్నాడు, పేలవంగా నివ్వ.

అన్నట్లుగానే సత్యం గుంటూరు వెళ్లిన దగ్గరినించి వారానికోసారి వెళ్లి పిల్లల్ని చూసి వస్తూ ఉండేవాడు రామనాథం. వెళ్లినప్పుడల్లా పిల్లలు ముగ్గురూ 'తాతయ్య' అంటూ చుట్టేసేవారు. వెళ్లేటప్పుడు ఉత్త చేతుల్తో వెళ్లక, వాళ్ళకి కావలసినవన్నీ శ్యామలాంబ చేసిపెట్టగా తీసికెళ్లేవాడు. రామనాథం చూస్తూనే, 'నాకు కట్టికాయలు తెచ్చావా తాతయ్య', 'నాకు చెగోడిలు', 'పురేయ్ తాతా! నా జంతికలు ఏవీరా?' అంటూ పిల్లలు ముగ్గురూ ఎగబడేవారు. వాళ్లకోసం చెప్పని వాళ్లకిచ్చి, ఆ పూట వాళ్లతో కాలక్షేపంచేసి, తిరిగి సాయంత్రం బయలుదేరి బెజవాడ చేరుకునేవాడు రామనాథం.

అట్లాగే మూడు రోజుల క్రితం గుంటూరు వెళ్లాడు. అంతకి క్రితం ఒంట్లో సరిగా లేకను, అర్థంట్లు పనులు ఉండటంవల్లను రెండు వారాలు వెళ్లని కుదరలేదు.

పిల్లల్ని చూడాలని ఎంతో ఆశతో వచ్చిన రామనాథం, పిల్లలందరినీ వెంకట్రావు సేనిమాకి తీసుకెళ్లాడని తెలుసుకుని ఏడు కారిపోయాడు. పిల్లలకోసం సాక్షి అని వరకు చూసి, వాళ్లు ఇంకా రాకపోయేటట్లు టికి రైలుకి టైము అవడంవల్ల వెళ్లిపోక తప్పలేదు. పిల్లలు అని ఎంతో బాధపడ్డారు.

కాని స్వేషనులో జోగరావు చెప్పిన విషయం రామనాథంగార్తే పెట్టింది.

వెంకట్రావు సరళకి వాళ్లతో అశ్రు తాడు. బాగా ఓడబుచ్చువాడు, గుంటూరులో పెద్ద వ్యాపారం. ఇయనకి ఒక కొడుకు, ఒక కూతురు, వాళ్లకి పిల్లల్లు చేసే పదేళ్లు

అయింది! కాని దురదృష్టవశాత్తూ వాల్మీకీ సంతానం లేదు. కలిగే సూచనలు కూడా లేవు.

అంతస్తుల తేడావల్ల, దగ్గర్లోనే ఉన్నా వప్పూ సరళని చూడటం కోసం వెంకట్రావు బెజవాడ వెళ్ళలేదు. వెళ్ళాలనే ఉద్దేశం కూడా వప్పూ కలగలేదు.

సత్యంకీ బదిలీ అయిందని, ప్రస్తుతం గుంటూరులోనే ఉంటున్నాడని తెలిసికూడా వప్పూ పిళ్ళ ఇంటికి రాలేదు. కారణం అంతస్తుల తేడా.

కాని పదిరోజుల క్రితం అనుకోకుండా సత్యం ఇంటికి వచ్చిన వెంకట్రావు, సత్యం ముగ్గురు పిల్లల్ని చూసి ఎంతో ముచ్చట పడ్డాడు. 'తాతయ్య' అంటూ సరళ చెప్పగానే, పిల్లలు ప్రచువుగా దగ్గరికి రావడం చూసి మరి సంతోషించాడు. అప్పడే అని పించింది, తనకి స్వంత మనవలు ఎవరూ లేకపోయినా, ఆ కొరత ఈ పిల్లల వల్ల తీర్చుకోవచ్చని.

ఆ రోజు నుంచి సత్యం ఇంటికి ప్రతి రోజు రావడం మొదలుపెట్టాడు వెంకట్రావు. సాయంత్రం వచ్చి తన కారులో పిల్లల్ని పూరంతా తిప్పేవాడు. వాళ్ళకి అవి ఇవి కొనిపెట్టేవాడు. ఒద్దని సరళ చెప్పినా విసిరి, వాళ్ళకోసం మంచి మంచి ఖరీదైన ఆస్తులన్నవని కొని చెప్పేవాడు. బిస్కెట్లు, చాక్లెట్లు స్వీట్లు డబ్బులకి డబ్బులు కొనేవాడు.

'అట్లాంటి తాత వాళ్ళకి దొరికాడయ్యా రామనాథం! పిల్లలు, వాళ్ళ చేతి తెలుస్తుంది! చక్కగా కారులో తిరిగవచ్చు. అడుక్కోడానికి మంచి మంచి ఆటవస్తువులు. తినడానికి బిస్కెట్లు, చాక్లెట్లు. ఇహ నిన్ను గుర్తించుకుంటారా!' అంటూ ముగించాడు జోగారావు.

నిజమే!

పిల్లలకేమీ తెలుస్తుంది!

తను కారులో తిప్పలేదు. ఖరీదైన ఆట వస్తువులు కొనలేదు. ఆ వసులు వెంకట్రావు చెయ్యగలడు.

అందుకనే రామనాథం అంతగా కుమిలి పోతున్నాడు.

'నా మాట విని ఈ ఆదివారం మళ్ళీ వెళ్ళిరండి. మీరు అనవసరంగా బాధపడ్తున్నారు. ఎంత డబ్బు ఉన్నవాడైనా, ఆ

మానని మనసులు

వెంకట్రావుగారు మీ స్థానం పొందలేడండీ! పిల్లలు దేవుళ్ళతో సమానం! మన పిల్లలు మనల్ని ఎన్నటికీ మర్చిపోరు. ఈ ఆదివారం ఇంకోసారి వెళ్ళిరండి, నా మాట నిజమని తేలుంది' అంటూ శ్యామలాంబ మరీ మరీ చెప్పింది.

తనకి అనుమానంగా ఉన్నా, పిల్లల్ని చూడాలనే కాంక్ష తీవ్రంగా ఉండడం వల్ల, ఆదివారం బయలుదేరి వెళ్ళాడు రామనాథం.

కాని గుంటూరు స్టేషనులో దిగినప్పటి నించి సత్యం ఇంటికి వెళ్లేంతవరకు ఒకటే అనుమానం!

పిల్లలు తనని పలకరిస్తారో లేదో! ఇది వరకటిలా 'తాతయ్య' అంటూ దగ్గరికి వస్తారో రారో! అనలు తనని మర్చి పోయారో! ఆ వెంకట్రావు పిల్లల్ని తీసుకుని ఎక్కడికేనా వెళ్లాడేమో! ఒకవేళ ఇంట్లో ఉన్నా, ఆ వెంకట్రావుని వదిలి తన దగ్గరికి వస్తారో రారో!

సత్యం ఇల్లు దగ్గరవుతున్న కొద్దీ రామనాథంగార్కి భయం ఎక్కువయింది. వెంకట్రావు ఇంట్లో లేకుండా వుంటే

క్రీ ర్తి కాం డ

అజ్ఞాంభవనించి, అపహేయని మతించి,
ఔను, విజయవంతం అదియే ప్రతిష్ఠియై,
అందలమెక్కించె నంతియేగాని, ■
భ్యాతిలో నేమన్నదరయ నే డక్కటా!

'పేరుకోనమ్మిత పేరాన, పోరా
మారట మే? నాకర్థమే కాలేదు!
ఔరా! విచిత్రమీ వ్యామోహమని తలచి,
అశ్చర్య పడినంత అలతి నగవుదయించె!

పారపీనమ్మియక కాంక్ష! పాపాతి
జగతి నన్నొక విస్మయించెనేని, వా
నృణమే లోకాన మరణించెనేని, మన
సార శాశ్వత భాగ్యశాలినని గర్వింతు!

కాని, నెమ్మది నెమ్మదయినప్పటికీ, త
యేని నను గూర్చి భావించుటలో తన
ఇంద నిరుపయోగిగా దొచి, నెచ్చెలి,
మానసమౌనందమయమై పరవశించె!

— పి గణపతిశాస్త్రి.

బాగుండును అనుకున్నాడు. అనలు తను రావడం పొరపాటేమో అనికూడా అనిపించింది.

పిల్లలు తనని మర్చిపోయారనే బాధ కంటే, తను వచ్చినప్పుడు పిల్లలు మునుపటిలా 'తాతయ్య' అంటూ దగ్గరికి రాక పోతే పడే బాధ ఇంకా ఎక్కువగా ఉంటుంది.

మొట్టమొదట ఎక్కటోతూ ఒక్కసారిగా అగి పోయాడు రామనాథంగారు. ముందుకు అడుగు వేయడానికి కాళ్ళాడలేదు. కిటికీలో నించి ప్రక్కగదిలో ఉన్న వెంకట్రావు కనపడేటప్పటికి రామనాథంగార్కి ముచ్చెమటలు పోశాయి.

లక్ష్మీ ఒకపెద్ద జపాను బొమ్మ ఒళ్ళో పెట్టుకుని వెంకట్రావు ఏదో అడుగుతూంటే సమాధానం చెప్తోంది. రమణ ఒక చేత్తో లడ్డూ పుచ్చుకుని మధ్య మధ్య తింటూ ఏదో పెద్ద బొమ్మల పుస్తకం తిరిగేస్తున్నాడు. ప్రక్కనే టేబులు మీద పెద్ద స్టీప్ పాకెట్టు ఉంది. రవి మాత్రం ఎక్కడున్నాడో కనపడలేదు.

రామనాథంగార్కి ఏమి చేయాలో అర్థం కాలేదు. తిరిగి వెళ్లిపోదామనిపించింది. కాని ఇంతదూరం వచ్చి పిల్లల్ని పలకరించకుండా తిరిగి వెళ్లబుద్ధి కాలేదు. వాళ్ళు తనని పలకరింపక పోయినా, ఒకసారి తనివితీరా వాళ్ళని చూసి మరి వెళ్ళాలనిపించింది.

చెమ్మగిరిన కళ్ళని తుడుచుకుని ముందు గదిలోకి వచ్చి 'అమ్మాయీ! సరళా!' అంటూ నెమ్మదిగా పిలిచాడు, కంపించే కంంతో. అంతే!!

ఒళ్ళో ఉన్న జపాను బొమ్మని అక్కణ్ణి పారేసి 'తాతయ్య' అంటూ పరుగున వచ్చింది లక్ష్మీ.

తింటున్న లడ్డూని ఒక 'మూలకి విసిరేసి, 'తాతయ్య వచ్చాడు' అంటూ పరుగున వచ్చాడు రమణ.

ఆట వస్తువులు బిస్కెట్లు చూసి చిన్నపిల్లలు ఆశపడటం సహజమే! పిల్లలు కోరేవి అవే కాబట్టి అవి చూస్తే సంతోష పడ్తారు. అవి చూపించినవారి దగ్గరికి రావడం కూడా జరుగుతుంది.

కాని అవి చూపించిన మాత్రంలో పిల్లల మనస్సులు చూపించినవారివైపు తిరుగుతుందనుకోడం వట్టి భ్రమ!

పిల్లలు దేవుళ్ళతో సమానం అని పూరితే

లింకే ఎప్పుడు విడిపోతే గొలుసు అప్పుడే తెగిపోతుంది ఒక యంత్రం చెడిపోతే చాలు పంపింగ్ సెట్ అంతా పాడవుతుంది

పంపింగ్ సెట్ మరియు దానిని పనిచేయించి,
సంరక్షించే అన్ని భాగాలు సక్రమంగా
భాగంగా కలిసి పనిచేయుటకొరకు ఒక
దానితో మరొకటి సమన్వయపరుప బడాలి.

పంపింగ్ సెట్ కోసం వలయు అన్ని
యంత్రాలూ—పంపు, మీటరు, స్టార్టరు,
స్వీచ్ ప్యూజ్ యూనిట్ మరియు వాటిని
కలిపే ట్రాఫోడర్ కేబుల్ గూడా, ఒకే
బెక్కిక్ చే తయారుచేయబడి సమకూర్చు
బడినవి-భారతదేశంలో ఒక్క సీమెన్స్
కంపెనీ వారిచే మాత్రమే.

సీమెన్స్ పంపింగ్ సెట్ కొనండి,
నిరాటంకమైన సేవను పొందండి.

సీమెన్స్ ఇండియా లిమిటెడ్

అహమ్మదాబాద్ • బెంగళూరు • బొంబాయి • కలకత్తా
చెన్నై • కోల్కతా • మద్రాసు • ముంబై

అనలేదు. చిన్నపిల్లలకి అలోచనాశక్తి ఎక్కువగా లేకపోయినా, అమె మీద ఎవరికీ నిజంగా ప్రేమ వుందో వాళ్ళకి తెలుస్తుంది. బిస్కెట్లు చాక్లెట్లు మాసి ఎవరి దగ్గరకేనా వెళ్ళినా, అది తాత్కాలికం మాత్రమే! ఆ బిస్కెట్లు తినేయగానే వాళ్ళ దగ్గర వించి వెళ్ళిపోతారు.

పిల్లలని మనస్ఫూర్తిగా తొలించి బుజ్జ

మారిని మనస్సులు

గిన్నే, వాళ్ళ ప్రేమకి వ్రాతులు అవలెదు. ఆ ప్రేమ చిరస్థాయిగా ఉంటుంది. అంతే గాని, వాళ్ళకి బిస్కెట్లు, చాక్లెట్లు ఎరగా మాపించి దగ్గరకి తీసికుంటే, అది తాత్కాలికమే అవుతుంది. ఆ మాపించిన 'ఎర' అయిపోగానే పిల్లలు కూడ దూరం అవు

తారు. డబ్బుతో దేన్నైనా కొనవచ్చేమో గాని పిల్లల మనస్సులు మాత్రం కొనలేదు.

పిల్లల ఈ మనస్తత్వం వెంకట్రావు తెలుసుకోలేకపోయాడు. రామనాథం తెలుసుకోలేకపోయాడు. అందుకనే పిల్లలు తనవాళ్ళ అయారని వెంకట్రావు అపహాసపడ్డాడు. తనకి దూరం అయారని అనవసరంగా రామనాథం బాధపడ్డాడు.

తనని పలకరించదు, తన దగ్గరకి రాదు అనుకుంటూ వచ్చిన రామనాథం, తన చిన్న పిల్లవు వినగానే ప్రక్క గదిలోంచి పిల్లలు 'తాతయ్యా' అంటూ బాబాల్లా దూసుకు వచ్చి తనని చుట్టేటేటప్పటికీ, అవాక్కయి పోయి అట్లాగే నిలబడిపోయాడు. తను చూస్తున్నది కలా నిజమా అనిపించింది.

'తాతయ్యా' నాకు క జ్ఞే కాదు బు తెచ్చావా లేదా?' అంటూ లక్ష్మి, 'నాకు చెగోచ్చికో' అంటూ రమణ అడుగుతూ రామనాథంని ఇటు అటు గుంజుతూంటే, అప్పటికి మళ్ళీ ఈ బోకంలో వడి, అమాంతం ఇద్దరినీ తనకి దగ్గరగా లాక్కున్నాడు.

'రెచ్చానురా, ఎప్పుడేనా మీకు లేకుండా వచ్చానా?' అంటూ ఇద్దరినీ తన రెండు చేతుల్తో గట్టిగా హృదయానికి బాప్తుకున్నాడు. ఆనందం అవధులు దాటగా రామనాథంగార్చి కళ్ళంబలు నీళ్ళ తిరిగాయి.

'ఏడుస్తున్నావు ఎందుకు తాతయ్యా?' లక్ష్మి అడిగింది అదోలా మాస్తూ.

'లేదు తల్లీ లేదు! ఏడవటం లేదు.' పిల్లలిద్దరి పిల్లలు విమురుతూ అన్నాడు రామనాథం. ఇది ఏడుపు కాదమ్మా! సంతోషం! వరమనానోషం. వివేదితమైన సంతోషం!

రామనాథం చెప్పేదేమిటో లక్ష్మికి అర్థం కాలేదు. 'మరయితే నా కణ్ణిదానులు ఇయ్య' అంది.

'ఇస్తున్నా లిల్లీ ఇస్తున్నా' అంటూ గబగబా సంచి విప్పి, పిల్లలిద్దరికీ చెరోక పాల్లం ఇచ్చి, మళ్ళీ ఇద్దరినీ తన గుండె లకి అదుముకున్నాడు, తననించి ఎక్కడ విడిపోతారో అన్నట్లు.

అప్పుడే లోపలించి వచ్చి, 'ఎప్పుడోచ్చావు బాబాయ్' అంటూ పలకరించిన సరిక మాటలు మొదట్లో వినిపించుకోలేదు రామనాథం. పిల్లల ఒళ్ళ బుగ్గలు తడు

కూ ర లా గు నా లా!

బా తు

దాతుగ్రుడు, బలాన్ని చేకూరుస్తాయి. దేహాచ్ఛక్తి పెంచాయి కాని మిక్కిలి నాతాన్ని చేస్తాయి.

పెంపుడు బాతు మాంసం కాక చేస్తుంది. దేహాచ్ఛక్తి పెంచుతుంది. కిక్కినీకు, గుండెకు, రొమ్ముకు సత్త్వ నిస్తుంది. పుంసమును పెంచుతుంది. శీర్షం చేసుకోగలిగే వారికి బాతు మాంసం చాలా మేలు చేస్తుంది.

మాంసంగా దీని ప్రక్కల మాంసం ఎంత భాగం శీర్షముగా మంచుకొన్నా ఉత్పత్తిచేయ దానికి దోహదం చేస్తుంది రక్తిని భాగాలు ఆలస్యంగా శిర్షములయి రక్తాన్ని మరిచి పరుస్తాయి కాక తత్వం గలవారికి బాతు మాంసం పోని చేస్తుంది అలవాటు తేస్తుంది. అడవి బాతు మాంసం పెంపుడు బాతుమాంసం కన్నా శ్రేష్ఠమైనది.

దీని దుర్గుణాలకు విరుగుట:-
1. సీరికా, 2. సీకింజీకు. 3. సాంబ. 4. ఆల్లం. 5. పులసు.

పావరాపిట్ట

మాంసం

పావరాపిట్ట మాంసం కాకపో అర్హము. పుష్టి నిస్తుంది. పుంసమును పెంచు తుంది. పై తత్వతంతం, రక్త సత్త్వం, శూల, శీత, వాతం, ఉబ్బురోగం, కలవారిడి చేకూరుచున్నది. రెక్కలు దాని పిల్లం పిల్లలకు అర్హ్యకరమైనది.

పావరాపిట్ట రెక్కలు (మలాన్ని) విచ్చేసి, దాని బుగ్గలన్ని భాగాలు తుల ముత్యం సేమిలో ఉంటుంది, చాళ్ళను లేవేలో కలిపి వడిపాచి పిల్లలు పురుగునికా మూతి వంకరవచ్చు తక్కువ తగ్గుతుంది.

పావరం యొక్క మాంసం కాక తత్వం కలవారికి తహాస్విని నలు: కెస్తుంది

దీని దుర్గుణాలకు విరుగుట:-
1. సీరికా 2. ద్రాక్షపళ్లెం.

కౌజుపిట్ట మాంసం

కౌజుపిట్ట మాంసం—కఫరోగం, అగ్ని మాంసం, వాతం గలవారికి మిక్కిలి పథ్యమయినది రక్త సత్త్వం, శీత, శూల, శీత, వాతం, ఉబ్బు, రక్తాన్ని చేస్తుంది. దేహానికి, కేరడుకు, అల్లాని చేకూరుస్తుంది. అడవిట్ట మాంసం మిక్కిలి అల్లాని చేకూ రుస్తుంది దీనిగ్రుడ్లు మంచి యాంబియ పుష్టి నిస్తాయి. మొగపిట్ట మాంసం సైత్యం కాక చేస్తుంది. ఉన్న తత్వం గల వారికి తం నాపు కల్గిస్తుంది

దీని దుర్గుణాలకు విరుగుట:-
1. చింతనామ పులసు, 2. సీరికా 3. నిమ్మ వండ్ల పులసు, 4. ఆల్లం.

గువ్వపిట్ట మాంసం

గువ్వపిట్ట మాంసం కాకపో అర్హము. పుష్టి పారమైనది. పావరాపిట్ట మాంసం కంటే శ్రేష్ఠమయినది మంచి రక్తాన్ని ఉత్పత్తి చేస్తుంది.

వాతరోగం, కామిల, కడుపునొప్పి, సాంబ రోగం గలవారికి మేలు చేస్తుంది.

గురుత్వంగా ఉంటుంది ఉన్న శరీరంకు అలవాటు కల్గిస్తుంది. దీని దుర్గుణాలకు విరుగుట:- 1. వంచదార 2. నెయ్యి 3. ముత్య.

— సేకరణ: ఆకుండినారాయణమూర్తి

ముతూ కూర్చున్నాడు. సరళ మూడోసారి పిలుస్తే గాని విసవడలేదు. తరెత్తి, నవ్వుతూ నోబ్బున్న సరళని చూసి, అప్పుడు పలకరించాడు, 'అమ్మా! సరళా! బాగున్నావా' అంటూ.

అంతవరకు ఇదంతా ప్రక్క గదిలో వింది నిర్మాం తపోయి చూస్తూ కూర్చున్న వెంకట్రావు నెమ్మదిగా ముందుగదిలోకి వచ్చి, సరళతో 'అమ్మాయ్! నేను మళ్ళీ వస్తాను' అంటూ గబ గబా బయటికి వెళ్లిపోయాడు, పిల్లల వంక ఒకసారి చూసి.

కాని పిల్లలు అతన్ని వట్టింతుకునే స్థితిలో లేరు. వాళ్ళ అసలు తాతయ్య తెచ్చిన కజ్జీవాయులు, చెగ్గోలిలు తివడంలో నిమగ్నలయ్యారు.

'అమ్మాయ్! చిన్నవాడేదీ ?'

'నిద్రపోతున్నాడు బాబాయ్! లేజమంటావా?'

'ఒద్దు ఒద్దు! నిద్రపోనీ, ఇప్పుడు అసలసరంగా నిద్రలేవడం దేసికీ!'

'కాని చిన్నవాడు ఈ చాడవిడికి ఎప్పుడో లేచాడు. ముందుగదిలోకి వచ్చి, 'పురేయ్ రాతా!' అంటూ పిలిచాడు, చాలంత ముఖంతో.

రామనాథం ఒక్క ఉడుటున లేచి, 'అరేయ్! మనవాడ' అంటూ రెండు అంగుల్లో వెళ్లి, రవిని అమాంతం ఎత్తుకున్నాడు.

'పురేయ్! జంతికలు ఏవిరా?' తన మీద ముద్దుల వర్షం కురిపిస్తున్న తాతయ్య ముఖం నెట్టిచేస్తూ దబాయంపుగా అడిగాడు తన.

'అరేరే! ఆ మాటే మర్చిపోయారా' అంటూ సందిలోనించి పొట్లం తీసి రవి చేతికి ఇచ్చాడు రామనాథం.

ఇప్పుడు రామనాథం మనస్సు సంతోషంతో నిండిపోయింది. పీనుగులా నవ్వున మనిషి ఏనుగులా అయ్యాడు. ఒకటి కాదు పది ఏనుగుల బలం వచ్చింది.

'ఈ పిల్లలు నావాళ్ళ! ఎప్పటికీ నావాళ్ళే! నన్ను మర్చిపోరు! ఎన్నటికీ మర్చిపోరు! వెయ్యి వెంకట్రావులు రానీ! పది వేల బిస్కెట్లు ప్యాకెట్లు తేనీ! భయం లేదు, నా మనవలు నన్ను ఒదిచిపెట్టరు' అనుకున్నాడు, సందేహా నివృత్తి అయి తేలికపడ్డ హృదయంతో. ●

నకిలీలను చూచి మోసపోవద్దు
యిప్పుడు కొత్త ఆకుపచ్చ దబ్బాలో వచ్చుచున్నది.

కండ్ల అందమునకు అశోగ్యమునకు
దర్పార్ కాజల్ (కాజుక)
(రిజిస్టర్డ్)

తయారు చేయువారు: కాంబీర్ కంపెనీ, బొంబాయి-4.
ఏజంట్లు: శ్రీ వెంకటేశ్వర ప్రెస్ ఏజన్సీస్,
నందిపాటి వారి విధి, విజయవాడ-1. ఫోన్ నెం. 7162

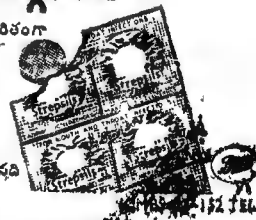
వైద్య రీత్యా ఋజువైన
స్ట్రెప్సిల్స్

సత్వరమైన
భిచ్చితమైన
ఉపశాంతి

గొంతు నొప్పులకు, దగ్గులకు

గొంతు నొప్పులను దగ్గులను కలిగించే క్రిమిలను త్వరితంగా
నిర్మూలించ గలిగినట్లు నిరూపించబడిన ప్రత్యేకమైన
2 మాంటెనెన్స్ స్ట్రెప్సిల్స్ గలను. మీ గొంతును
వాయి నిచ్చే ఉపశాంతిని అతి త్వరితంగా
పొందుటకు స్ట్రెప్సిల్స్ ను నమ్మకండి.

స్ట్రెప్సిల్స్ లోని అవకాశం సత్వరమైనది మరియు తొలగిస్తుంది

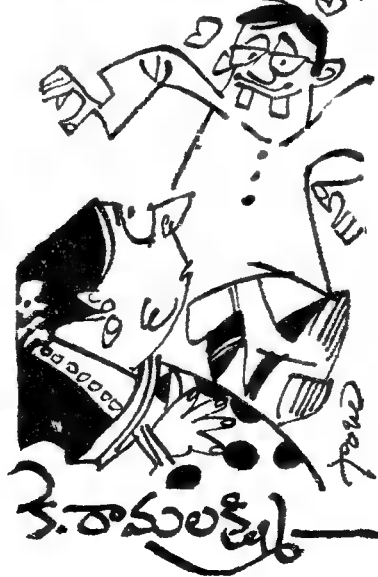

మగవాడి హోల్స్ నెప్పుడైనా పరీక్షగా మారాలా? కుర్రకారు ఆటల్లోంచి బయటపడ్డాక చూడండి. ఎలా కొట్టి ఉండవలసిందో కొట్టివంతగానూ చర్చిస్తారు. ఎప్పుడైనా కొరు లోబతూస్తే మగవాడిక్కన కూర్చుని చూడండి — ఎవరికీ తాను దారి వడలడు—కాని తర నెవడైనా దాటి వెడితే మండిపడ్డాడు. కారై పోయిందిగాని తేటంటే తరుగుకు తిక్కవాడే నడిపిస్తుంది! పోనీ యింట్లో చూడండి. సమయానికి జోళ్లు పరిగి కనబడక పోయినా, యిష్టమైన సేవలు చేసుకుంటున్నప్పుడు వల్లరించి చూడండి! మూడోసార్లు ఉంటే, అత గడు మహా ఘోగీష్వరుడే అయిపోతే ఎదుటివాళ్లు భయం అయిపోయి ఉండురు! అవునా?

అంతరాంతకాలంలోనీ పెల్లుబిడే ఈ 'మగవాడి తరం' ఎక్కడినుంచి వచ్చింది? ఈ దురాక్రమణ ఎలా లభించింది! 'వచ్చి మారంకోసం చెట్టుకొమ్మలు దిగిన నాటినుండి' అంటారు జా ఆరాస్టులు. అప్పటినుంచీకూడా మగవాడు వేటకాడే! ఏంధోసీఫార్మి అనే ఆంత్రోపోలజీ శాస్త్రజ్ఞుడు—ఈ ఆటనిక స్థితిలో వేటాడు కంటూ మానవజాతి దరిదాపు ఒక మిలి లన్ సంవత్సరాలు ఉంది. ఆ సంవత్సరాలలో వదివే సంవత్సరాలుగానే ఈ నాటి మానవుడు ఉన్నాడు శారీరకంగా వచ్చిన మూర్ఖులుకూడా చాలా ఎక్కువే. చాలా త్వరగా వచ్చిఉండవచ్చు ఈ మాయలు!

అడవిదేగాన

జుంకు లక్షలం! తేడామరింత!

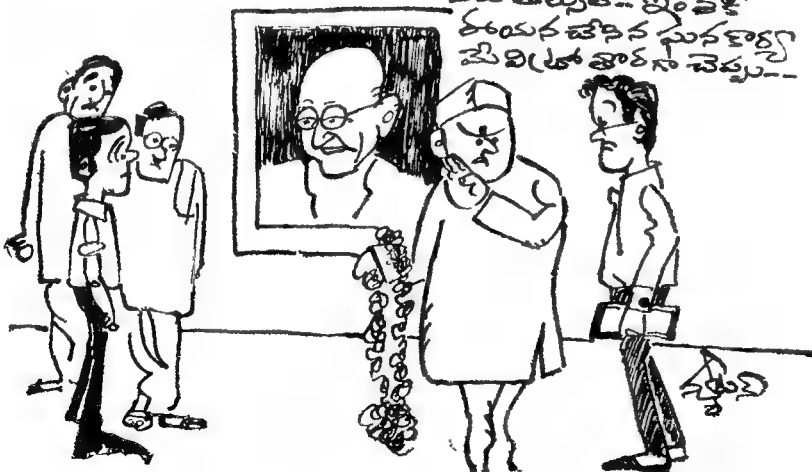
అంటారు. విజానికినాటికి వేలాడి బ్రత క్కలం మనం. మనకి భాష ఉంది. పని ముట్లు ఉన్నాయి. వ్యవసాయం ఉంది; వ్యాపారాలున్నాయి. అయినా ఈ భూమిపై విలదొక్కు కోవాలంటే — ఇతర జంతువు ల్ని ఎలా ప్రవర్తిస్తున్నాయో అలాగే మనం ప్రవర్తిస్తున్నాం—బతుకు తెరువు

కోసం. బ్రతకడంకోసం? ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో కొంచెం దురాక్రమణ భోజికి అలవాటుపడ్డ మగవాడికి అవకాశాలు ఎక్కువగా ఉండడం న్యాయమే. మగవాళ్లు—తమ భార్యలని పిల్లలని రక్షించు కొంటున్న పోల్గాడివల్లే—ఒరిపైకి రికి అధిపత్యం కోసంకూడా పోల్గొంటు కున్నారు. మానవ పరిణామంలో ఈ పోల్గొంటులు ప్రముఖ స్థానాన్నే ఆక్రమిస్తాయి —ఎలా గంటారా? అనేక యుద్ధాలలో—అహోరం, ఆరణ, అడవారు, ఆనక్కి, అగ్ని గెల్చుక్కు ప్రముఖులు... ఆ అత్య రక్షణ వద్దతులనీ, దురాక్రమణ దోరణులనీ — తమ తరువాతి తరాలకి పంచి యిచ్చారు

అడవికికోసం ఆహారకోసం వేటాడే లత్యం మగవాడిది—అనడానికి శారీరకం గనూ, వైద్య నిపుణుని దృష్టిలోనూ కూడా ఆధారాలున్నాయి. 'మగవాడు' జంతుడే' అలెనికి దూర్యోధ్మి, రక్షణ దృష్టికూడా ఉంది—తన ఎరని చూడ్డానికి! ఒకప్పుడు ఉంది— ఎర అప్పించుకో కండా పట్టుకుండుకు. కోర్కెన్నాయి చీల్చి చెదాడడానికి. మగవాడి మొదటి ద్వాస వేట ఆయితే రెండోది అడవి — అనడం అబద్ధం కాదు 'మేం తేకపోతే ఎలా? సంశాలు ఎవ్వడో అంతరించి పోను కదా!' అనడం ఏ పూడూ వినలేదా మీరు? పాతిక ముప్పయి సంవత్సరాల మధ్య ఎంతో ఉత్సాహం సాంసారిక సుఖమే వరమావధిగా ఎంచడం జరుగుతుంది కాని సంభేదాలుగానే దృక్పథం మారి ఆపే డ్దలా అభిమానాల్లా పుంజుకుంటాయి, సంసారం భారం అనిపించక చిల్లని సిద్ధిగా తోచడం ప్రారంభిస్తుంది. కాని ఇదేవయి స్సులో 'అయ్యో వయిస్సులో మిన్ అయి పోయామే' అన్న నిజం తోచి మగవాడు ఏగిరి అడదానివేటను ప్రారంభించడం కూడా జరుగుతూ ఉంటుంది. అందుకే భార్యలు ఈ వయస్సు భర్తలపట్ల శ్రద్ధా సక్తులు పెంచాలనడం! కుటుంబంలో సుఖశాంతులు ఉన్నవన్న సమ్యకం ఏర్పడిన మగవాడిలా కొంత కోసం ప్రాతు కాడడు—

మగవాడి అధిక్యం పెంపొందించేది — అతని దృక్పథమే. కాని విజానికి కొన్ని వడ్డ సత్యాలన్న నాటిని గమనించాలా? మగవాడికి ఎక్కువ విజ్ఞానము

ఈడునగంబొగడేకొవయ్యై పేకు తెల్లుతే... ఇంకవళ్ళో ఈయనజోకిన ఘనకాన్య మేదిప్రజావాదన చెప్పు...

బబ్బలు వస్తుంటాయి (పొంగుకోరింత దగ్గు?) పెద్దఅయ్యక వారికే ఎక్కువ జీవితవ్యాధులూ గ్లా వట్టి పీడిస్తాయి. హార్ట్ విఘటనలూ ఎక్కువ వారే!... సువిశాలమైన వారి ఛాత్ర మరగుండెల్లో దడ పుట్టించవచ్చునేమో గని వారికే మంత రక్షణ కాదు! ఎక్కువ డిపిరి లిత్తులకు సంబంధించిన వ్యాధులూ వారినే పీడిస్తాయి ఎక్కువగా. ఇక తగిన వాడే నిలబడతాడో నిజంలో—ఆడవాన్నా మగవాణ్ణా ప్రకృతి నిర్ణయించింది— అంటే తెలుస్తూనే ఉంది. ఎక్కువ వేడి, ఎక్కువ శీతం మగవాడికంటే ఆడవారే తట్టుకోకలరు సోతే మానసిక కోటలూ గ్లా వారిని దాధించవా? అనాది.

పలకరించడం

వద్దా...!

నాలానుంది సగవారు ఆడవానికింటే ఎక్కువ ఎమోషనల్ గా ప్రవర్తిస్తారు. వో వదేళ్లు కుర్రాడు ఏడుస్తూంటే అడిగి చూడండి—'దుమ్మన్నావా? అని వోకంట వీరు కారుచూసే ఉంటుంది—'దే' అని ఎవ్వడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. సోపం! అయితేనే? ప్రముఖ సంగీత విద్వాంసులు, కవులూ అంతా మగవారే అంటారు గర్వంగా. బాధగా ఉన్నప్పుడు మగవాడు మునుకు, ఎందుకు ఏడవకూడదు? ఏడుస్తారు. కాని ముగంట వదులు ఏడుస్తూ అంటే. ఎందుకేడారు?.. తల్లితండ్రి 'ఫీ ఆడపిల్లలా ఏడవడమేమిటి' అంటూ వేళాకోళం చేస్తారని ఏడవరు, పెద్దయ్యాక మేమిట మానుకుందని, 'సర్వసాధారణంగా

బలవత్కర పరిస్థితులలోనూ, ప్రయత్నం ఉన్నాడైతే కాని వరసీతుల కనువుగా-తో గానూ ఏడుస్తాం' అన్నాడొక మిలటరీ సేనాధిపతి. పదేతులని మార్చుకున్నాడు. మనస్తాతాడు— ఈ వికంధ భావాల మగమృగం— ఉద్రేకం కలిగిస్తూంది ... ఉత్తేజమా ఇరవయో శతాబ్దంలో వేటవాడుగానే కలిగిస్తూంది. ●

పాప! పల్లవస్తున్నాయా? అజ్ఞరమా? అరోగ్యం బాగాలేదా?

అమృతాంజన్ గ్రీన్ మిక్స్ చర్

గుణం పెంచుతుంది, చర్మం మెంపొందించుతూ ఆకలి చేసేట్లు చేస్తుంది. అరోగ్యంగా ఉంటుంది.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్

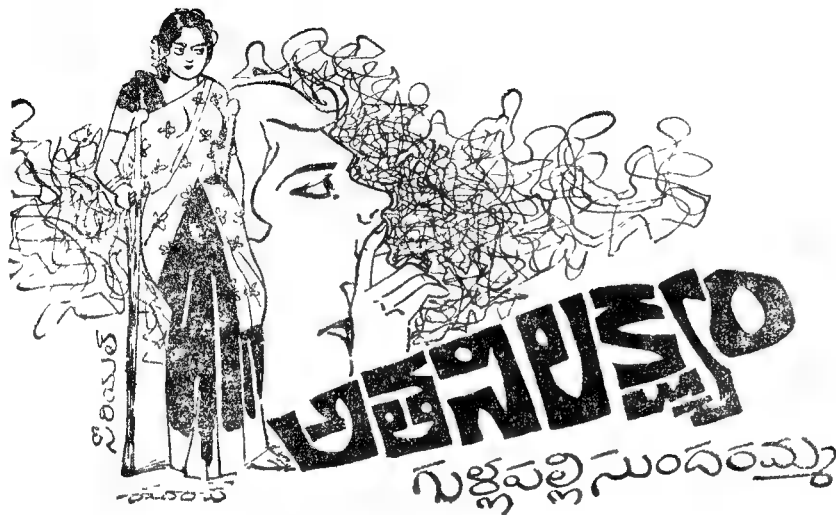
FD5A1454TB

ఐటెక్స్

సౌందర్య సాధనములు

కాటుక
బింది
బింది స్పెషల్
కుంకుం పేస్ట్
1లో 5 కుంకుం పేస్ట్

ARAVIND LABORATORIES
P B 1415 MADRAS-17

జరిగిన కథ

రఘు, రామం, వేణు ముగ్గురూ అన్న దమ్ములు. వాళ్ళ ముద్దుల మరదలు సుధ. సుధ కుంటిపిల్ల. సుధ తల్లి జానకమ్మ. బర్మానుంచి బాధితురాలిగా వచ్చిన జానకమ్మకి ఆశ్రయ మిచ్చారు శర్మగారు. ఆయన భార్య పార్వతిమ్మకి సుధ అంటే ఎనలేని అభిమానం. రఘు, సుధ మీద ఎక్కువ అభిమానం చూపిస్తూ వుండడం రాధ కనిపెడుతూనే వుంది. రఘుని అకర్మించడానికి రాధ హాన్ పర్జర్ కి విశ్వాసం చెబుతుంది. తను ప్రేమించిన 'నళినితో' మురళి వివాహం జరుగుతుంది. మంచి డాక్టర్ నింపుకోవాల్సి, అక్కాన్నీ సాధించాల్సి రఘు కోరిక. దగ్గరజేరిన రాధ అకర్మణ్యమంది తప్పుకుంటూ మనసు లక్ష్యం వైపు కేంద్రీకరిస్తుంటాడు రఘు. సుధ వివాహం కోసం చేసే ప్రయత్నాలు రఘు సలహా మీద జానకీ ఆపు చేస్తుంది.

10

ప్రాయంగా పార్వతిమ్మగారు దేవాలయం నుండి రాగానే ఏదో ఈ ప్రసక్తి తేవడంతో రఘు అభిప్రాయాన్ని అవిడతే చెప్పేసింది జానకీ.

'అలాగ. అయితే అలా వాడిమాట మీదే నడుచుకుంటే తీరిపోతుంది' అన్నారు పార్వతిమ్మగారు.

'అయితే ఇది మాత్రమే అన్నాడు. మీతా విషయాల్లో తన అభిప్రాయాన్నే మన్నా చెప్పాడు' అని అడిగారు, పార్వతిమ్మగారివల్ల ఈ విషయాన్ని తెల్పుతున్న శర్మగారు వెంటనే జానకీ వద్ద కొచ్చి

'ఇంకేమి చెప్పలేదు.' అంది జానకీ. 'మనస్సా కదిపి వాడి అభిప్రాయాన్ని కూడా తెలుసుకున్నాం. వాడి పెళ్లి విషయంలో, ఏం నిర్ణయించుకున్నాడో అది తెలుకోవడం మనకెంతైనా ముఖ్యం అందుకనే' అన్నారు రెండు చేతులూ వెనక్కి కలుపుకుని ఆలోచనగా తలొంచుకు నిల్చుని శర్మగారు. 'చేజిక్కిన అనకాకాన్నిలా, వదులుకుంటారా?' అన్నట్లు.

'పోనీ రాత్రి భోజనం దగ్గర—' 'వద్దు. మళ్ళీ కూపం అంటే అందువల్ల మనకి వాడికి కూడా కొన్ని కొన్ని బుద్ధులున్నాయి' అంటూ వెళ్లి పోయామాయన. న్యాయానికి ఆ దంపతు లకి రఘూ, సుధా, ఇద్దరియందూ సమానాభిమానాలే. సుధ మామూలు పిల్లగా గనక వుండింటే, రఘు ఒక వేళ సుధని ఇష్టపడకపోయి కూడా వారు కొంతసరకూ నచ్చచెప్పుండే వారేమో కూడా. అయితే సుధకున్న ఈ పెద్ద లోపాన్ని ద్వేషించి అటుచేసుకోమని తాముగా రఘుతో చెప్పనూలేక ఇటు వద్దని బచ్చి తంగా అననూ లేక అవన్నగా వండడం వల్ల, నిర్ణయాన్ని రఘుమీదే వదిలి ఇచ్చాళ్ళూ ఊర్కున్నారు.

అయితే వచ్చిన సంబంధాలన్నింటాకీ 'అబ్బాయి చదువు పూర్తవాలి ముందు' అని చెప్పే తప్పించుకుంటూన్న ఆ దంపతులకి రఘు చదువైపోయిన కారణంగా ఇకమీదట ఏం కారణం చెప్పడమా?

అనుకుంటూండగా వారి నడుపాయం కోసమే వచ్చినట్లుగా ఒక మంచి అవకాశం అభింఛింది మళ్ళీ.

తరువా ఎవరో ఒకరు 'మా పిల్లని చూపేందుకు రండి' అంటూ తమ ఇంటికొస్తూండడం, ఎటూ చెప్పలేక గారు ఇబ్బంది పడతూండడం చూసి రఘుకి చిరాగ్గానే ఉంటుంది. అందుకే, 'ఇంకలో' పెళ్లి ప్రయత్నాలే లేవని చెప్పేస్తూండండి నాన్నా' అన్నాడు ఒక రోజు శర్మగారు మాత్రం పున్న సమయం చూసి రఘు.

'దేనికన్నా వో న్యాయం లేదా రఘూ, ఇన్నాళ్ళూ అంటే, చదువు వంక పెట్టాం. బాగుంది. ఇంకా అందర్నీ ఇలా తివ్వడం న్యాయంకాదు' అన్నారు పేపరు చూస్తూనే.

'అది నిజమేననుకోండి. అయినా కొన్ని నెలల్లో బహుశా నేనమెరికా వెళ్లాల్సి ఉంటుందేమోనని అనుకుంటున్నాగా! మరి...

'అది నిశ్చయమేనా.'

'అనే అనుకుంటున్నా, అదేదో సరిగ్గా తేలానే మీతో చెప్పిచ్చునని ఊర్కున్నాను.

'అక్కడెంత కాలం వుండాల్సి ఉంటుంది.'

'ఏమో తీసుకున్నది సర్టికల్ సెక్షన్.

దాన్ని గురించి విన్నేళ్ళు ప్రాక్టికల్ చేసినా కావటమంటూ గాని, ఇన్నాళ్ళలో అవుతుందనిగాని వో పరిమితంబూ ఏం వుంది? కనీసం వో మూడు నాలుగేళ్ళ పాల్నా వుంటే తప్ప అంతదూరం వెళ్లి లాభం వుండదు. ఏం? ఎందుకు నాన్నా?' అన్నాడు తండ్రివేపు చూస్తూ రఘు. 'అబ్బే! ఊర్కేనే? ... అంటూ ఈజీ ఛేర్లో జారబడ్డాడాయన.

'మరీ అంతకాలం అంటే తిరిగిచ్చే పనికి 'బూ లేట్' అయిపోదూ.' అన్నారు మళ్ళీ.

'దేనికి, 'మ్యేరేజ'కా.'

'మరే?'

'అబ్బే! ఈ కాలం అందుకల్లా ఇబ్బందేం వుంటుంది నాన్నా' అన్నాడు నవ్వుతూ రఘు.

'చయసుకు లేదా లేకుండా పిల్లలు దొరికేటంత మాత్రాన అయిపోతుందా రఘూ. మన మరన్నాక నయమకి తగ్గట్టు మార్పులూ భావాలూ—ఇంకే తగినంత

కారణం లేదే వెనక్కితొడుక్కడంలో అర్థం లేదు.' అన్నారు అంతరంగంగా.

'బాగుంది నాన్నా. విద్య కడ్డం ఆవు తుండనడంకన్నా కారణం ఇంకా ఏం వుండాలి. అయినా మీకీ విషయంలో అభ్యంతరం ఏవన్నా వుందంటే నా అభిప్రాయం మార్చుకుందుకు ప్రయత్నిస్తా వ్వాన్నా.' అన్నాడు విషయంగా రఘు.

'అంటే చదువూ అయినోయినట్టే లెక్క గనకా, వయస్సు ఇప్పుడు సరుంగ వుంది గనకా. పెళ్లి చేసేసుకు వెళ్ళావంటే మరో ఏడాది ఇటూ అటూ అయినా అంత ఇబ్బందుండదేమో నని నేననుకున్నాను. అయినా నిర్బంధం ఏమీ లేదందులో. నీ పిల్లా చూసుకుని ఎటు ఉచితమని తోస్తే అటు చెయ్యి.'

'క్షమించండి నాన్నా, ఈ పెళ్లి విషయంలో నే నింకా ఏ నిర్ణయానికీ రాలేదు. అలా రావడం అంత సులభమైన సంగతి కూడా కాదు గనక దీనిక్కొత్త కారం పడుతుంది.'

'అలాగా, అయితే ఆ మాట అమ్మా వాళ్ళతో చెప్పెయ్యి — పరి ఇప్పుడీ ప్రయాణం నిశ్చయమన్న మాటేనా?' వెళ్ళబోయినాయన మళ్ళీ అగి అడిగారు.

'అ. ఒకవేళ ప్రయాణం ఖర్చులు కూడా కొంతవరకూ మనమే భరించాల్సిందేమో కూడా.'

'దాన్ని గురించి ఏమీ ఇబ్బంది లేదు. కాదంటే ఈ సంగతి నిశ్చయం కాగానే నాకు తెలియజెయ్యి, అంతే.' అంటూ వెళ్ళిపోయారాయన.

తండ్రి వెళ్ళడంతోనే రఘు మళ్ళీ ఆలోచనలో పడ్డాడు. నాన్న చెప్పిందీ వో పొయిన్నే! ఎందుకంటే ఇక్కడ రాద జతపడ్డట్టుగా అక్కడ మరొక రెవరైనా సిద్ధమయిందంటే మళ్ళీ ఎట్టుం చెటాస్తుందో ఏమో? అందువల్ల ఆ వెళ్ళేదో చేసేసుకునే వెళ్ళే తీరిపోతుందేమో, అనికూడా అనిపించిందటానికి. అయితే మనసుని నిలబెట్టుకోగల్గే శక్తి మనిషిలో స్వతహా వుండాలే గానీ, అది లేరప్పుడు ఈ పెళ్లి చేసుకున్నా నన్నది ఎంతవరకూ మనిషిని అదుపులో వుంచగలుగుతుందనీ, అదీగాక పెళ్ళంటూ ఒకటి వైరిగబెట్టుకుని వెళ్ళితిరా అక్కడ మనో విబ్రాన్సి దిగజార్చుకోవడం గనక జరిగింతుంటే, ఇక ఆ భార్యని క్షోభపెట్టడం

కూడా వా అవరోధం. అంతగా!

అన్నట్టు రాధా రోహిణీకూడా అప్పి కేషమ్లు పెట్టారని తెలిసింది. అయితే మళ్ళీ అక్కడ తనకీ అగ్నివరీక్ష తప్పదా. ఎందుకు తన ప్రయత్నం కిలా అడ్డంకు లొస్తున్నాయో అతని కర్ణంకావడంలేదు. రఘు ఆమెరికా ప్రయాణాన్ని గురించి

తలిపేలోగా వారికాలేజీ ప్రెస్సిపిల్ ద్వారా బొంబాయిలోని ఒక గొప్ప హాస్పిటల్లో కొన్నాళ్ళపాటు ఎముకలకి సంబంధించిన పరిశోధన జరిపే అవకాశం లభించింది రఘుకి. ఆ పరిశోధనలో అమిత అభిమానం చూపుతున్న రఘు ఆసక్తి మధ్యే శించి తను ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధతీసుకుని

రఘు అక్కడికెళ్లి ఇంకా అనుభవం నేంపా దించే అవకాశం కల్పించారాన.

అంతేకాదు. రఘు రాధల్ని గురించి దివరికి తోచినట్టు వారు అనేక విధాలుగా కథలు కట్టడం ప్రాబు. తనకీ ఆ జంట ముచ్చటగా తోచినందున రఘుకి ఆ విషయంలోనూ ఒక నదనకాశం కల్పిస్తున్నా ననుకుంటూ రాధకికూడా అతనితోపాటు వం పించాలన్న ప్రయత్నాల్నేస్తున్నాడాయన. అయితే హఠాత్తుగా ఆఖర్న ఈ విషయంచెప్పి రఘుని అనంద తీరాలను కున్నందున ఇంకా ఆ విషయం బతుకుపెట్టలే దాయన.

సుధని గురించిన వివరాలన్నీ కొంత వరకూ రాబట్టిన రఘు కొన్ని నెలల పాటు ముందుగా కొన్ని కొన్ని 'ఇన్ జెక్షన్లు' వగైరా సుధకి ఇవ్వడం మున్నందున తను బొంబాయి వెళ్ళినప్పుడు, అసని తనని చూసుకోవలసిందిగా వళినికి అప్పగించాడు రఘు. రాధ నించుకు నియమించడ వన్నది ఎందుకో అతనికి నశించిన మనిషించలేదు. సుధకి రాయవెల్లూరులో జరిగినందున్న వైద్యాన్ని గురించి అంటూ మిగతాఅందరికీ వివరాలతో వణలేకపోయా నా పార్శ్వతమ్మగారికి మాత్రం ఈ వైద్యం తలపెట్టడం ఎంతమాత్రం ఇష్టం లేదు.

'అయినా ఏదో పాటూ, నద్యం అన్నీ నేర్చుకుని హాయిగా కాలక్షేపం చేస్తున్నా దన్నీ అలా వుండనివ్వకుండా ఇప్పుడీ 'అవరేషన్' అంటూ ఒకటి పెట్టారెందు కుండీ? నాకేమీ ఇష్టం లేదు.' అన్నారు వంటరిగా కూర్చుని ఏదో కొయితాల్చు దిట్లకుంటూన్న శర్మగారితో అవిడ.

'ఏమో. వాడి మనసులో ఏం వుందో, అది గాక చంద్రునిలో మచ్చలా సుధకున్న ఆ వంకర తీర్చేయడం మంచిదేగా.'

'ఏమో, నాకు భయం వుందినుమండి! మా ఆత్మయ్య మనవరాలి సంగతి జ్ఞానకం లేదా మీకూ?' అన్నారు కాన్ గొంతుక తగ్గిస్తూ.

'ఆ సీల్లకి పుట్టుకతోనే వున్నందున మాట దక్కలేదని కదూ అప్పుడంతా అనుకుంటూ! అదీ గాక 'హర్బెట్'వల్ల పోయింది కాని ఈ కారణంగా కొదను కున్నారేమో కూడా.

'ఆ అలా అనక మరలా అంటా

అతని లక్ష్యం

రెండీ. పదహారేళ్లదాకా విశ్లేషణలా వున్న పిల్లకి ఉన్నట్టుండి గుండె జబ్బెక్కుట్టం చొచ్చిందనీ. ఏదో ఆ సంబంధం ముడి పెట్టాలని, కొంత ముదిర్చుకొని కోసి కొరతలు పెట్టేవరికీ, జన్మి కమ్మేసిందిట. నా మాట విని ఈ ప్రయత్నం మానెయ్య మని మీరు స్పష్టంగా చెప్పేద్దారూ.' ప్రాధేయించాడది.

'అబ్బే! సుధ విషయంలో అలాంటి ప్రచారం ఏమీ వుండదు పార్వతీ. సుధకి తరవాతొచ్చిన లోపంగాని ఇది పుట్టుకతోందీ వున్నది కాదని తేల్చేయగా?'

'లేనండి మా మేనత్త పోలిక లటు వాళ్ల మనవరాలికిచ్చినట్టే ఇటు మా తమ్ముడి కూతురికీ వచ్చుండాలి. అందు వల్లనే సుధని చేసుకోమని గట్టిగా అన దానిక్కూడా, ఇది వంశసారీగా బాధిస్తుం దేమోనని నాకు భయంగానే వుంటుంది చెప్పాడూ.'

'నువ్వన్నట్టు పుట్టుకతో నంటే అందుకో. మరి వాడు ఎంతెంతో పరిశోధన జరిపించి జన్మలో వచ్చింది కాదని నిజపు చేసుకున్నాడుగా.'

'అన్నీ సరిగ్గా తెలియపరిచేవే అంటారా?'

'ఆ, అందుకే ఒక్కొక్క పదాతి కనిపెట్టడానికి ఎంతెంత ఇబ్బందు వడు జూంటారు ఈ పరిశోధకులు అయినా నాకూ ఇది వంశ సాంప్రదాయవృత్తుం దేమోనన్న భయం ఇంతో అంతోవుందనుకో. పూనా, ఒక సత్కార్యం వాడు తలపెట్టి నప్పుడు వాడి ప్రయత్నాలకి నేనడ్డవడి నిరు త్యాస పరిధివనాల్లా వులానేమోననీ! ఒక తండ్రి దూరావృతపరుడైన తన కొడుక్కి ఎంతవరకూ చెప్పొచ్చునో, అంతవరకే వాడికి బోధపరిచి అంతతో ఊర్చు న్నాను.' అన్నారు చేతిలోపని కట్టిపెట్టి భార్యవేపు చూస్తూ.

'కానివ్వండి దైవ నిర్ణయం ఎలా వుందో, అలాగవుతుంది' అంటూ కాస్తే పేదో ఆలోచిస్తూ అలాగే నిల్చున్నాక ఇవతలికొచ్చేవారు పార్శ్వతమ్మగారు.

'ఆత్మయ్యా?' ఆ పక్కగదిలో వున్న కొన్ని నర్త పెడుతూ వారి సంభాషణంతా

వినీ సుధ గడవడాటి వెళ్ళిపోతూన్న పార్శ్వతమ్మగి పిలిచింది.

'ఏవమాన్?' తెల్లబోయి చూస్తూ సుధ వద్ద కొచ్చారావిడ.

'ఈ వైద్యాన్ని గురించి మీరేమీ అడ్డు చెప్పకండత్తయ్యా' బతిమాల్చా అడిగింది సుధ.

'నీకు తెలియదమ్మా—'

'ఇందులోని కీడు మేళ్లన్నీ నాకు బాగా తెల్పుతత్తయ్యా. నా మీదున్న అభిమానం కొద్దీ, మీరలా అనుకుంటున్నారు కానీ ఈ అవిటితనం కారణంగా వది మంది మధ్య నే వడుతూండే అవకాశం మీకేలా అర్థమవుతుంది?'

'అందుకని'—

'ఈ గండత్తయ్యా నన్ను పూర్తిగా చెప్పనివ్వండి మీవరకూ మీరంతా నా లోపాల్ని ఎత్తి చూపించకండా ఎంతో అభి మానంగా నన్ను చూసుకోగలరు. ఎంత ఖర్చునూ చేసి నాకో భర్తని వంపాపించి పెట్టనూ గలరు. డబ్బుమీద అభిమానం కొద్దీ నన్ను చేసుకున్న భర్తకి నామీద అభిమానం ఎందుకుంటుంది? ఒకవేళ ఒక విధమైన జాలో, లేక ఇంత అస్తి తన కిచ్చినందుకు సానుభూతో, నాయందతనికే పాటన్నా కల్గినా 'ఆ కుంటివాని భర్తా' సొట్టకాలు పిల్ల మొగుడూ' అంటూ నా వంకర్లని అతడికీ అంటగట్టుతూ అతని వనానాన్ని కసిగా మారేలాగ రెప్ప గొట్టి నా మీద అభిమానాన్ని మిగతా వారంతా నాకనం చెయ్యూ మానరు. ఇలా నాకోపాటు ఆ తన్నీ అగదాల్చుపాలు చెయ్యడం నేనూ అగదాల్చు పాలనడం తప్పించి ఇందులో నే బా పు కునేదేం వుందని? ఇప్పుడు చెప్పండత్తయ్యా, ఇటువంటి హెచ్చపు బతుకు టిటికేకన్న ఇటో, అటో తమిల్నేనుకోవడం ఎంతో మంచిది కాదూ.'

'అమ్మమ్మ, నా తల్లి ఏక దూ, అటువంటి మాటలు మాత్రం ఎప్పుడూ అనకు అల్లీ 'ఏదో సామ్మానె చూపుదాం పెళ్ళి చేసేస్తాం' అనుకోవడమే తప్పించి. అందువల్ల నీ కిన్నిన్ని ఇబ్బందులున్నాయన్నది సువిస్మయ విడమరించి చెప్పే వరకూ మాకు తోచలేదే అల్లీ. నీకు పెళ్ళివద్దు, పేరంటమూ వద్దు. మాకళ్ల

నుందిరా మినుబుచ్చావంటి అంతే చాలు! అన్నారు సుధాని తన గుండెకి గట్టిగా పొత్తుకుంటూ సార్వత్రియ్యగారు.

'ఫరవాలే దత్తయ్య! ఎన్నెన్నో కొత్త కొత్త వైద్య పద్ధతుల్ని కనిపెడు తూర్పు ఈ రోజుల్లో మీ రిలా తిరు వత్తంలో అర్జునేయేడు. ఆంధులోనూ బావ స్వయంగా నన్ను చూసుకుంటూన్నప్పుడు ఇంకా మీకే పీరికితనం ఎందుకూ. స్త్రీమిత పదం దత్తయ్య! మీరు మనస్ఫూర్తిగా పన్నాకిర్యదించివంటే తప్పకుండాజయం లభిస్తుంది' అంది చేతుల్తోడిస్తూనుడ.

'నా తల్లివికదే. నీ మం బుద్ధికి అంతాంబి వర్తనా, నీకు మేలే చేకూరు మ్మందమా. పస్తా' అంటూ సుధా తిని ప్రేమతో వాసారి నిమిరి చాలుగా చెంగుతో కళ్ళు తుడుచుకుంటూ వెళ్ళిపోయారావిడ.

'పిచ్చుత్తయ్య! ఎప్పుడో జరగబోయే వైద్యావ్వగురించి ఇప్పట్నుంచే ఎందుకో ఈ లెంగ' అనుకుంది సుధ. అయినా ఏదువల్లనో తనకే అర్థంకాని దిగులేదో అనిలోనూ తరుచూ మెరుల్తూనే వుంది. అయినా బావ అలిదానని కాకనే దైర్యమూ ఇష్టమూ ఎప్పుడూలేదు మధకి. ఒకవేల 'నేనున్నా అయిపోయిందంటే ఇప్పుడు?' ఇలాంటి ఆలోచనల్ని నీడల్లా సుధాని అప్పు డప్పుడూ వేధించక పోలేక. అయినా బాంకోనరం తను వీండేయాలన్నా సుధా తేలిదిమైన అభ్యంతరమూ ఎప్పుడూ లేదు, వుండదుకూడా.

జంబాయి వెళ్ళేందుకు ముందుగా 'దిజిల్' విషయంగా వాసారి విజయ వాద వెళ్ళాల్సివచ్చింది రఘు.

అక్కడున్న నాలుగు రోజల్లోనూ, 'రాధ ఖంటివారెవరింటా' పడకుండా ఏదో బయటపడాలా? అనుకుని తయారీ దుజ్జాన్న తమ అక్కడికి వెళ్ళి వ్యాటి నేయంబ్రమే. దట్టంగారి కళ్ళపడి పోవడంజరిగి నందున, తప్పనిసరిగాఅయ్యో కలిపి వారిం టికి వెళ్ళనలసిచ్చింది.

ఆనుకోకుండా రఘు వారింటికి రావడంతో రాజమృగారి అసందానికిక మేలే లేకపోయింది.

ఎక్కడ దిగడో. ఎన్నా క్షుంటాడో. మొదలైన వివరాలన్నీ కనుక్కన్నాక... 'ఏవండి? హోటల్లో అతివిమానస్పృహ కంటే ఆ గది చాలవేయించేసి ఆ సామాన్లలో కూడా తీసుకోవ్వొప్పుకుండా. ఏవి

లిండి ను నేన్నా మీదూమూ తప్పేదన్నా వెళ్ళి తెండి.' అంటూ భర్తని గౌంకంగా మందలించిందావిడ.

'దానికేం అతన్నిక్కడే వుంచి నే వెళ్ళాస్తా' అన్నారు రూము తాళం ఇచ్చుప్పట్టు గచెయిచాస్తూ రజుగారు.

'అబ్బే వద్దండి. నేవచ్చిన పనికి అక్కడంటేనే నాకు ఏరుగా వుంటుంది' అన్నాడు తనూ లేస్తూ రఘు.

'ఇదేమిటి బాబూ! మరి ముందో, వెనకో బంధువులు కావలసిన వార్లం కదా! అయినా మేమ్మి ఊరొచ్చినప్పుడు తిన్నగ మీ ఇంట్లోనే దిగలేదూ?

అన్నాడు కంపోరం వల్లాల్ని తియ్యరు చేత బల్లమీద పెట్టిస్తూ' రాజమృగారు.

'అలా నీరుగా వచ్చినప్పుడు నేనూ తప్పకుండా ఇక్కడే దిగుతాలెండి. ఈసారికి క్షమించండి.' అంటూ సర్వీ చెప్పి టిఫిన్ తీసుకున్నాక కాఫేసామాటా; ఈసాటా, మాట్లాడేసి బయల్దేరాడు రఘు. రఘుని దిగబెట్టడానికివి అయ్యల్లే రుచూ ఏదో. పనిగా రోజుతిక్కెన దత్తుగర్చి చాలుగా వాంగూ పెట్టి. 'ఈపైచన్నా సరిగ్గా ప్రవర్తించండి' అంటూ, ఆ విధానాన్ని బోధపరిచి మడి పంపిందావిడ.

మూడల్ అమ్మాయిలా కన్పించే ఈ నుందిరి అయిదు భావల్ని (ఇంగ్లీషు, జర్నల్, ఫ్రెంచ్, రష్యన్, చైనీస్ మాట్లాడగలదు. 'భాషలు నేర్చుకోవడం నా హాబీ' అంటుంది. 292 విల్సన్ రోడ్, టింగ్ టెట్ లీకంగ్.

(నా ఫోటో)

అదీ నిజమేననుకుంటే అది సత్యమేనని
జేరితమంతా అది అని అనుకుంటున్న
ఒక ముఖ్య ముట్టనూయి. ఇలా అన్నీ
అప్పిచిలా దాని ఒకసారికి నాలుగుసార్లు

అయితే ఆయన ఏ అభిప్రాయంలో
ఎరర్ని గురించి అంటున్నారో అన్నది బాగా
అర్థం చేసుకున్న రఘు, ఆయన
స్వబుద్ధి. స్వేచ్ఛామానం, అంటే ఏమిటో
ఎరగని భార్యచేతుల్లోని వాయుం ప్రచందం
వాడు. అనుకుని తనోరేమన వచ్చుకున్నాడు.
అందులోనూ నిజం లేకపోలేదు. రాజమృ
గారెప్పుడూ అందరితోటే ఏకరువు పెడు
తూన్నట్టుగా ఇదంతా అవిడ అర్చనల
కొద్దీ వచ్చిన అభ్యున్నతనననమృతం

(අලු මැඩ)

వడ్డించే మనవాళ్ళ కథలు *

మనిషికి సరిపడు
బాకూ కథ!

కె.వి.ఎస్.శర్మ

ఉపోద్ఘాతం

వడ్డించేవాడు మనవాడైతే మనకి చాలా బాగుంటుంది. కాని వాడికి పానం ఏమంత బాగుండదు. ఇతర్ల కేవలం ఆనాహం రామం వాడు అనవాళ్ళకి వడ్డించ గండం ఒక పెద్ద గండం గడిచి గట్టెక్కడం. ఉపేంద్రుడు దానవాధము కనుమానం కలుగకుండా అసవాల్లేన ఇంద్రాదులకు మాత్రమే అమృతం వడ్డించబడినాను నడుముకి చీరకట్టుకున్నాడు. దానితో నానాపాల్లు నడి చీరకట్టుకున్నాడు. అయితే దేవతలకి చీమ కుట్టినట్టుగా కూడా లేదు వడ్డించేవాడు కూడా అని ధీమాతో సంగతులు దీరి కూర్చున్నారు. ఇంతకూ చెప్పిచ్చిందేమిటంటే తనవాడి కే బాధ లేదు. వడ్డించేవాడిదే తలవాయు నొప్పంతాను

ఎవరైనా వెంకట్రమణకేమిటి! వాళ్ళ మానో బిగ్ షాట్. వాళ్ళ మాన తలకుంటే వెంకట్రమణ కుద్యోగం నిమిషాల్లో పరిగెత్తుకున్నది అని అనుకున్నా, అన్నా వాళ్ళు అమాయకుల జాతికి చెందుతారు. అలాంటి వెంకట్రమణ వాళ్ళ మాన బిగ్ షాట్ కాదని కాదు, వెంకట్రమణ కుద్యోగం రాదని కాదు. కాని నిమిషాల్లో పరి గెత్తుకున్నది అనుకోడం, అనడం వాళ్ళని అమాయకులుగా నట్టిస్తాయి. వాళ్ళకి అవినీతి అపురవకాం గురించి, పార్లమెంటులో పాగుంటు పచ్చదనం చూస్తే గిట్టని ప్రతిపక్ష సభ్యుల ప్రశ్నం గురించి ఏమాత్రం తెలియదని, తెలిసిన వాళ్ళకి తెలిసినావుంటుంది.

తనవాడికిప్పుకునేవతి ఉద్యోగం వెనకాలమన వాళ్ళు నడిచే పెద్ద కథా కమామిషాంటాయి. టెంట్ల మాన్ ముందర పిచ్ను ఎదును చేసినంత వకడ్డందీగా నేర చదును చేయటం ఉంటుంది. శ్రీకృష్ణ భగవానుడు తలకుంటే పాండవులకో కొత్త రాజ్యం వుష్టించడమో రాత్రికి రాత్రికి మీ ఆయవు తగించేసాను అంటూ కొరపుల్ని చంపేయడమో చెయ్యలేక పోయాడా? కాని పాండవులకి రాజ్యం ఎందుకు రావాలి అప్ప విషయం మీద సర్వకాల సర్వసన సమ్మతంగా వో పెద్ద ప్లాలు బిల్లివ్ చేశాడు. యిన్ని వ్యాసుడా భారత మనే పుస్తకంలో ఏర్పాటుగా సద్దాడు. కృష్ణ భగవానుడు వాడినదానికి అందరు రాజనీతి అని పేరుపెట్టి గౌరవించటం నేర్చుకున్నారు.

ఇప్పుడు ఇప్పించటానికి రాజ్యం లేవు. ఉద్యో గాలున్నాయి. ఆ ఉద్యోగాల్ని అయిన వాళ్ళ కిప్పించ దాన్ని ఉద్యోగ నితందాం. ఉద్యోగనితిజ్ఞులు మొదటి తరగతి రైలు పెట్టెల్లోను, వాళ్ళ ఇళ్ళలోను నక్షత్రాల హోటల్లోను తెల్లగుర్రం మీద నల్ల ఏరుడు దొడు తీసే బట్టలు తమ తమ అనుభ వాల్ని కలహోపకుని పుంజు తోకలు చేసుకుంటారు. అల్లా అని, వెల్లిన వాళ్ళు పని నాతో చెప్పగా నేను వినిమితో మనవి చేసుకుంటున్నాను.

మనవి

అయ్యా! ఉద్యోగ నితిజ్ఞుడుగారా! మీరు చాలా గొప్పవారు. అల్లా మీకు పద్ధి పేకేటాటానికి మేము తగను. కాని గాంధీ బాబూ! ముప్పుగొప్ప

వాడివిన్నో! అంటూ ఆయన భుజాన్నే తట్టిన దేశంలో పుట్టిన అలవాటు కొద్ది అంటున్నాను.

మీరు, తెలుగు నీనిమాల్లో నాంత్రికుడి మాయాజాలంలాంటి నన్ని ఇబ్బందులెదురైనా కాంతరావు లాగా అన్ని కష్టాలకి వోర్ని మీనను కున్నది పాధిస్తారు. మీరెవరికైనా ఉద్యోగం వేయించదల్చుకుంటే ఎట్టి క్లిష్ట సమయాల్లోనా ధైర్యం కోల్పోరు. భర్తపావి ఆరంభించరు. అంటూ చెప్పిన పద్ధంలో ప్రాబ్ధార్తము సుజ్ఞ గింపని మనుష్యులకి మిమ్మల్ని ఉదాహరణగా తెలుగు మేష్టరు చెప్పనచ్చు.

మీరు చేర దలచుకున్న అర్జం వైపు మీ ముక్కు తిప్పుకుని ఆపై సముక్కు సూటిగా వేళ్ళ గంపా ర్జం పింపండి పైగా మీరు మొహమాటపెట్టరు. ఎవరికైనా మీవాళ్ళకి ఉద్యోగం వేయిస్తానని పూటిస్తే మీరు మానెయ్యడానికి పోనోదన మొహమాట పడారు..

మీరంటే, నాకు అందరూ ఇచ్చేవారు ఎవరని గౌరవం. మీకొక అభిమానసంస్కృతి పట్టడానికి వెనుచీరురు. ఈ రచన ప్రాధుడికో నూటాపాగు. అందరిగని ఇందుకు భుజాలు తడుముకోవాని ఉద్దేశించి ప్రాసించి కాదు. ఈ విషయం గుర్తించ మని వామరవి. — రచయిత.

కొందరికి పోపుల్లో అమ్మే చొక్కాలు సరిపోవు. అసలేమీ వాళ్ళు తెలివిన దర్జి వాడి పోపుల్లోకి కొంతరిచ్చి చొక్కాలు కట్టి రిమమంటారు. ఒకే చొక్కా

జ్ఞానమునుకొనుడు

కృష్ణవేణి

ఇంకు

ఇండియాలో వ్యాపారసరిని.
ప్రతియ పద్ధతిని
ప్రప్రథమమున
తయారుకాబడిన ఇంకు

Selling Agents
NATIONAL PRODUCTS SYNDICATE
292 T. H. Road, MADRAS-81

వాయిదాల చెల్లింపుపై ట్రాన్స్ సెల్లెస్

వెల. రూ. 165/-
(గ్యారంటీతో)
వల. రూ. 5/-
వంటు చెల్లింపు.

కెల్సోన్ ఆల్ వరల్డ్ పోర్టబుల్ ట్రాన్స్ సెల్లెస్ రేడియో పొందండి. ప్రతి గ్రామానికి వేటకామునకు వంట గలము వికరముల చేజి వ్రాయండి

SHEBA SALES (23)
Roop Nagar, Delhi-7.

తెల్ల వెంట్రుక లుండవ

పొడదం మాకు ఇచ్చిందేమి కా? మా "కేమ్ రంజన్" యుద్ధేడిక్ సెంటెడ్ అండ్ తెల్ల వెంట్రుకలనున్న వికారాల్ని అటుపై నన్నని వెంట్రుకలేమిస్తును. ఈ ఆయిల్ వ్యాపకశక్తి కంటిపూపువ్వుది వరకును, లాభంపొందినవారు 1000 పైగా మాకు వ్రాసియున్నారు. లాభంలేకుంపు డబ్బు వాపసు. చరకు. 10/-

Western India Co., (S.N.)
P. O. Katri Sarai (Gaya)

వడ్డించే మనవాళ్ల కదలు

మృదు తెలియనివాడి దగ్గరకు కూడా వెళ్తుంది. ఆ మృదు ఆ పెద్దమనిషి ఈ మనిషికి సరిపడే చొక్కా తయారు చేస్తాడు. అలాగే కొండరు ఘటితులు దరఖాస్తులు కావాలంటూ ఎచ్చే ఏ ప్రకటనకీ వరిపడరు. అలాంటప్పుడు వాళ్లు తమకు తెలిసిన వడ్డించేవాడి దగ్గరకు వెళ్లి తమ కొలతలతో వో ఉద్యోగినికి ఎడ్వర్టైజ్ చేయించమని అడుగుతారు. అపైన ఆ ఉద్యోగంలో చక్కగా ఇముడతారు. సరిగ్గా వెంకట్రమణి విషయంలో ఇలాగే జరిగింది.

వో రోజున చొదరి రాత్రి పుచ్చుకున్న మందుకి పొద్దున్న హెంగోల్తో బాధ పడుతున్నాడు. ఆయన అప్పటికీ చప్పిక స్పృహచేసి వెంకటేశ్వర ముద్రభాతం బిగ్గర చదివి కాఫీ పుచ్చుకున్నాడు. అయినా లోనొప్పు తగ్గలేదు. ఆయన తలొప్పి అయి ఇంటి వాళ్లతో కూడా చెప్పలేదు. ఆయన కల్లాంటి వ్యసనాలున్నాయని చెప్పే య న్నో చాటుగా సీటు ఫాలో నే స్నేహితులు తప్ప ఎవరూ కనక్కరు. ఆయన ఏ తిన్నా వెళ్లి విముక్తు అవుతు' రరగడు. అందరికీ కనిపించేవి ఆయన నడుట బొట్టు పూజలూమ అందునని ఆయన పేరు ఎన్ చొదరి అనే నిప్పుచొదరి గరంబారు అయిన తలకాయ నిల్లాగో నొప్పిగా ఉంది కదా అని భవాగ్నిజర్మిలో చదువుతున్నాడు. ఆ మృదు వాళ్ల పెద్దమ్మగారిచ్చి 'వావా! నీ కోసమో ఆమెనున్నా ప్పంది' అంది.

'ఛా! వాకోం ల మ్యుం డ దు. మీ అమ్మ లో చెప్పా' అన్నాదాచున విసుగ్గా.

'కదా వావా! ఆ అమ్మాయి నీ కోసమే వచ్చింది. నీ అమ్మ గదిలో కూర్చో పెట్టా!...వావా మరే ఆ అమ్మాయి తాటిముంజల వావొస్తోంది' అంది.

ఆయనకి...వాడు కదా! అనిసింది అందుని వెంటనే పెద్దమనుషులు సీ మాలో గొంపాద శాస్త్రాలగా ఇప్పటి సీనికూలో గుమ్మడిలాగా వానలు ముడపి 'ఉహో! రోవలికి పో' అని గంధీరంగా

అమ్మగదిలోకి నడిచాడు. అక్కడ కళ్లముప్పు నెల్ల నిచార వంటిపై నల్లనిచీరకల నల్లటి స్పృది కుర్చీపై నిండుగా కనిపించింది. చొదరిని చూడగానే శేరి వి ల బ డి కురికి, 'మామ్మగారికి హిదీమద్దె రదు కల్గడం లేదు. అందుని నేనే వో పరి దర్శనం చేసుకుందావని బయల్దేరి కారె క్కొచ్చాను!' అంటూ నంభాషణకు దిగింది. ఆ మనిషిని చూస్తుంటే, అమాటలు వింటుంటే ఆయనకివాళ గుండెల్లో రాండోళ్లు మోగుతున్నాయి. అనేగుండెల్లో అలాంటి పరిస్థితుల్లోనే ఆయన తాటి ప్పరు కేంపు కెల్లిన నానరోజుల్లో తండ్రులు ప్పందించాయి. దానికాయన

■ ఉళ్లొ తాగిన తాటికల్లు కాండం అవొచ్చు. ఏది నిల్లా అయినా ఇక్కడ ఈరోజు తుకీ మతి నీమితం తప్పొచ్చు వనిపించింది అయి కి. కాని ఆయనకి గాంభీర్షం చాలున భయాల్ని వ్యవాలని డమకోడం బాగావచ్చు. అలా దామకని 'సువ్వాచ్చిన వోమిటని' కళ్లతోనే ప్రశ్నించాడు.

అప్పుడా అడకల్ని 'తొమరికి తెల్లా బాబు మాతముడేంక్లవనినయం. అంత వాగు బోతెడవెన్నాడు. అద్దా పారంలో పెద్దారంటే దుకాణంలోడ తా ఈడే వట్టిండేత్తాడని బయమ్మ పోతోంది. అందునని ఆ తాగుబోతెడకకి గవర మెంటుద్దేగం గని లాబం రేడనిపించి మీ కళ్లదగ్గరకు పారొచ్చాను బాబూ!' అని మొరపెట్టుకుంది. 'మీకారు డిపోలో మీకాళ్ల దగ్గరాడకో ఉద్దేగం పారె యుండి బాబూ!' అంటూ కోరింది. అందులో నది ఆయన కక్తికి మించిని వని కాదిన్న గుర్తింపువుంది. తాగుబోటు వధ వలికి గవర్నమెంటువోగాలే సరియైన వన్న అభిప్రాయం ఉంది. 'ఉదాహరణకి నీ విషయం తీసుకో' అన్న ఎత్తి పాడు వుంది చొదరికి సాటి తాగుబోతుమీద సానుభూతుండక పోతుందా అన్న తీమా వుంది. చొదరి గొంతకలో వచ్చి నెల క్కాయ పడింది. పారపాట్లు చెయ్యగనే పరిపాడు. జరిమానా చెల్లించుకోక తప్పదు! ఇది ఆఫీసులో ఆయన అమలు పరిచే మూలమే!

హెడ్ క్వార్టర్స్ నుంచి తాటివీధు కేంపు కెల్లిన్ స్పూడ్ సారి అయిన బట్టు అలా పాలు కీసాలు సర్దుకోడం మర్చి పోయాడు. పైగా నా పట్టుకుంది. అప్పుడాయన చేసేందుకేమిలేక ఎవరూ గుర్తుపట్టకుండా తలపాగా చుట్టుకుని కట్టు పాకేసి నడిచాడు. ఈ తలపాగా టెక్స్ట్ ఆయన కాకినాడలో చదువుకునే రోజుల్లో నేర్చుకున్నాడు. అప్పుడాయన మొదటిసారి వెంకట్రమణికి అక్కైన పార్వతమ్మని చూసాడు. ఊళ్లోవాళ్లు అప్పటికే తప్పతాగి ఇంటికి పోయారు. పార్వతమ్మ దుఃఖం కళ్ళయబోతుంటే చాదరి వెళ్లాడు. వాట్ 69, జానీ వాకర్ కి నిలబడ్డ పెద్దమనిషి దేశీ యానికి రెండు రోండ్లలో బోర్లా పడ్డాళ్ళు. 'ఏంటి అలివాటు లేదా?' అని అడిగింది పార్వతమ్మ. లేదని తలపాగా చాదరి. 'బుజ్జి వాయన' అంటూ అక్కున జేర్చు కుంది. వానరాత్రి ఆ వెచ్చదనానికి చాదరి కరిగిపోయాడు. దాంతోపాటు గాంభీర్యం కరిగిపోయి తనెవరో పార్వతమ్మకి చెప్పాడు. పార్వతమ్మ వెలయాలు కాక పోయినా ఇల్లాంటి పరిస్థితులమెకి కొత్త కాదు. కానీ ఆరోజు మరపురాని రోజు అమెకి. వచ్చినవాడు పెద్ద అఫీసరు. అసరి ఆయన తాటివీధులో ఉన్నన్ని రోజులూ వానపడుతూనే ఉంది.

ఇప్పుడు చాదరి ముందు నిలబడ్డ అమె సొక్లాత్తు పార్వతమ్మ. ఆ మనిషి ఆయన వరువు బజార్లో తలుచుకుంటే పెట్టగలదు. అందులోను, ఆయన నిప్పు లాంటి మనిషి అని అందరూ నమ్మే బజార్లో. కానీ అమెకా ఆలోచన రాలేదు. దిండుకంటే అమె అంతవరుకు వరువు కోసం పాకులడే మనుషుల్ని చూడలేదు. ఆ సల్లెటూళ్లో ఎవరేనిచేసినా సల్లిగా చేస్తారు. కానీ చాదరి భయం చాదరింది. ఆయన జీవితంలో ప్రమాదానికి ఆస్కారం ఇవ్వడు.

అఖరికి 'ఏం చదువుకున్నాడు?' అని ధైర్యం వుంజాకుని ప్రశ్నించారు. 'అయిదు గట్టెక్కి అరు సమవుతూ చూసాడు. తాగిబళ్లో నిర్దరోతుంటే అల్లె రావద్దన్నారు' అని నిజం చెప్పింది. 'మరి చూడిపోరో ఉద్యోగానికి

చదువు...' అంటూ మాట వ్రారి చేయ బోతున్న చాదరిని వ్రారి చేయ నీయకుండా, 'చదువు లేకపోతే ఏంటండి? అడికి కార్లగురించి తెలిస్తేలేదు. అడికి రాలిళ్ళు ఇంటిపట్టునుండే అలివాటు లేదేమో కార్లగురించి బాగా తెల్పండి. అను రోజూ కార్లదైవర్ల గురించి కండ్లల్లో గురించి కథలు చెప్పి నవ్వుతుంటాడు.' అంది పార్వతమ్మ.

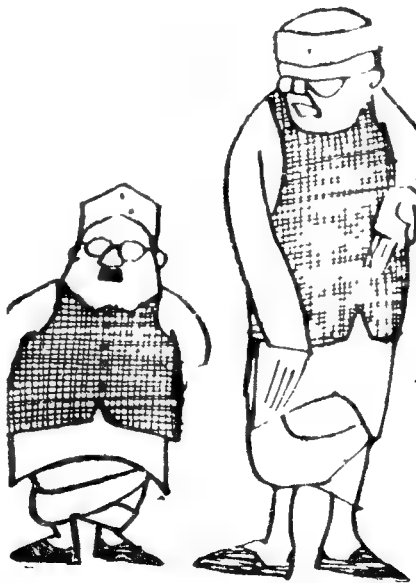
'ఈసారేవైనా భారీవస్తే చూస్తారే' అన్నాడు చాదరి.

తన తమ్ముడిపేరు తాటికల్లెం కంట్రవ ణి చెప్పి సెలవు తీసుకుంది.

పార్వతమ్మ సెలవు తీసుకున్న కొద్ది రోజులకి తాటివీధు సెక్షన్లో బస్సులు చెకింగ్ చేసే ఉద్యోగం కాఫీగా ఉన్నట్టు చాదరికి వాళ్లు అఫీసువాళ్లు తెలియ బర్పారు. చాదరికింద పనిచేసే శర్మ ఈ విషయాలు చూసుకుంటాడు. శర్మకి చాదరికి ప్రాణస్నేహం లేదు కానీ పాన స్నేహం ఉంది. శర్మ మరి చిన్న అఫీసరు కాదు. చాదరి తరువాతివాడు. అందుకని శర్మతో చాదరి పానస్నేహం చేశాడు. అందుకని చాదరి శర్మని చమవుగా పిల్చి తాటికల్లు వెంకట్రమణి అనే చిన్నవాడు తాటివీధు నివాసి అని అతగాడు తన అత్తవారింట్లో నమ్మకంగా పనిచేసే పాలేరు మేల్లాడని అందుకని తను వెంకట్రమణి కుద్యోగం వేయిస్తే ఆ

నాకు పాలేరు మరింత నమ్మకంగా పని చేస్తాడని, వేయించకపోతే పాలేరు పని చేయడనీ, అప్పుడు తన భార్యకి తనమీద కోపం వస్తుందనీ, అది తనకిష్టం లేదనీ, అందుకని ఆ ఉద్యోగం వెంకట్రమణి కొచ్చేలాగా చూడమని చెప్పాడు.

శర్మ ఈ కథలూ నమ్మిపట్టు కని పించాడు. చాదరికి తాటివీధు కేంపులో దొంగే ఆనందం ఏదో శర్మ ఊహించక పోలేదు. కానీ తెలివైనవాడు కమక చాదరి చెప్పింది అక్షరాలా నమ్మినట్టు కన్పించాడు. చాదరి ఆయేడు ఆశనిమీద వ్రాయబోయే కాన్సిడెన్సియల్ రిపోర్టు మీద శర్మ భవిష్యత్తు ఆధారపడి వుంది. అందుకని శర్మ చాదరికోసం ఏమైనా చేస్తాడు; చాదరి తాలూకు పిల్లల్ని అడించటంతో సహా. అందుచేత 'మిరంత చెప్పారా! ఇది నా స్వంతసలీలా చేస్తాను' అంటూ ఊ ఇదైపోయాడు. ఈపని ఈయనికి నేను చేస్తే రేపు ఈయన నాకు సన్నిహితుడవుతాడు. అవకపోయినా ఆయన తలపాగా తన చేతిలో ఉంటుంది; అని ఆలోచించాడు శర్మ. నోటిమాటను బుజువు చేయడం కష్టమని ఏదన్నా బెడిసిగొడితే నవ్వుపోయేవాడు శర్మ అని చాదరి ఆలోచించాడు. ఆయనకి ఇతర చేతుల్తో నిప్పుకోంచి జీడిపక్కులేరించటం మహా ఇష్టం. శర్మ వెంకట్రమణి గురించి అన్ని వివరాలు సేక

నోరంటే ఏదో
అమరముందే
'అనుకోవచ్చు' -
నోరెందుకయ్యో
ఇంసాలో రోయో?
అన్నకోడు తయారో
కొంగనే మెట్టమెదటిది
నువ్వో తీసుకో.
నోరడ్డెమిటి?

హా శుభముచూరా నే పెద్దగుమాస్తా రాజు ఎడ్యర్ట్ మెంటుకి డ్రాఫ్ట్ వ్రాయించి తీసుకోవ్వాడు దాన్ని చూస్తూనే శర్మ అగ్గిమీద గుగ్గిలం అయ్యాడు. 'ఎవడయ్యా స్క్రిప్టు రాసిన కవి! ఇహ

వడ్డించే మనవాళ్ళ కథలు

డైలాగులా! నే చెప్పా రాసుకో' అంటూ కేకలేసే అగ్రశ్రేణి సినిమానట డి లాగా 'ఎవయ్యా ఈ డ్రాఫ్టు రాసింది. అడ్డ మైనవాళ్ళ చేత రాయించాడని నీకెన్ని

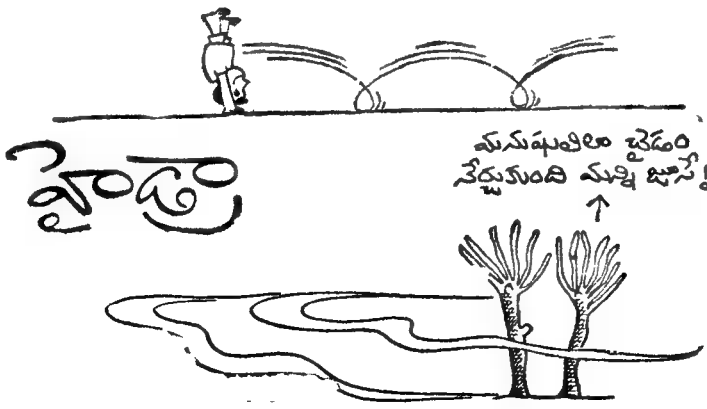
సార్లు చెప్పావు. నీకు మునుండబూ అని శర్మ కేకలు వేసాడు. రాజు 'అయ్' అన్నాడు. శర్మకి రాజులో నచ్చే విషయాలలో ఇదొకటి. ఎదురించడు. డ్రాఫ్టులో తప్పులేం లేవు. విషయం శర్మకి తెలుసు రాజుకి తెలుసు మామూలుగా అయితే వ్రాసిన అల్లాగే ఉంటుంది. అల్లా వుండకపోతే శర్మ కేకలేస్తాడు. అయితే రాజు తెలికైనా, కనీ, ప్రమాదానికి మధ్య పాటుపానికి చోటి యుడు. శర్మకి రాజులో నచ్చే మరో విషయం ఉంది.

'నే చెప్పా రాసుకో' అంటూ శర్మ మొవలు పెట్టాడు. 'తాటిపర్రు సెక్సెన్ లో చెకింగ్ చేయుటకు ఇంతవరకు మా శాఖలో పనిచేయని బాధ్యత తెల్పిన మనిషి కావలెను...' ఇంతవరకు మా శాఖలో పనిచేయని అని ఎందుకన్నాలో తెల్సా' శర్మ రాజు నడిగాడు. 'తెలియ దండే' అన్నాడు రాజు శర్మకి రాజులో నచ్చే విషయం ఇదొకటి. శర్మ చెప్ప దల్చుకున్న ఏ విషయాన్ని నాకు ముందర తెల్సంటూ రాజు కత్తిరించడు.

'మన శాఖలో పనిచేసే వాళ్ళయితే వాళ్ళకి కండక్టర్లు డ్రైవర్లు (సెంట్రల్ య్యంటారు. అల్లాంటవాళ్ళే చెకింగ్ చేస్తారు? దొంగలు దొంగలు చేరి ఊళ్ళు పంచుకోడం తప్పించి' నిజమేనన్నట్లు రాజు తలపాడు. 'రాసుకో! అన్యాయం తాటిపర్రు నివాసి అయ్యుండవలెను... ఎందుకో తెల్సా ఆ ఊరివాడే అయితే తను సరిగ్గా డ్యూటీ చెయ్యకపోతే బాధపడేది తన పూరివాళ్ళే కనుక, వాళ్ళు బాధ పడితే ఇతన్ని జాడించిగాని వదిలిపెట్టరు. కనుక డ్యూటీ సరిగ్గా చేస్తాడు.' 'మరే నండోయ్' అన్న ముద్ర వహించాడు రాజు.

'వయస్సు అనేది తక్కువ ఇలావై ఒకటికి ఎక్కువ కారాదు... ఎక్కువైతే గవర్నమెంటుద్యోగానికి తీసుకోడానికి విల్లేదు కదా! తక్కువైతే వెట్యూరిటి ఉండదు - రాసుకో! మనిషి చూచుటకు గంభీరంగా ఉండవలెను...ంటే అను చూడానికి తాగుబోతుకళ్ళలా ఏట్రాటి నిప్పులాంటి కళ్ళతో భయంకరంగా ఉండా లన్నమాట అతన్ని చూస్తూనే కండక్టర్లు తారుకోవాలి.'

రంగులు

గ్రీకు పురాణాల్లో హైడ్రాల అవ రాక్షస జీవి ఉండేది. దానికి తొమ్మిది తలలు. రావణాసురుడుకన్నా ఒకటి తక్కువ. ఈ రాక్షసిని హెర్కూల్స్ చంపుతాడు. అలాంటి రాక్షసి పేరుని ఒక జీవికి అన్యాయంగా పెట్టారు. హైడ్రా అని పిలిచే ఈ జీవి చిన్నదయినా కంటికి కనబడుతుంది. అంగుళంలో ఏదో వంతు ఉంటుంది. స్తంభాకారంగా ఉంటుంది. ఒక చివర గడ్డి పరక్కో, చెట్టు కాడకో అతికి ఉంటుంది - తాత్కాలికంగా. రెండోచివర దాని నోరు ఉంటుంది. దాని నోటి చుట్టూ 5-6 పెంటికిళ్ళు ఉంటాయి.

హైడ్రాకి సాగేగుణం ఎక్కువ, బాగా సోగితే అర అంగుళం వరకూ వుంటుంది. శరీరంమీద - పెంటికిళ్ళమీద ఎక్కువగా - కొన్ని విషవాయువాలు ఉంటాయి. వాళ్ళు మారిగా విషంతో నిండిఉంటాయి. వాటికి మీట [Trigger] మారిగా ఒక బాణం ఉంటుంది. ఏ జీవి అయినా దానికి తాకితే, కాస్తా వాళ్ళు పగిలి ఒకకంచీ బయటకు వచ్చి కీవిశరీరంకోకి విశ్లేషి (వనేశ పెడుతుంది) పెంటికిళ్ళ ఈ దురవస్థ, జీవో పట్టి నోటిలోకి తోసి వేస్తాయి. జీర్ణమవగా మిగతా సదర్భాన్ని నోటిద్వారా బయటకు పంపి వేస్తోంది. అకలి ఉంటే గాని హైడ్రా తినడం

హైడ్రా స్థాని చలనం చిత్రంగా, రక రకాలుగా జరుగుతుంది. మువ్వంగా గొంగళి లాగా లూపులు వేసుకుంటూ గాని లేదా సర్పములో మారిగా పట్టాలు కొట్టు కుంటూ గాని పోతుంది.

హైడ్రాలాటివాటిని పూర్వ కాలములో పుక్త జంతువులు అనే వారు. చెట్టలాగే ఉండడమే దీనికి కారణం. కాని ఇవి పూర్తిగా జంతువులే. సంతానోత్పత్తి లైంగికవద్ద తిరోసు, అలైంగిక పద్ధతిలోనూ, జరుగుతుంది. మగ అడ విజేదమే లేకుండా రెండు రకాల లింగ కణాలు ఉత్పత్తి చెయ్యగలేవి, కూడా హైడ్రాలున్నాయి. హైడ్రా శరీరం నుంచి, మొక్కలకు వచ్చినట్లుగా శాఖలు ఉత్పత్తి అవుతాయి. ఇవి ఎదిగి అన్ని లక్షణాలు ఏర్పరుచుకుని విడిపోయి స్వతంత్రంగా జీవిస్తాయి. ఒక్కొక్కసారి రెండు మూడు పిల్లలు - మొగ్గలు - కూడా యితా ఏర్పడతాయి. ఇంకా కొన్ని సందర్భాలలో మొగ్గలు ఎదిగి విడిపోక ముందే దానికి పిల్ల మొగ్గ ఏర్పడుతుంది. ఇలా మనములు, ముని మనములు కూడా ఏర్పడి అతికి ఉంటాయి చెట్టు లాగే ఉంటుంది. కొంతకాలానికి విడిపోతాయి. హైడ్రాకు పునర్నిర్మాణ శక్తి కూడా అధికం. కొన్ని ఖండాలుగా చేరి వదిలి వేటికి ఎదుగుతాయి.

—మిక్కి కోనేటిరావు

తెలుగు. ఎన్, తానుకు.

సరస్వతీదేవి గా వుదా? లక్ష్మీదేవి గా వుదా?

ఎవరికి వారు గొప్పగాని లక్ష్మీ కటాక్షంలేని సరస్వతి రాజించలేదు. సరస్వతి కటాక్షం లేక పోయినా లక్ష్మీ కటాక్షం ఉంటే యీలోకంలో రాజించడం కష్టం కాదు.

వి. వి. ఎస్. గుంటూరు

నా మనసులో ఏదో బాధ, ఆవేదన, ఆరాటం, అందరూ నా సహాయం కోసం ఆగ్రులు చాచేవారే. వాళ్ల పని కాగానే మోసం చేసి డిజిల్లోకి నెట్టేవారే. ఈ రోజు నా వైపు చిరునవ్వులతో చూసి, మరుసటిరోజు యార్వర్వర్తో ద్వేషంతో గుండె కలుక్కు మనెలా చూస్తారు. నాకు పడెనిమి ఏళ్లే. అయినా నూట ఎనభయివిళ్ల అనుభవం గడించాను. నేను ఇన్ఫిరియారిటీ కాంప్లెక్సును సహించలేను. కాని దానికి నేను గురి కావలసి వస్తున్నది...

మీ సుపరియారిటీ కాంప్లెక్సు తగ్గించు కొండి ముందు. అంతా సవ్యంగా కనబడతారు!

ఎం. వి. ఆర్. హజారా

దేవుని దర్శనానికి మనవారు కాశీయేనా సింహాచలమేనా పోతూ ఉంటారు. మేము అలా వెళ్లం. నిర్మలమైన మనసుతో యింటోనే పూజ చేసుకుంటాం.

మంచిది. డబ్బు కర్కు ఆక్కువ. కొందరికి యాత్రలు చేసి పుణ్యక్షేత్రాలు కూడా దర్శించి అన్న కుతూహలం వుంటుంది. దాల్లో తప్పే లేదు. మనం వాళ్లని ఎగతాళి చెయ్యకూడదు..

ఎస్. ఎల్. కె ఎమ్. దొప్పలపూడి

సూర్యకాంతలాంటి తల్లి, నాగబూషణం లాంటి తండ్రి, నాగేశ్వరరావు లాంటి అన్నయ్య, జ్యోతిలక్ష్మిలాంటి అక్కయ్య

ప్రశ్నోత్తరం

...రె. రామలక్ష్మి...

ఉంటే ఆ కాపురం ఎలా ఉంటుందండీ.

నేటి సరికొత్త తెలుగు సినిమాలా ఉంటుంది. మనలోమాట, అలాంటి సందర్భం ఏర్పడితే తమ రీహిటికి పిక్చర్ ప్రారంభించకుండా ఉండేవారా!

డి. జె. సి హెచ్, శండిగామ

నా మనస్సు పరిపరి విధముల పరితపించు చున్నది. నా మనస్సు మారడానికి ఏదైనా సలహా చెప్పండి.

స్థిరత్వం లేని మనస్సు మానసికాందోళనకి నాంది. ముందు చేసే పనిమీదా వ్యక్తిగత విషయాలమీదా దృష్టి నిలుపు సోడరా. అది రాజబాటకీ ప్రారంభం అవుతుంది.

భార్య గయ్యాళి దయనిచో భర్త గతి ఏమిటి?

గయ్యాళ కావలయును.

పి. కె ఆర్. కావలి

మిమ్మల్ని ఎవరేనా వెక్కిరిస్తే?

వెక్కిరించినవారు నాకు నచ్చితే తిరిగి వెక్కిరిస్తాను. లేకుంటే నట్టింతుకోను.

వి. ఎల్. శ్రీకాకుళం

...అప్పుడే మిమ్మల్ని పల్కరించాను. మీరు నన్ను గుర్తుచెబ్బారు...మీ జ్ఞాపకానికి అచ్చెరువందాను...

ఏ సుదీర్ఘమైన శ్రేణి అందింది సోదరీ. ఒకసారి, పరిచయం అయినవారిని సాధారణంగా నేను సురిచి పోను. దాల్లో ఆశ్చర్యపడవలసినదే లేదు. నాకు తెలిసినవాళ్లన్నా స్నేహితులన్నా సరదా. చెల్లెల్లిపేరుతో కాదు. స్వంత పేరుతో రాయడం అలవాటుచేసుకో—లేకుంటే ఈనాటి కొంతమంది మగ రచయితల్లాగా పేరాచ్చేదాకా చెల్లెల్లిపేరో భార్యపేరో, తరవాత స్వంతపేరు కోసం పాకులాడాలి!

రంగనాథం, డుంగ్రీ

మీ ప్రశ్నలోలో మీ జవాబులూ, ప్రమ రించే ప్రశ్నలూ చాలామటుకు శ్రీశ్రీ

మీయమై ఉంటున్నాయి. ఇటువంటి వాటిని ఎవరయిడ్ చేయలేరా?

అక్కడికి 101: ఇస్తున్నాను బాబూ. పూర్తిగా పదిలేస్తే అదోతంటా! కత్తిమీది సముదాగా ఉంది నా పని!

జి. వి. జె. ఆర్, తిరుచినాపల్లి

సృష్టిలో అందమైనది అతి విచిత్రమైనది అర్థం కానిది స్త్రీ అన్నాడొక రష్యన్ కవి. పరిపూర్ణ భారత స్త్రీగా మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?

ఒకరష్యన్ కవి ఏకర్మ ప్రతిమగవాడూ అనేడే అమాట. ఇక పరిపూర్ణ భారత స్త్రీ ఏమిటి? అదొక తిట్టులా వుంది! చచ్చుగా మాట్లాడితే, భారత స్త్రీ కబుర్లు చెప్పుకు, అగి కసురుతుంది, రంగనాయకమ్మ! అవునా రంగా?

డి. వి. ఎస్. పి. బరంపురం

ఆరుద్రగారి కలం నుంచి ఈ మధ్య శృంగార సాహిత్యం జోరు ఎక్కువైనట్లుంది. ఏమిటి కథ?

సలభయ్యవడి దాటింది కదా!

మీ జవాబులు చదువుతుంటే మిమ్మల్ని ఒకసారి చూడాలనిపిస్తూంది. వీలవుతుందా?

మహారాజాగ. మా ఒంటిన్నంభపు కొంపకి ఒకటే సింహద్వారం తప్పించుకు పోదాని! పెరటి దారి కూడా లేదు.

డి. వి. జె, సామర్లకోట

అంతఃకరణ శుద్ధికి, కోవలకు వెళ్లడం అభిషేకాలూ అర్చనలూ చేయడం వంటి బాహ్యదంబరాలు అవసరం అంటారా?

కొందరు ఆర్కుకుంటే అవసరం అవి. అవి వి పోడంబరాలని చాచుకోరు వారి కవి మానసికమైన, సంకల్పవీరి కల్గిస్తాయి. నిశ్చలమైన మనస్సుతో ధ్యానించ కల వారికి అనవసరంగా తోస్తాయి.

సుధాకర్. కడప

రచయిత్రీ కామేశ్వరిగారు 'కొత్త నిరు' నవలను మీకు అంకితం యిచ్చిందని విన్నాను.

వినడమే గాని పుస్తకాలు చదివే అలవాటు లేదా ఏం ?

మీ మధ్య స్నేహానుబంధం కూడా ఉందని విన్నాను నిజమేనా?

అదీనిజమే. కామేశ్వరి హలాగ్ గా ఉంటుంది సోగదు. సరికదా—కబుర్లు చెప్తుంటే పోయిగా ఉంటుంది—చూడ్డానికి విషానికి కూడా!

శ్రీ పద్మావతి సాహిత్య పదావళి (రిజిష్టర్డ్ 54/70)

సాతులూరు (P.O) గుంటూరు (జిల్లా) ఆంధ్రప్రదేశ్

సాహిత్య పోటీ నెం. 3లో పాల్గొని రు. **14,200** గెలుపొందండి

మొదటి బహుమతి రు. 7,500

1, 2, తప్పకుండా రు. 4,000

లఘు పదావళికి రు. 2,000.

1, 2, 3, 4 ప్రశ్నలకు మాత్రమే లఘుపదావళి.

లఘు పదావళికి స్వీకరించే ఎంప్లీలకు

ముగింపు తేదీ 1-3-71

ఎక్కువ ఎంప్లీలు పంపినవారికి రు. 250

200, 150, 100 లు వరుసగా

బహుమతి యివ్వబడును.

ముగింపు తేదీ 10-3-71

కి సాల్వేషన్ 14-3-71 న

ఆంధ్రప్రదేశ్, ఆంధ్రప్రదేశ్ డైరీలో

ప్రవేశ రుసుము ఒక కూపను ఒక రూపాయి. ప్రతి 5 ఎంప్లీలకు 5 రూపాయలు. ప్రవేశరుసుము చెల్లించిన ప్రతివారు, రెండు లఘు పదావళులు ఉచితంగా పంపుకోవచ్చును. (లఘు పదావళి రు. 2000 లో కరెక్టుకు మాత్రమే.) 2 కూపనులకు రెండు రూపాయలు ప్రవేశరుసుము చెల్లించిన వారికి ఒక కూపను ఉచితము. (లఘు పదావళి రు. 9 క్లాసు ఉన్న కూపను, ఉచితము) రు. 10 లు ప్రవేశరుసుము చెల్లించిన ప్రతివారు 2 కూపనులు ఉచితంగా పంపుకోవచ్చును. 100 ఎంప్లీలకు రు. 60 మాత్రమే.

(నీతి, నిజాయితీలే గ్యేయంగా నడుపబడుచున్న సాహిత్య పోటీ. మా సంస్థని గురించి యిప్పటికే ఎందరో తమ సంతృప్తిని, సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేయుచున్నారు. మంచి, మంచి పంపిణీకావలసిన ప్రబోధాత్మకమైన క్లాసు యిచ్చి పోటీ దారులలో సాహిత్యాభిలాష పెండు కావాలనే గ్యేయంతో ఒక్క ఆంధ్ర ప్రాంతానికే పరిమితం కాకుండా భారతావనింతటా మా సంస్థ కీర్తి ప్రతిష్ఠ లాభించాలనే పదావళిలో కృషి చేస్తున్న మాకు భారతావని సభాభివృద్ధి నివశిస్తున్న తెలుగు సాహిత్యభివృద్ధిమానుషేయూత, సహకారాభివృద్ధి మై యున్నాము.

ఆధారములు: 1. సన్నివేశాన్ని జీవితం/హృదయం, ఒక వెలుగును దిద్ది పోషించి. 2. మహాకవులయొక్క కవితా/భావనా, కొంత తాత్విక అంశాన్ని సన్నివేశాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది. 3. కొందరు కవితావల జీవితాలు వారి కృతులకుంటే మహాకవుల/మహాకవులకు ఉంటుంది. 4. ప్రకృతిని పూర్తిగా అనుకరించటం ఉత్తమ శిల్ప/కళాదృష్టి కాదనండి సత్యమే. 5. అసలు మానవ జీవితం/హృదయం, పలుమార్లు అంటుంది. 6. అన్నిటి/అందరికన్నా పొరుగుగా ప్రత్యాపనవాదు/మాటపడలేదు. 7. తాను చనిపోయానని ప్రతి మనిషికి తెలుసు/తెలియ 8. సాధారణంగా ప్రేమ అన్నిటి/సగం మీద ఆధారపై ఆధారపడి ఉంటుంది. 9. అడవిలోకి బోర్లెక్కు, జ్ఞానకాంక్ష తక్కువ/ఎక్కువ

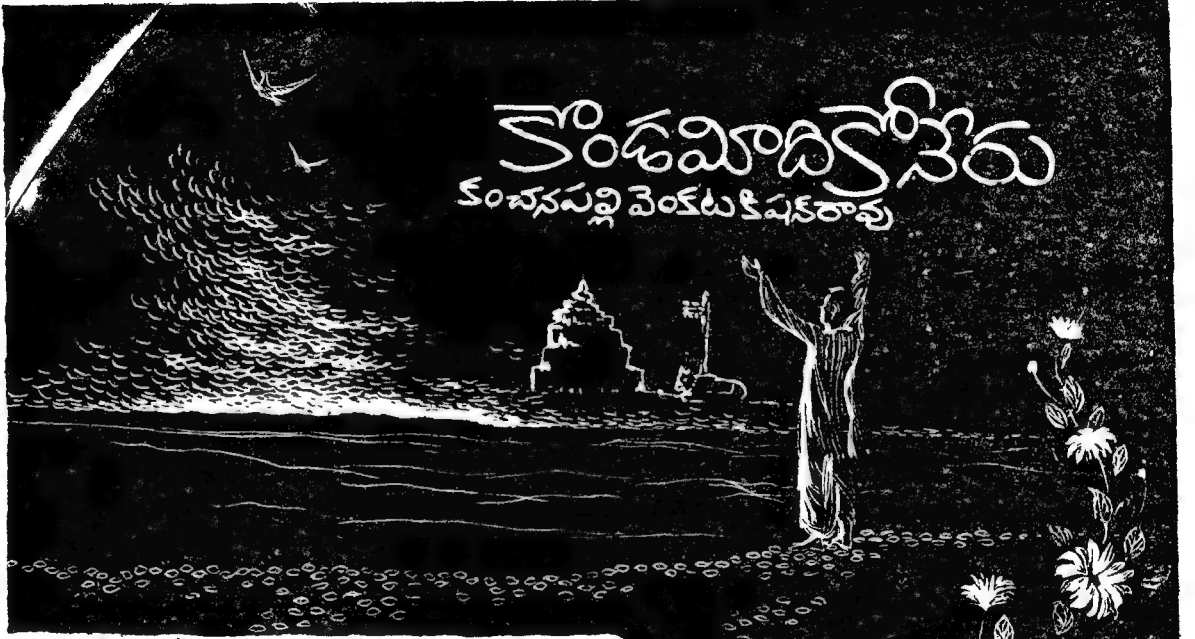
నిబంధనలు: 1. రచయిత(త్రి) వాడిన పదమే పరిమితం. 2. వ్యాసము మొత్తము వ్రాయవచ్చు. మీరు కోరుకునే పదములు తెల్ల కాగిత ముపై వ్రాసి పంపవచ్చును. లేదా మాకు వ్రాసి ఎంప్లీ ఫిరమలు పొందవచ్చును. 3. ప్రవేశ రుసుము ఒక కూపను ఒక రూపాయి. రెండు కూప నులకు తక్కువ గాకుండా పంపువారు ఒక కూపను ఉచితంగా పంపుకోవచ్చును. 5 ఎంప్లీలు పంపు ప్రతివారు రెండు లఘుపదములు ఉచితంగా పంపుకోవచ్చును. 4. ప్రవేశ రుసుము మొత్తము పనియూ రద్దు ద్వారాగాని, లేక ఎక్కువ ఎంప్లీలు పంపువారు బ్యాంకు డ్రాఫ్టులుగాని పంపవచ్చును. 5. పి. ఓ. లు అంగీకరించబడవు. 6. ఏజెంట్ల ద్వారా కొన్ని ఎంప్లీలకు క్యాష్ రసీదులు జతపరచిన చాలాను. 7. కూపనులకు మనియార్డరు, రసీదు జత చేయవలెను. 8. ఫలితములు ప్రకటన రోజున రచయిత, రచన, పేజీ వివరములలో ప్రకటించబడును. 9. ఎన్ని ఎంప్లీలు పంపినను రైటుయిన ప్రతి ఎంప్లీ బహుమతి కర మై నదిగా నిర్ణయించబడును. 10. ముగింపు తేదీ తర్వాత మాకు అందే ఎంప్లీలు పరిశీలించబడవు. 11. పోస్టులో పోయి నట్టి మాకు అందనట్టి ఎంప్లీలకు మేము ఎంతమాత్రము బాధ్యము కాము. 12. ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ ఎంప్లీ రుసుము తిరిగి యివ్వబడదు. 13. లఘు పదావళి పరిశీలించే ఎంప్లీలకు 1-3-71 అరు తేదీ. 1-3-71 లోపు వచ్చు ఎంప్లీలలోని లఘు పదములు మాత్రమే పరిగణనలోకి తీసుకోబడును. 1-3-71 తర్వాత వచ్చు ఎంప్లీలలోని లఘు పదావళి గాక మిగిలినవి మాత్రమే లెక్కలోకి తీసుకోబడును. 14. ప్రతి పదావళికి సంబంధించిన అన్ని కాగితములు, విజేతం పట్టిక ప్రకటించబడిన వెల తర్వాత కార్మి నేయబడును. 15. విజేతం లిస్టు, తర్వాత పదావళి, ఎంప్లీల కొరకు Self Addressed Stamped Cover జత చేయవలెను. 16. ఒకటికంటే ఎక్కువమంది విజేతములు ఎదల బహుమతి సామ్య సమముగా పంచబడును. 17. అల్ కరెక్టు ఎవరు లేని ఎదల 1 తప్పకుండా పంపినవారికి ఆ బహుమతి, వరుసలో మిగతా బహుమతులు పంచబడును. 18. ఏమైనా, ఆక్షేపణలున్నచో ఫలితములు ప్రకటించిన 15 రోజులలోగా 5 రూ.లు పంపుతూ ఆక్షేపణ తెలుప వలయును. ఆక్షేపణ యివ్వకానిచో 5 రూ. లు కోర్కెవుదురు. 19. ఫలితములు ప్రకటించిన 15 రోజుల తర్వాత స్క్రూటిన్ టైం దాటిన తర్వాత ప్రైవేట్ డబ్బు పంబడును. 20. వెయ్యి రూపాయలు దాటిన బహుమతులు బ్యాంకు డ్రాఫ్టులుగాను, వెయ్యి రూపాయలలోపు బహుమతులు మనియార్డరు ద్వారాను పంపబడును. 21. అన్ని విషయములలోను మానేజిమెంటువారిదే తుది నిర్ణయము. 22. ఏమైనా ఆక్షేపణలున్నచో నరసరావుపేట కోర్టుకుండు మాత్రమే దాఖలు చేయవలెను. 23. ఏజెంట్లకు 15% నుంచి 20% వరకు కమిషన్ యివ్వబడును. 24. ఏ ఎంప్లీలు, మనియార్డరులు శ్రీ పద్మావతి సాహిత్య పదావళి నెం. 3, సాతులూరు P. O. గుంటూరు జిల్లా కు పంపవలయును.

గైడ్ వివరణ:— గైడ్ ఉంటే కష్టమైన క్లాస్ తెలికా సాల్వే చేయవచ్చును. (It is so easy to solve a clue thro' a guide) మా పోటీ నెం. 3 కి గైడ్ యన్. ఆర్. లక్ష్మీ నరసయ్యగారు వ్రాసినారు. పలయువారు యీ కిందివిధానామాకు వ్రాసి తెప్పరించవచ్చును.

(నెం: 0—85 పై నలు మాత్రమే)

అడ్డన్:— యన్. ఆర్. లక్ష్మీ నరసయ్యగారు,

చీఫ్, ఇం. నెం. 7-115, (పి.ఓ) నార్కెట్, (తా-జి) మెరక్.

కొండమిద్రోసురు

కంచనపల్లి వెంకటకృష్ణరావు

అనగా వో కొండ... అ కొండమిద్రోసురు...కొనెరు...కొనెరు (ఎక్కనె
వో శివాలయం వెలిసింది, అంతకుముందు ఎండుముఖంతో వెలవెల
పోయే కొనేరు—శివాలయం వెలయడం, కొనేటికి నీటివాలు వేపుగా
వో అడ్డకట్ట కట్టడంతో—యిప్పుడు సంవత్సరమంతా కళకళలాడు
తున్నది.

కరాంకుశం తనగదిలో పచారు చేస్తున్నాడు—కుడిచేతి ఏడికిలి
బిగించి—ఎడమచేతి, అరచేతికి గట్టిగా కొడుతూ.

భ్రుకుటి బ్రాకెట్లా తయారయింది, నోసలు ముడవడంతో
వోళ్ళంతా నూదులతో గుచ్చినట్టుగా బాధ...మనసంతా సాలెగూటిలో
దిక్కుకున్న పురుగులా ఒకటే రోద...

ఏనుగును అంకుశంతో పాడిస్తే కలిగే బాధ... అకస్మాత్తుగా
పచారు అపాడు...వో నిముషం తరువాత మళ్ళీ వడిచాడు...

గది బయటవున్న జవాను కాస్తా మాడుతున్న మూకుట్లో వడ
బోయే జొన్న గింజలా భయపడుతున్నాడు—పరాంకుశంగారి కోపానికి
పేలి—పేలపు గింజయ్యే ప్రమాదమందని.

అలోచనలు వేసవి యెండల్లా మాడుస్తున్నాయి, పరాంకుశాన్ని
...వెధవ—వో వంద రూపాయల జీతగాదు తనను నలుగుర్లో యింత
మోటంటాడా ... వెంకన్నెంత...వెంకన్న తాహతెంత ... వాడి తాత
తాహతెంత...పోనీ భసుకోపంకో ఏదో వో చిన్న మాటన్నాడే అనుకో
...'కుక్కలతో వని చేయించు కొనేవాళ్ళు పెద్ద కుక్క లవుతారని
తెలుసుకోండి—'అంటాడా ...

వంద లాడ్స్సేకర్లు పుల్వాల్యూమ్లలో రెండు చెవుల దగ్గర
పెట్టి అనే మాటల్ని వినిపిస్తున్నట్టుగా...స్వాక్షరీ అంతా అనే మాటలు
వివాదాల్లా బావించి తన ముఖాన్నే అంటున్నట్టుగా అనిపించింది...

తను వయసులో అంత ముదరక పోయినప్పటికీ స్వాక్షరీకి
తండ్రిలాంటి వీడు...తండ్రి వోమాటంటే వడకుండా తండ్రినే ఎది
రించి ఎంత మాటంటే అంతమాట అనేస్తే ..... అందుకే దేశం

యిలా తగిలించి ... శిక్షణ లోపించి యజమానుల మాటలు వినని వనివా భృన్మంత కాలం దేశం బాగుపడదు — ఎన్ని ప్రణాళికలు చేస్తేసేం కనుక...

ఇంతకీ వాళ్లెం చేయాలి...తగినశిక్ష... వెంటనే తను వెంకన్నకు పుద్యోగం యిచ్చే నాటి దృశ్యం గుర్తుకొచ్చింది. ఎంత దీనంగా ప్రార్థించాడు తనని...ఎంతగా విలపించాడు... కొంచెం బింకంగా పుంటే కాళ్ళట్టుకోమన్నా అట్టుకొనే వాడు... అందిలేకాళ్ళ అందకపోతే జాబ్బు ఈధర్మక్లాస్ తప్పమే అంత...అందుకే బిటిఎ నాళ్ళ పిపులు బద్దలుకొట్టి పనులు చేయించుకొనేవాళ్ళు—పున్న పుద్యోగంనుంచి వూడబీకేస్తే పూసిరాడకుండా చస్తాడు వెధవ...ఎన్ని నక్కవినయాలు చూపాడా రోజు...తప్పకుండా ఆ పనే చేయాలి...

పైసోనుపిలిచి ఆర్డర్ డ్రాఫ్ట్స్ మనుకున్నాడు. ఇంతలో బయటిజవాను సీమ అక్కనిచూసి భయపడుతున్న పిల్లలాగా మెల్లిగా అడుగులు వేసుకుంటూ వో ఉత్తరాన్ని పరాంకుశం తేబులమీద పెట్టాడు. ఉత్తరం కాస్తా ఫ్యానుగాలికి ఎగిరిపోయింది.

‘పూల్...ఈ ఫ్యానీలా తిరుగుతుంటే దీనిమీద పేవర్మెయిట్ పెట్టక్కర్లా... పుల్లీ ఏదన్నా అని జీతం కోస్తానంటే ‘పిల్లాతెల్లాగలవాణ్ణి’ అంటూ పిల్లికూతలు కూస్తాన్’ అన్నాడు పరాంకుశం.

వాక్యం మొదలుపెట్టగానే లోపలికి పరిగెత్తుకువచ్చి క్రిందవద్ద పుత్తరం యిచ్చిన జవాను వణకడం ఆతని తలపాగాచూస్తేనే తెలిసింది.

‘గెటౌట్...టక్కులుచూపించే నక్క వినయాలమటుకు పు గ్గు పా ల తో నేర్చుకుంటారు...’

జవాను సలాంకొట్టి బయటపడ్డాడు. చల్లబడడానికి ఫ్రీజి డేర్ లోంచి వో కూల్ డ్రింక్ తీసుకుని తాగిసి ఖాళీ సీసాను చప్పుడయ్యేట్టు టేబుల్ మీద పెట్టి వచ్చిన కవరును ఎడంచేత్తో అందుకుని కుడిచేత్తో చించాడు.

ఖాళీసీసా చప్పుడుచిన్న జవాను పరిగెత్తి వచ్చి కూల్ డ్రింక్ సీసాను తీసుకెళ్లి వాష్ టేసిన్లో శుభంచేసి ఫ్రీజి డేర్లో పెట్టి నిలుచున్నాడు.

‘వెళ్ళ’ అని ఒక్కసారి కనురుకోవడంతో జవాను బయటపడ్డాడు.

పరాంకుశం ఆ పాడుగాటి కవర్లోంచి వో పాడుగు పుత్తరంతీసి చదవసాగాడు. ‘పరం...

చాలా రోజుల్నించి నీకు పుత్తరం రాద్దామనుకుంటున్నా యిన్నాల్లికి తీరిక దొరికింది. నా అణాకానీ పుద్యోగంతో ఏదో వేసు క్షేమం.

నీ పుద్యోగం నీకు బాగా వచ్చినట్టు, నిన్నుచూస్తే ఫ్యాక్టరీఅంతా గజగజ వణుకు తున్నట్టు రాస్తావు. అది నీకు సంతోషమే అయినా నాకు చాలా విచారకరం...

ఎందుకంటావేమో ... ఈ ఉత్తరం నీకో ముఖ్యవిషయం రాయడానికే మొదలు పెట్టాను—నీగుణం నాకు తెలుసుకనుక...

మొదట్నుంచీ నువ్వు గారాబంగా పెరిగావు. తండ్రిలేని నిన్ను ప్రాణానికి ప్రాణంగా పెంచింది మేము. అల్లార్లు ముద్దుగా పెరిగి, పెద్దయి, చదువుకుంటున్న నీకు, ఖర్చు వశాత్తూ వ్యాపారంలో వచ్చిన నష్టాన్ని తెలియపరచకుండా వీవడిగినంత డబ్బు పంపి నీ చదువెలాగో పూర్తయిందనిపించాం...నీవు వో కాగితం పట్టుకొని వచ్చేటప్పటికే యిల్లా వాకిలీ మార్కాడీకి నుదుపెళ్ళాయి.

తెలిసిన సత్యాన్ని నీకు చెప్పలేక, చెప్పి వొప్పించలేకా మీ అమ్మ కన్ను మూసింది. అప్పుడు నేను ఆదుకుని — నీకు వో యిల్ల రికం కుదిర్చి—నీవు చేసే పుద్యోగం యిప్పించక పోతే యీనాడు నిరుద్యోగంతో సతమతమై సర్వకష్టాలూ అనుభవిస్తున్న వేలాది విద్యారంతుల్లో నువ్వు ఒకడివయి కుళాయినిళ్ళతో కాలం వెళ్ళబుచ్చే వాడివి, అంతేకాదూ!

కానీ పరం...అదృష్టం నిన్ను వరించింది. అందుకే యీనాడు నీకు కలిగిన అదృష్టాన్ని చూసుకొని గర్వపడుతున్నావు ... ఇదంతా ఎందుకంటావా — నా అన్నయ్య కొడుకు వైనా, నా కొడుకువైనా నువ్వే అనుకుని ప్రేమించబట్టి యిదంతా వ్రాస్తున్నాను.

వో మాట వినా పరం...

...ఆరోజులు—వేనూ, అన్నయ్యా కష్టపడి వో కొండ్రభూమి సాగు చేస్తున్న రోజులు!— అప్పటి కరణం — కామయ్య పంతులు—మన పూరికి మకుటలైన మహారాజుగారు...చేసిన సేద్యమంతా— చట్టాలు

లేవనీ, ఆ వన్ననీ, యీ వన్ననీ పరిచయంతా మూటకట్టించుకొని వెళ్లేవాడు ... ఎదురు మాట్లాడితే ‘వెధన ముండాకొడకా’...అని బూతు పంచాంగం మొదలెట్టేవాడు ... హంటర్తో వీపుమీద హనుమంతుని బొమ్మలు గీసేవాడు...సేకుసిండిలతో నలుగురో, నడివీధిలోకి గుంజించి నానా నగు బాబ్బూ చేసేవాడు...అయన్నని మటుకు తప్పేముంది ... అధికారం అటువంటిది ... పైన అధికారులటువంటివారు...

...ఇదంతా అన్నయ్యకు నచ్చక పోయేది! నామటుకు నేను ఏ ఎండకా గొడుగు వచ్చేవాణ్ణి గవక యిప్పటిదాకా బ్రతక కలిగాను. అన్నయ్య అడపాదడపా ఎదురు తిరిగి అన్యాయపు పనుల్ని— వన్నుల్ని— చెల్లనిచ్చేవాడు కాదు...ఇలా పుండగా వోసారి శిస్తు వసూళ్ళన్నడు కరణంగారు అన్నయ్యకు భయపడి—పై అధికారిని పిలిపించుకున్నాడు. అతనితోపాటూ జవానులూ సిద్దం...అంతకు మునుపే సాంబ్రాణి పాగ వూదినందువల్ల— అన్నయ్య ఆవేశంలో అన్న వచ్చి నిజాతిన్నీ—అధికారికి తల తిరుగుడు సమాధానాలుగా తోచాయి.

ఆరోజుల్లో అధికారి కంటబడిన ఆడ వాళ్ళను ఊరికే వదిలేవాళ్ళ కాదు—అవిడ ఎంత శిలవెల్ల నావరే, అధికారి దురాగతానికి బలికావలసిందే ... అసలే కోపంగా పున్న కరణం కామయ్యగారు అధికారిని—వో బిడ్డ తల్లియన—వదిన మీదికి ఉసిగొల్పాడు... అంతే...

ఆ రాత్రికి వదిల్చు ‘మకార’లోకి వంశ మని అధికారి ఆర్డర్ వేసాడు...అది రాజశాసనం...

వెనకటి కీచక వధ బాగా జ్ఞాపకం పున్న అన్నయ్య—ఎంత చెప్పినా వినలేదు, మరేదైనా పుషాయం చూడమన్నా తనమధకు విడవలేదు. ఆ రోజు నిజంగానే భీష్ముడై కీచకుణ్ణి, చంపాడు. అన్నయ్య మటుకు ఆ జవాన్ల దురాగతానికి, అధికారి అహంకారానికి కామయ్య కుట్రకూ ఆహుతై పోయాడు. ఆ తరువాత పరిస్థితి గ్రహించి వదినా, నీవూ, నేనూ పాలిమేర దాటి వెళ్ళాం. పాలిమేర దాటి వెళ్ళడానికి కూడా యెన్ని వెండినాళ్ళెలు యివ్వాలని వచ్చిందనుకున్నావ్!

ఆ తరువాత రాజకయాలు మారి, మా

ప్రాణం కాస్తా కుదులుబడి తిరిగి...
 వూడే చేరుకుని చేయి తిప్పుకున్నాం. మళ్ళీ
 కొన్నాళ్లు వెన్నెల కాసింది...తిరిగి కుంభ
 వృష్టి కురిసి వెలిసినట్టు వ్యాపారంలో
 దెబ్బ తిన్నాం.

కొండ మీది కోనేరు

...అంతాంటి రోజు లన్నింటినీ నీకు
 జ్ఞాపకం చేయడంతో నా పుద్గళ్యం ఒకటే
 ...నీ గుణం మార్చాలని...

నీవు నీ అధికారంలో క్రిందివారిని గడ
 గడలాడించుకొని 'పిల్లికి చెలగాటం, ఎలక్ట్రిక్
 ప్రాణనంకట'పు పరిస్థితిని సృష్టిస్తే, ఆ
 నరరూప రాక్షసులకూ నీకూ— జేనా యేఏపి
 బాబూ.

సుగుణా ఎంటర్ ప్రెయిజెస్ (రిజిస్టర్డ్)

కాళికా లేన్ పేజిస్ట్రీలు కోర్టు ఎదుట కాకినాడ. (ఏ.పి.)

[సుప్రీంకోర్టు తీర్పునుసరించి కట్టుదిట్టమైన పద్ధతులతో పెద్ద ఎత్తున నిర్వహించబడుతున్న సంస్థ]

సా హి త్య హి టి నెం. 1.

మా ప్రత్యేకత :- తక్కువ ఎంప్లీ ఫీజు, ఎక్కువ జమీనులు

రూ. 25,000 గెలుపొందండి

ఆల్ కలెక్టర్: రూ. 20,000
 1 తప్ప: రూ. 3,000
 తప్పలు రూ. 1,500
 ఎక్కువ ఎంప్లీలు పంపిన
 4 గురికి వరుసగా రూ. 200,
 రూ. 150, రూ. 100, రూ. 50

ఎంప్లీ రుసుము
 1 ఎంప్లీ రూ. 1
 4 ఎంప్లీలు రూ. 3
 10 ఎంప్లీలు రూ. 7
 100 ఎంప్లీలు రూ. 60

సాక్షిగతపడిన
 ముగింపు తేదీ 12-3-71
 కీల్యాణన్ 19-3-71
 ఆంధ్రప్రదేశ్ డైరీ,
 ఆంధ్రప్రదేశ్ డైరీలో
 ప్రచురించబడును.

అధికారములు :-

1. అడవి తన గతి తను చూచుకోలేనంతవరకూ మగవాడు ఏదానికి మలుపుతే ఆ దారిలోనే పయనించక / ప్రవహించక తప్పదు.
2. స్త్రీ దేశానికి నాయకత్వం వహించటం, పెద్ద పెద్ద పదవులు నిర్వహించటం ఆ సంగతి అలా ఉంచండి, ముందు జీవించే ఆరోపణ/సమర్థత ఒకటి సంపాదించుకోవాలంటూను.
3. కళాపీఠ పూర్వయమతి కోమలంగా / సుకుమారంగా ఉంటుంది. బాధ్యు మాపి బాధపడిపోతుంది. ఉదార భావాలతో ఉప్పొంగి పోతూ ఉంటుంది.
4. మానవు డెప్పుడూ సంఘంనుండి వేరు కాలేదు. సంఘంలో భాగస్వామిగా ఉంటూనే సంఘాన్నితీకడం / మంచి మార్పుకోసం ప్రయత్నిస్తుందాటి.
5. గాయపడిన పూర్వయాలు, చెదిరిన మనసులు, అతి వికృతమైన / శోచనీయమయిన మానవ స్థితికి దిగజారిపోయే ప్రమాదం ఉంటుంది.
6. ధైర్యతనం ఏదో పాటలోలేకుండా మానవమాత్రుడు యే మహత్కార్యం/సంకార్యం చెయ్యలేదు.
7. ఏ మనిషినైనా అర్థం చేసుకోవాలంటే ఆ మనిషిని పరిశీలించాలి/అనుసరించాలి.
8. మనకు గిట్టనివాడు ఉపకారం / మంచినమలు చేస్తున్నా మన పూర్వయంలో తలవెట్టి ఉన్న వ్యతిరేకత ఒక్కసారిగా తొలగిపోదు.
9. ఆ మాటల్లో శిథిల సాధం ముందు నిలబడిన శిల్పిబాధ/వ్యధ ద్వనించింది.
10. నిశ్శబ్దంలో నుంచి వెలువడే ఆ ఆరాధన/ఆవేదన గుండెల చప్పుడుగా మారుచున్నది.
11. మనస్సు అవహరించి మమతలు అందిస్తాని మానిషులు/మగునలు మానవజీవితాన్నే మార్చేస్తారు.
12. మనిషి నడక వెనకాల దాగివున్న మనస్సులోని భావాలు, పరిశోధించటం, అర్థం చేసుకోవటం, చాటికి అనుగుణ్యంగా/తగినట్లుగా చదచుకోవటం ఒక పెద్ద కళ.

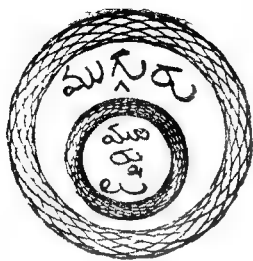
ని బంధనలు

1. మొత్తము వాక్యము వ్రాయనవసరంలేదు. మీరు కోరుకొనే పదములు వరుసగా తెల్ల కాగితంపై వ్రాసి ఎన్ని ఎంప్లీల నయినచూ పంపవచ్చును. 2. ఎంప్లీ రుసుము M. O. ద్వారా పంపినచో రసీదు జతపర్చవలెను. కాన్ చేయని ఇండియన్ పోస్ట్ ఆర్డర్లు కూడా పంపవచ్చును. 3. రచయిత లేక రచయిత్రి వాడిన పదమే సరియైనవి. 4. ఒకరికన్న ఎక్కువ గెలిచినచో బహుమతి సామ్యము నముగా పంపబడును. 5. మేనేజమెంటువారిదే తుది నిర్ణయము. భావాదేయి కాకినాడ కోర్టులో పరిష్కరింపబడునలెను. 6. అక్షరాలు, ఫలితములు ప్రకటించబడిన 10 రోజులలోగా 10 రూ. సంపుటా మాకు తెలియ పర్చవలెను. 7. విజేతల తిమ్మ, తమిళ పోటీ ఎంప్లీల నిమిత్తం 30 పైసలు పోస్టలు స్టాంపులు జతపర్చవలెను. 8. ముగింపు తేదీన కూడా ఎక్స్ ప్రెస్ డెలివరీలో ఎంప్లీలు పంపవచ్చును. 9. ధూ ఎంప్లీలు, మనియార్లు తమకే పంపవలెను. 10. ఒకరు ఎన్ని ప్రయోజనాలయినచూ గెలవవచ్చును.

అది నీ తప్పు కాదు—నీవు స్వచ్ఛంగా
 మంచివాడినే. నీ మీద కుబుసలలా పరచు
 కొన్నా, వదలి గర్వం నీ శరీరాన్ని పిటపిట
 లాడిస్తున్నది...సాము కుబుసం విడిచిందాకా
 వో చోట పడుకోలేదు బాబూ. దాని పడి
 అణగారంటే కుబుసం విడాలిందే...నీ గర్వం
 నిన్ను అవమానిస్తుంది బాబూ. అదిమటుకు
 నిజం...నీ స్థితిగతులూ, సంఘంలో నీపేరు
 ప్రతిష్ఠలూ...నీ ధనమూ ఏమీ ఆ రోజు
 అడ్డు రావు బాబూ! ఒకవేళ వచ్చినా అరుణ
 కీరణాలు వెదజల్లే ఆ నిండు దినకరుని
 కాంతిముందు, ఆ ప్రపంచభానుని ప్రతాప
 రేఖలముందు నీ వాక కాల్పోయిన కొవ్వొ
 త్తిలా అల వొండువొలాలి బాబూ. ఇంత
 పరిస్థితి రాకుండా ముందే నీకు తెలియ
 చెబుతున్నాను. నీ వాక యుక్తవయస్కుడివి
 తెలివికలవాడివి అయ్యావు. నా మాటలకు
 సరిగా అర్థం చేసుకుంటావు కదూ.
 అమ్మాయిని అడిగినట్టు చెప్పు...ఉంటాను.
 నీ బాబాయి.

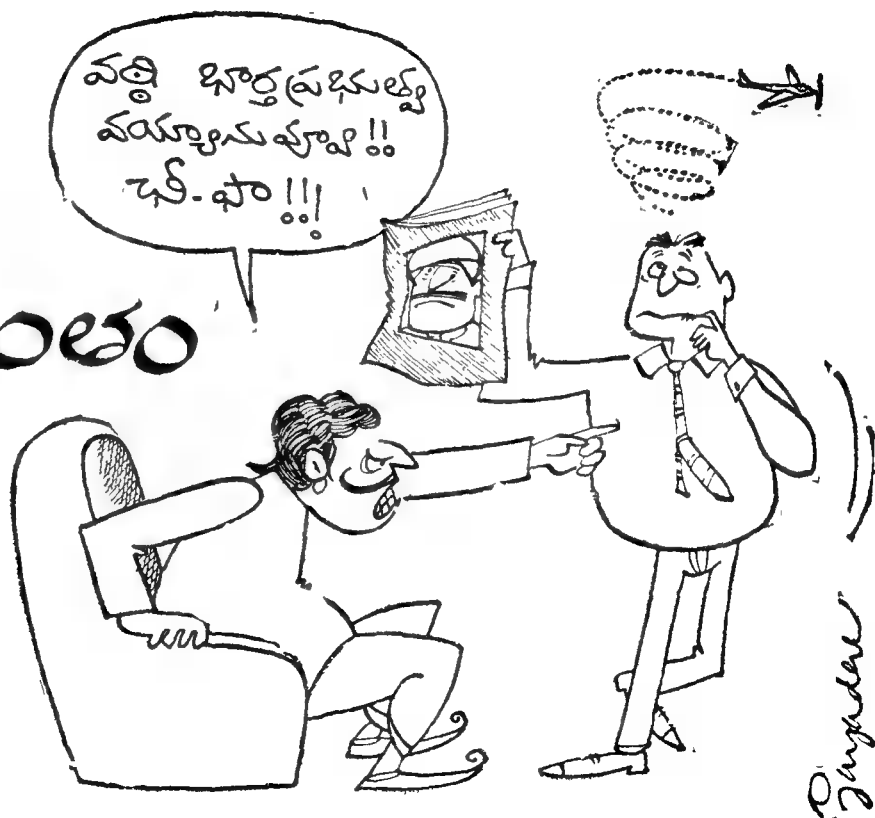
ఉత్తరం చదివిన పరాంకుశం ముఖంలో
 ఏదో మార్పు గోచరించింది...స్వైచ్ నా,
 వెంకన్నా పిలిపించాడు. వెంకన్నాకు క్షమా
 పణ చెప్పకొని, స్వైచ్ కు వో ఆర్డర్ డ్రాఫ్ట్
 చ్చాడు. అది శిక్ష కాదు...స్వై చెట్టుక్కు
 వెంకన్నాని ఎక్కించడం...

కొండమీది కోనేరు కళ కళలాడే నీటితో
 మురిసి, దూరంగా, నగరంలో ప్రవహిస్తున్న
 మురికి కాలువకేసి అసహ్యంగా చూసేది...
 ఉన్నట్టుండి వోసారి, పురుములూ మెరుపు
 లతో కుంభవృష్టి కురిసింది...మెరిసింది...
 శివాలయం మీద పిడుగు పడి, గుడంతా
 కోనేట్లో కూలింది. నీరు ఉబికి అడ్డుకట్టు
 తెగింది. పోయిన నీళ్లు పోగా — మూలన
 వున్న వో ముంతెడు నీళ్లు చూసుకున్న
 కోనేరు—'నా కివే చాలు' అనుకుంది...నగరం
 రోని కాలువల గురించి మరేనాడూ అకో
 నింపలేదు ఆ కొండమీది కోనేరు.

విమానోదంతం

మహేష్

1 'మన ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో చాలా ధృఢమైన వైఖరిని అవలంబించింది. దీనికి మనం అంగీకరించక తప్పదు' అన్నాడు చంచల్రావు.

'ఏ విషయంలోను?' అని చిదంబరం ప్రశ్నించగా చంచల్రావు చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

'1971 వ సంవత్సరం జనవరి 30 వ తేదీని మనదేశానికి చెందిన విమానాన్ని యిద్దరు వ్యక్తులు బలవంతంగా పాకిస్తాన్ లోని యిద్దరు వ్యక్తులు బలవంతంగా పాకిస్తానులోని రాహూరుకు తీసికొని వెళ్లిపోయారు. అందులోని ప్రయాణికులను వదలివేసిన తరువాత విమానాన్ని 'పేల్చివేశారు ఆ వ్యక్తులు. వారిపేర్లు మహమ్మదు కురేషీ, మహమ్మద్ అషఫ్.'

విమానాన్ని కాపాడడానికి పాకిస్తాను ప్రభుత్వం యేమీ ప్రయత్నించ లేదు. అంతేకాకుండా, విమానాన్ని 'పేల్చివేసిన వ్యక్తులను కాశ్మీరు స్వాతంత్ర్య యోధులుగా పరిగణిస్తున్నది.

అందుకు మన ప్రభుత్వం పాకిస్తాను ప్రభుత్వానికి అనుమతిని తెలియజేసింది.

విమాన విధ్వంసకులను యిద్దరనూ, మన దేశానికి అప్పగించాలి అని మన ప్రభుత్వం కోరింది. అంతేకాకుండా పాకిస్తాను భూభాగంలో 'పేల్చివేసిన మన విమానానికి నష్టపరిహారం కూడా పాకిస్తాను చెల్లించాలి' అని మన ప్రభుత్వం పాకిస్తాను ప్రభుత్వానికి తెలియజేసింది. పాకిస్తాను ప్రభుత్వం ఈ రెండు షరతులకు అంగీకరించే వరకు మన దేశంమీదుగా పాకిస్తాను విమానాలు యెగరకూడదని మన ప్రభుత్వం నిషేధాన్ని విధించింది.

పాకిస్తాను యెడల మన ప్రభుత్వం యిటువంటి ధృఢమైన వైఖరిని అవలంబించడాన్ని నాయకులు బలపరుస్తున్నారు. ఇది మన ప్రభుత్వం గర్వించతగ్గ విషయం. మనం ఈ విషయాన్ని అంగీకరించవలసి ఉంది.'

'పాకిస్తాను యెడల తాను అవలంబించిన వైఖరికి మన ప్రభుత్వం గర్వించవచ్చును' అని నువ్వు అనగానే నాకు ఒక పత్రిక విషయం జ్ఞాపకానికి వచ్చింది' అన్నాడు చూడమణి.

'ఏమిటి ఆ పత్రిక విషయం?'

'ఫలానా నదిమీద ఉండే వంతెన పడిపోయింది' అని ఒకరోజున ఒక పత్రిక ప్రచురించింది. ఈ విషయాన్ని చూపత్రికయే ముందుగా ప్రకటించింది' అనికూడా ఆ పత్రిక పేర్కొన్నది.

మర్నాడు ఆ పత్రిక యిలాగ ప్రచురించింది. 'ఫలానా నదిమీద ఉన్న వంతెన పడిపోయింది అని నిన్న మేము ప్రచురించిన వార్త నిజం కాదు. ఈ వార్తనుకూడా అన్ని పత్రికలకంటే ముందుగా మా పత్రిక ప్రచురించ గలిగినందుకు మేము చాలా గర్విస్తున్నాము'

ఇక్కడ ఆ పత్రిక మిగిలిన పత్రికలకంటే ముందుగా 'వంతెన పడిపోలేదు' అనే వార్తను ప్రకటించినమాట నిజమే కాని అంతకు ముందు రోజున 'వంతెన పడిపోయింది' అనే అసత్యపు వార్తను ఆ పత్రిక ప్రకటించింది. ఆ తప్పును సరిదిద్దుకొనడానికే మర్నాడు మరొక వార్తను ప్రకటించింది. అందుచేత ఈ సంఘటనను గురించి ఆ పత్రిక సగర్వంగా చెప్పుకోవలసిన అవసరం యేమీ లేదు. అలాగ ఈ వార్తను ప్రకటించినందుకు ఆ పత్రిక గర్వించినా

అంటే దానికి కారణం ఆ ప్రతికయొక్క
జీవితకేతనమే మరొకటి కారణం కాదు.

అలాగే మన ప్రభుత్వం పాకిస్తానుయెడల
అవలంబించిన దృఢమైన వైఖరికి మన
ప్రభుత్వం గర్వించవలసిన అవసరం యేమీ
లేదు. అసలు ఈ విమానాన్ని పాకిస్తానుకు
తీసికొని పోవడమనేది కేవలం మన ప్రభుత్వం
యొక్క అసమర్థతవల్లనే కదా జరిగింది.
అందుచేత మన ప్రజలు ఈ సంఘటనను
గురించి ఆలోచించవలసిన విషయం చాలా
ఉంది' అన్నాడు చూడామణి.

'అవును అందుకేకదా మన ప్రజలు ఢిల్లీ
లోని పాకిస్తాను హైకమిషనరీ కార్య
ాలయం ముందు ప్రదర్శనలు జరిపారు.'

'అంతకంటే ముఖ్యమైన విషయం
మరొకటి ఉంది'

ఏమిటి ఆ ముఖ్యమైన విషయం?

'ముందుగా నేను ఒక ఉపమానాన్ని
చెబుతాను' అని అంటూ చూడామణి చెప్ప
డం ప్రారంభించాడు.

'ఒకపూర్ణా ఒక షాపుకారు ఉన్నాడు
అతనికి పట్నంలో ఒక కొట్టు ఉంది. ఆ
కొట్టు తాలూకు వ్యవహారాలను చూడడానికి
ఒక మేనేజరును నియమించాడు షాపు
కారు. ఆ మేనేజరే ఆ కొట్టు వ్యవహారా
లకు పూర్తిగా బాధ్యత వహించాలి' అని
షాపుకారు అతనికి స్పష్టంగా చెప్పాడు.

కొట్లో పనిచేసే నిమిత్తం ఒక
బంట్లోతును నియమించాడు మేనేజరు.
కొంతకాలం అయిన తరువాత మేనేజరు
కొట్టు వ్యవహారాల్లో చాలా నిర్లక్ష్యంగా
వ్యవహరించాడు. పెట్టె తాళాలను కూడా
ఒక్కొక్కప్పుడు అజాగ్రత్తగా మేనేజరు
వదిలివేసేవాడు.

ముగ్గురు మూర్ఖులు

కొట్లో పనిచేస్తున్న బంట్లోతు స్నేహి
తులు కొందరు ఒకప్పుడు ఆ పట్నం
వచ్చారు. ఆ స్నేహితులందరూ జైలుకు
వెళ్లివచ్చిన దొంగలు. ఆ విషయం మేనే
జరుకు తెలుసును. అయినా మేనేజరు
ఆ దొంగలను కొట్టు ఆహ్వానించి కాఫీ
వగైరా యిచ్చి గౌరవించాడు.

కొన్నాళ్ళ అయిన తరువాత, మేనేజరు
అశ్రద్ధగా ఉన్న సమయంలో, బంట్లోతు
కొట్లో ఉన్న డబ్బు యెత్తుకొని పారి
పోయాడు.

వెంటనే మేనేజరు యీ విషయం పోలీ
సులకు రిపోర్టు యిచ్చాడు. బంట్లోతు
పోలీసు పత్రికల్లో ప్రకటించాడు. అత
నిని పట్టుకొన్నవారికి తగిన బహుమనాన్ని
కూడా యిస్తామని ప్రకటించాడు మేనేజరు.

తరువాత మేనేజరు షాపుకారు వద్దకు
వెళ్లి జరిగిన విషయాన్ని తెలియచేశాడు.
దొంగను పట్టుకొనడానికి తాను తీసికొన్న
చర్యలనన్నింటిని మేనేజరు సగర్వంగా షాపు
కారుకు వివరించాడు.

'దొంగతనం జరిగిన తరువాత, దొంగను
పట్టుకొనడానికి నువ్వు తీసికొన్న చర్యలు
బాగానే ఉన్నాయి కాని దొంగతనం జరగడా
నికి ముందు నువ్వు చూపిన నిర్లక్ష్యం
మాట యేమిటి?' అని షాపుకారు మేనే
జరును ప్రశ్నించాడు.

దానికి మేనేజరు యేమీ సమాధానం
యివ్వలేక పోయాడు. వెంటనే షాపుకారు
మేనేజరును ఉద్యోగంలో నుంచి తొలగించి
వేశాడు. అని షాపుకారు ఉపమానాన్ని వివ
రించాడు చూడామణి.

'ఈ విమానం తాలూకు సంఘటనకు
నువ్వు చెప్పిన షాపుకారు ఉపమానానికి
సంబంధం యెక్కడ ఉంది?' అని చంచ
ల్రావు ప్రశ్నించగా చూడామణి తిరిగి
చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

నేను చెప్పిన ఉపమానంలోని షాపుకారే
భారత ప్రజలు, మేనేజరు భారత ప్రభుత్వం,
బంట్లోతు విమానాన్ని యెత్తుకొని పోయిన
వాళ్ళు. డబ్బు విమానం.

ఉపమానంలో చెప్పిన మేనేజరు, దొంగ
తనం జరిగిన తరువాత సరిగానే ప్రవర్తించాడు
కాని దొంగతనం జరగడానికి ముందు
చాలా నిర్లక్ష్యంగా ప్రవర్తించాడు.

ఇక్కడ విమానం తాలూకు సంఘటనకు
ముందు భారత ప్రభుత్వం చాలా నిర్లక్ష్యంగా
ప్రవర్తించింది. 1970వ సంవత్సరం
సెప్టెంబరు నెలలో యిటువంటి సంఘటన
జరిగవచ్చుననే వదంతులు వచ్చాయి. ఆ
వదంతిని కాశ్మీరులోని పత్రికలు కూడా
ప్రచురించాయి. అయినా మన ప్రభుత్వం
యిటువంటి చర్యను అరికట్టడానికి కట్టు
దిట్టమైన చర్య యేమీ తీసికొనలేదు.

ప్రయాణీకులను, వారి సామానాలను
కూడా తనిఖీ చేయవలసినదిగా ఉత్తరువు
పంపినట్లుగా సివిల్ యేవియేషను డైరెక్టరు
జనరల్ వెల్లడించాడు. కాని అటువంటి
తనిఖీ యేమీ యీ సందర్భంలో జరపలేదు.
ఈ వ్యక్తుల్లో ఖుర్రేషీ వద్ద పిస్తోలు ఉంది.
అక్షఫ్ వద్ద హేండ్ గ్రేనేడ్ ఉంది. ఈ
వస్తువులే అధికారుల నిర్లక్ష్యానికి నిదర్శనం.

ఇందులో ఖుర్రే బోర్లరు సెక్యూరిటీ
ఫోర్సులో ఉద్యోగం కూడా చేస్తున్నాడని
చెబుతున్నారు. ఇవి అన్ని ప్రభుత్వం యొక్క
నిర్లక్ష్యాన్ని తెలియజేయడం లేదా? అని
ప్రశ్నించాడు చూడామణి.

'నువ్వు చెప్పిన ఉపమానంలో మేనేజరు
దొంగలకు కాఫీ వగైరా యిచ్చి గౌరవించాడు
అని చెప్పావుకదా, ఆ మాదిరిగా భారత
ప్రభుత్వం యెప్పుడు ప్రవర్తించింది?' అని
ప్రశ్నించాడు చిదంబరం.

'అరబ్బు గెరిల్లాకు' అల్ ఫలా' అనే
సంస్థ ఒకటి ఉన్నది. ఆ సంస్థ సభ్యులు
యితరదేశాలకు చెందిన విమానాలను యిలాగే
పేల్చివేశారు. అప్పుడు మన ప్రభుత్వం ఆ
చర్యను ఖండించలేదు సరి కదా! మనదేశానికి
అల్ ఫలా సభ్యులను ఆహ్వానించి గౌరవిం
చింది. ఇది విధ్వంస చర్యలను ప్రోత్సహిం
చడం కాదా! ఈ పరిస్థితిలో మన ప్రభు
త్వం యొక్క ప్రవర్తనను గురించి ఆలో
చిస్తుంటే నాకు ఒక కథ జ్ఞాపకానికి
వస్తున్నది.'

'ఏమిటి ఆ కథ?'

ఒకప్పుడు గుర్రం, లేడి దెబ్బలాడు
కొన్నాయి. అప్పుడు గుర్రం మనిషి వద్దకు
వెళ్లి, 'లేడిని చంపవలసినదిగా' అతన్ని
కోరింది.

'లేడి చాలా వేగంగా పరుగుడుతుంది.
దానిని నేను యెలాగ చంపగలను?' అని
ప్రశ్నించాడు మనిషి.

కావలెను

మా సాహిత్యపోటీ కేంద్ర రోజులు అమ్మ
లకు ప్రత్యేకమైనవిగా కమిషన్ వద్ద
తిరిగి నిజం కావలెను. మానే ప్రచురించ
బడు గైడ్ లో విమర్శలు కావలెను. అభిరుచి
ఉన్నవారు, పాఠ్యాలను సంప్రదించండి

సుగుణా సింట్ (సంప్రదింపు)

(రిజిస్టర్డ్)

Opp. మేజిస్ట్రేట్ కేసు, కాకినాడ-1.

'నువ్వు నా మీద కూర్చోనట్లయితే నేను నిన్ను దానితో సమానంగా తీసికొని వెడతాను. అప్పుడు నువ్వు లేడిని చంప వచ్చును.'

'సరే' అని చెప్పి మనిషి గుర్రం మీద స్వారి చేస్తూ లేడిని చంపివేశాడు.

తరువాత 'తన మీదనుంచి దిగిపో'మని గుర్రం మనిషిని అడిగింది.

'గుర్రం మీద స్వారి చేసినట్లయితే యింత వేగంగా వెళ్ళవచ్చుననే విషయం నాకు యింతవరకు తెలియదు. ఇప్పుడే నేను యీ సంగతిని గ్రహించగలిగాను. అందుచేత యిటుపైని నువ్వు నన్ను మోయవలసినదే' అని మనిషి గుర్రంతో అన్నాడు. అప్పట్నుంచి గుర్రం మనిషికి బానిస అయి పోయింది.

అలాగే యితరదేశాల విమానాలను విధ్వంసం చేసిన 'ఆల్ ఫలా' సభ్యులను మన ప్రభుత్వం గౌరవించింది. ఇప్పుడు 'ఆల్ ఫలా' సభ్యులు మన విమానాన్నే విధ్వంసం చేశారు. అందుచేత మన ప్రభుత్వం నేను చెప్పిన కథలోని గుర్రం మాదిరిగా ప్రవర్తించలేదా?' అని ప్రశ్నించాడు చూడామణి.

- 'ఇంతే కాదు. ఖాన్ అబ్దుల్ గఫార్ ఖాన్ ఆ మధ్యను భారతదేశం వచ్చాడు. గాంధీ తరువాత గాంధీ అంతటివాడు గఫార్ ఖాన్. సత్యానికి అపొసకు మారుపేరు గఫార్ ఖాన్' అని అంటూ మన నాయకులు ముప్పైరెండు లక్షల రూపాయలు చందో వసూలుచేసి యిచ్చారు. ఆ డబ్బుతో యేడు లక్షల రూపాయలను గఫార్ ఖాన్ అరబ్బు 'ఆల్ ఫలా'కు విరాళం యిచ్చాడు. ఈవిధంగా మనదేశంనుంచి 'ఆల్ ఫలా'కు ఆర్థిక సహాయం కూడా లభించింది' అన్నాడు చిదంబరం.

'అందుచేత యీ విషయంలో మన ప్రభుత్వం గర్వించవలసిన అవసరం యేమీ లేదు. దీనినే మన ప్రభుత్వ నాయకులు తమకు గర్వకారణంగా చెప్పినట్లయితే, అది వారి అవినేకమే కాగలదు' అన్నాడు చూడామణి.

'ఇప్పటికే ఆలస్యం అయింది' అంటూ దంపత్రాపు లేవగానే మిగిలిన యిద్దరూ అతన్ని అనుసరించారు. ●

దగ్గు? వెళ్ళే

దగ్గు, గొంతుకనొప్పికి అద్భుతంగ పనిచేయు నివారిణి
ఒక పెన్సిల్ లిక్కున వాటిలో కదగనియింది. అప్పుడు నేనుమీస, ఉపశమనకాదులైతే దీనివలన పాకములు వెంటనే పనిచేయనారంభిస్తాయి. ఈ పాకములు మీ క్యానలో కలిసి పోయి, మీ గొంతుకను, ఊపిరి తీతుంను ఉపశమనపరుస్తాయి. మీకు దగ్గు వచ్చి వచ్చును, గొంతుక నొప్పి పెట్టినప్పుడు, లేక జలుబు చేసినప్పుడు అది ఎంతో పమరంగ పనిచేస్తాయి; ముఖ్యరంగా ఉంటాయి.

పెన్సిల్ 50 లిక్కుకు పైగా వస్తుబడిన దగ్గు నివారిణి

రూ. 3,000 లు గెలవండి!

P. No. 61, Rayavaram

ఆంధ్ర సాహితీ పదావళి నెం. 5

[సుప్రీం కోర్టు తీర్పు ననుసరించి నడువబడుచున్న సాహిత్య పోటీ]
కూపను 1కి : రు. 1/- 5 కూపనులు రు. 4 మాత్రమే ముగింపు తేదీ: 10-3-71. కీసాల్యాషను 15-3-71 (ఆంధ్రహృతి, ఆంధ్రప్రతిక డైలీలు చూడండి.)
విజేతలందరికీ బహుమతి సొమ్ము 25-3-71 నుండి 31-3-71 వరకు ఎమ్. ఒ. ద్వారా పంపబడును.

ఆల్ కరెక్టు రు. 2000
1 తప్పుకు రు. 700
అందరికంటే ఎక్కువ కూపనులు పంపువారికి
1 వ బహుమతి రు. 200
2 వ బహుమతి రు. 100
క్లాలు 6 సూత్రము.

ఆరారములు: 1. మనిషిన్న తర్వాత విజేత / కృతజ్ఞత ఉండాలి. 2. మగవాడు / త్రాగుబోతు / జూదరి అయితే అది సహించగలిగే కత్తి ఏ ఆడదానికి ఉండకూడదు. 3. కష్ట / క్రూర / లాభి / వికల కాలం నిలవవు. 4. విమర్శ / వస్త్ర ప్రగతికి పంచప్రాణాలు. 5. జబ్బు / తప్పు లేవు / ధరణిలో లేరు. 6. మమత సంగీతం ఆత్మానందాన్ని కల్గిస్తుంది.

నిబంధనలు: 1 ఆగరముల సహాయముతో మీరు కరెక్టు అనుకొన్న పదములు పోటీ కాగితంపై వరుసగా వ్రాసి పంపవచ్చును. ఒకరు ఎన్ని కూపనులైనా పంపవచ్చును. 2. ఈ పోటీ రుసుం ఎమ్. ఒ. ద్వారా పంపుతూ ఎమ్. ఒ. రజీదు కూపనులకు తప్పక జతపర్చి పంపవలెను. 3. ముగింపు తేదీని కూడా మీ కూపనులు పోస్టు చేయవచ్చును. కాని 13-3-71 వరకు పంపిన కూపనులు మాత్రమే పరిశీలించబడును. 4. విజేతల తిస్తుకు, క్రొత్త కూపనులకు 20 పెన్సిల్ లా ఆద్రునుగల కవరు పంపవలెను. 5. మీ కూపనులు, పనియార్జర్లు ఈ క్రింది అడ్రసుకు పోస్టు చేయవలెను.

ఆంధ్ర సాహితీ పదావళి నెం. 5

రామవరం (Ramavaram) వయా: చెల్లూరు, తూ. గో. జిల్లా, ఆం. ప్ర.

పోలీసు దృష్టిలో పడ్డ పెద్దమనుషుల ముతా:

ఓకీరో క్రిష్ణ చాలా మంచివాడు. అందగాడుకూడా; ధైర్యసాహసాలకు పెట్టింది పేరు. క్రిష్ణ యొక్క వర్తనాలిటీ, అతగాడు డ్యూటీపట్ల చూసే ఆసక్తి ప్రభాకరరెడ్డిని ఆకర్షించాయి. క్రిష్ణను తన గ్రూపులో చేర్చుకుంటాడు. ప్రభాకరరెడ్డి ముటాపైకి పెద్దమనుష్యుల్లాగా పోజుపెడుతూ, దొంగతనాలు, బాటలు రాతూళ్లు చెయ్యడం ముఖ్యపర్తి. క్రిష్ణకు యేమి చెయ్యాలో, యేలా తప్పించుకోవాలో తెలియడం లేదు. ఏం చేస్తాడు పాపం; ప్రభాకరరెడ్డి చెయ్యమన్నదల్లా తు. చ. తప్పకుండా చేస్తూ వచ్చాడు క్రిష్ణ. ఒకరోజు రాత్రి ప్రభాకరరెడ్డి, క్రిష్ణంరాజు మరి కొందరు క్రిష్ణను వెంటబెట్టు కుని 'బ్యాంక్ రాబరీ'కి బయల్దేరారు. ఈ 'రాబరీ' గుట్టు సి. ఐ. డి. శాఖకు తెలిసింది. ప్రభాకరరెడ్డి కళ్ళు ఎర్రబడ్డాయి. ఓకీరో క్రిష్ణపై అందరికీ అనుమానం వచ్చింది. 'నువ్వే సి. అయ్. డి.' అని ఏకకంటంలో గగ్గోలు పెట్టారు. అలాగేం, అంటూ

‘నిప్పొక చోట
పొగ ఒక చోట
విజమును ఎరిగే దెవ్వరో
ముచ్చట గొలిపే
గులాబీ మాటున
ముళ్లను చూసే దెవ్వరో—

అని ఎలుగెత్తి పొడాడు 'కట్' అన్నారు

స్లిమ్మా

దర్శకుడు చంద్రశేఖరరెడ్డి. కవి నారాయణ రెడ్డిచే వ్రాయబడ్డ పై పాటను బాల నుబహుజ్యం మహదేవన్ సారధ్యంలో ఓకీరో క్రిష్ణ కుగాను 'అనూరాధ' చిత్రంలో పాడాడు. ఎస్. వి. ప్రభాకరరెడ్డి నిర్మించే యీ 'సోషియో క్రయిమ్స్' చిత్రానికి ఆచార్య ఆశ్రయ రచనను, వెంకటరత్నం ఛాయమ నిర్వహిస్తున్నారు. ముఖ్యపాతలను రంగారావు, క్రిష్ణ, విజయనిర్మల పోషిస్తున్నారు. ముఖ్యపాతలను రంగారావు, క్రిష్ణ, విజయనిర్మల పోషిస్తున్నారు. లక్ష్మి ఫిలింస్ నిడుదల.

చలంముందు వోడిపోయిన జ్యోతిలక్ష్మి శృంగారం:

నటుడు చలంయొక్క ప్రాసెషన్ ఏమిటో తెలుసా? కడుపునిండా తినడం; గురకపెట్టి నిద్రపోవడం. పెద్ద అప్పి వరుడు; కానీ సోమరిపోతు. డబ్బును కాజేయ్యాలనుకుంది ఛాయాదేవి. అందుకే తన కూతురు జ్యోతిలక్ష్మినిచ్చి పెండ్లి చేసింది. అది మొదటిరేయి; కొత్తదంపతులకు అమూల్యమైన ఆ రేయిని చలం, జ్యోతిలక్ష్మి చవి చూసారా? లేదు లేదు. పాపం, వధూవరులు తలకొకవక్క కూర్చు

“దెబ్బకు తా దొంగలముతా”లో వాణిశ్రీ (డెస్ ఈ జకం దేనా?)

వారు. జ్యోతిలక్ష్మి తన భర్త చలంలో సరికొత్త భావాలను రేకెత్తించడానికి సకల విధాల ప్రయత్నించింది. కానీ అతగాడు నిద్రమానితేగా? తన భర్తను కౌగలించుకుంది. తమసా కబుర్లు చెప్పింది. శృంగార చేష్టలతో తనవైపు తిప్పుకుందామనుకుంది. కానీ పలితం శూన్యం. ‘ఛీ’ అని చీదరించుకుంది.

‘అందిన ద్రాక్షలు పులుపా

నా అందం నీకు వగరా’ అంటూ చలంతో మొరపెట్టుకుంది. చలం కదిలితేగా? ‘కట్’ అన్నారు దర్శకుడు. వి, రామ చంద్రరావు. ఈ విచిత్రమైన నన్సివేశం ‘సోమరిపోతు’ చిత్రంలో కనిపిస్తుంది. కె. బాబూరావు నిర్మిస్తున్న యీ హాస్య చిత్రానికి భమిడిపాటి రచనను, వెంకటేశ్ సంగీతాన్ని, కె. ఎన్. ప్రసాద్ ఛాయమ నిర్వహిస్తున్నారు. పూర్ణా విడుదల.

సినిమా డైరీ

- విశ్వజ్యోతి పిక్చర్స్ వారి మూటంగు ఫిబ్రవరి 5న వీనస్ మూడియోన్ లో ప్రారంభమైంది. ఈ చిత్రానికి మావాపురం నిర్దేశకుడు.
- డి. వి. ఎన్. ప్రొడక్షన్స్ వారి పాటల రికార్డింగుకు సంబంధించిన పూజా కార్యక్రమం ఫిబ్రవరి 6న గం. 8—50లకు విజయగార్డెన్స్ లో జరిగింది.
- ఆకాశ్ మూవీస్ వారి సవిత్ర బంధం నవయుగా ద్వారా ఫిబ్రవరి 25న విడుదలవుతుంది.
- రవీంద్రా ఆర్ట్స్ పిక్చర్స్ విర్మించే సాహెబాన్ని ఆక్కివేలి సంతోషి రైల్వే చేస్తున్నారు. ఫిబ్రవరి 19న సైడరాబాద్ సారథిలో మూటంగు ప్రారంభవుతుంది.
- చిత్ర కళా పిక్చర్స్ నందమూరి సాంబశివరావు ఒక క్రయిమ్ చిత్రాన్ని ప్రారంభిస్తున్నారు. రమేష్ దర్శకత్వాన్ని, వెంకటరత్నం ఛాయాగ్రహణాన్ని నిర్వహిస్తారు.
- కృష్ణా పిక్చర్స్ వారి నమ్మక ద్రోహులు మూటంగు ఫిబ్రవరి 6తో పూర్తి అయింది. ఈ చిత్రానికి కుటుంబరావు దర్శకుడు.
- మధుపిక్చర్స్ నిర్మించిన పుష్పాభిషేక చిత్రానికి వి. రామచంద్రరావు దర్శకుడు.

కర్త ర బో వి తు త త కా ము న్న

శ్రీ గోవిందన్ ఫిలింస్ “పాణత్రిమిర్” “PANATHIMIR” (తమిళం)

మోహన్, త్సెలింక్కి, మోరన, విజయ కుమారి, జావియర్ శాంషన్, ఉమాదాస్, ప్రసాద్, గోపీ, టి కె. రామచంద్రన్, కే రామచంద్రన్
 డైరెక్టర్: ఎం ఎన్. గోపినాథ్. వి. వి. — పోబోగ్రఫీ డైరెక్టర్: కె. ఎన్. కుణి

బరువు బాధ్యతలు తెలిని భార్యాబిడ్డలు

జగ్గయ్య, సావిత్రి దంపతులు. వాళ్ళ కడుపున రామ్మోహన్, రాజబాబు, లీలారాణి పుట్టారు. ముగ్గురు మూడు రకాలుగా పెరిగారు. తల్లిచాటున పెరిగిన, యీ ముగ్గురికీ బరువు, బాధ్యతలంటే తెలియ వంటారు. అవసరమయినప్పుడల్లా తండ్రికి తెలియకుండా, తల్లివద్ద సహాయాన్ని పొందడం పిచ్చుకు అలవాటై పోయింది. ఆమెకూడా 'అయ్యో పాపం' అంటూ పిల్లలను గారాబంగా పెంచింది. కష్టపడి సంపాదించడం జగ్గయ్యగారి వంతు; ఆ ఆర్థిక సమస్యలవిడిగా ఖర్చు చెయ్యడం పిల్లల వంతు.

ఒకరోజు జగ్గయ్య ఆఫీసు ఫెల్స్ ను తిరగేస్తూ, వరండాలో వచ్చేపోయే వాళ్ళకు సమాధానాలిస్తూ, వచార్లు చేస్తూవున్న సమయంలో మేడపైన కాకిగల వినవచ్చింది.

రాజగోపాలరావుగారి
జగ్గయ్యలమ్మ

సినిమా

రాజబాబు, లీలారాణి పెద్దగా అరుస్తూ, అల్లరిచేస్తూ పుండడాన్ని జగ్గయ్య గమనించారు. 'ఏమిటా, మీకు యెవ్విసార్లు చెప్పేదిరా. కాలేజీకి పొండి' అని గర్జించాడు. 'కట్' అన్నారు డైరెక్టరు సావిత్రి. ఈ దృశ్యం సావిత్రి కంప్లెక్స్ వారి 'వింత సంసారం'లో కనిపిస్తుంది. సావిత్రి అండ్ దిడ్డి శ్రీహరిరావులు నిర్మించే యీ విచిత్రమైన కథావస్తువుగన్న చిత్రానికి మద్దీపట్ల సూరి మాటలను, కోదండరాజు సంగీతాన్ని, శేఖర్—శింగ్ చాయను నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ చిత్రాన్ని విజయ విక్టర్స్ విడుదల చేస్తారు.

నాగేశ్వరరావుపై చెయ్యిచేసుకున్న జమున

రాజా (నాగేశ్వరరావు) కు జల్పాగా, జాలీగా, జీవించడం అలవాటు. ఆయన నివసించేది ఒక విలాస మందిరం. ఆ మందిరంలో సదా సర్వదా కొంగ్రొత్త అందగల్గే ఆట పాటలు తప్ప మరొకటి వినిపించవు. ఎంతటి రతీదేవియైనా, రాజా ముందు దాసోహం గాక తప్పదు. ఒకరోజు రాధ (జమున) ను రాజా కళ్ళార్చుకుండా చూసాడు. ఎన్నడూ, ఎవ్వరినీ పరికించి చూడని రాజా రాజా రాధను పదే పదే చూడడం అతనికే ఆశ్చర్యమేసింది. ఎలాగయినాసరే, రాధను తన విలాస మందిరానికి రప్పించాలనుకున్నాడు. ఆమె రానే వచ్చింది. రాజాను రిషేరు చేద్దామని వచ్చింది. రాధను రాజా చూసాడు. ఆమెలో కోటి చంద్రుల అందాన్ని పూహించుకున్నాడు. ఆమెను నమిపించాడు. రాధను చూడగానే, రాజాకు కవిత్రసం పెల్లుబికింది.

'చిన్నారి చిలక లెన్స్
చేరాయి కోరి నన్ను
అందాల రామ చిలక
అరిరించే నేడు నన్ను'

అంటూ రాధను తాకబోయాడు 'చెల్ చెల్' అన్న శబ్దం వినిపించింది. అంటే రాధ రాజా చెంపకు పాటం చెప్పిందన్న మాట. 'కట్' అన్నారు ధర్మకుడు ప్రత్యగార్త. ఈ బిగ్గవయన సన్నివేశం విశ్వ భారతి ప్రాడక్ట్స్ వారి సాంఘిక చిత్రంలో కనిపిస్తుంది. జి రాధాకృష్ణ మూర్తి నిర్మి

మీకు తెలుసా?

హీరో క్రిష్ణ తనబృందంతో ఫిబ్రవరి 8 న థాల్ ఎడారికి బయల్దేరారు. నటి లక్ష్మి త్వరలో తల్లి కాబోతుంది.

హిందీనటుడు జోహార్ జోబాబ్ యిల్ యిండి పెండెంట్ అభ్యర్థిగా ఎలెక్షన్ లో పోటీ చేస్తున్నారు.

నటి సరోజాదేవి, హరనాథ్ కు భార్యగా విశ్వజ్యోతి పిక్చర్స్ లో మొదటి సారిగా నటిస్తూంది.

నమస్కనటి జమున తమ నటిస్తున్న చిత్రాల్లో పనిచేసే కళాకారులకు, దర్శక, నిర్మాతలకు, సాంకేతిక బృందానికి, జర్నలిస్టులకు 'విందు' నివ్వడానికి నిర్ణయించింది.

స్తున్న యీ చిత్రానికి ముఖ్యపాత్ర రవన్న, చలవతిరావు సంగీతాన్ని, రామ్మక్కిష్టరావు చాయను నిర్వహిస్తున్నారు. నాగేశ్వరరావు, జమున, గుమ్మడి, సూర్యకాంతం, రాజబాబు ప్రధాన పాత్రలు పోషించే యీ చిత్రం వచ్చేయుగ ద్వారా విడుదలవుతుంది.

విజయనిర్మలకి

పెళ్ళి మాపులు

గుమ్మడి చెల్లెలు విజయనిర్మల. విజయ నిర్మల వదిల సావిత్రి; విజయనిర్మలను (పెండ్లి చూపులకు) చూడడానికి మహారాష్ట్రం విశ్వయం చేసారు. వాళ్ళ సావిత్రి, గుమ్మడి కూర్చుని లిస్టు వ్రాస్తూ వుంటారు. ప్రక్రియల కాంతమ్మ వస్తుంది.

కాంత: రేపేనటగా పెండ్లి వారోచ్చేది. నిమకు నీరెత్తినట్లు అలా వుండిపోయావే. (కాఫీ పాడి ఆడుగుతుంది.)

సావిత్రి తన భర్తతో కాఫీపాడి తేలేదేమిటని అడిగే సమయానికే కాంతమ్మ చెల్లె పోతుంది.

గుమ్మడి: కాఫీపాడి సంగతి వాకెప్పడూ చెప్పావే.

సావిత్రి: పూకుండి. మీకేమీ తెలియదు సరే, లిస్టు తానుకోండి. వో పట్టు మీరే మరీ ముడుచుకూడు, మరీ తేత కాని నీలిమమ్మ రంగు; చూడండి. నక్షత్రా

“ప్రేమబిచ్చులు” లో క్రిష్ణ, రాజశ్రీ.

గ్లాటి జరి పూలుండాలి, ఆ సన్నాసిరాజా గారి కోడలు కట్టుకొచ్చింది చూడండి.

గుమ్మడి: అవును. మొన్న పేరం టూనిక్...

హిస్ట్రీ: అలా మీరెందుకు చూశారు!

గుమ్మడి: మరి నాకేం తెల్సని చెబుతున్నావ్? అని బిక్కుముఖం పెడతాడు. ‘కలీ’ అన్నారు దర్శకుడు సంప్రదేశ్విరెడ్డి. ఈ హాస్య ఫుట్టం ‘విచిత్ర దాంపత్యం’ చిత్రంలో కనిపిస్తుంది. పి. చిన్ననరెడ్డి నిర్మిస్తున్న యీ చిత్రానికి ఉషశ్రీ రచన, అశ్వద్ధాను సంగీతాన్ని, ముఖదేవ్ ఛాయను నిర్వహిస్తున్నారు. శోభన్దాసు, పావ్లితి, గుమ్మడి, విజయనిర్మల, రాజబాబు ప్రధాన పాత్రలను ధరించే ‘విచిత్ర దాంపత్యం’ అనిల్ ప్రభాస్ ద్వారా విడుదల అవుతుంది.

కళాత్మక దృష్టి

సినిమాను వ్యాపారంగా మూలమే గాక, కళాత్మకంగా కూడా పరిగణించేవారు నిర్మాతల్లో చాలా తక్కువమందే వున్నారు.

అలాంటి కొద్దిమందిలో ‘బంగారు తల్లి’ నిర్మాత హరిబాబు ఒకరు. సీత, వ్యాయనిరతి, భారతీయ సంస్కృతిని ప్రతిబింబించే సే చక్కటి చక్కటి కథావస్తువును యెన్నుకోవడం ఒక విశేషమయితే, కథకు కావలసిన సాధనసామగ్రిని, వాతావరణాన్ని యెప్పటికప్పుడు చేకూర్చడం మరొక విశేషమవుతుంది.

‘బంగారు తల్లి’ కథ మనకు కొత్తది కాదు ‘మదర్ ఇండియా’ చూపేపుంటారు మీరందరూ. కానీ, హిందీ చిత్రంలో కానరాని కొన్ని బంగారు సన్నివేశాలను దర్శకుడు చాణక్య తను కల్పనాశక్తితో తెలుగు చిత్రంలో చొప్పించి, ఆ దృశ్యాల్లో మనచే కంట తడిపెట్టించే రీతిలో చిత్రీకరించారు.

అనేక వ్యయవ్రయాసలకోర్కీ, భారీ యెత్తున, గ్రామీణ జీవితాన్ని కళ్ళకు కట్టినట్లు చూపించడానికి నిర్మాత, దర్శకుడు తీసుకున్న శ్రద్ధ ప్రతి ప్రేమలో కనిపిస్తుంది. ఈ చిత్రానికి నిర్మాత హరిబాబు రిలీజ్ ఓక్సీ పీరియం.

దర్శకుడు రాసిన కథ

ప్రేక్షకుల అభిమానాన్ని విపరీతంగా కూలగొన్న సంవత్సర్లో డి. వి. ఎన్ కూడా ఒకటి మంచి కథలకోసం, రెండు సంవత్సరాలు వ్రాసేకుట్టారు డి. వి. ఎన్ రాజాగారు. దర్శకుడు కె. విశ్వనాథ్ వ్రాసిన కథ విస్తృతము, ముఖ్యముగా ఎన్. టి. రామా రావుకు నచ్చింది మూటెంగు ఫిబ్రవరి

15 న నిశ్చయించబడింది. ఫిబ్రవరి 21, 22 తేదీలు బాగున్నాయి అందుకే 5 న గృహ ప్రవేశం చేసిన డి. వి. ఎన్ రాజా ఫిబ్రవరి 6 న మొదటిపాటను టి. వి. రాజా సంగీత సారధ్యంలో విజయా గార్డెన్స్లో రికార్డు చేయించారు.

‘సీతమ్మ తల్లికి సేమంత మమ్మా శ్రీదేవి భూదేవి దీపింతురమ్మా’

—ఈ పాటను నుగిం పొంది డి.వి. ఎన్. ప్రొడక్షన్స్ నిర్మిస్తున్న సాంఘిక చిత్రానికి కథ, స్క్రీన్ ప్లే, దర్శకత్వపు బరువు కె. విశ్వనాథ్ గారిది. ఈ చిత్రానికి నమ్మద్రామా మూలము, నారాయణరెడ్డి పాటలను సమకూర్చారు ఎన్ టి రామారావు, జగ్గయ్య, రాజనాల, అల్లు రామలింగయ్య, రాజబాబు, వాణిశ్రీ, దేవిక, శాంతకుమారి, భక్తవల్లభ ప్రధాన పాత్రలను పోషించే ఈ చిత్రం యొక్క ఛాయను ఎన్ ఎన్ లాల్, శిర్సాన్ని కలాధర్, న హోయ దర్శకత్వాన్ని దయాసాగర్ నిర్వహిస్తారు. డి. వి. ఎన్ రాజా నిర్మించే ఈ చిత్రాన్ని విజయసిక్కిర్స్ విడుదల చేస్తారు మూటెంగు ఫిబ్రవరి 15 నుండి బరుగుతుంది.

కొత్త కాంబినేషన్

ఆర్ట్ డైరెక్టర్ రాజేంద్రకుమార్తో ‘తారాశశాంకము’ నిర్మాత సత్యనారాయణ కలసి స్థాపించిన విశ్వజ్యోతి పిక్చర్స్ యొక్క మూటెంగు ఫిబ్రవరి 5 న వీసస్ స్టూడియోలో కోలాహలంగా జరిగింది చి. సురేష్.

“విచిత్ర దాంపత్యం”లో ఈ ఇద్దరూ ఎవరో గుర్తు ఎట్టుగట్టుకున్నారా!

క్లిప్ అవేచించాడు. డి. నువ్వని క్లాప్ కొట్టింది. ఈ సాంఘికానికి రాజశ్రీ మూట తీసి, పెండ్లాల సంగీతాన్ని సమకూరుస్తున్నాడు. పారనాథ — సరోజాదేవి కాంట్రీ నేషన్ లో (ప్రేమికులుగా) తయారవుతున్న మొదటిచిత్రం యిది. సావిత్రి ప్రధానపాత్ర ధారిణి. వ హ య భూమికలను చంద్ర మోహన్, సత్యనారాయణ, రాజబాబు, రావి కొండలరావు, సాక్షి రంగారావు, రమాప్రభ, ఛాయాదేవి, అనిత, రుక్మిణి ధరిస్తున్నారు.

సినిమా

గుహనాథన్ వ్రాసిన కథను ఆధారంగా తీసి కుని నిర్మింప - బడుతున్న ఈ చిత్రానికి వి. ఎన్. ఆర్. స్వామి ఛాయాను, రాజేంద్ర కుమార్ కళను, అంకిరెడ్డి కూర్పును నిర్వహిస్తున్నారు.

సత్యభామగా వాణిశ్రీ

పూర్ణిమా పిక్చర్స్ నిర్మించనున్న 'శ్రీ కృష్ణాంజనేయ యుద్ధం' చిత్రం యొక్క

"ఒక్కక్కప్పుడు పని వత్తిడి జాస్తి అయి వివరీతంగా తలనొప్పి వస్తోంది"

అలాడు బొంబాయిలో
అవినవ వివరీతన్

తలనొప్పి? సత్యర నివారణకు అనాసిన్ తీసుకోండి

బలీయమైనది వెద్దల కొరకు - సురక్షితమైనది పిల్లల కొరకు

అనాసిన్ బలీయమైనది ప్రపంచమంతటా ఎక్కువ మంది డాక్టర్ల పిపారసు జేసే రోగా నివారక వదారాలు ఎక్కువగా కలిగి యున్నది. అనాసిన్ సురక్షితమైనది - ఇది డాక్టర్ల ఇచ్చే ప్రస్క్రిప్షన్ లాంటి మందుల కలయిక. అనాసిన్ - కంనొప్పి, జ్వరము, ప్లా, వదునొప్పి, వంటి వాన్ని, కండరాల నొప్పులకు, తీసుకోండి.

బలీయమై, సురక్షితమైన

అనాసిన్

భారత దేశంలో అధిక
జనాదరణ పొందిన బాధానివారిణి

4 విభాగాల వనితేస్తుంది

తి.44.

Regd. User of TM: Geoffrey Manners & Co. Ltd.

నెలకి నలభై పాటలు!

యువ గాయకుడు ఎస్. పి. బాల సుబ్రహ్మణ్యం అంబాపిడర్ కారును రోజుకి మూడుసార్లు విడిచి స్పృహ యోలో చూస్తున్నాడు. ఎప్పుడు అడిగినా, రికార్డింగు వుండనే చెప్పుకుంటాడు. నెలకు ఎన్నిపాటలు వాడు తున్నారో చెప్పగలరా? అని అడిగింది. నెలకు ఎగ్జిట 40 పాటలు పాడుతున్నాను, అని చెప్పాడు బిజీ సింగర్ ఎస్. పి. బి.

- బి. ఆర్. ఎ.

మాటింగు మే మానంలో ప్రారంభించబడుతుంది. ఈ భారీ పౌరాణిక చిత్రానికి సముద్రాల మాటలను, టి. వి. రాజు సంగీతాన్ని సమకూరుస్తున్నారు. సి. ఎన్. రావు దర్శకత్వం వేరవనున్న ఈ పౌరాణికంలో కృష్ణునిగా ఎన్టీ రమారావు, సత్యభామగా వాణిశ్రీ నటించడానికి అంగీకరించినట్లు విర్రాట డి. ఎన్. రాజు వెల్లడించారు.

పల్లె సీమలు పైరుపంటలు

వెళ్ళుతే రామకేయకతలో వెల్లివిరిసే పల్లె సీమల ఆందచందాలను, పంట పైర్లను 'బంగారుపల్లె' చిత్రకళాకు వెల్లెకళాభిమి తెచ్చిపెడతాయని అంటున్నారు. 'బంగారుపల్లె' ప్రాతకానం జమున పుట్టిందా లేక జమునకానం ఆప్రాత పుట్టిందంటే అనేది భావం ఆమె క్లింగ్ లో ద్వితీకపుతుంది. చేగొండి హరిదాసు, శామ శేషగిరిరావుల నిర్మిస్తున్న ఈచిత్రం కృష్ణాపు నిర్వహణలో వెకడ్యుండి తయారవుతున్నది. 'క్లిపిలింట్' వ్వారా నిగదలకామన్న చిత్రానికి పినిపెట్టి, శంభాషణలను, రాజ్యేకరరావు నంగీతాన్ని, కమల్ మున్షే ఛాయాను నిర్వహిస్తున్నారు ముఖ్య భూమికలను జమున, జగ్గయ్య, శోభనా బాబు, నాగభూషణం, అల్లు రామ లింగయ్య, కృష్ణారాజు, వెల్లిరెడ్డి నిర్మల, తమాప్రభ, నిర్మల, సురభి జాల వరవ్యతి ధరిస్తున్నారు. భారతీయ నిలవ్పుతిని ప్రతిబింబించేనే వుత్తమ

సినిమా

కేదాంశంగొన్న ఈ చిత్రం ప్రేక్షకులను మెప్పించే మంచి చిత్రంగా రూపొందించబడిందని పరిశ్రమలోని ప్రముఖులనేకులు భావిస్తున్నారు.

వెండి తెరకు మరొక విలన్

ఇటీవల రచితవారి 'రివాల్యూర్ రాజ్' రిషే చూశాను. అందులో ఒక ధృడ కాయుడ్డి చూసాను. అతనిచూపు. నడక, వాచకం, నటన బాగా వున్నాయని పించింది. పరిశ్రమకి మరొక విలన్ దొరికినట్టే. అతని మీకేమీ కొత్త వాడ. కాదు 'జగత్ కిలాడిలు' చిత్రంలో భయంకరంగా సాక్షాత్కరించిన రావు గోపాల రానే.

—శ్రీనివాస్ ●

అవీ.. ఇవీ!

వివాహం

ఆంధ్రప్రతిక సహాయ సంపాదకులు (విజయవాడ) శ్రీ పి. ఎస్. ప్రకాశరావు కుమారుడు చి. శ్యామసుందరమూర్తికి, రెబ్బవరం గ్రామ వాస్తవ్యులు శ్రీ కొలిపాక రామచంద్రరావు కుమార్తె చి. సా. లక్ష్మి దేవికి ఫిబ్రవరి 12 వ తేదీ రాత్రి గం. 3—58 ని. అకి ఖమ్మం టౌన్ (మామిళ్లగూడెం)లో వైభవంగా వివాహం జరిగింది.

వివాహానికి ఆంధ్రప్రతిక ప్రచురణకర్త, మద్రాసుకులు శ్రీ శివరెంక నాగేశ్వరరావు, ఆంధ్రప్రతిక విజయవాడ కార్యాలయం మేనేజరు శ్రీ రమేష్ బాబు, చెరుకూరి రాఘవేంద్రరావు (విజయా పిక్చర్స్) మొదలగు ప్రముఖులు, స్థానిక న్యాయవాదులు హాజరై వధూవరులని ఆశీర్వదించారు. —(ఓ. వి.)

బరంపురంలో 'వికాసం'

బరంపురంలో ఈమధ్య కొంతమంది ఉర్దూహంతులూ, సాహిత్యాభిలాషులూ కలిసి 'వికాసం' పేరుతో ఒక కలెక్టర్ల తెలుగు సంస్థ నెలకొల్పారు. వీరు వారం వారం గాంధీనగర్లోని కొల్యాలయంలో సమావేశమవుతున్నారు. చెప్పకోదగ్గ విషయమేమంటే యీ సంస్థ కార్యకలాపాల్లో రాజకీయ, కుల, మత ప్రమేయం లేక పోవడమే. వ్యవస్థాపకమైన తెలుగు సాహితీ సంస్కృతి వికా

సమ యీ సంస్థ ముఖ్యోద్దేశం.

ఈ సంస్థకు కార్యవర్గ సభ్యులుగా శ్రీ అవసరాల రామకృష్ణారావు, మాస్టర్ రవి, శ్రీ బి.యల్. యన్. స్వామి, శ్రీ జి. దేవదాసు, శ్రీ యస్. వి. అప్పారావు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికౌబడ్డారు.

ఈ సంస్థ సభ్యులు రచించిన కథలతో ఒక కథా సంకలనం సాధ్యమయినంత భ్వరం ప్రచురించాంది వీరి ఆశయం.

అంధదేశంలోనూ, తదితర కాన్స్టేబుల్ నూ

ఉన్న తెలుగు సాహితీ సంస్థలన్నిటినించి యూనికాం సహాయ సహకారాల్ని అభిప్రాయించి.

స్వామి, కార్యదర్శి, వికాసం.

* * *

ఇటీవల మదరాసులోని గ్లాక్స్ లాబోరేటరీస్ వారి ఆఫీసు, గొడవునులో రంగులు వెయ్యవలసి వచ్చినప్పుడు కేవలం బ్లండెర్ ఇయోమయిల్ రంగులే వాడారు. అంతేకాక గ్లాక్స్ ఆయినవరి అనే ప్రత్యేక వర్ణం ఒకదానిని కూడా తయారు చేశారు ఈ సందర్భంలో. [ఓ. వి.] ●

సృష్టించిన ముద్రా చిత్రం పాటలను మొదటి ప్రకటించబడినప్పుడు ఆఖరి భారత చలనచిత్ర సేమలో ఎంతో కోలా

హలం జయలు దేరింది.. అనేకమంది తారలు— ఈ ఎన్నికల్లో పోటీ చేస్తారనే వార్తలు వెలువడ్డాయి. ఎవరెవరు నిలబడుతారో చూద్దామనే ఉత్సాహం ప్రజల్లోను, సినిమా పరిశ్రమలోని వారికీ కలిగింది. దానిమీద అంతా పూహగానాలు చేశారు. తీరా చివరికి నామినేషన్లు దాఖలు చేసేరోజున బయట పడింది— ఎవరూ మొగిసిముందుకు రావటం లేదని.....

మద్రాసులో మామూలుగా ఎం.జి. ఆర్. డి. ఎం. కె. తరువున పోటీ చేస్తున్నారు. తెలుగుపరిశ్రమకు సంబంధించి ఎవరూ నింకో వటలేదు. పోతే శివాజీ సంస్థా కాంగ్రెస్ తరపున పోటీ చేస్తారని అనుకున్నారుగాని, ఆయనకా ఉద్దేశ్యమే లేనట్లు తెలిసిపోయింది. కాని, సంస్థా కాంగ్రెస్ తరపున బహిరంగ సభల్లో పాల్గొంటున్నారు.

ఇక బొంబాయిలో ఐ. యన్. జోహార్ ఇండిపెండెంట్ అభ్యర్థిగా దక్షిణ బొంబాయి నియోజక వర్గంనుంచి లోక్ సభకుపోటీ చేస్తున్నారు.

చెన్నైన్ దర్శకుడు రామకారియల్ కేరళలోని బ్రిమార్ నియోజక వర్గంనుంచి లోక్ సభకు పోటీ చేస్తున్నారు.

బొంబాయిలో చాలా మంది తారలు మొదట పోటీ చేసే ఉద్దేశ్యాన్ని ప్రకటించారుగాని— పోటీ మానేసి తమకు పన్నీ హితులయిన అభ్యర్థులకు మద్దతు యిస్తున్నారు. తమ బంధువయిన విక్రీకపూర్ విజయంకోసం—అన్నదమ్ములు రాజ్ కపూర్ షమ్మికపూర్ పాటు పడుతున్నారు. అలాగే

ఎవరెవరు?

ఎవరెవరికి?

వటపుడి నవాబ్ నెగ్గుటంకోసం—అతని భార్య ప్రముఖతార అయిన షర్మిలా లాగూర్, దిలీప్ కుమార్, రాజేష్ న్యాల లోద్దాటులో పని చేస్తూన్నది. శివసేన అభ్యర్థులను వైజయంతి మాల సహర్ణు చేస్తున్నది.

* * *

ఇదంతా ఇలా ఉండగా.....

ఒరిస్సాలోగల మొత్తం 140 అసెంబ్లీ, పీట్లలో—14 పీట్లకు సినిమాతారలు పోటీ చేస్తున్నట్లు ఒరిస్సా చలన చిత్ర నిర్మాతల సంఘం కార్యదర్శి దిరేంద్రవాద్ బిశ్వాల్ ప్రకటించారు. ఇది కొంత ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తుంది. ఎందుకంటే ఎంతో పెద్దనైన బొంబాయి, మద్రాసు పరిశ్రమల నుంచి పోటీ చేయని విధంగా—బాగా చిన్నదయిన ఒరిస్సా చలనచిత్ర పరిశ్రమనుంచి 14 మంది తారలు పోటీ చేయటం, గొప్పే మరి!

* * *

శివసేన సినిమారంగంలోకి బాగా ప్రవేశించింది. ఫిరవొ బ్రాంచిని ఒకదానిని చిత్ర పటసఖపేరుతో ప్రారంభించింది. బొంబాయిలోని సినిమా నాళ్లంతా, ఒక్కొక్కరుగా ఆశాఖలో సభ్యులుగా చేరుతున్నారు. ఆశాఖలో పిళ్లంతా లభిమానంతో చేరుతున్నారో లేక భయపడే చేరుతున్నారో తెలియదని, మొత్తానికి సభ్యత్వం స్వీకరిస్తున్న మాట నిజం.

ఇందుకు ఉదాహరణగా ఈ మధ్య బొంబాయిలో ఎనమందుగురు సంగీత దర్శకులు— అంతా జంట సంగీత దర్శకులే, శంకర్—జై కిషన్, కల్కార్ జీ—అనంద్ జీ లక్ష్మీకాంత్—స్వరేలాల్, యస్. డి. బర్మన్— ఆర్. డి. ఒర్మన్లు చిత్రపట సఖతో చేరారు.

—మోహన్ కుమార్

1. అంతుపట్టిన మనిషి.

పాకెట్ నెజా 168 పుటలు. వెల: రెండు రూపాయలు. రచయిత: మురళీధర్.

2. రాగి—యోగి

పాకెట్ నెజా 179 పుటలు. వెల: రెండు రూపాయలు. రచయిత: పి. వి. కృష్ణమూర్తి.

ఈ రెండు నవలలకు ప్రకాశకులు యువ్. శేషారం అండ్ కో., మదీరపల్లణము, మద్రాసు, సికింద్రాబాదు.

ఈ రెండు నవలల్లోను మొట్ట మొదటి నవల అంతుపట్టిన మనిషి ఒక సిరికొత్త సందాలో నడిచిన రకం లులు దీనిలోని కథ గమనం గురుశిష్య సంవాద రూపంలో కొనసాగింది అలాగే దీనిలో కథ లేదని చెప్పలేము. రామ్మూర్తి అన్న అసామీ జీవితంలో చెప్పుకోదగ్గ పెట్టుబడి విమ రోపాయివా బాగా నులుపుగా తాదాత్మ్యంగా పేర్కొని చుట్టూర చెరిగి పడి మందిర లగూయలు కలుస్తాడు సామీ లభ్య లాభం అతన్ని ఆశ్రయించి, అలా పైకి రావడం లోగల అనుపాదులు, సుఖపు, జరుపుట, అన్నీ కూసేతేనే పట్టుకుంటాడు. అతగాళ్ళే ఆశ్రయించి ఇంకొక ఆసామీ తాను నేర్చుకున్న కీటుకు అన్న కొంతవరకు పాటుకుం ముందుంచుతాడు. సింగ్ గానంగా ఇది ఈ నవలలోని కథ.

ఇటువంటి రెలుగులో ఇటువంటి అపహాసన రచనలు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. సామాన్యంగా మన నవలలో కానరాని సరికొత్త ఇతి వృత్తంతో, వ్యక్తు లతో, అపహాసన ప్రదానములకు హాస్యధారణతో సంఘంలో చటుమూలుగా కొనసాగుతున్న దురా చారాలు కొన్ని కులాసా రహిత ధోరణితో తూర్పార బట్టి రచయిత కృతకృత్యులయినారు. ఓరి వ్యాస వాణి రచన చాలా సహజంగా, చక్కని సుదేశకారంతో చరచదా సాగిపోతూ అడుగుడుగునా పాటుకులతో ఆసక్తి రేకెత్తిస్తుంది.

ఇక రాగి—యోగిలో కథనాయకుడు కుమార గిరి లాల్ రాజగోపాలం చిన్నతనంలోనే ఇలాగే ఉండి చనిపోతాడు. తల్లి సుందరమ్మ కొడుకుతో క్షణీ గురురాధం అన్న లాయరు పంచన చేరుకుంది. ఈ గురురాధం గిరికి వీరైక పుత్రులతో ఆశాలత. రాజ గోపాలానికి, ఆశాలతకు పుత్ర్య కొంత చనువేర్చుడు టుంది. ఆపని రాజగోపాలానికి ఆమె మీద ప్రేమ పేరుకుంటుంది. కాని ఆశాలత ఆ ప్రేమ కంగీకరించక తీరస్కరిస్తుంది. దానితో రాజగోపాలా నికి జీవితం మీద వివరీతంగా నిరక్తి కలుగుతుంది స్వామి విజయానందధారణి అనందాశ్రమంలో కుమారగిరిశిష్యులూ మేరుతోసవ్యాసీకమారపోతాడు.

రాని కథ అంతటితో ముగిసిపోతుంది. అనందా శ్రమం బహువిధాల పెంపొందించడానికి ఆశాలత స్వత్య ప్రదర్శన నిర్వహిస్తుంది. రాజగోపాలం ఆశ్రమం విడిచిపెట్టి, ఆశాంతవెంట పడతాడు. నిజానికి ఆమె అతన్ని తిరిగి మంచిదాలో పెట్ట దానికే ప్రయత్నిస్తుంది. ఆ తరువాత ఆమె సిక్కింద్రాబాదులో పన్నురాసు మాజిస్ట్రేట్ జగన్మోహన రావు సరీమణి అవుతుంది. చిట్ట చివరికి ఆమె ఆనం దా శమంతో ప్రవేశిస్తుంది. బ్రహ్మ యోగి కుమార

పుస్తకాలు

గిరి కుమారాగి అశ్రమంలో ఆమెను పంపిస్తుంది మరంత విరక్తితో వేదాక చోటికి తరలిపోతాడు. పూర్తిగా విరాగి అవుతాడు.

రాగి—యోగి లో కుమార గిరి మానసిక సుఖా మూనికి కొంతవరకు కారణాలేవో కొన్ని కర్మక్రమం కాని ఆచారాల పరిణామమే బాగా విద్యారంగా కనిపిస్తుంది మొట్ట మొదట ఆమె ఒక లాయరు కుమార్తె ఆ తరువాత ఆమె అతి త్వరితంగా వరశీ మణిగా, సిగిదారా, పన్నురాస్ మాజిస్ట్రేట్ భార్యగా, ఆశ్రమ వాసిగా మారిపోతుంది! ఈ మార్పులలో సహజతకాని, వాస్తవికతకాని క్రమసరి లాగుంగా విస్తృతంగా కనిపించవు. కుమారగిరిలో నచ్చిన చివరి మార్పుకూడా ఆకస్మికంగా వచ్చినట్టే కన్పిస్తుంది. అప్పమయిన విరక్తి వల్ల శరీర సహజ పరిణామిగా స్ఫురించదు.

అయినా రచయిత పైల్లి, కథాకథన శక్తి పాఠకు లుతృప్తం కలిగిస్తాయి. నవల కొనకంటా చదివి పుంది.

—కాత్రి

ఉషస్సు: (ద్వితీయమార్పిక సంచిక)

ప్రచురణ: స్త్రీ సమాజం—శ్రీకాకుళం|ఆంధ్ర| వెల రూ. 2—

అశోచనను లేపే రచనలు. పట్టి చూడవలసిన వాటిలో అప్పదాతా సుఖిభవ — సవ్యాంధ్ర సోహ త్వంలో స్త్రీల పాత్ర పేర్కొనవచ్చు. సపులు లుపులు ఒక చిన్న పరిశోధక రచన— కి. శే. సేదా మారి గంగాధర కవి స్మరణకు యందులో మంచి స్థానం లభించింది. వ్యాసల పట్టికతో వివక్షణ— నైవిధ్యం పుష్పంగా కనపడుతుంది. ఈ ఉద్య మూర్తి నిర్వహిస్తున్న మహిళల కృషి మెచ్చతగింది ప్రాప్తిపాపం తగ్గి

పంచవటి: కథల సంపుటి)

88 పేజీలు—వెల రూ. 2. ప్రచురణ యువ భారత—5—కింగ్స్—సికింద్రాబాద్—3.

మేనికి తగ్గట్టు ఇదొక కొత్త మోడల్ ఎన్నాలని పోల్చునూరు ప్రసిద్ధులు, చక్కటి బిందె ప్రతి మన్నుప్రకీ బొమ్మ బొర సూపులాయి. రవతలి వైపు కూడా మూస్తేనే అచ్చమైన నిజాన్ని తెలుసుకోగలుగుతాం మంచుశ్రీ కవితో దైన్యం నిండిన కళ్లతో, ద్రోపదిలో బిక్కు పోయి దిక్కులు చూస్తున్న మదరిండియాను శ్రీమతి లలితా చూపించారు కథనాడీ— ముగింపు అమెదీ శీలా వీరరాజుగారి మనోహర మైన కొత్తమలుపు. కొద్ది సేపైనా సేదలీల్ల మేసూల ఆ నీడలే ఒక్కొక్కప్పుడు పెనుభూతాలై ప్రళయాన్ని మోసుకు రావచ్చు నంటారు అవ సలాం రామకృష్ణ రావు— ఈ నాటివరకూ జరిగి, జరుగుతూవుండే, జరుగజోతున్న వ్యవస్థ రూ ప్యాన్ని అతి రమ్యంగా చిత్రీకరించారు శ్రీమతి

అనందరామం.

సంపాదక వర్గం ఒక అవనిందను మోపారు! తెలగువారికి పుస్తకాలు కొని చదివే అలవాటు చాలా తక్కువ అంటూ. ఇది మామూలు రోకటి పాట, అర్థంలేని అసహ— విక్రయించగల నేర్పూ, సామర్థ్యమూ లేనప్పుడు ప్రచురణ ఎందుకు చేస్తారు? అనే విమరు ప్రశ్నకు ఓరి వాబు?—

—శివకుమారి

సాహిత్యోద్యమం :

మార్క్సిస్ట్ అవగాహన

రచక శ్రీ మోలూరు హనుమంతరావు ప్రచు రణ మార్క్సిస్ట్ ప్రచురణలు, విజయవాడ—2. వెల 50 పైసలు.

41 పేజీల ఈ పుస్తకం యిది శ్రీ శ్రీ పత్తి పూర్తి అచ్చునా సందర్భంగా సాహిత్యరంగంలో ఒక కలనం ప్రారంభమయిందంటూ శ్రీ హను మంతరావుగారు విద్యుత్ దోరణులన్న రచయితల పుష్పి వాదనలతో ప్రస్తావించారు నిజమే. అయితే ఇది మార్క్సిస్ట్ అవగాహన నిర్మించుకొని ఫలితమని అనుకుంటా?

సాహిత్య కృషిని అందులో వచ్చే ఎగుడు దిగు, త్వనా ఒక ఉద్యమంగా చిత్రించడం సాహిత్య దృష్టి అవుతుందా?

సగలే బట్టి ఇక్కోరిలయిందే ఆవేంక రిచిందే (17 వ పుట అని స్పష్టం చేసిన శ్రీ శ్రీ ఆ వాదనలో భుజాన వేడుకొచ్చి దిగింబరకపులతో మాత్రం విడగొట్టుకొనేయి. నిజమే. ఎందుకనీ?

ఈ కాలంలో అభ్యుదయ రచయిత మాత్రం మార్క్సిస్ట్ అయి ఉండాలని నిర్ణయించుకుందా? దానికి ఇట్టువంటి అనేకం ఉన్నాయి అంటారు (9 వ పుట) ఈ రచయిత పోతే దిగింబర కపులు మార్క్సిస్ట్లు కాదని నిరూపించే యత్నం యీ వ్యాసాలలో జరిగింది దిగింబర సిద్ధాంతం పెట్టి, బూర్జువా బ్రెయిన్ వే అంటారు సానుమంత రావుగారు 16 వ పుట. ఈ కవిత్వంలోగల సీమిల్ని సారాంగాన్ని వారు తెలుసుకోసంతకాలం వారు మార్క్సిస్టు తెలియదు కాబట్టి (17 వ పుట) ధీమతి విలాసించు—పేదల కష్టాలు పరిచించు మార్క్సిస్టులందరూ (22 వ పుట). ఇదే విధంగా కొడవేటిగారి కుటుంబరూపారి అభిప్రాయాలను కూడా కొంత ఈ పక్క జరి గింది యీ వ్యాసాలలో అభ్యుదయ రచనలు, చేసేవారు మార్క్సిస్టులం తెలుసుకున్నా రెలుసుకోక సోయూ మార్క్సిస్ట్ భుక్తులం కంపారెని (27 వ పుట) కుటుంబరావుగారు అన్నారు. అభ్యుదయం అన్నది ఒక సిద్ధాంతం కాదు ఒక వ్యవస్థకే సరినిత మయినో గాదు అన్న వ్యవస్థలలోనూ నిర్వచిస్తున్న సమాజాన్ని ముందుకు తీసుకుపోవే ప్రతి ఉద్యమ అభ్యుదయ పక్కనా సరి కేరం. అటువంటి ఉద్య లను ప్రోత్సహించి, ప్రోత్సహించే వూరమిచ్చే రచయ తను అభ్యుదయ రచయిత అంటాం (28 వ పుట)

సాహిత్యోద్యమంపై మార్క్సిస్ట్లు అవగాహన తెలుసుకోవగల తెలుగు రచయిత లందరూ చదవవల సిన వ్యాస సంపుటి ఇది.—వి. ఎస్. అవధాని

మీ పాపని
జలుబుతో
బాధపడనిస్తారా?

అక్కరలేదు...

విక్స్ వేపారబ్ జలుబు భారాన్ని వెంటనే తొలగిస్తుంది. ముక్కుదిబ్బడ పోగొడుతుంది. ఊపిరి తేలిగ్గా తీసుకోనిస్తుంది. పాపహాయిగా, చక్కగా నిద్రపోతుంది.

విక్స్ వేపారబ్ లో వున్న ఓ గొప్పగుణం: జలుబు బాధలు కలిగే ముక్కు, గొంతు, గుండె, వీపుల మీద రాయచ్చు.

హాస్య-దిబ్బడ క్షోదరగా పోయి, జలుబు బాధ తగ్గి పాప ఎంత హాయిగా వుంటుందో మీ అంతట మీరే చూడగలరు. విక్స్ వేపారబ్ ప్రత్యేకత ఏవంటే జలుబు బాధలు తీర్చడానికి అది రెండు విధాల పనిచేస్తుంది:

1. బయట-చర్తం మీద

2. లోపల-ఊపిరి ద్వారా

1. బయట-చర్తం మీద: విక్స్ వేపారబ్ వెచ్చదనం జలుబు వల్ల కలిగే వంటి నొప్పుల్ని తగ్గిస్తుంది, హాయినిస్తుంది.

2. లోపల-ఊపిరి ద్వారా: విక్స్ వేపారబ్ మందు ఆవిరిగా మారుతుంది. ఊపిరి సీల్చినప్పుడల్లా ఈ మందు ఆవిరి వండో ప్రవేశించి, ముక్కుదిబ్బడను పోగొడుతుంది. గొంతు నొప్పిని, గుండెల్లో బరువుని తగ్గిస్తుంది. ఈ విధంగా మీ జలుబు బాధాన్ని మాయంచేస్తుంది.

ప్రత్యేక గమనిక

సత్వరం, మంచిచెరితం కోసం, తగినంత విక్స్ వేపారబ్ రాయండి... అంటే 19, గ్రా. నీసా, పిల్లలకు 7,8 సార్లు వస్తుంది; పెద్దలకు 3,4 సార్లు.

దాగా గుఱం కనబడ్డానికి ముక్కు మీద, గొంతు దగ్గర విక్స్ వేపారబ్ రాయండి. గుండెమీద, వీపు మీద విక్స్ వేపారబ్ దాగా రుద్దండి. జలుబు బారం పూర్తిగా తీరేవరకు విక్స్ వేపారబ్ వాడండి.

12. గ్రాముల పెద్దదాన్ని

విక్స్ వేపారబ్-జలుబుబాధలకి అధునిక ఔషధం

అశోకా శాండల్ వుడ్ ఫేస్ పౌడరు

మీకు నదా యౌవన శోభ కావలెనా : అయితే మీరు

ఎల్లప్పుడు అశోకా శాండల్ వుడ్ ఫేస్ పౌడరునే

ఉపయోగించండి. అది మీ ముఖమున,

దేహమునగల ముడతలు, నువ్వులు,

నుల్లలు మొదలగు వాటిని నివర్తించి

ముఖమునకు, చర్మమునకు కళా

శాంతులను కలిగించి యౌవన

శోభ నొసగును. గాన నదా

అశోకా శాండల్ పౌడరునే

ఉపయోగింపుడు దీని చందన

వ రి మ : ము మిమ్ములను

దినమంతయు ఉత్సాహ భరితు

లుగా జేయును.

విజయవాడ కెమికల్స్, చుద్రాను-7.